

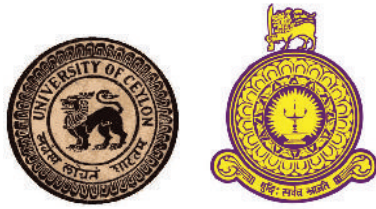
සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ වෘත්තීයත්වය

ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය හා කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

සිංහල අධ්‍යයනාංශය
කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ වෘත්තීය
ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය හා කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ වෘත්තීය ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය හා කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

සංස්කරණය

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අංශයේ මහාචාර්ය

සඳුගෝමි කෝපරහේවා

බී.ඒ (කොළඹ) එම්.ඒ (ලන්කාස්ටර්) එම්.ඊල් (පේරාදෙණිය)
පීඒඒ.ඒ (කේම්බ්‍රිජ්)

සිංහල අධ්‍යයනාංශය
කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ වෘත්තාන්තය

සංස්කරණය

මහාචාර්ය සඳගෝමී කෝපරහේවා

සංස්කරණ සහාය

සිංහල අංශයේ සහකාර කථිකාචාර්ය මණ්ඩලය
වයි.ඩී.ප්‍රියංකර, හමාරා මධුනානි, හසිනි හේරත්, ඩබ්ලිව්.අයි.දේශානි, ඩබ්ලිව්.ජේ.එන්.සඳුමාලි,
ආර්.එම්.එස්.එම්.කරුණාරත්න, කේ.ඒ.කේ.එම්.කුරුප්පු

පිටකවරය - කථිකාචාර්ය අච්ඡන්ත බණ්ඩාර

ප්‍රථම මුද්‍රණය 2019

© සිංහල අධ්‍යයන අංශය, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

ISBN: 978-955-97102-4-0

මේ ලිපි සංග්‍රහයේ ඇතුළත් ලිපිවල අදහස් වීම රචකයන්ගේ වනා සිංහල අංශයේ අදහස් නොවන බව සැලකුව මනා ය. පද බෙදීම ලේඛකයන්ගේ අභිමතය පරිදි ය.

ප්‍රකාශනය

සිංහල අධ්‍යයන අංශය

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

කොළඹ 3

දුරකථන / ෆැක්ස් 0112500453

මුද්‍රණය

ප්‍රින්ට්ට් එස්ටැබ්ලිෂ්මන්ට් පුද්ගලික සමාගම

දුරකථන - 0112 815 816

පටුන

උපකුලපතිතුමියගේ පණිවිඩය
ශාස්ත්‍ර පීඨාධිපතිතුමාගේ පණිවිඩය
හැඳින්වීම

1.	ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ ආරම්භය හා විකාශනය: 1943 සිට 1967	12
	කේ. එන්. ඕ. ධර්මදාස	
2.	කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ ගමන්මඟ	71
	රෝහිණී පරණවිතාන	
3.	සරසවි දිවියේ මතක සටහන්	107
	ජේ. ඩී. දිසානායක	
4.	විශ්වවිද්‍යාලය, සිංහල අංශය සහ මම - මතක සටහන්	124
	කුසුමා කරුණාරත්න	
5.	කොළඹ සිංහලාංශයේ මතක සටහන්	138
	අනුර වික්‍රමසිංහ	
6.	සිංහල අංශය සමඟ මගේ දැක්ම	147
	පූජ්‍ය අගලකඩ සිරිසුමන හිමි	
7.	සිංහල අංශයේ මගේ අත්දැකීම්	156
	ලතා ගුරුසිංහ	

**ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ
ප්‍රධානත්වය දැරූ ආචාර්ය භවතුන්**

මහාචාර්ය එම්. ඩී. රත්නසූරිය (1944 - 1951)
මහාචාර්ය ඩී. ඊ. හෙට්ටිආරච්චි (1951 - 1968)

**කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ
ප්‍රධානත්වය දැරූ ආචාර්ය භවතුන්**

මහාචාර්ය අැමි. ඩී. ආරියපාල (1968 - 1979)
මහාචාර්ය හේමපාල විජයවර්ධන (1980 - 1985)
මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න (1986 - 1991)
මහාචාර්ය ජේ. ඩී. දිසානායක (1991 - 1992)
මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න (1993 - 1995)
මහාචාර්ය තිස්ස ජයවර්ධන (1996 - 1999)
මහාචාර්ය ඒ. ඩී. දිසානායක (2000 - 2002)
මහාචාර්ය රෝහිණී පරණවිතාන (2003 - 2005)
මහාචාර්ය අනුර වික්‍රමසිංහ (2006 - 2007)
මහාචාර්ය ආනන්ද තිස්ස කුමාර (2007 - 2009)
මහාචාර්ය පූජ්‍ය අගලකඩ සිරිසුමන හිමි (2010 - 2015)
ආචාර්ය ලතා ගුරුසිංහ (2016 - 2018)
මහාචාර්ය සඳගෝමි කෝපරහේවා (2019 -)

උසකුලපතිතුමියගේ පණිවිඩය
 ජ්‍යෙෂ්ඨ මහාචාර්ය වන්දිකා චන්. විජේරත්න

උංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අංශයක් පිහිටුවා වසර 75ක් සපිරීමේ උත්සවය 2019 වසරේ දී කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අංශයේ මූලිකත්වයෙන් සංවිධානය කිරීම ගැන මම පළමුව සතුටු වෙමි.

1870 දී කොළඹ වෛද්‍ය විද්‍යාලය ඇරඹා ලංකාවේ වෛද්‍ය අධ්‍යාපනය පිළිබඳ 150 වන සංවත්සරය 2020 දී පැවත්වීමට නියමිත අතර 1921 දී කොළඹ යුනිවර්සිටි කොලීජිය (University College) ආරම්භ කිරීමෙන් මානව ශාස්ත්‍ර හා විද්‍යා විෂයයන් පිළිබඳ උසස් අධ්‍යාපනය ආරම්භ කිරීමේ සියවස 2021 දී සම්පූර්ණ වෙයි. මෙබඳු පසුබිමක් යටතේ ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාලයක සිංහල අධ්‍යයන අංශයක් පිහිටුවීමේ 75 වන සංවත්සරය කොළඹ සිංහල අංශය මූලික වී සැමරීම ඉතා ම කාලෝචිත කර්තව්‍යයක් ලෙස හඳුන්වා දිය හැකි ය.

ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතිය තුළ කීර්තිමත් ඉතිහාසයක් ඇති කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අංශයේ ගමන්මඟ අරඹයා මෙබඳු ලිපි සංග්‍රහයක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම ගැන මගේ සතුට මෙන්ම පැසසුම ද සිංහල අංශයට පුදු කීරීමට කැමැත්තෙනි. කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අංශයේ අතිමානවත් ඉතිහාසය මෙරට විද්වත් ජන ප්‍රජාව වෙත ලබා දීම සඳහා සිංහල අංශ ප්‍රධාන මහාචාර්ය සඳගෝමි කෝපරහේවා ප්‍රමුඛ සිංහල අංශයේ ආචාර්ය මණ්ඩලය දරන ප්‍රයත්නය සඳහා මගේ ශුභාශංසන චිත් කරන අතර සිංහල අංශයේ ඉදිරි කටයුතු සඳහා සුඛ පතමි.

ශාස්ත්‍ර පීඨාධිපතිතුමාගේ පණිවිඩය
 ජ්‍යෙෂ්ඨ මහාචාර්ය ජ්‍යෙෂ්ඨකුමාර ද සිල්වා

ශ්‍රී ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාලයක සිංහල අංශයක් පිහිටුවා වසර 75ක් සපිරීම හිමිත්තෙන් කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අංශය පළ කරන විශේෂ ලිපි සංග්‍රහය සඳහා ශාස්ත්‍ර පීඨයේ පීඨාධිපති ලෙස පණිවිඩයක් හිකුත් කරන්නට ලැබීම ගැන සතුටු වෙමි.

ලංකාවේ මානව ශාස්ත්‍ර අධ්‍යයනයේ ප්‍රමුඛස්ථානයක් හිමි කර ගන්නා කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයන අංශය පසුගිය අඩසිය වසකට වැඩි කලක් මුළුල්ලේ සිංහල භාෂාව, සාහිත්‍යය හා සංස්කෘතිය යන අංශවල අභිවෘද්ධිය උදෙසා විශිෂ්ට මෙහෙවරක් ඉටු කර ඇත. ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනයේ සිංහල විෂයයේ පෝෂණය සඳහා කැප වුණු දෙස් - විදෙස් පශ්චාත් උපාධි සුදුසුකම් ඇති ආචාර්ය මණ්ඩලයක් කොළඹ සිංහල අංශයේ සේවය කරන අතර තම විෂයයේ ශාස්ත්‍රීය සම්ප්‍රදාය ආරක්ෂා කර ගනිමින් විද්‍යාර්ථීන්ට ශ්‍රෝතය සම්පාදනය කිරීමට කැප වීම ගැන මම සතුටු වෙමි. කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ශාස්ත්‍ර පීඨයේ වැඩි ම විද්‍යාර්ථීන් පිරිසක් හදාරන විෂයන් අතර ද සිංහල විෂය සඳහා මුල් තැනක් හිමි වෙයි.

ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයන අංශයක් පිහිටුවීම සහ කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයන අංශයේ සිදු වූ සංවර්ධනය පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත් මේ ලිපි සංග්‍රහය ලංකාවේ මානව ශාස්ත්‍ර අධ්‍යාපනය ගැන මෙන්ම කොළඹ ශාස්ත්‍ර පීඨයේ ඉතිහාසය පිළිබඳව විමර්ශනය කිරීම සඳහා ද ප්‍රයෝජනවත් කෘතියක් වනු ඇත. විවැනි කටයුත්තක් සඳහා නායකත්වය ලබා දුන් සිංහල අංශ ප්‍රධාන මහාචාර්ය සඳගෝමි කෝපරහේවා මහතාට සහ ඊට සහයෝගය ලබා දෙන සිංහල අංශයේ ආචාර්ය මණ්ඩලයට ද මගේ සුඛ පැතුම් හිමි වේ.

හැඳින්වීම

කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ සිංහල අංශ ප්‍රධාන මහාචාර්ය සඳුගෝමි කෝපරහේවා

ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයන අංශයක් හා සිංහල මහාචාර්ය ධුරයක් පිහිටුවා වසර 75 ක් සපිරීම නිමිත්තෙන් පළ කෙරෙන ලිපි සංග්‍රහය සඳහා කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ සිංහල අංශ ප්‍රධාන ලෙස මේ සටහන ලියන්නේ මහත් සොම්නසිනි.

ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනයේ ඉතිහාසය කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය සමඟ බැඳී පවතී. සිංහල, පාලි, සංස්කෘත පිළිබඳ උසස් අධ්‍යාපනය ශ්‍රී ලංකාවේ ආරම්භ වූයේ 1921 දී කොළඹ විද්‍යාල මන්දිර ගොඩනැගිල්ලේ පිහිටුවනු ලැබූ යුනිවර්සිටි කොලීජියේ (University College) දී ය. ඉන්පසුව 1942 දී ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය පිහිටුවීමෙන් පසුව සිංහල, පාලි, සංස්කෘත යන විෂයයන් ඉගැන්වීම සිදු වූයේ ප්‍රාචීන අධ්‍යයන පීඨයේ ය. 1943 දී ප්‍රථම වරට ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ ස්වාධීන සිංහල අධ්‍යයන අංශයක් පිහිටුවීම සිදු වූ අතර 1944 දී ආචාර්ය එම්. ඩී. රත්නසූරිය මහතා ප්‍රථම සිංහල මහාචාර්යවරයා වශයෙන් වැඩ බාර ගත්තේය. 1951 දී ඔහුගේ අභාවය සිදු වූ අතර මේ කාලයේ දී කොළඹ පිහිටි ලංකා විශ්ව විද්‍යාලය පේරාදෙණියේ ඉදි වුණු නව ගොඩනැගිලි වෙත ගෙන යාම ද සිදු විය.

1963 දී නැවත වරක් පේරාදෙණියේ ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයට අනුබද්ධව කොළඹ දෙවන ශාස්ත්‍ර පීඨයක් ආරම්භ කිරීමත්, ඉන්පසුව, 1967 දී කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය වෙත ම පරිපාලනයකට යටත් වීමත් සමඟ සිංහල අධ්‍යයන අංශය පේරාදෙණිය හා කොළඹ වශයෙන් දෙකක් බවට පත් විය. මේ අවදිය වන විට විද්‍යෝදය හා විද්‍යාලංකාර යන පිරිවෙන් විශ්වවිද්‍යාල බවට පත් වී එම ආයතනවල ද සිංහල අධ්‍යයනාංශ ස්ථාපිත වී තිබිණ. 1978 දී රුහුණු විශ්වවිද්‍යාලය පිහිටුවීමෙන් පසුව එහි ද සිංහල අංශයක් ආරම්භ කිරීම සිදු විය. වර්තමානයේ කොළඹ, පේරාදෙණිය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර (විද්‍යෝදය), කැලණිය (විද්‍යාලංකාර) හා රුහුණු වශයෙන් සිංහල අධ්‍යයන අංශ පහක් මෙරට විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතිය තුළ ක්‍රියාත්මක වේ.

ඒ අනුව අප 2019 වසරේ දී සමරන්නේ 1944 දී ප්‍රථම වරට ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාලයක සිංහල අංශයක් පිහිටුවා වසර 75ක් සපිරීමේ සංවත්සරය යි. එම ගෙවුණු 75 වසරක කාලය තුළ ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතියේ සිංහල අංශ වෙතින් විද්‍යාර්ථීන් දස දහස් ගණනක් ශිල්ප ලබා ඇති අතර සිංහල අධ්‍යයනයේ නිම් වළලු ද පුළුල් වී ඇත. සිංහල භාෂාව, සාහිත්‍යය, සංස්කෘතිය හා කලා ශිල්ප යන විෂයයන්හි ප්‍රාමාණික ඥානයක් අත්පත් ගනිමින් ස්වකීය විෂය ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රගමනය උදෙසා කටයුතු කළ දෙස් විදෙස් පශ්චාත් උපාධි සුදුසුකම් ලැබූ උගතුන් රැසකගේ මෙහෙවර ද ගෙවුණු අවදියේ දී දැක ගත හැකි විය. ඒ අනුව ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතියේ සිංහල අධ්‍යයනාංශවල ඉතිහාසය හා ගමන්මඟ හැඳින්වීමට ද කාලය වළඹ ඇත.

මේ ලිපි සංග්‍රහයේ අරමුණ වන්නේ ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාලයක 1944 දී සිංහල අංශයක් හා සිංහල මහාචාර්ය ධුරයක් ස්ථාපිත කිරීමට ඇති වූ පසුබිම සහ 1967න් පසුව කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අංශයේ ඉතිහාසය සටහන් කර තැබීම යි.

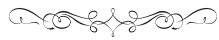
මේ ලිපි සංග්‍රහයට ඇතුළත් වන්නේ කොළඹ සහ පේරාදෙණිය සිංහලාංශ බිහිවීමේ පසුබිම, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අංශයේ ඉතිහාසය සහ මතක සටහන් අළලා ලියැවුණු රචනා සමූහයකි. සම්මානිත මහාචාර්ය කේ.එන්.ඕ. ධර්මදාස විසින් සම්පාදිත ලිපියෙහි අරමුණ වන්නේ ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශය "කොළඹ අවධියෙහි හා"පේරාදෙණිය අවධියෙහි" පැවති ආකාරය විමසා බැලීම ය. සිංහල අධ්‍යයන අංශය කොළඹ ආරම්භ වී ඉන්පසුව පේරාදෙණියට ගෙන යන තෙක් සිංහල පාඨමාලාවල පැවති තත්ත්වය සහ 1950 දශකයේ සිට 1967 වන තෙක් සිංහල අධ්‍යයන අංශයේ ශාස්ත්‍රීය අභිලාෂයන් හා විෂයමාලාවන්හි සිදු වූ වෙනස්කම් පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක විමර්ශනයක් එම ලිපියේ අඩංගු වෙයි.

සම්මානිත මහාචාර්ය රෝහිණි පරණවිතාන විසින් රචිත ලිපිය වෙන් වී ඇත්තේ 1967 දී කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය පිහිටුවීමෙන් පසුව කොළඹ සිංහල අංශයේ ඉතිහාසය පැහැදිලි කිරීමට ය. ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයෙන් වෙන් වී ස්වාධීන සිංහල අධ්‍යයන අංශයක් ලෙස කොළඹ සිංහල අධ්‍යයන අංශය වර්තමාන අවධිය දක්වා සංවර්ධනය වූ ආකාරය එහි පැහැදිලි කෙරේ.

මේ ලිපි සංග්‍රහයේ අනෙක් ලිපි වෙන් වී ඇත්තේ කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අංශයේ දිගු කලක් සේවය කළ සම්මානිත මහාචාර්ය ජේ. ඩී. දිසානායක, සම්මානිත මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න, හිටපු මහාචාර්යවරයකු වූ අනුර වික්‍රමසිංහ

සහ සිංහල අංශ ප්‍රධාන ධුරය ඉසිළූ මහාචාර්ය සුජය අගලකඩ සිරිසුමන හිමි, ආචාර්ය ලතා ගුරුසිංහ යන ආචාර්ය භවතුන්ගේ මතක සටහන් ඉදිරිපත් කිරීමට ය. කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අංශයේ ඉතිහාසය, ගමන්මග හා සිංහල අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රයේ විවිධ අංශවල විශේෂඥ ඥානයක් ලැබූ ආචාර්යවරුන් පිළිබඳ තොරතුරු රැසක් මේ ලිපිවලින් හෙළි කර ගත හැකි වේ.

මෙරට උසස් අධ්‍යාපනයේ සිංහල භාෂා සාහිත්‍ය අධ්‍යයනය ගවේෂණය කරන විද්‍යාර්ථීන්ට මෙන්ම මෙරට මානව ශාස්ත්‍ර විෂයක බුද්ධිමය ඉතිහාසය පිළිබඳව උනන්දුවක් දක්වන පාඨකයන්ට ද මේ කෘතිය ප්‍රයෝජනවත් මූලාශ්‍රයක් වනු ඇත. ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ හා කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයන අංශයේ 75 වසරක වෘත්තාන්තය සනිටුහන් කරන මේ ලිපි සංග්‍රහය සඳහා අපගේ ඇරයුම පිළිගෙන මහත් කැපවීමෙන් යුතුව කෙටි කලකින් ලිපි සම්පාදනය කළ සියලු දෙනාටත් ඒ වෙනුවෙන් උපකාර කළ සැමටත් අපගේ ස්තූතිය හිමි වෙයි.

1

ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ ආරම්භය හා විකාශනය 1943 - 1967

සම්මානිත මහාචාර්ය කේ. එන්. ඕ. ධර්මදාස

ලංකාවට විශ්වවිද්‍යාලයක් ලබා දීම සැලසුම් කරනු පිණිස බ්‍රිතාන්‍ය රජය විසින් 1928 දී මහා බ්‍රිතාන්‍යයේ විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිසමේ සභාපති චෝල්ටර් බ්‍රැකන් - රිච්ල්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් කමිටුවක් පත් කරන ලදී. එම කොමිසමේ වාර්තාව 1929 දී නිකුත් විය. එහි කියවුණේ යෝජිත විශ්වවිද්‍යාලය “විසිය වූත් නේවාසික වූත්” ආයතනයක් විය යුතු බව ය (De Silva, 1995:6-7). මින් පසුව වසර 10 ක පමණ කාලයක් “ස්ථානය ගැන යුද්ධය” (Battle of the Sites) සඳහා ගෙවුණි. එම “යුද්ධය” වූයේ කොළඹ ද ? නුවර ද ? යන ප්‍රශ්නය අරභයා ය. දීර්ඝ වාදවිවාදවලින් පසු 1938 සැප්තැම්බර් 20 වන දින රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව යෝජිත විශ්වවිද්‍යාලය පේරාදෙණියෙහි පිහිටුවිය යුතු යැයි තීරණය කළේය. එහෙත් අනාගතසම්පන්න ලෙස ලෝක මහා සංග්‍රාමය 1939 අග වන විට ඇරඹී තිබුණේය. තවත් වසර පහක් පමණ විශ්වවිද්‍යාලය ගොඩනැගීමේ කටයුතු ප්‍රමාද වූයේ යෝජිත පේරාදෙණිය භූමිය අග්නිදිග ආසියා හමුදා මූලස්ථානය බවට බ්‍රිතාන්‍ය බලධාරීන් විසින් පත් කර ගත් බැවිනි. අවසානයේ පේරාදෙණියේ විශ්වවිද්‍යාල ගොඩනැගිලි ඉදිවීම ඇරඹෙන්නේ 1945-46 කාලයේ දී ය.

එම ඉතිහාස පුවත් අනුව පේරාදෙණියේ ගොඩනැගිලි ඉදිවන තෙක් ප්‍රථම උපකුලපතිවරයා ලෙස පත්ව සිටි අයිවර් ජෙහිංග්ස් කල් මැරීමට සූදානම් වූයේ නැත. ඔහු මෙරටට පැමිණි 1941 මාර්තු අග සිට නව විශ්වවිද්‍යාලයට අවශ්‍ය අණපනත් රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව මඟින් සම්මත කරවා ගැනීමෙන් පසු 1942 ජූලි 1 වන දින දී එවකට යුනිවර්සිටි කොලීජියේ ප්‍රධාන පරිපාලන ගොඩනැගිල්ල වූ “කොලේජ් හවුස්”හි සඳුළුතලයේ විශ්වවිද්‍යාල ධජය එසවීමෙන් ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය ආරම්භ කළේය (Jennings, 2005:120). එසේ ස්ථාපිත ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශයට අදියර තුනක ඉතිහාසයක් ඇත්තේ එම ඉතිහාසය හා සමඟ අනුල්ලංඝනීය ලෙස බැඳී ඇති බැවිනි. පළමු අදියර වන්නේ ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය කොළඹ පැවති 1942-1952 තෙක් වූ කාලය යි. දෙවන අදියර ඇරඹෙන්නේ 1952 දී පේරාදෙණියෙහි ඉදි වුණු නව ගොඩනැගිලි වෙත විශ්වවිද්‍යාලය ගෙනයාම සම්පූර්ණ වූ 1952 ඔක්තෝම්බර් 6 වන දින දීය. එම දිනයේ දී උපකුලපති කාර්යාලය හා පරිපාලන අංශය පේරාදෙණියේ සනාතන මන්දිරයේ ස්ථාපනය වූයේ ය. එතැන් සිට ඇරඹෙන දෙවන අදියර 1967 දී කොළඹ පැරණි විශ්වවිද්‍යාලය (හා ඊට පෙර යුනිවර්සිටි කොලීජිය) පැවති ගොඩනැගිලිවල නව විශ්වවිද්‍යාලයක් “කොළඹ ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය” නමින් ඇරඹීම හා සමඟ ය. ඉන් පසු සිංහල අධ්‍යයනාංශය පේරාදෙණියේ හා කොළඹ වශයෙන් දෙකක් බවට පත් වුණි.

මෙම ලිපියෙහි අරමුණ වන්නේ 1942 පිහිටුවන ලද ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශය “කොළඹ අවධියෙහි” හා “ජේරාදෙනිය අවධියෙහි” පැවති ආකාරය විමසා බැලීම ය.

අපේ විශ්වවිද්‍යාල ඉතිහාසය ඇරඹෙන්නේ 1921 පිහිටුවන ලද “සිලෝන් යුනිවර්සිටි කොලේජ්” (Ceylon University College) යන ලන්ඩන් විශ්වවිද්‍යාලයට අනුබද්ධ වූ විය විසින් නිර්දේශිත පාඨමලා උගැන්වූවා සේ ම ලන්ඩන් උපාධිය ප්‍රදානය කළා වූ ද ආයතනයෙහි. එහි ‘ සිංහල, පාලි හා සංස්කෘත යන විෂයයන් තුන සඳහා ම තිබුණේ එක තනි අධ්‍යයනාංශයකි. ඒ අතර ඉංග්‍රීසි, බටහිර සම්භාව්‍ය සංස්කෘතිය, ඉතිහාසය (මෙහි ලංකා ඉතිහාසය නොතිබුණි.) භූගෝල ශාස්ත්‍රය හා දර්ශනය (බටහිර) යනුවෙන් තව අධ්‍යයනාංශ පහක් විය. සැබවින් ම දේශීය අධ්‍යයනයන් සඳහා තිබුණු නොවැදගත් ස්ථානය ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාලයක් ආරම්භ කළ යුතු ය යනුවෙන් 1906 දී සංවිධානයක් පිහිටුවා ගෙන උද්ඝෝෂණය කළ වුන්ගේ අභිලාෂයන් කිසිසේත් සපුරාලන්නක් වූයේ නැත. එම උද්ඝෝෂණයෙහි ප්‍රමුඛ තැනක් ගෙන ක්‍රියා කළ ශ්‍රීමත් පොන්නම්බලම් ඇරඹුණාචලම්ගේ (1833-1924) වදන්වලින් පවසතොත්;

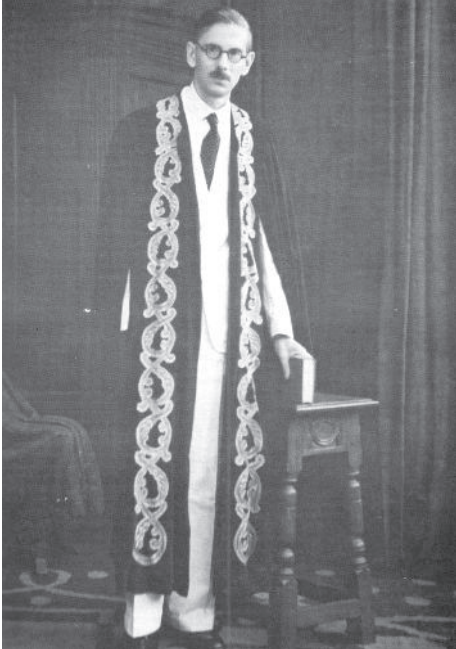
ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ ප්‍රධාන අරමුණ විය යුත්තේ ඉංග්‍රීසි අධ්‍යයනය සහ බටහිර සංස්කෘතිය සමාග්‍රහණය සඳහා මනා ලෙස ඉඩකඩ සලසා දෙන අතර අපේ තරුණ පරපුර ස්වකීය මව්බසටත් සිය අතීත ඉතිහාසය හා සම්ප්‍රදායයන්ට ආගන්තුකයන් ලෙස හැඳෙනු වැඩෙනු නොවන බවට වග බලා ගැනීම ය. මෙහි දී ඔවුන් තම මව්බස නිවැරදිවත් පහසුවෙනුත් භාවිතය ඉගෙන ගන්නවා ඇත. ස්වකීය සම්භාව්‍ය භාෂාවන් හා සාහිත්‍යයන්හි සෞන්දර්යය අගය කිරීමට ඉගෙන

ගන්නවා ඇත. (එම අධ්‍යයන නිසා) සමකාලීන දේශීය භාෂා සාහිත්‍යයන් ව්‍යාප්ත පාඨමාලා ප්‍රදර්ශනයෙන් හා නිසරු අන්තර්ගතයෙන් මුදවා ගනු ලැබූ බටහිර හා පෙරදිග සංස්කෘතීන්හි වැදගත් ම අංග ප්‍රචාරණය සඳහා මාධ්‍ය බවට පත් වනු ඇත. ... (Alwis ed.2013,vol.1:35)

එම දේශමාලක විද්වතුන්ගේ අපේක්ෂා සිතූ පරිදි ඉටු නොවීමට හේතු තිබුණි. පළමුවැන්න නම් යුනිවර්සිටි කොලීජී ආයතනය හුදෙක් “අනුබද්ධ ආයතනයක්” වුවා මිස ස්වාධීන වූ ස්වකීය පාඨමාලා තමන් ම සකස් කර ගත් ආයතනයක් නොවීම ය. දෙවැන්න, ජාතිමාලකයන් තුළ කෙතරම් ඉහළ අපේක්ෂාවන් තිබුණත් ඒවා “ස්වභාෂා” වූ සිංහලය හා දෙමළ විශ්වවිද්‍යාල මට්ටමින් අධ්‍යාපනය ලබා දීමට තරම් පොහොසත් ශාස්ත්‍රීය පදනමක් ගොඩනගා ගෙන තිබුණේ නැත. සමහර විට 1857 දී මදුරාසි විශ්වවිද්‍යාලය පිහිටුවාලීම නිසා දෙමළ බස නවීකරණය වී නූතන උසස් අධ්‍යාපනයක් සැපයීම පිණිස හැකියාවක් ගොඩනගා ගෙන තිබුණා විය හැකි ය. එහෙත් සිංහලයෙන් නම් විසිවන සියවසේ පළමු දශක වන විට වඩදු සාහිත්‍යයක් ගොඩ නැගීමට ඇරඹෙමින් තිබුණා පමණි.

යුනිවර්සිටි කොලීජියෙහි සිංහල, පාලි හා සංස්කෘත ඇතුළත් “ඉන්දු ආර්ය” නම් වූ විෂයය උගන්වන ලදී. ඒ උගැන්වීම සඳහා යොදා ගැනුණේ ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යය ය. ඉන්දු ආර්ය අධ්‍යයන සඳහා යුරෝපීය පඬිවරුන් විසින් ලියා තිබුණු පොතපත භාවිතයට ගැනුණේ ඒ පිළිබඳව විශ්වවිද්‍යාල මට්ටමෙන් අධ්‍යයනය කළ හැකි වක ම පොත් ඒවා වූ බැවිනි. ඒ කෙසේ වුව ද “යටත් විජිත සංස්කෘතියකින් හා අධිරාජ්‍යවාදී වාතාවරණයකින් යුත්” යුක්ත ව තිබුණු යුනිවර්සිටි කොලීජියෙහි මෙම ප්‍රාචීන අධ්‍යයනයක් කෙරේ ද ඒවා උගත් අය කෙරේ ද “පහත්” කොට සැලකීමක් තිබුණි (සරච්චන්ද්‍ර,1985:52). එම තත්ත්වය යටතේ “ස්වදේශනිමානයක් ඇති කිරීමට සිංහල, පාලි හා සංස්කෘත අධ්‍යයනාංශයේ මහාචාර්ය පදවිය දැරූ ජී.පී.මලලසේකර (1899-1973) මහතා උදෙසා ග යෙන් ක්‍රියා කළ ආකාරය සරච්චන්ද්‍ර පවසා තිබේ. මලලසේකර මහතා එම පදවියට පත් වූයේ එම අධ්‍යයනාංශය භාරව සිටි සුරියගොඩ සුමංගල හිමියන් ඉල්ලා අස් වීමෙන් පසු 1927 දී ය. උන්වහන්සේ එවකට එංගලන්තයේ විශ්වවිද්‍යාල අතර පාලි අධ්‍යයනය සඳහා පහසුකම් තිබුණු ඔක්ස්ෆර්ඩ් සරසවියෙන් B.Litt නම් පර්යේෂණ උපාධිය ලබා තිබුණි. මලලසේකර මහතා ඒ වන විට පාලි හා සංස්කෘත අධ්‍යයන සඳහා පහසුකම් තිබුණු ලන්ඩන් විශ්වවිද්‍යාලයේ ප්‍රාචීන හා අප්‍රිකානු අධ්‍යයන ශාස්ත්‍රාලයේ (School of Oriental and African Studies) (මින් පසු ප්‍රා.අ.අ.ශා ලෙස හැඳින්වෙනු ඇත) පශ්චාත් උපාධි වශයෙන් එම්.ඒ. සහ පීඒච්.ඒ.උපාධි ලබා සිටියේ ද පාලි අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය ලෙස ගනිමිනි. සැබවින් ම “සිංහල” යන විෂයය පිළිබඳව පශ්චාත් උපාධි මට්ටම පසෙක තබා “විශේෂ” උපාධියක් සඳහා සිල්ප හැදෑරීමටවත් පොතපත ඒවා තිබුණේ නැත. සිංහල විෂයය හැදෑරිය හැකි ව තිබුණේ “ඉන්ටර්මීඩියට්” නමින් හැඳින්වුණු පළමු වසර

අවසාන විභාගය සඳහා පමණි. එහෙයින් විද්‍යාර්ථීන් අවසානයේ ලැබූ ශාස්ත්‍රවේදී (ඩී.ඒ.ලන්ඩන්) උපාධිය “ඉන්දු- ආර්ය” විෂයයෙන් ලත් උපාධියක් වූයේය. මලලසේකර මහතාගෙන් පාලි භාෂා සාහිත්‍යය හැදෑරූ ශිෂ්‍යයන්ට සංස්කෘත භාෂා සාහිත්‍යය ක්ෂේත්‍රය උගැන්වූයේ එම විෂයයෙන් ශාස්ත්‍රපති උපාධියක් කල්කටා විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ලබා සිටි පූජ්‍ය රඹුක්වැල්ලේ සිද්ධාර්ථ හිමියන් (අපවත් වීම 1941) විසිනි. උන්වහන්සේ සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යය පිළිබඳව විශාරදයෙක් වූහ (හඳුරුකන්ද 2016 : 474).

ශ්‍රීමත් අයිවර් ජෙහිංග්ස්

පසුව ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය පිහිටුවීමෙන් අනතුරුව සිංහල අධ්‍යයනාංශය ආලෝකමත් කළ විශිෂ්ට ආචාර්යවරුන් අතර ජ්‍යෙෂ්ඨතමයෝ සියලු දෙනාම යුනිවර්සිටි කොලීජියේ ඉන්දු-ආර්ය උපාධිධරයෝ වූහ. එනම් ඩී.ඊ. හෙට්ටිආරච්චි (1931), චිදිරවීර සරච්චන්ද්‍ර

(1936), එම්.ඩී.ආර්යපාල (1942), ඩී.ජේ. විජේරත්න (1941) සහ පී.ඊ.ඊ.ප්‍රනාන්දු (1940) යනුවෙනි. 1942 ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය පිහිටුවීමෙන් පසුව ඉන් ප්‍රථම උපාධිය 1946 දී ලබා සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ ආචාර්ය ධුරයක් ලැබූ පළමුවැන්නා ආනන්ද සල්ගාදු කුලසූරිය යි.

යුනිවර්සිටි කොලීජියේ එක ම අධ්‍යයනාංශයකට ඇතුළත් කොට තිබුණු සිංහල, පාලි, හා සංස්කෘත විෂයයන් ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය පිහිටුවීමෙන් පසු අධ්‍යයනාංශ තුනකට වෙන් කරන ලදී. මෙම අධ්‍යයනාංශ පිහිටුවීම සිදු වූයේ 1943 වර්ෂයේ දී බව පාලන වාර්තාවෙහි සඳහන් වෙයි. ඒ හා සමගම මෙම අධ්‍යයනාංශ තුනත් දෙමළ අධ්‍යයනාංශයත් ඊට අමතරව අරාබි අධ්‍යයනාංශයත් ඇතුළත් කොට නව අධ්‍යයන පීඨයක් “ප්‍රාචීන අධ්‍යයන පීඨය” (Faculty of Oriental Studies) යනුවෙන් ස්ථාපනය විය. කරුණු වාර්තා වී ඇති පරිදි මෙම පීඨය පිහිටුවීමට වසරකට පමණ පෙර දී යෝජනා කරන ලද්දේ එවකට යුනිවර්සිටි කොලීජියේ ප්‍රධානාචාර්යවරයා වූවා සේම යෝජිත විශ්වවිද්‍යාලයේ ප්‍රථම උපකුලපති ලෙස නියමව සිටි ශ්‍රීමත් අයිවර් ජෙහිංග්ස් විසිනි. වර්ෂ 1941 අගෝස්තු 12 දින යෝජිත විශ්වවිද්‍යාලයේ සැලැස්ම පිළිබඳව අධ්‍යාපන අමාත්‍යවරයා වෙත යැවූ ලිපියකින් ඔහු පවසා ඇත්තේ ප්‍රාචීන විෂයයන් වඩා කාර්ය සාධක ලෙස උගැන්වීම පිණිස “ප්‍රාචීන අධ්‍යාපන පීඨයක්” පිහිටුවීම අවශ්‍ය බවය.

ප්‍රාචීන විෂයයන් වලදායී ලෙස උගැන්ම සඳහා ප්‍රමාණවත් බලතල නොමැති වීම කෙරේ (අධ්‍යාපනය පිළිබඳ) කාරක සභාවේ අවධානය යොමු කළ යුතුය යන

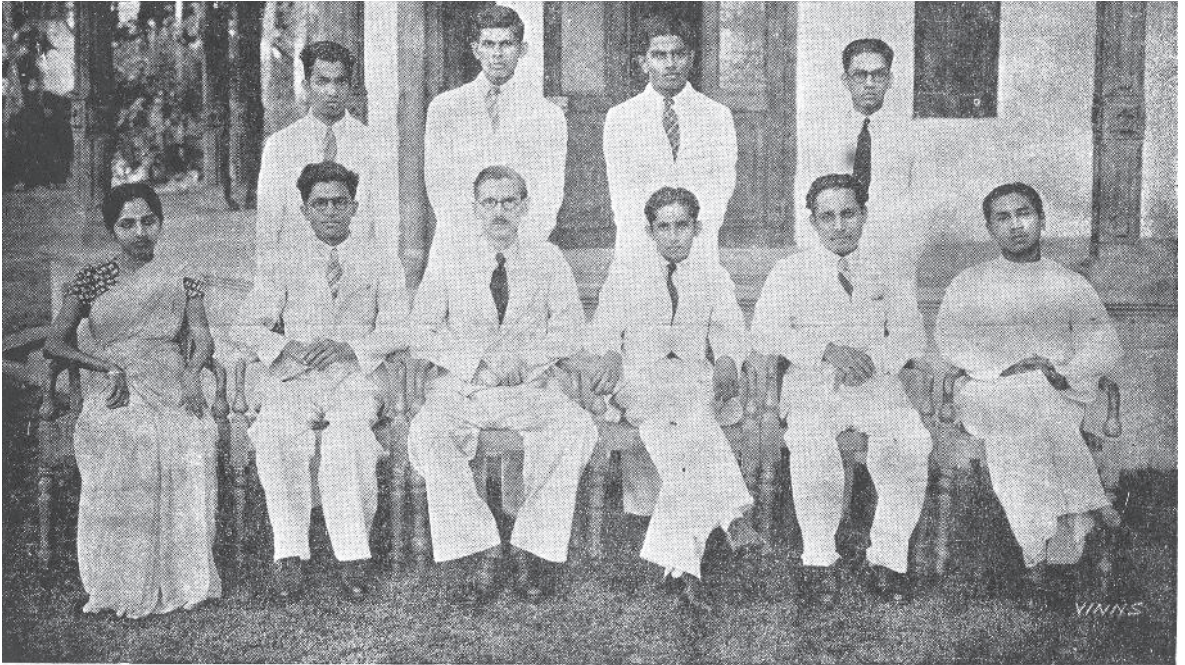
STANDING L TO R.—Mr. M. B. J. Silva (Editor) Mr. N. J. Waidiyaratna (Vice-President) Mr. M. B. Aryapala (General Secretary) Mr. W. M. O. Perera (Committee Member)

SEATED L. TO R.—Miss D. V. B. W. Kannangara (Committee Member) Mr. A. Ginigó (Senior Treasurer) Prof. R. Marris (Patron) Mr. W. D. J. Wijayaratne (President) Dr. G. P. Mahalasekera (Senior President) Miss I. W. de S. Jayatilake (Junior Treasurer)

පිවමාන භාෂාවක් වන සිංහලය නූතන අධ්‍යාපනය සඳහා සංවර්ධනය වීමට වසේ උසස් අධ්‍යාපනය තුළ ඊට පිළිගැනීමක් ලැබී තිබුණි නම්, ඉඩ තිබුණු බව නිසැක ය. එම පිළිගැනීම එදා (1921) නොතිබුණේ මලලසේකර මහතා පවසන ආකාරයේ “දැක්මක්” කොලීජිය ස්ථාපනය කළවුන් අතර නොතිබීම හේතුවෙනි. අනෙක් අතට ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනය හා බටහිර සංස්කෘතිය වැළඳගැනීම විලාසිතාව වී තිබුණු සමාජ පරිසරයක විඛණ්ඩක සිදුවීම උගහට විය.

ඒ කෙසේ වුවද විශ්වවිද්‍යාලය ඇරැඹීමට ආසන්න අවධියෙහි දී එහි සිංහල අධ්‍යයනයට විශේෂ තැනක් දිය යුතු යැයි කියා පෑ දේශීය විද්වත්හු ද වූහ. “හෙළ බස ඔසොවුව” සඳහා හෙළ හවුල 1941 නම් සංවිධානයක් පිහිටුවා ගෙන ප්‍රබල භාෂානුරාගී ව්‍යාපාරයක හිරත වෙමින් සිටි කුමාරතුංග මුනිදාසගේ ලංකාණ්ඩුකාරවරයාට “විලියෙ පහිණාසක්” තමා සංස්කාරකත්වය දැරූ ‘සුබස’ හා “The Helio” යන සඟරාවල පළ කරමින් විශ්වවිද්‍යාලය තුළ සිංහලය වෙනුවෙන් ඉටු විය යුතු මෙහෙවර ගැන සඳහන් කළහ (කෝපරහේවා, 1999:93).

යුනිවර්සිටි කොලීජියේ මුල් අවධියෙහි දී ප්‍රාචීන භාෂා ශාස්ත්‍රයන්ට නොවැදගත් තැනක් ලැබීමට විශේෂ හේතුවක් වූයේ රාජ්‍ය සේවයේ ඉහළම පදවි අයත් වූ “සිවිල් සේවය” සඳහා බඳවා ගැනීම සිදු කළ විභාගයට මෙම විෂයයන් ඇතුළත් ව නොතිබීම ය. මලලසේකර මහතා මේ ගැන විශේෂ අවධානය යොමු කරමින් බලධාරීන්ට කළ ඉල්ලීම්

THE COMMITTEE OF THE SINHALESE SOCIETY, 1941-42

ලංකා විශ්ව විද්‍යාලයේ සිංහල සමිතිය (උපකුලපති අයිවර් ජෙහිංග්ස් සමඟ විද්‍යාල මන්දිර ගොඩනැගිල්ල අඩියස)

හිසා 1935-36 අධ්‍යයන වර්ෂයේ දී පාලි හා සංස්කෘත විශේෂ උපාධිය හෝ ඉන්දු ආර්ය සමාගම් උපාධිය ලැබුවන්ට සිවිල් සේවය විවෘත විය (හඳුරුකන්ද 2016 : 469-70). පසුව සිවිල් සේවාවේ විශිෂ්ට බවට පත් වූ එම්.ජේ. පෙරේරා ඉන්දු - ආර්ය උපාධිධරයෙකි.

ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය 1942 පිහිටුවන ලද අවස්ථාවෙහි එහි පීඨ සතරක් තිබුණි. එනම්, ප්‍රාචීන අධ්‍යයන, ශාස්ත්‍ර, විද්‍යා සහ වෛද්‍ය යනුවෙනි. ප්‍රාචීන අධ්‍යයන පීඨය තුළ සංස්කෘත, පාලි, සිංහල, දෙමළ හා අරාබි යන අධ්‍යයනාංශ තිබිණි. උපකුලපති ජෙහිංග්ස් තමා ගොඩනැගූ විශ්වවිද්‍යාලයෙහි ඉහළම ප්‍රමිතීන් සංරක්ෂණය ගැන උත්සුක වූයේ අධ්‍යයනාංශ ප්‍රධානියා හියම සුදුසුකම් ඇති මහාචාර්යවරයෙකු විය යුතුය යන මූලධර්මය අකුරට ම ක්‍රියාවට නැංවීමට උත්සුක විය. පාලි අධ්‍යයනාංශය සඳහා විශිෂ්ට විද්වතෙකු ලෙස අවිවාදයෙන් පිළිගෙන තිබුණු මහාචාර්ය මලලසේකර පත් කර ගැනුණි. සංස්කෘත අධ්‍යයනාංශයේ සිටි ආචාර්ය ඕ.එච් ද .ඒ විජේසේකරට ආචාර්ය උපාධියක් තිබුණු මුත් ඔහු පොත පත ලියා තම හැකියාවන් විළි දක්වා නොතිබුණු හුදු “කටිකාචාර්යවරයෙකු” වූ හෙයින් අධ්‍යයනාංශයේ ප්‍රමුඛාචාර්ය පදවිය සඳහා එවකට ලන්ඩනයේ ප්‍රාචීන හා අප්‍රිකානු අධ්‍යයන ශාස්ත්‍රාලයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කටිකාචාර්ය පදවියක් දරමින් සිටි ජර්මන් ජාතික බෙට් හයිමාන් මෙහෙවිය පත්කරගනු ලැබිණි. ජාත්‍යන්තර කීර්තියක් තිබුණු සංස්කෘත භාෂා ශාස්ත්‍ර පමණක් නොව භාරතීය දර්ශනය පිළිබඳව ද විද්වත්තියක වූ ඈ ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ ගත කළ සිව් වසර (1945-49) ඉතා උදෙසාග යෙන් සංස්කෘත විෂයය ජනප්‍රිය කරන ලද කාලවකවානුවක් වූයේ ය. ඊට පෑහෙන

හිදසුන් ලෙස 1945 වසරේ දී සංස්කෘත විශේෂ ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව පස් දෙනෙකු පමණක් වුවත් 1949 වන විට එය විසිහත් දෙනෙකු තෙක් වැඩි වූ අයුරු වාර්තා වී තිබේ (හඳුරුකන්ද, 2016: 480).

මහාචාර්ය එම්.ඩී. රත්නසූරිය

සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ දී 1943 දී අධ්‍යයනාංශ වෙන් කරන අවස්ථාවේ සිටියේ කථිකාචාර්ය ඩී.ඊ. හෙට්ටිආරච්චි (ඩී.ඒ. ලන්ඩන්; එම්.ඒ කල්කටා) සහ සභාය කථිකාචාර්යවරයා සී.ඊ.ගොඩකුඹුර (ඩී.ඒ. ලන්ඩන්) යන දෙදෙනා පමණි. විනෙයින් සිංහල මහාචාර්ය පදවිය සඳහා එවකට ලන්ඩනයේ ප්‍රා. අ .අ. ශා යේ කලක් සේවය කරමින් සිටි **ආචාර්ය එම් . ඩී. රත්නසූරිය** පත් කරගන්නා ලදී. ලංකාවේ යුනිවර්සිටි කොලීජියෙන් ප්‍රථම උපාධිය ලබා සිටි ඔහු ලන්ඩනයට ගොස් 1931 වසරේ දී ප්‍රා. අ .අ. ශා යෙන් ආචාර්ය උපාධිය ලබා තිබුණේ *An Examination of the Sikhavalanda* (සිංහලයේ පිළිබඳ විමර්ශනයක්) නමින් යුත් උපාධි නිබන්ධනය සඳහා ය. මෙය සිංහල විෂය අරභයා යුරෝපීය විශ්වවිද්‍යාලයකින් ලබා ගැනුණු ප්‍රථම ආචාර්ය උපාධිය ලෙස ඉතිහාසගත වෙයි. එවකට ලන්ඩන් විශ්වවිද්‍යාලයේ අනුබද්ධිත ආයතනයක් වූ ප්‍රා. අ .අ. ශා හි ආචාර්ය පදවියක් දරමින් සිටි හේ 1944 දී ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ **ප්‍රථම සිංහල මහාචාර්යවරයා** ලෙස වැඩ භාර ගත්තේ ය.

රත්නසූරිය මහතා විසින් සිංහල විෂයය විතෙක් පැවති පටු සීමාවන්ගෙන් මුදවා ගෙන සිංහල අධ්‍යයනයන් පුළුල් පදනමක පිහිටුවීම සඳහා අවශ්‍ය දැක්මක් තිබුණු අයෙකු බව ඔහු විසින් ලියා පළ කොට ඇති (ඉතා ස්වල්ප) ලිපි ලේඛනයන්ගෙන් ද ඔහුගේ ශිෂ්‍යයන් වාර්තා කොට ඇති අයුරින් ද පෙනේ. *The Evolution of the Sinhalese Language and Literature* (සිංහල භාෂාවේ හා සාහිත්‍යයේ පරිණාමය) යනුවෙන් ඔහු ලියූ ලිපියක් 1948 පළ කරන ලද *Souvenir of the Pageant of Lanka*, ed. G. P. Malalasekera නම් ලිපි සංග්‍රහයෙහි පළ වී ඇත. මෙම ලිපියෙහි දී සිංහල සාහිත්‍යයේ සමාරම්භක අවස්ථාවේ සිට සංවර්ධනයත්, භාෂාව ප්‍රාකෘත අවධියේ සිට සංවර්ධනය වූ ආකාරයත් මෙන්ම (අතින් අඳින ලද සටහන් සහිතව) සිංහල අක්ෂර මාලාව ක්‍රි.පූ. 2 වන සියවසේ සිට 10 වන සියවස තෙක් පරිණාමය වූ ආකාරයත් සැකෙවින් විස්තර කොට තිබේ.

සිංහල සාහිත්‍යයේ පරිණාමය පිළිබඳව ඒ වන විට භාවිතයට ගත හැකි ව තිබූ අධ්‍යයන දෙකක් තිබුණේය. එනම් 1852 දී ජේම්ස් ද අල්විස් විසින් තම සිදත් සඟරා ඉංග්‍රීසි පරිවර්තනය සඳහා ලියා තිබුණු පිටු 254 කින් යුත් ප්‍රස්තාවනාව ය. අනෙක 1946 දී මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ ලියා පළ කොට තිබුණු 'සිංහල සාහිත්‍යයේ නැගීම' ග්‍රන්ථය ය. රත්නසූරිය මහාචාර්යතුමා එම කෘති දෙකම පරිශීලනය කරන්නට ඇත. එහෙත් එතුමාගේ ස්වාධීන

හිරික්ෂණ ගණනාවක් නිසා චිතූමාගේ ලිපිය සිත් ඇදගන්නාසුලු එකක් වූයේය. “සිංහලය සිය කොදෙව් නිවහනෙහි ස්වාධීන භාෂාවක් ලෙස ගොඩ නැගෙන්නට ඉඩ ලද” බව පවසන ඔහු “එහි නිවහල් වර්ධනයට සීමා පැනවීමට පාණිනී කෙනෙකු සිටියේ නැත” යයි ද සඳහන් කරයි. සිංහලයේ මුල් අවධිය සමස්ත දකුණු ආසියා පසුබිම තුළ බහා දැක්මට සමත් වූ පළමු විද්වතා වූයේ රත්නසූරිය මහාචාර්ය තුමා ය. චිතූමා වදා කළ තවත් හිරික්ෂණයක් නම් බුද්ධසෝම ආචාර්යපාදයන් විසින් හෙළටුවා පාලියට නගනු ලැබුවාට පසු “මහාවිහාර හික්ෂුන් බුදු දහම පාලියෙන් ම සුරක්ෂා කරගැනීමේ අභිලාෂයෙන් මධ්‍ය ලද්දාහු තමන් මෙතෙක් සිංහල භාෂාවට දැක්වූ අනුග්‍රහය නවතාලූහ, යන්නය. එයින් සිංහලයෙහි වර්ධනයට බාධා පැමිණුණු බව චිතූමාගේ මතය විය. ඒ ආකාරයේ ස්වාධීන වූ ද විවාදයට තුඩු දිය හැකි වූ ද අදහස් ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පෙනෙන්නේ රත්නසූරිය මහාචාර්ය තුමා හුදු ‘පොතේ ගුරෙකු’ නොවී විවාරශීලී ව කරුණු පිරික්සීමට නොබියව ඉදිරිපත් වූ විශ්වවිද්‍යාලයකට ම ඕබ්‍ය ගාස්තුවන්නයෙකු වූ බව ය.

සිය අධ්‍යයනාංශයේ ශාස්ත්‍රීය අභිලාෂයන් පුළුල් කිරීමේ අදහසින් “සංස්කෘතිය” පිළිබඳ අධ්‍යයන කෙරේ මහාචාර්ය රත්නසූරිය අවධානය යොමු කළ බව පෙනේ. සිංහල විද්වතුන් අතර “සංස්කෘතිය” යන විෂයය ශාස්ත්‍රීය චළඹුමකින් සලකා බැලූ ප්‍රථමයා වූයේ ඔහු ය. “සංස්කෘතිය” යන මෑයෙන් ඔහු ලියූ ලිපියක් ඔහුගේ ශිෂ්‍යයන් කීප දෙනෙකු විසින් 1952 - 53 කාලයේ අරඹන ලද සංස්කෘති සඟරාවේ 1957 පස් අවුරුදු සංවත්සර කලාපයේ පළ කොට ඇත. එම ලිපියේ දී සංස්කෘතිය යනු කුමක් ද? යන්න විමසා බලමින් එය හා සත්‍යත්වය අතර ඇති සබඳතා ද විමර්ශනයට භාජනය කොට තිබේ. ඒ අනුව Social Anthropology, Cultural Anthropology ආදී යුරෝපීය විශ්වවිද්‍යාලයන්හි අධ්‍යයනය වූ මානව විද්‍යා ක්ෂේත්‍රය හා බද්ධ කොට ශ්‍රී ලංකාවේ “සංස්කෘතිය” පිළිබඳ අධ්‍යයන සිදු කළ හැකි බවට ඉඟියක් ලැබේ. රත්නසූරිය මහතාගේ ශිෂ්‍යයෙකු වූ (සංස්කෘති සඟරාවේ සමාරම්භකවරයෙකු ද වූ) ආචාර්ය අමරදාස විරසිංහයන් පවසා ඇති පරිදි “සංස්කෘතිය” පිළිබඳ අධ්‍යයන සිංහල අධ්‍යයනාංශය තුළ සිදු කිරීම සඳහා ඉදිරි දැක්මක් රත්නසූරිය මහතාට තිබුණු නමුත් සිය 49 වන වියේ දී චිතූමා අභාවප්‍රාප්ත වීමෙන් ඒ ක්‍රියාත්මක කිරීම අඩාල විය (විරසිංහ, 1980:3-4). රත්නසූරිය මහතා අපේක්ෂා කළ අයුරින් නොවූවත් “සංස්කෘතිය” යන මාතෘකාව යටතේ විරාගත සිංහල සංස්කෘතිය පිළිබඳවත් පොදුවේ මානවවිද්‍යා අධ්‍යයන පිළිබඳවත් පාඨමාලා සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ කතිෂ්ඨ කථිකාචාර්යවරුන් වූ ආචාර්ය එම්. ඩී. ආර්යපාල සහ ආචාර්ය පී. ඊ. ප්‍රනාන්දු විසින් 1950 - 60 දශකවලදී පවත්වා ගෙන වින ලදී. රත්නසූරිය මහතා විසින් විකතු කරන ලද අගනා සන්නි හා කෝලම් වෙස් මුහුණු එකතුවක් චිතූමාගේ අභාවයෙන් පසු ජේරාදෙණිය පුස්තකාලයට පරිත්‍යාග කරන ලදු ව දැනට එහි ප්‍රදර්ශනය වෙමින් පවතී. මහාචාර්ය රත්නසූරිය මහතා “සංස්කෘතිය” පිළිබඳව ලියූ ඉහත සඳහන් ලිපිය 1948 දී මහනුවර පවත්වන ලද සිංහල සංස්කෘතිය පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණයකදී කියවන ලද්දකි. එසේ හුදෙක් විශ්වවිද්‍යාලයට සීමා නොවී සමාජයේ සිදු වූ සංවාද, සම්මන්ත්‍රණ ආදියට සහභාගි

විමෝචන චතුරාසිය ජ්‍යෙෂ්ඨ විශ්වවිද්‍යාල සහයා වූ මහාචාර්ය මලලසේකර මෙන් අගනා මෙහෙවරක යෙදෙමින් සිටි බව පෙනේ. මහාචාර්ය රත්නසූරිය අතින් ලියවුණු අවසාන ලිපිය ලෙස සඳහන් කළ හැක්කේ 1951 අප්‍රේල් මස සිදු වූ ඔහුගේ අනාවයෙන් පසුව ආ වෙසක් උත්සවය නිමිත්තෙන් පළ වූ දිනමිණ වෙසක් කලාපයට ඔහු ලියූ "ලෝක සාමයට ලංකාවෙන් දිය හැකි සහයෝගය" යන මතයෙන් වූ ලිපිය ය. (මෙය ද සංස්කෘති සඟරාවේ දස අවුරුදු මහා අංකය, 1962 - 63 පළවී ඇත.) ටෙරවාදී බුදු දහමෙහි කේන්ද්‍රස්ථානය වූ ශ්‍රී ලංකාව විසින් වචකට (1950 දශකය මුල) පැවැති තුන්වන ලෝක සංග්‍රාම අවදානම හමුවේ සාමය සඳහා ලබාදිය හැකි දායකත්වය කෙබඳු ද යන්න පෙන්වා දී ඇත්තේ හැවත වරක් පුළුල් දර්ශනයකින් යුක්තව ශ්‍රී ලංකාවට ලෝක ප්‍රජාව අතර ඉටු කළ හැකි මෙහෙවරක් පෙන්වා දෙමිනි.

රත්නසූරිය මහතාගේ අනාවයෙන් හිස් වූ සිංහල මහාචාර්ය පදවියට වචකට සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ සිටි ජ්‍යෙෂ්ඨතමයා වැඩි ම සුදුසුකම් තිබූ ආචාර්යවරයා වූ **ඩී. ඊ. හෙට්ටිආරච්චි** පත් කරන ලදී. 1951 සිට (වචකට) විද්‍යෝදය විශ්වවිද්‍යාලයේ උපකුලපති පදවිය භාර ගැනීමට 1968 ඉවත්ව යන තෙක් චතුරාසිය සිංහල අධ්‍යයනාංශයටත් සිංහල භාෂා ශාස්ත්‍රයත් සඳහා මහඟු මෙහෙවරක් ඉටු කළ බව කිව යුතු ය.

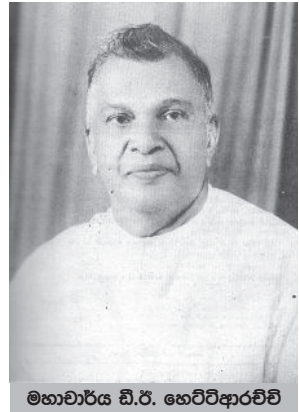
හෙට්ටිආරච්චි සූර්‍ය සිය පාසල් දිවියේ සිට ම පාලි හා සංස්කෘත භාෂා කෙරේ ඇල්මක් දැක් වූ බව ඔවුන් පවසා තිබේ. පසුව සිලෝන් යුනිවර්සිටි කොලීජියේ දී එම භාෂා හා සිංහලය ඇතුළත් ඉන්දු-ආර්ය පාඨමාලාව හදාරා 1932 දී ප්‍රථම පංති ගෞරව උපාධි නිමා කරගත් චතුරාසිය වචකට ශ්‍රීමත් ඩී. ඩී. ජයතිලකයන් ප්‍රධාන කර්තෘ ධුරය දැරූ සිංහල ශබ්දකෝෂ ව්‍යාපෘතියෙහි උපකර්තෘ පදවියක් ලැබුණි. එහි ටික කලක් සේවය කිරීමෙන් පසු ජයතිලකයන්ගේ අනුදැනුම ඇතිව සංස්කෘත හා ප්‍රාකෘත උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා හේ කල්කටා විශ්වවිද්‍යාලයේ වෙත ගියේ එහි සිටි ප්‍රවීණ ආචාර්යවරුන් ප්‍රසාදය දිනා ගනිමින් එම්.ඒ.උපාධිය ලැබීමට සමත් විය (මිගස්කුඹුර 2017). පෙරළා 1937 දී ලක්දිවට පැමිණ යළි ශබ්දකෝෂ කාර්යාලයේ සේවය කරන අතර යුනිවර්සිටි කොලීජි අවධියෙහි දී චතුරාසියේ පාණ්ඩිතය ගැන හොඳ අවබෝධයක් ලබා සිටි චතුරාසියේ ආචාර්යවර මලලසේකර සූර්‍ය විසින් කොලීජියේ සංස්කෘත හා සිංහල උගැන්වීම සඳහා චතුරාසිය පත් කරන ලදී. 1942 වසරේ දී ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය පිහිටුවා එහි ප්‍රාචීන අධ්‍යයන සඳහා වෙන ම පීඨයක සිංහල පාලි හා සංස්කෘත ස්වාධීන අධ්‍යයනාංශ බවට පත් කෙරුණු අවස්ථාවේ දී හෙට්ටිආරච්චි සූර්‍ය සිංහල අධ්‍යයනාංශයට අනුයුක්ත වූහ. පසුව ආචාර්ය උපාධි අධ්‍යයනය සඳහා සුපුරුදු කල්කටා විශ්වවිද්‍යාලයට ගිය හෙට්ටිආරච්චි තරුණයා, වචකට එහි සිටි මහාචාර්ය සුනිති කුමාර් වැට්ටිච්චි වැනි විද්වතුන්ගේ ගුරුහරකම් ලැබ සිංහල ස්වරයන්ගේ ඉතිහාසය නම් නිබන්ධනය ඉදිරිපත් කර 1946 දී ආචාර්ය උපාධිය ලබා ගැනීමට සමත් විය. පෙරළා ලක්දිවට පැමිණ සේවය කරමින් සිටි ලන්ඩනයේ ප්‍රා.අ.අ.ශා. වෙත ගිය ඔහු 'වෙසතුරු දා සන්නේ' නැමැති පොළොන්නරු අවධියට

අයත් ව්‍යාධිකෘත ග්‍රන්ථය විචාරාත්මක සංස්කරණයකට භාජනය කොට 1948 දී ලන්ඩන් පීච්ච්.ඒ. උපාධිය ද ලබා ගත්තේය (මෙම කෘතිය මුද්‍රණද්වාරයෙන් නිකුත් කොට ඇත). ඉන් පසු පෙරළා ලක්දිවට පැමිණ නොබෝ කලකින් දෙවන සිංහල මහාචාර්ය පදවිය ලැබීමට චතුමාට හැකි වීණි.

හෙට්ටිආරච්චි මහාචාර්යතුමා විසින් ලියා පළ කොට ඇති කෘති අතර **'පැරණි දඹදිව සාහිත්‍යය'** (1946) **'ප්‍රාකෘත සංග්‍රහය'** (1947) මුල් ම යුගයට අයත් ය. ප්‍රාකෘත සංග්‍රහය වනාහි ප්‍රාකෘත භාෂාවන් පිළිබඳව සිංහල පාඨකයන්ට තොරතුරු සපයා දෙන ප්‍රථම ග්‍රන්ථය විය. චතුමාගේ විශේෂ අවධානය යොමු වූ සාහිත්‍ය ක්ෂේත්‍රය වූයේ ව්‍යාධිකෘත ග්‍රන්ථය. **වෙසතුරු දා සන්නෙ** කෘතිය ආචාර්ය උපාධි අධ්‍යයනය සඳහා තෝරාගන්නට ද ඇත්තේ වඳවීණි. සිංහල ව්‍යාධිකෘත ග්‍රන්ථ අතර දැනට ඇති පැරණිතම කෘතිය වන 10 වන සියවසේ සම්පාදිත **'ධම්පියා අටුවා ගැටපදය'** පිළිබඳව හෙට්ටිආරච්චි මහතාගේ විශේෂ අවධානය යොමු වී ඇත්තේ සිංහලයෙහි ඉතිහාසය පිළිබඳව ඉතා වැදගත් තොරතුරු රාශියක් එහි ගැබ්ව ඇති බැවිනි. මෙම කෘතියෙහි අගය විස්තර කරමින් ඔහු ලියූ ප්‍රථම ලිපිය *A Short Study of the Dhampiya Atuva Getapadaya* නම් විය. එය රාජකීය ආසියාතික සමිති ලංකා ශාඛාවේ සඟරාවේ XXXII, 86, 359-71 පිටුවල පළ විය. එම ග්‍රන්ථයෙහි අගය සිංහල පාඨකයන්ට හඳුන්වා දෙමින් සිළුමිණ ශාස්ත්‍රීය අතිරේකයට 1936 පෙබරවාරි සිට අප්‍රේල් තෙක් සතිපතා නොකඩවා ලිපි පෙළක් චතුමා විසින් සපයා තිබේ. ධම්පියා අටුවා ගැටපදය ගැන සිය අවධානය අඛණ්ඩව යොදා සිටි හෙට්ටිආරච්චි මහාචාර්යතුමාගේ එම අධ්‍යයනයන්හි කූටාප්‍රාප්තිය වූයේ 1974 දී පිටු 96 ක දිර්ඝ ප්‍රස්තාවනාවකින් යුක්තව පළ කළ **ධම්පියා අටුවා ගැටපදය සංස්කරණය**. එම ප්‍රස්තාවනාවේ දී අන් කිසිදු පඬිවරයෙකු නොකළ අයුරින් සිංහලය අන්‍ය ඉන්දු-ආර්ය භාෂා වන වංග, හින්දි, මරාටි, ගුජරාති ආදී භාෂා සාහිත්‍යයන් අතර ස්ථානගත වන්නේ කෙසේද? යන්න විමසා බලා තිබුණි. චතුමා එහිදී පෙන්වා දී තිබුණේ ස්වකීය වූ ලිඛිත සාහිත්‍යයක් ගොඩනගා ගත් ප්‍රථම නව ඉන්දු-ආර්ය භාෂාව සිංහලය වූ බව ය (හෙට්ටිආරච්චි, 1974:xxii-xxx-iii).

විශිෂ්ට භාෂා තත්ත්වඥයෙකු වූ හෙට්ටිආරච්චි මහතා භාෂා 13ක ප්‍රවීණයෙක් වූයේය. ඒ අතර විවිධ විෂයයන් පිළිබඳ පෘථුල ඥානයක් ද චතුමා සතුව තිබිණි. මේ හේතුවෙන් 1955 වර්ෂයේ දී බුද්ධ ජයන්තිය සමරන අවස්ථාවේ රජයේ වැඩපිළිවෙළට අයත්ව තිබුණු සිංහල විශ්වකෝෂය සම්පාදන කාර්යය භාර දීමට ඉතාම සුදුස්සා චතුමා බැව් තීරණය වී එහි ප්‍රධාන කර්තෘ ධුරය චතුමා වෙත පැවරුණි. ඉතා භාරදුර කර්තව්‍යයක් වූ මෙම ව්‍යාපෘතිය සැලසුම් කොට ප්‍රථම කර්තෘ මණ්ඩලය ද බඳවා ගෙන එහි කාර්යාලය පේරාදෙණියේ ලංකා විශ්වවිද්‍යාල පරිශ්‍රයෙහි ම ස්ථාපනය කෙරුණේ ප්‍රස්තකාල පහසුකම් මෙන්ම විවිධ විද්වතුන්ගේ උපදේශ ද මෙහි දී ලබා ගත හැකි බැවිනි. මූලික සංවිධාන කටයුතුවලින් පසුව විශ්වකෝෂ කාණ්ඩ නිකුත් කිරීම 1963 දී ඇරඹුණි. එම

වසරේ සිට 1976 තෙක් කාලය තුළ දී ප්‍රථම කාණ්ඩ හය හිකුත් කිරීමට හැකි විය.

මහාචාර්ය ඩී.ඊ. හෙට්ටිආරච්චි

ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය සිය නියමිත භූමිය වූ ජේරාදෙනියට 1952 දී පැමිණෙන්නේ එහි සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ මහාචාර්ය හෙට්ටිආරච්චිගේ ප්‍රධානත්වය ලබා නොබෝ දිනකිනි. අප ඉහත සඳහන් කළ පරිදි සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ දෙවන හා දිස්ත්‍රික්ක අදියර වූයේ ජේරාදෙනි අවධිය බව කිව යුතුව ඇත. 1952 වර්ෂයේ දී සිදු වූ ජේරාදෙනිය ප්‍රයාණය තවත් අතිශය වැදගත් සිද්ධියක් හා සම්බන්ධ විය. සිංහල අධ්‍යයනාංශයට සුවිශේෂ වූ එම සිද්ධිය නම් 1944 දී පාලි අධ්‍යයනාංශයේ කථිකාචාර්යවරයෙකු බවට පත් ව සිටි **ආචාර්ය එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර** (B.A., M.A., Ph.D ලන්ඩන්) සිංහල අධ්‍යයනාංශයට අනුයුක්ත කර ගැනීම ය. මෙම අනුයුක්ත වීම හුදෙක් සිංහල අධ්‍යයනාංශයට පමණක් නොව සමස්ත ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයට ම වැදගත් වූ සිද්ධියක් බව පසුව කරුණු යෙදුණු අයුරින් ප්‍රත්‍යක්ෂ විය.

මේ අනුයුක්ත වීම ගැන සවිස්තර තොරතුරු අප අත නැතත් එය සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ ප්‍රමුඛාචාර්ය හෙට්ටිආරච්චි මහාචාර්යතුමාගේ උදෙසාගය නිසා සිදු වූවක් බවට සැක නැත. කුමක් නිසා ද යත්, අංශ ප්‍රධානවරයෙකුගේ මැදිහත් වීමකින් තොරව විධන්දක් සිදු වීම දුෂ්කර වන, එසේ නොවේ නම් අභව්‍ය වන, බැවිනි. මෙහිදී අපට පෙනෙන්නේ හෙට්ටිආරච්චි මහාචාර්ය තුමාගේ දුර දක්නා නුවණ හා අධ්‍යයනාංශය ගොඩ නැගීමේ දී ගත යුතු නිවැරදි පිළිවෙතට අනුගත වීමේ සෘජු ක්‍රියාකාරිත්වය යි. 1950 දශකය වන විට අතීතයේ නූතන සිංහල සාහිත්‍යය පිළිබඳව පඬිවරුන් තුළ තිබුණු නොසැලකිල්ල වෙනස් විය යුතු බව වැටහෙමින් තිබුණි. සරච්චන්ද්‍ර විසින් පවසා ඇති පරිදි නූතන සිංහල සාහිත්‍යය පිළිබඳ එම ආකල්පය විශ්වවිද්‍යාලයේ ඇතැම් ආචාර්යවරුන් අතර ද තිබුණි.

නවීන සිංහල සාහිත්‍යයක් තිබේද කියා වත් එය අපේ සාහිත්‍ය වංශයෙහි නවීන යුගය වශයෙන් පිළිගත යුතු යැයි කියා වත්ය පාරම්පරික සිංහල පඬිවරුන් පමණක් නොව විශ්වවිද්‍යාල ඇදුරේ ද එකල නොසිතූහ (සරච්චන්ද්‍ර, 1985:131).

නූතන සිංහල සාහිත්‍යයෙහි කිසියම් ක්ෂේත්‍රයක් අරභයා ලියන ලද ප්‍රථම විචාරාත්මක අධ්‍යයනය වූ සරච්චන්ද්‍රගේ *Modern Sinhalese Fiction* කෘතියෙන් සිදු වූණු කාර්යය ගැන මෙහි දී සඳහන් කළ යුතු වන්නේ එය විශ්වවිද්‍යාල මට්ටමෙන් සිංහල සාහිත්‍ය හැදෑරීම කෙරේ සෘජුව බලපෑ හෙයිනි.

1943 පළ වූ *Modern Sinhalese Fiction* කෘතියේ සරච්චන්ද්‍ර සමකාලීන ප්‍රබන්ධ කථා රචකයන් පිළිබඳව ඇගයුම ආරම්භ කළේ පියදාස සිරිසේනගේ නවකථා

පිළිබඳ විමසුමකිනි. “එම අවධියෙහි පැවති බටහිරකරණ ප්‍රවණතා මෙන්ම ක්‍රිස්තියානි මිභනාරිවරුන්ගේ බලපෑමට විරෝධීව නැගුණු ප්‍රතිචාරයන්හි කූටප්‍රාප්තිය දක්නා ලැබෙන්නේ පියදාස සිරිසේනගේ නවකතාවෙහිය.” යනුවෙන් ඇරඹෙන එම විවරණයේ දී කතුවරයා කියා සිටියේ “පියදාස සිරිසේන කතා ලියුවේ විනෝදය සැපයීම සඳහා හෝ වර්තන නිරූපණය සඳහා හෝ නොවේ. සමාජයත් ඔහුට පෙනෙන පරිදි බොහෝ කොට අයහපත්ව පවතින මනුෂ්‍ය ස්වභාවයත් සංශෝධනය” සඳහා බවය. එම නිරීක්ෂණය ස්ථූට කිරීම සඳහා පියදාස සිරිසේනගේ සිය “යන්තම් ගැලවුණා” (1934) කෘතියේ දී පවසා ඇති “අපේ පොත්වල ධර්ම ශාස්ත්‍රීය කරුණුවලින් පිටස්තර කිසිවක් නැත” යන්න ද උපුටා දක්වා තිබේ. ඊළඟට සිරිසේනගේ “ජයතිස්ස හා රොසලින්” නවකතාවේ වර්තන නිරූපණයෙහි දුබලතා දක්වන සරච්චන්ද්‍ර ඒ වර්තයෝ අභව්‍ය වූවා සේම “මනුෂ්‍ය වේශයෙන් පොතේ පිටු අතරින් නැඟී නොසිටිති” යැයි පවසා ඇත. සිරිසේනගේ නවකතා සියල්ලේම වර්තන “චක්කෝ කළු ය නැතිනම් සුදු ය. එනම් උපදේශ දායකයා නිරූපණය කරන සුදුන ය” යනු ඔහුගේ නිගමනය විය. සමකාලීන සමාජයේ පැවති ඇතැම් වංචා, දූෂණ ආදිය හෙළිදරව් කරන සමාජ විවේචකයෙකු වූ නමුත් සිරිසේන තුළ වූ එක් දුබලතාවයක් සරච්චන්ද්‍ර මෙසේ පෙන්වා දී තිබේ: “සෑම උමතු ජාතිකවාදියෙකු මෙන්ම ඔහු කණගාටුදායක ලෙස බටහිරකරණය හා පරිහානිය යන දේ සමග නවීකරණය පටලවා ගත්තේය.”

එදා සමාජයේ ඉතා ජනප්‍රිය නවකතාකරුවෙකු ලෙස සම්මානයට පාත්‍ර වී සිටි පියදාස සිරිසේන ගැන වූ එම විවේචනය බොහෝ පාඨකයන්ගේ උදහසට හේතු වූවාට සැක නැත.

සරච්චන්ද්‍ර ඊළඟට සිය විචාරාත්මක යොමු කළේ ඩබ්ලිව්. ඒ. සිල්වාගේ කෘති වෙතට ය. එම විමර්ශනය ඔහු අරඹන්නේ “පියදාස සිරිසේනගේ සිට ඩබ්ලිව්. ඒ. සිල්වාගේ නවකතා වෙත පැමිණීම අස්චැසිල්ලක් වන” බව පවසමිනි. සිල්වාට කිසියම් අරගලයක යෙදීමට අවශ්‍ය නොවූ බව පවසන සරච්චන්ද්‍ර ඔහුට අවශ්‍ය වූයේ “බණ කීමට නොව කියවීමට පහසු ප්‍රබන්ධ කතා ගෙතීමට” බව සඳහන් කර සිටී. “සාහිත්‍ය ස්වරූපයක් ලෙස නවකතා කියවීමේ රුචිය සමාජයේ ඇති කිරීම සඳහා සමකාලීන අන් කිසිදු ලේඛකයකුට වඩා මෙහෙවරක් සිල්වා විසින් ඉටු කර ඇති” බව සරච්චන්ද්‍ර පෙන්වා දුන්නේය. ඊළඟට සිල්වාගේ නවකතා පිළිබඳ විවේචනයක් කරන සරච්චන්ද්‍ර එම නවකතා වැටෙන්නේ “යථාර්ථයෙන් පලායාමේ නවකතා” (escapist novels) ගණයට බව පවසයි. ඒවාගේ “පරමාදර්ශී කතානායකයෙකු හා නායිකාවක සිටින අතර ප්‍රේමයෙන් බැඳෙන ඔවුන් විවිධාකාරී බාධක රාශියකට මුහුණ දී අවසානයේ යහනින් විසීමේ භාග්‍ය උදාකර ගන්නා අතර ‘දුෂ්ටයාට’ සුදුසු දඩුවම් ලැබීමේ ගතානුගතික සැලැස්ම” දැක්ක හැකි බවද පෙන්වා දෙන ලදී. සරච්චන්ද්‍ර 1943 දී කළ මෙම නිරීක්ෂණය නිවැරදි බව පසුව ස්ථූට විය.

චදා (1943) සරච්චන්ද්‍ර චළඹුණු නිගමනයන් සාර්වත්‍රිකව උසස් සාහිත්‍ය කෘති හඳුනා ගැනීම සඳහා යෙදිය හැකි නිර්ණායක අනුගමනය කරමින් චළඹුණු නිගමන වේ. මේ බව ස්ථුට කරන කරුණක් උපුටා දක්වනු කැමැත්තෙන්ම, ඩබ්ලිව්.ඒ. සිල්වා අවසන් වරට ලියා පළ කළ කෘති වන්නේ “අමෘත හස්තය” (1957) නම් කෙටිකතා සංග්‍රහය ය. එහි ප්‍රස්තාවනාවේ දී ඔහු කරුණු මනා ලෙස අනාවරණය කරන ප්‍රකාශයක් කර තිබේ. ප්‍රධන්ධ කතාකරුවකු වශයෙන් තමා ආභාසය ලැබුවේ කුමන කතුවරුන්ගෙන් ද යන්න ඔහු පවසා ඇත. “චදා තරුණයන් හැම දෙනාගේම පාහේ අතේ පැවැතේ” “හෝල් කේන්”, “ගයිබුත්බ්” වැනි කතුවරුන්ගේ කෘති තමා ගුරු කොටගත් බව සිල්වා පවසා තිබේ. හෝල් කේන් පිළිබඳව කරුණු සෙවූ මට *Cambridge Encyclopaedia of Modern Literature* (1989) කෘතියෙහි ඔහු ගැන මෙසේ පවසා තිබුණු අයුරු දැක්ක හැකි විය. “ටී.චී.චී. හෝල් කේන්ගේ නවකතා ස්වරූපයෙන් වූ භාවානිශය කෘති නමත් සඳහන් නොකොට බැහැර කළ යුතු වේ.” (ගයිබුත්බ් යන නම පවා ඉංග්‍රීසි සාහිත්‍යය ඉතිහාසවල නැත) බ්‍රිතාන්‍ය විචාරකයින්ගේ මෙම නිගමනය චදා (1940) සරච්චන්ද්‍රයන්ගේ නිගමනය හා මනාව ගැළපේ.

1950 දශකය වන විට ශිෂ්‍යයන් ගොඩනැගෙමින් පැවති නූතන සිංහල සාහිත්‍යය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් විශ්වවිද්‍යාල පාඨමාලාවට ඇතුළත් කරගත යුතුය යන්න වටහාගත් හෙට්ටිආරච්චි ප්‍රමුඛාවාර්ය තුමා ඒ කර්තව්‍යය පැවරීම සඳහා විශ්වවිද්‍යාලය තුළ මෙන්ම සමස්ත ශ්‍රී ලාංකේය සමාජය තුළ ද සිටි එකම සුදුස්සා ආචාර්ය සරච්චන්ද්‍ර බව පසක් කළ බව පෙනේ. ඒ වන විට *Modern Sinhalese Fiction(1943)*, *The Sinhalese Novel(1950)* සිංහල නවකතා: ඉතිහාසය හා විචාරය (1950) සහ සාහිත්‍ය විද්‍යාව (1949) යන කෘතීන් මෙන්ම රුසියන් කෙටිකතා පරිවර්තනය (ඒ.පී.ගුණරත්න සමග 1946) ප්‍රංශ කෙටිකතා පරිවර්තනය (ඒ.පී.ගුණරත්න සමග 1947) සහ කපුටා කපෝති පරිවර්තනය (ඩී.පී. විජේරත්න සහ ඒ.පී.ගුණරත්න සමග 1946) යන කෘති ඔහු අතින් බිහි වී තිබුණි. මෙම කෘතිවලට අමතරව මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ “සිංහල සාහිත්‍යයේ නැගීම” කෘතියෙහි ඉංග්‍රීසි පරිවර්තනයක් සරච්චන්ද්‍ර විසින් 1949 දී පළ කොට තිබුණි. ඉහත සඳහන් ලිපි ලේඛන මගින් ප්‍රකට වූයේ සරච්චන්ද්‍ර පොදුවේ සිංහල සාහිත්‍ය ක්ෂේත්‍රය ගැනත් විශේෂයෙන් නූතන සාහිත්‍යයට අදාළ නවකතාව, කෙටිකතාව හා කාව්‍යය(සාහිත්‍ය

විද්‍යාවේදී පරිච්ඡේද හතෙන් පහක්ම ඇරැහේ කාව්‍ය භාෂාව විග්‍රහය සඳහා ය.) යන ක්ෂේත්‍ර පමණක් නොව නාට්‍ය ක්ෂේත්‍රය ද අරභයා අන් කිසිදු විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරයෙකු විසින් එතෙක් කර නොතිබුණු අධ්‍යයන සමුදායක් කර ඇති බව ය. කපුචා කපෝති නාට්‍යයේ පෙළ 1946 දී මුද්‍රණය කරන ලද අවස්ථාවේ දී ඊට ප්‍රස්තාවනා වශයෙන් "Some Observations on the Sinhalese Drama" යනුවෙන් පිටු 23 ක ලිපියක් ද "සිංහල නාට්‍යය" යන මතයෙන් පිටු 19 ක ලිපියක් ද එක් කරමින් සිංහල නාට්‍යය පිළිබඳ ප්‍රථම ශාස්ත්‍රීය විමර්ශනය ද සරච්චන්ද්‍ර විසින් කරනු ලැබ තිබුණි. එහෙයින් මෙම අනුයුක්ත වීම සඳහා විශ්වවිද්‍යාල බලධාරීන් වූ පීඨාධිපති මලලසේකරයන්ගේ මෙන්ම සිය ආචාර්ය මණ්ඩලයේ "සුදුසුකම්" ගැන විමසිල්ලෙන් සිටි උපකුලපති ජෙනරාල්ගේගේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම දුෂ්කර නොවන්නට ඇත.

මෙම "අනුයුක්ත වීම" දෙස වපරැසින් බැලුවෝ ද වුහ. ඒ බව සිංහල අධ්‍යයනාංශයෙහි හෙට්ටිආරච්චි මහාචාර්ය තුමා ළඟට ජ්‍යෙෂ්ඨයාව සිටි ආචාර්ය එම්.ඩී.ආර්යපාල සඳහන් කර ඇත. සරච්චන්ද්‍රයන් පාලි අධ්‍යයනාංශයේ ද ආර්යපාලයන් සිංහල අධ්‍යයන අංශයේ ද සහකාර කථිකාචාර්ය පදවිවලට පත් වූයේ 1944 දී ය. එහෙයින් වෙනත් අධ්‍යයනාංශයක සිටි අයෙකු තම අධ්‍යයනාංශයට පැමිණීමෙන් තම ජ්‍යෙෂ්ඨත්වයට හානියක් සිදු වෙතැයි සිතීමට ආර්යපාලයන්ට හේතු තිබුණේ සරච්චන්ද්‍රයන් තමන්ට වඩා වඩා වසර 05 කට ඉහත ඩී.ඒ. උපාධිය ලබා සිටි බැවින් වැඩිපුර ශාස්ත්‍රපති උපාධියක් සහ තමාට පෙර(1949) ආචාර්ය උපාධිය ලබා සිටීමත් හිසාය. එහෙයින් ඇතැමුන් තමන්ට මෙම "අන්තරාය" ගැන දැනුම් දෙමින් මෙම අනුයුක්ත කිරීමට විරුද්ධ වන ලෙස කීවත් ඒ නොතකා තමන් වම සඳී කාර්යයට සහයෝගය දුන් බවත් තමා සිහිපත් කරන්නේ සොමිනසින් බවත් පසු කලෙක මහාචාර්ය ආර්යපාල පවසා ඇත. (ආර්යපාල, 1991:XX)

සිංහල අධ්‍යයනාංශයට සරච්චන්ද්‍රයන්ගේ ආගමනය හා සමග එහි පාඨමාලා යුනිවර්සිටි කොලීජී සෙවණැල්ලෙන් මුදාගෙන ස්වාධීන විශ්වවිද්‍යාලයකට සරිලන ලෙස සකස් කිරීමේ පියවර ගනු ලැබුවේ සිංහල "සාමාන්‍ය උපාධිය" සහ "විශේෂ උපාධිය" යන පාඨමාලා සම්පූර්ණ විපර්යාසයකට භාජනය කරමිනි. එම විපර්යාසය සමස්ත ප්‍රාචීන අධ්‍යයන පීඨයේ හා ශාස්ත්‍ර පීඨයේ පාඨමාලා සංශෝධනයක් හා සමග සමගාමීව සිදු කොට තිබුණි.

මීට පෙර තිබුණු පාඨමාලාවේ කොටස් හය සහ ප්‍රශ්න පත්‍ර හයක සැලැස්ම පහත සඳහන් පරිදි වෙනස් කරන ලදී. "පළමු වසරේ කලින් යෝග්‍යතා විභාගය" සමත් වීමෙන් පසු සාමාන්‍ය උපාධි 1 වසර සඳහා ප්‍රශ්න පත්‍ර දෙකක් ද සාමාන්‍ය උපාධි දෙවන(අවසාන)වසර සඳහා ප්‍රශ්න පත්‍ර දෙකක් ද විය. විශේෂ උපාධියට සුදානම් වන්නවුන් විශ්වවිද්‍යාලයේ දෙවන වසරේ දී "විශේෂ යෝග්‍යතා" පරීක්ෂණයකට මුහුණ දිය යුතුව තිබුණි. ඉන් සමත්

වූ පසු විශේෂ දෙවන වසර සඳහා ප්‍රශ්න පත්‍ර හතරක පරීක්ෂණයකුත් විශේෂ තුන්වන (අවසාන) වසර සඳහා ප්‍රශ්න පත්‍ර හතරක පරීක්ෂණයකුත් තිබුණි. මෙම සැලැස්ම පසුව තවත් වෙනස් විය (විස්තර පසුව දැක්වේ).

විශ්වවිද්‍යාලය කොළඹ පැවතුණු මුළු කාල පරිච්ඡේදය පුරාම, එනම් සිංහල අධ්‍යයනාංශය කොළඹ පැවැති වසර නවයක කාලය අවසන් වී ජේරාදෙණි අවධිය ඇරඹෙන තෙක්ම, සිංහල පාඨමාලාවන්ටම තම චේතිහාසික උරුමය වූ යුනිවර්සිටි කොලීජී සම්ප්‍රදායෙන් සම්පූර්ණයෙන් බැහැරවීමට නොහැකි විය. අධ්‍යයනාංශය පිහිටුවූ 1943 සිට 1952 විය ජේරාදෙණියට ගෙන යන තෙක් සිංහල පාඨමාලා පැවතුණේ පැරණි ලන්ඩන් පාඨමාලාවල සෙවණැල්ල යටතේ ය. මීට හේතුවක් වන්නට ඇත්තේ ප්‍රාචීන අධ්‍යයන පිටියේ වූ භාෂාධ්‍යයන විකේතරා පොදු රාමුවකට අනුගතව පැවතීම විය හැකි ය. විභාග සැලැස්ම අනුව ප්‍රශ්න පත්‍ර හයකට සුදානම්වීම සෑම අධ්‍යයනාංශයකට පොදු කරුණක් විය. එසේ බාහිර සැලැස්ම පොදු එකක් වූවත් අවශ්‍ය නම් ඒ ඒ පාඨමාලාවන්හි අන්‍යත්වය තම අධ්‍යයනාංශයේ අවශ්‍යතා හා අපේක්ෂා අනුව වෙනස් කළ හැකිව තිබිණි. එහෙත් එබඳු දැඩි පියවරක් මෙම කාලය තුළ ගැනුණේ නැත. අප ඉහත සඳහන් කළ පරිදි එබඳු නම්නතාවක් මහාචාර්ය රත්නසූරිය මහතා තුළ තිබුණු බවට සාධක ඇතත් ඔහු අතින් පවා එම පියවර ගැනුණේ නැත. එහෙයින් ජේරාදෙණියට යන තෙක්ම සිංහල පාඨමාලා පැරණි සම්ප්‍රදායට අනුගතව පැවතිණි. උදාහරණ වශයෙන් 1948 විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශය (හෙවත් ප්‍රාරම්භ Preliminary) විභාගය පහත දැක්වෙන පරිදි විය.

මෙහි පැය තුනේ ප්‍රශ්න පත්‍ර දෙකකි.

- 1 **ප්‍රශ්න පත්‍රය** - නිර්දේශිත ග්‍රන්ථවල ඡේදයන් ඉංග්‍රීසියට පරිවර්තනය සහ එම ඡේදයන්හි භාෂා, වස්තු විෂයය පිළිබඳ ප්‍රශ්න. මෙයට පද්‍ය, ගද්‍ය හෝ විචාරාත්මක ලේඛන ඇතුළත්ය.
- 2 **ප්‍රශ්න පත්‍රය** - අනිර්දේශිත පාඨයන් ඉංග්‍රීසියට පරිවර්තනය; සිංහල වාක්‍ය රචනයක්, සිංහල සාහිත්‍ය ඉතිහාසය විශේෂයෙන් සිංහල නවකතාව සහ නාට්‍යය ඇතුළුව නූතන සාහිත්‍ය අවධිය පිළිබඳ ප්‍රශ්න (*The Calendar of The University of Ceylon, 1948 : 176*)

මෙහි දී පැහැදිලිව පෙනෙන්නේ සිංහලයෙන් ඉංග්‍රීසියට පරිවර්තනයට මෙම විභාගයේ දී කෙතරම් වැදගත් තැනක් දී තිබුණේ ද යන්නය. එය එදා පැවති ඉංග්‍රීසිය ප්‍රධාන තැන ගත් අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ ස්වභාවය අනුව සිදු වූවකි. ඒ හා සමග ම සිංහල අධ්‍යයනය පැත්තෙන් බලන කල අගනා ද්විභාෂකත්වයක් හිමි කරගත් උපාධිධාරීන් පිරිසක් මෙම සැලැස්ම තුළ බිහි වූයේ ය.

ප්‍රාරම්භ විභාගයේ දෙවන ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළ නූතන සිංහල සාහිත්‍යය, විශේෂයෙන් නවකථාව සහ නාට්‍යය කෙරේ අවධානය යොමුවීම අප සැලකිල්ලට භාජනය කළ හොත් පැහැදිලිව පෙනෙන සිද්ධිය වන්නේ එම විෂයයන් පිළිබඳව විධිමත් ශාස්ත්‍රීය අධ්‍යයනයන් කර තිබුණේ සරව්වන්ද්‍ර විසින් පමණක් බවය. ඔහු එවක සේවය කළේ පාලි අධ්‍යයනාංශයේ ය. විශ්වවිද්‍යාලය විසින් එම විෂයන් කෙරේ අවධානය යොමු කිරීම ඔහුට සිංහල අධ්‍යයනාංශයට ඇතුළු වීමට මඟ පෑදූ බවට සැක නැත.

එවකට විශ්වවිද්‍යාලයේ ශාස්ත්‍රවේදී (B.A.) පාඨමාලා කෙබඳු වීද යන්න මිලගට සලකා බලමු.

1948 කැලැන්ඩරයේ සඳහන් පරිදි "මෙම පාඨමාලාවට භාෂාවත්, එහි ව්‍යාකරණයත් සාහිත්‍යය හා ඉතිහාසයත් පිළිබඳ සාමාන්‍ය අධ්‍යයනයක් ඇතුළත් වනු ඇත. තවද, ඊට නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් ද ඇතුළත් වේ. ඒ හා සමග පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් තෝරාගත් මාතෘකාවක් පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් ද ඇතුළත් ය:

විභාගය පැය තුනේ ප්‍රශ්න පත්‍ර හයකින් සමන්විත වනු ඇත. එම ප්‍රශ්න පත්‍ර මේ අයුරින් බෙදනු ඇත.

1 සහ 2 - නිර්දේශිත ග්‍රන්ථවලින් ඉංග්‍රීසියට පරිවර්තනය. ඒ සමග භාෂාව, වස්තු විෂයය හා සාහිත්‍ය විචාරය පිළිබඳ ප්‍රශ්න ද ඇතුළත්ය.

3 හා 4 ප්‍රශ්න පත්‍ර - අනිර්දේශිත ග්‍රන්ථවලින් ඉංග්‍රීසියට පරිවර්තනය. සරල දෙමළ පාඨයක් ඉංග්‍රීසියට පරිවර්තනය, සංස්කෘත හා පාලි පාඨයන් ඉංග්‍රීසියට පරිවර්තනය, සංස්කෘත, පාලි හෝ දෙමළ අනු විෂයය ලෙස අධ්‍යයන කරන අපේක්ෂකයන් එම විශේෂ භාෂාවෙන් කෙරෙන පරිවර්තනයට ඉදිරිපත් වන්නේ නැත. (විශේෂ අවධානයට යොමු විය යුත්තක් නම් දෙමළ භාෂාවට සිංහල පාඨමාලාවේ තැනක් දී තිබීමය.)

5 ප්‍රශ්න පත්‍රය - ලංකාව හා ඉන්දීය අර්ධ මහද්වීපයේ ආගමික, පුරාවිද්‍යාත්මක හා වාස්තු විද්‍යාත්මක සංවර්ධනයන් පිළිබඳ ප්‍රශ්න 6 ප්‍රශ්න පත්‍රය - (ඉහත සඳහන්) විශේෂ විෂයය පිළිබඳ ප්‍රශ්න (Calender.1948;p.177)

මීට අදාළ පරිදි ප්‍රාරම්භ විභාගයේ (විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශ) නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ වූයේ,
පූජාවලිය, xii සිට xvi තෙක් පරිච්ඡේද
ගුණ්ඩල කාව්‍යය, 91 - 317 කවි
මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ **ගම්පෙරළිය**

වම විභාග සැලැස්ම ම ක්‍රියාත්මක වූ සාමාන්‍ය උපාධිය සඳහා නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ වූයේ,
අමාවතුර xi - xvii පරිච්ඡේද
දහම් සරණ, 226 - 337 පිටු
කවිසිලම්ණ, vi - viii සර්ග
හංස සන්දේශය
ප්‍රාතිහාර්ය ශතකය

මිලිගට සිංහල (විශේෂ) උපාධිය සඳහා (1949 - 50) නිර්දේශිත පාඨ ග්‍රන්ථ වූයේ,
Epigraphia Zeylanica, vol 2, pp 133 -153
 EZ, vol 14, pp 16 -27
ධම්පියා අටුවා ගැටපදය, 59 - 126 පිටු
අමාවතුර, 8 - 17 පරිච්ඡේද
සියඹස්ලකර, 156 - 258 ගී
කවිසිලම්ණ, vi - viii සර්ග
මයුර සන්දේශය
රාජාවලිය
සද්ධර්මරත්නාවලිය, i - xv පරිච්ඡේද
ඇහැලේපොළ වර්ණනාව යන කෘති ය.

සිංහල (විශේෂ) විභාගයේ අවසාන ප්‍රශ්න පත්‍රය වූයේ විශේෂ මාතෘකාවක් අරභයා “ සාරවත් නිබන්ධයක්” ඉදිරිපත් කිරීම ය. ඒ ඒ වර්ෂවල නියමිත මාතෘකාවන් වූයේ,

- 1949 සඳහා “සිංහල අභිලේඛන විද්‍යාව”
- 1950 සඳහා “4 වන සියවස සිට 10 වන සියවස තෙක් ශිලාලේඛන”
- 1951 සඳහා “10 වන සියවසේ සිට 13 වන සියවස තෙක් සිංහල සාහිත්‍යය”

ඒ හා සමගම උපාධි අපේක්ෂකයන් සඳහා කියවීම් ලැයිස්තුවක් ද නිර්දේශ කොට තිබුණි. එකල විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය දේශන මත යැපෙන්නේ නැතිව ස්වාධීන අධ්‍යයන මගින් දැනුම වර්ධනය කර ගැනීම කෙරෙහි අවධාරණය තැබුවක් වූයේය. දේශනවලදී කරන ලද්දේ මාතෘකාවකට අදාළ මූලික කරුණු කියා දී ඒවා ගැන කියවිය යුතු පොත පත සඳහන් කිරීමය. ඒ නිසා මෙම කියවීම් මගපෙන්වීමක් වූ බව පෙනේ. එම කෘති වූයේ, **ධර්මප්‍රදීපිකාව ; ගුත්තිල කාව්‍යය ; සැලලිගිණි සන්දේශය ; The Sinhalese Novel** යන කෘති ය.

(මේ වන විට **සිංහල නවකථා : ඉතිහාසය හා විචාරය** කෘතිය පළ වී නොතිබුණා විය හැකි ය උපාධි පාඨමාලා සඳහා මීට වඩා විශාල කියවීමේ ලැයිස්තුවක් තිබුණි. එහි

සාහිත්‍ය විචාරය, සංස්කෘත සාහිත්‍ය වැනි විෂයයන් සම්බන්ධ ඉංග්‍රීසි පොත් කීපයක් ද විය.)

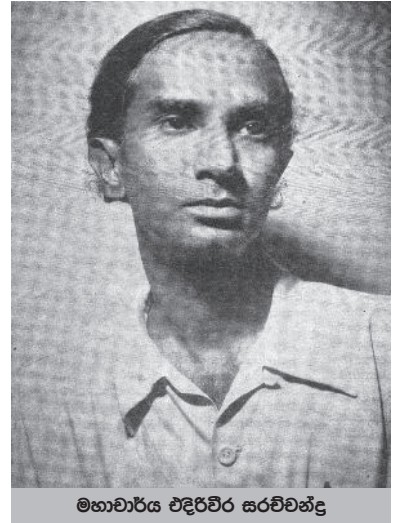
විම හිරිදිෂ්ට ග්‍රන්ථ සහ අනිරිදිෂ්ට ග්‍රන්ථ මගින් පෙන්නුම් කෙරෙන්නේ නූතන සාහිත්‍යය කෙරේ අවධානය ක්‍රමයෙන් යොමු වෙමින් පැවැති බවයි. එහෙත් සිංහල විෂයය උගත් විද්‍යාර්ථීන්ට අධ්‍යයනය කරන්නට තිබුණේ ප්‍රධාන වශයෙන් සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යය හා භාෂාවේ ඉතිහාසය ය. මෙකල සිංහල අධ්‍යයනාංශයෙහි උගැන්වූ ආචාර්ය මණ්ඩලය දෙස බලා ඔවුන්ගේ ප්‍රවීණතා කෙබඳු වී ද යන්න වටහා ගැනීමෙන් ද සිංහල අධ්‍යයනාංශය තුළ වූ ශාස්ත්‍රීය අභිලාෂයන් කෙබඳු වී ද යන්න මැන ගත හැකිය :

1948 වර්ෂය

- විම. සී. රත්නසූරිය (බී. ඒ ; පීඒචී. සී. ලන්ඩන්)
මහාචාර්ය හා ප්‍රමුඛාචාර්ය
- සී. ඊ. හෙට්ටිආරච්චි (බී. ඒ ; පීඒචී. සී. ලන්ඩන් ; එම්. ඒ. ; පීඒචී. සී. කල්කටා)
කථිකාචාර්ය
- විම. බී. ආර්යපාල (බී. ඒ. ලන්ඩන්)
නිවාඩු පිට. සහකාර කථිකාචාර්ය
- පී. ඊ. ඊ. ප්‍රනාන්දු (බී. ඒ. ලන්ඩන් ; එම්. ඒ. ලන්ඩන්)
සහකාර කථිකාචාර්ය
- වජිරා රත්නසූරිය මිය (බී. ඒ - ලන්ඩන් ; එම්. ඒ - ලංකා)
සහකාර කථිකාචාර්ය
- ශ්‍රී රම්මණ්ඩල (බී. ඒ - ලන්ඩන් ; එම්. ඒ - ලන්ඩන්)
සහකාර කථිකාචාර්ය
- සී. ජේ. විජේරත්න (බී. ඒ - ලන්ඩන්)
සහකාර කථිකාචාර්ය

මෙහි දී විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුතු නව කරුණක් තිබේ. එනම් 1950 කැලැන්ඩරය තුළ සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ කොටසක් වශයෙන් සිංහල ශබ්දකෝෂය ද සඳහන් කොට විවක එහි සේවය කළ කර්තෘ මණ්ඩලය ද නම් සහිතව ඇතුළත් කොට තිබීමය. මෙම කාරණයේ දී අවධානයට යොමු කළ යුත්තක් නම් 1942 දී ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය පිහිටුවන ලද අවස්ථාවේ දී සිංහල අධ්‍යයනාංශයට විශේෂ වගකීමක් ලෙස සිංහල ශබ්දකෝෂයේ පරිපාලනය පවරන ලද්දේ උපකුලපති අයිවර් ජෙහිංග්ස්ගේ යෝජනාවක් අනුව බවය (Alwis ed. vol 5, 2013: 303). ශබ්දකෝෂයේ ප්‍රධාන කර්තෘ ධූරය සිංහල මහාචාර්යවරයා වෙත පැවරුණි (මෙහිලා සඳහන් කළ යුතු වේතිහාසික සිද්ධි දෙකක් ඇත. එනම් 1950 දී ශබ්දකෝෂය සිංහල අධ්‍යයනාංශයෙන් ඉවත් කොට විය පූර්ණ කාලීන ප්‍රධාන කර්තෘවරයෙකු යටතේ විශ්වවිද්‍යාලය තුළ ස්වාධීන ආයතනයක් ලෙස පවත්වා ගෙන

වන ලදුව 1972 දී රජයේ සංස්කෘතික කටයුතු භාර අමාත්‍යාංශය යටතට පත් කරන ලද බවයි.) (හන්දුරකන්ද, 2016 : 496 - 97)

මහාචාර්ය එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර

යළි සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ අභ්‍යන්තර කටයුතු වෙත අප ආපසු ගොස් අප ඉහත සඳහන් කළ ආචාර්ය මණ්ඩලයේ ප්‍රවීණතා සහ ශාස්ත්‍රීය නම්නතා පිළිබඳ විමසුම හොත් පෙනෙනු ඇත්තේ එම ආචාර්ය මණ්ඩලය ප්‍රධාන වශයෙන් සම්භාව්‍ය සිංහල සාහිත්‍යය අධ්‍යයනය සහ සිංහල භාෂාවේ ඉතිහාසය පිළිබඳව උනන්දුවක් දැක්වූ අයගෙන් සමන්විතව තිබුණු බව ය. අප ඉහත කළ පරිදි මහාචාර්ය රත්නසූරිය “සංස්කෘතිය” යන පුළුල් මාතෘකාව ඔස්සේ සිංහල කලා ශිල්ප, ජනශ්‍රැතිය හා ජන

ඇදහිලි විශ්වාස ආදිය ගැන උනන්දුවක් සහිතව සිටි නමුත් එම විෂයයන් ගැන විධිමත් අධ්‍යයනයක් ඔහුගෙන් සිදුව නොතිබුණි. ඔහුගේ අභාවයෙන් පසු අධ්‍යයනාංශයෙහි එම විෂය ක්ෂේත්‍රය කෙරේ උනන්දුවක් දැක්වුවෝ නම් එම්. ඩී. ආර්යපාල සහ පී. ඊ. ඊ ප්‍රනාන්දු යන සහකාර කටීකාචාර්යවරු ය. (ඔවුන්ගේ අධ්‍යයන පිළිබඳව පසුව සවිස්තර සටහනක් විය.). ඒ හා සමග සරච්චන්ද්‍ර ද 1952 පළ කළ **සිංහල ගැමි නාටකය** කෘතිය තුළ මානව විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයකට සමීප වන අයුරින් සිංහල යාතුකර්ම තුළ ඇති නාට්‍ය කලාවේ ප්‍රාකෘතික අංග අධ්‍යයනය කළේය. ඒ කෙසේ වුව ද 1949 දී අප ඉහත සඳහන් කළ ආචාර්ය මණ්ඩලය අනුව පෙනෙන පරිදි නූතන සිංහල සාහිත්‍යය කෙරේ ශාස්ත්‍රීය උනන්දුවක් යොදවා ලිපි ලේඛන මගින් විය ප්‍රකට කළ කිසිදු ආචාර්යවරයෙක් සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ සිටියේ නැත. 1952 ජේරාදෙණි ප්‍රයාණය හා සමග සරච්චන්ද්‍ර සිංහල අධ්‍යයනාංශයට අනුයුක්ත වීමෙන් පසු ඒ අඩුව පිරිමැසුණි.

ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ “ස්වර්ණමය අවධිය” 1952 න් ඇරඹී 1972න් අවසන් වන විසි වසර වේ. මේ කාල වකවානුව ආරම්භ වන්නේ විශ්වවිද්‍යාලය හා සිංහල අධ්‍යයනාංශය ජේරාදෙණියේ ස්ථාපනය වීම හා සරච්චන්ද්‍රයන් සිංහල අධ්‍යයනාංශයට අනුයුක්ත වීම යන සිද්ධීන් හා සමගය. විය අවසන් වන්නේ 1972 ව්‍යවස්ථාදායකය විසින් සම්මත කරන ලද University of Ceylon Act No.1 of 1972 මගින් ජේරාදෙණිය ඇතුළු සියලු විශ්වවිද්‍යාලයන්හි ස්වාධීනත්වය අහෝසි කොට ඒවා එක් මධ්‍යම අධිකාරියකින් පරිපාලනය වන “මණ්ඩප” බවට පත් කිරීමත් තදනන්තරව පත් වූ විශ්වවිද්‍යාල බලධාරීන් විසින් සිංහල, පාලි, සංස්කෘත, දෙමළ ආදී ප්‍රාචීන භාෂා ශාස්ත්‍රයන් අවප්‍රමාණයට භාජනය කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් ඇරඹීමත් හා සමගය. 1952 - 72 විසි අවුරුදු කාල පරිච්ඡේදය තුළ ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ ද ස්වර්ණමය අවධිය බවට පත් කිරීමට සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ දායකත්වය ප්‍රබල සාධකයක් වූ බවට සැක නැත. ඒ හා සමග ම 1950, 60 දශකයන්හි දී ජේරාදෙණියේ ශාස්ත්‍ර පීඨය ද විශිෂ්ට විද්වතුන්ගෙන් යුත් අධ්‍යයනාංශ ගණනාවකින් සමන්විතව පැවති අයුරු සඳහන්

කළ මහා ය. (මෙම ලිපියට සෘජුව ම අදාළ නොවන හෙයින් විය විස්තර නොකෙරේ). සමස්තයක් වශයෙන් එකල පෙරදිග ලෝකයේ පැවැති ඉහළ ම පිළිගැන්මක් තිබුණු විශ්වවිද්‍යාල අතර ජේරාදෙණිය ද එකක් වූ බවත් එදා එහි පැවැතියේ විශිෂ්ට ශාස්ත්‍රීය වාතාවරණයක් බවත් සඳහන් කළ යුතු වේ (Pieris,1995:112).

ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයෙහි මෙම අවධිය පිළිබඳව සමාලෝචනයක යෙදෙන මහාචාර්ය ජී. එච්. පීරිස් ඒ සඳහා හේතු භූත වූ කාරණා මෙසේ විස්තර කොට ඇත :

මෙම කාල වකවානුව පුරාම ජේරාදෙණියේ විශ්වවිද්‍යාලය විසින් ඉහළ ශාස්ත්‍ර ප්‍රමිතීන් සංරක්ෂණයට සෑහෙන අවධාරණයක් යොදවන ලදී. ශාස්ත්‍ර පීඨයේ අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රවල දී විද්‍යාර්ථීන්ගේ ස්වාධීන උත්පාදන ශක්‍යතාව, (විශේෂයෙන් පුස්තකාලය භාවිතයෙන් ලබන දැනුම ඔස්සේ) මත අවධාරණය යොදනු ලැබීය. 'පන්ති' සාමර්ථයන් දීමේ දී පීඨය ඉතා දැඩි පිළිවෙතක් අනුගමනය කරන ලදී. ප්‍රමිති සංරක්ෂණය සඳහා අනුගමනය කෙරුණු තවත් පිළිවෙත් වූයේ උසස් ගණයේ විදේශීය ආචාර්යවරුන් බඳවා ගැනීම, ස්ථිර සේවයට ආචාර්යවරුන් බඳවා ගැනීමේ දී පරෙස්සම් වීම සහ විභාග ප්‍රශ්න පත්‍ර ප්‍රමිතිකරණය සහ උත්තර පත්‍ර දෙවන ලකුණු කිරීම සඳහා කීර්තිමත් විදේශීය (සාමාන්‍යයෙන් බ්‍රිතාන්‍ය) විශ්වවිද්‍යාලයන්හි ආධාරය ලබා ගැනීම ආදිය ය. එකම අධ්‍යාපන මාධ්‍යය වූයේ ඉංග්‍රීසිය ය (Pieris, 1995 : 112).

එකී ප්‍රමිති සංරක්ෂණය සමස්ත විශ්වවිද්‍යාලයේ ම පොදු පිළිවෙත වූ හෙයින් ප්‍රාචීන අධ්‍යයන පීඨයේ ද සිංහල හා දෙමළ අධ්‍යාපන මාධ්‍යය වූ අවස්ථාවන්හි බාහිර විද්වතුන්ගේ සේවය ලබා ගැනීමේ දී ඒ ඒ විෂයයන් පිළිබඳ කීර්තිමත් පඬිවරුන්ගේ සේවය ලබා ගැනුණි. මෙම පිළිවෙත් 1960 දශකය මැද පමණ වන තෙක් පැවතුණු අතර ස්වභාෂා මාධ්‍යය භාවිතයට ගැනීම හා සමග ඇතැම් ශාස්ත්‍ර පීඨ අධ්‍යයනාංශ හා සමග විදේශීය විශ්වවිද්‍යාලයන්හි වූ සබඳතාව ගිලිහී ගියේය.

අප සිංහල විෂයය පිළිබඳ සලකා බැලීම වෙත යළි අවධානය යොමු කළ හොත් පෙනෙනු ඇත්තේ ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යය භාවිත වූ ශාස්ත්‍ර පීඨ විෂයයන්ට තිබුණු වාසිය සිංහල විෂයය අරභයා නොතිබුණු බව යි. සිංහල විෂයයට උසස් ප්‍රමිතියෙන් යුත් පාඨ ග්‍රන්ථ තිබුණේ ඉතා ස්වල්පයකි. පුස්තකාලයෙහි විමර්ශනය සඳහා ද නිර්දේශ කළ හැකි කෘති ද අල්ප වූ අයුරු ඉහත උපුටා දැක් වූ පොත්පත් ලේඛනයෙන් පෙනෙන්නට ඇත. නූතන විශ්වවිද්‍යාලයක භාවිතය සඳහා 1940 දශකය අවසාන වන තෙක් පැවතුණේ වික්‍රමසිංහගේ **සිංහල සාහිත්‍යදය කථා (1932) විචාර ලිපි (1941) සහ සිංහල සාහිත්‍යයේ නැගීම (1946)** කෘති සහ අප ඉහත සඳහන් කළ සරච්චන්ද්‍රගේ **සාහිත්‍ය විද්‍යාව (1949)** කෘති පමණි. මෙහි දී විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුත්තක් නම් "නූතන සිංහල සාහිත්‍යය

කියා දෙයක් නොමැති” බව ඇදහූ පාරම්පරික පඬුවරුන්ගෙන් මේ සඳහා උපකාරයක් ලැබීම උගහට වූ බවය. එහෙයින් විබද ශාස්ත්‍රීය උපකාරයක් ලැබිය හැකිව තිබුණේ වික්‍රමසිංහ වැනි ද්විභාෂක විද්වතුන්ගෙනි.

විශ්වවිද්‍යාලයේ අධ්‍යාපනය සඳහා නිර්දේශ කළ හැකි ආකාරයේ උසස් ගණයේ නිර්මාණ කෘතීන් ද, එනම් නවකථා සහ කෙටිකථා ද මේ වන විට බිහි වී තිබුණේ ඉතා ස්වල්පයකි. එම කෘති ද බිහි කොට තිබුණේ ද්විභාෂක විද්වතුන් විසිනි. සරච්චන්ද්‍ර මුලින් ඉංග්‍රීසියෙන් පළ කළ සිය ප්‍රබන්ධ කථා පිළිබඳ අධ්‍යයනය එසේ කිරීමට හේතු දැක්වමින් 1950 දී එම අධ්‍යයනය **සිංහල නවකථා: ඉතිහාසය හා විචාරය** යනුවෙන් පළ කළ අවස්ථාවේ මෙසේ පවසා සිටියේය.

වර්තමාන ලේඛකයාගේ... නිර්මාණ ශක්තිය පැන නැගීමට මූලික හේතුව බටහිර සාහිත්‍යයෙන් ලැබෙන පෝෂණය ය. මෙකල පළ වී තිබෙන ඉතා වැදගත් කෘති නිකුත් වූයේ බටහිර සාහිත්‍ය උද්‍යානයෙහි නිතර සංචාරය කොට එහි දී පිපී තිබුණු විසිතුරු පුෂ්ප වර්ගයන්ගේ සුවඳ බොහෝ සෙයින් ආක්‍රාණය කළ ලේඛකයන්ගේ අතින් බව කීම යුක්ති සහගතය.

සරච්චන්ද්‍රයන්ගේ මෙම අදහස බොහෝ පාරම්පරික උගතුන්ගේ දෙය මණ්ඩලයට ග්‍රහණය නොවූයේ නම් ඒ පුදුමයක් නොවේ. නූතන සිංහල සාහිත්‍යය යනුවෙන් කිසියම් කෘති සමුදායක් පිළිගැනීමට පවා අසමත් වූවන් “බටහිර සාහිත්‍යය ඇසුරෙන් නව සාහිත්‍යයක් ගොඩ නැගීම” අවද්‍යාවෙන් බැහැර කරන්නට ඇති බව සැක නැත. එහෙත් සිංහල සමාජයේ හා සංස්කෘතියේ අන්‍ය අංග මෙන් සාහිත්‍යයන් නවීකරණය වෙමින් පැවතුණි. එම පසුබිම තුළ පිළිගත යුතු යථාර්ථයක් වූයේ නවීකරණය වෙමින් තිබුණු සිංහල සාහිත්‍යය නිසි මගකට යොමු කිරීමේ ශක්තිය බුද්ධිමය වශයෙන් මෙන්ම රැවිකත්වය අතින් ඇත්තේ සිංහල - ඉංග්‍රීසි ද්විභාෂක උගතුන්ට බව ය. සමකාලීන ලෝක සාහිත්‍යයෙහි සම්මත විචාර මිනුම් අනුව ඇගයිය හැක්කා වූ නව සිංහල සාහිත්‍යයක් ගොඩ නැගීමේ උපනිශ්‍රය සම්පත්තිය ඇත්තේ එම ද්විභාෂක උගතුන්ට බව සරච්චන්ද්‍රගේ විශ්වාසය වූයෙන් ඔවුන් සිංහල සාහිත්‍යය වෙතට නැඹුරු කරවීමේ අභිප්‍රාය එක් කෘති ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් පළ කිරීමෙහි වූ බව ඔහු පවසා සිටියේය(Sarachchandra, 1950 (21- 22).

සරච්චන්ද්‍ර පවසන ආකාරයේ “බටහිර සාහිත්‍ය උද්‍යානයෙහි පිපී තිබුණු නානා විධ පුෂ්පයන් ගේ” ආක්‍රාණය ලද ලේඛක පිරිසක් විසිවන සියවස මුල් භාගයේ දී සිංහල සාහිත්‍ය නිර්මාණකරුවන් අතර වූ බව මෙකල බිහි වූණු නවකථා, කෙටිකථා හා කාව්‍ය නිර්මාණ මගින් පෙනේ. මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ හා ඩබ්.ඒ. සිල්වාට අමතරව එම්. සී. එල්. පෙරේරා, ඇලෙක්සැන්ඩර් වැලිවිට, එඩ්මන්ඩ් ගුණරත්න, ඩබ්ලිව්. එස්. රණසිංහ, හේමපාල මුනිදාස, එන්. ජී. ඒ. විමලනාථ, ඒ. ඩී. ද ලැහරෝල්, පී. ඩී. ලියනගේ, ඒ. සී. ඊ. ජනදාස ආදී කතුවරුන් ඇතැමෙකුගේ කෘති කෙටියෙන් හෝ විමසා බලන සරච්චන්ද්‍ර

අවසානයේ පවසා ඇත්තේ “ක්‍රමයෙන් විචාරාත්මක වී ගෙන එන පාඨක රූපීය විසින් කලකදී මේ කෘති තෝරා බේරා හරින විට ඒවායින් අතප්‍රොස්සකට වඩා සාහිත්‍යයට ඇතුළත් වේද යනු සැක සහිතය” යනුවෙනි. (සරච්චන්ද්‍ර, 1968 : 116).

එම නවකථා හැරුණු විට මෙම අවධියෙහි කෙටිකථා නිර්මාණයෙහි යෙදුණු බටහිර සාහිත්‍යයෙන් ආභාසය ලැබුවේ ද කීප දෙනෙක් වූහ. මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ සහ ඩබ්. ඒ. සිල්වා හැරුණු විට සෝමපාල මුනිදාස, ටී. ජී. ඩබ්ලිව් ද සිල්වා, සයිමන් ද සිල්වා දේවගැතිතුමා සහ ජී. ඩී. සේනානායක යන කතුවරු 1950ට පෙර සාහිත්‍යය නිර්මාණයට බට කෙටිකථා කරුවන් ලෙස සරච්චන්ද්‍ර සඳහන් කරයි. ඔවුන් අතුරෙන් ටී. ජී. ඩබ්ලිව් ද සිල්වා මහතා උපභාසය ගැබ් වූ කෙටිකථා රචනය ගැන දැක්වූ කුසලතාව විසින් ඔහු ජනප්‍රිය සාහිත්‍යකරුවෙකු බවට පත් කර ඇති බව පෙන්වා දෙන සරච්චන්ද්‍ර මුල දී සමාජයේ පවතින දුබලතා හෙළිදරව් කරමින් සිත් අදහාසුලු නිර්මාණ බිහි කළ ඔහු පසු කලෙක හුදෙක් “මිනිසුන්ට විනෝදය ගෙනදීම පමණක් අරමුණු කර ගත් කථා ගෙතීමෙන් පිරිහීමට පත් වන” බව පෙන්වා දී තිබේ. හේමපාල මුනිදාස මහතා ද කෙටිකථා රචනයට බට මුල් අවධියෙහි දී “හොඳින් කථාවක් ගළපන්නට ඔහු තරම් හැකියාවක් දැක්වූ අන්‍ය ලේඛකයෙකු නොවූ” බවත් “පාඨකයා තම කථා පාශයෙහි බනා තබා ගෙන මුල සිට ප්‍රීණනය කරමින් අග දක්වා ගෙන යාමට ඔහු තුළ අද්විතීය ශක්තියක් තිබුණි” යයි පවසන සරච්චන්ද්‍ර එහෙත් ඔහු පසු කාලයේ දී “පාඨකයන් පිනවීම සඳහා කාමුක හැඟීම් උපදවන අශ්ලීල කථා ලියන්නට විය” යැයි සඳහන් කරයි. (සරච්චන්ද්‍ර, 1968 : 97).

මේ කාලයේ සාහිත්‍ය නිර්මාණයට අවතීර්ණ වූ ඇතැම් කතුවරුන් මුහුණ පෑ තත්වයක් කෙරේ මෙහි දී විචාරක සරච්චන්ද්‍ර අවධානය යොමු කර ඇත. එනම් “ලිවීම ජීවන වෘත්තියක් කොට ගත් ලේඛකයෙකුට” වදා ශ්‍රී ලංකාවේ ඉහත කී ආකාරයේ ඉරණමකට භාජනය වීමට ඇති ඉඩකඩ වැඩි විය. ඔහු පෙන්වා දුන්නේ,

පාඨකයන්ගේ අහිරුපිය සවිචාරක අහිරුපියක් නොවන හෙයින් ඔවුන් පිනවීම හා උසස් කෘති ලිවීමත් එකට එක නොගැළපෙන පරමාර්ථ දෙකක් වේ. එහෙයින් පාඨකයා ප්‍රීණනය නොකළොත් මුදල් නොලැබේ. ඔහු පිනවුව හොත් බොහෝ විට තම නිර්මාණයන්ගේ තත්වය පහළ බසී යැයි ද පෙන්වා දෙයි. (සරච්චන්ද්‍ර, 1968 : 98).

මෙම අවධියෙහි සාහිත්‍ය නිර්මාණයෙහි නියුතු කතුවරුන් බොහෝ දෙනෙකු මුල දී ධර්මෝපදේශ දානයෙන් පාඨකයන්ගේ සිත් ඇද ගැනීමට සමත් වූහ. එහෙත් 1930, 40 දශක වන විට පාඨක ජනයාගේ රූපීය හුදු විනෝදය කරා බර වීම නිසා එහි අන්තයට ගොස් කාමුක හැඟීම් දනවන පොත පත බිහි වන්නට කරුණු යෙදුණි. විශේෂයෙන් 1940 දශකයෙහි ප්‍රකටව පෙනුණු මෙම ප්‍රවණතාව “යුද සමයේ රූපීකත්වය” (war - time taste) ලෙසින් ද හැඳින්විය හැකි ය (Dharmadasa,1980:80 - 2).

“පහත් රැවිකත්වය” යනුවෙන් හැඳින්විය යුතු වීම ව්‍යසනයට ගොදුරු නොවූ ප්‍රධාන ලේඛකයන් වූයේ මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ සහ ජී. ඩී. සේනානායක ය. වික්‍රමසිංහ ප්‍රබන්ධ කථා රචනයට බට මුල් යුගයෙහි ලීලා (1914) කෘතියෙන් පටන්ගෙන සීතා (1923) කෘතියෙන් අවසන් කළ කෘති හතර ඔහුගේම වදන්වලින් පවසතොත් “නිසරු නවකථා” විය. ඔහු විසින් පවසා ඇති පරිදි ඔහුගේ රැවිකත්වය සම්පූර්ණ වෙනසකට පත් වූයේ බටහිර සාහිත්‍යයේ ශ්‍රේෂ්ඨ කෘතියක් ලෙස සැලකෙන ටෝල්ස්ටෝයිගේ “ඇනා කැරනිනා කියවීමෙන් පසුව” බව පවසන වික්‍රමසිංහ තමා ඉන්පසු කළ නිර්මාණ ගැන මෙසේ පවසා ඇත :

විය මගේ හද බුද්ධිය හා ගතානුගතික සදාචාර දහම් තැනීම දෙදරවූ කථාවකි. මා මාගේ මිරිඟුව ලිවීමේ 1924 දී ය. විය පළ කරනු ලැබුවේ 1924 දී ය. ටෝල්ස්ටෝයිගේ ඇනා කැරනිනාත් මෝපසාන්ගේ ඇතැම් කථාත් කියවීමෙන් පිබිදුණු මගේ කල්පනා ශක්තියෙහි සමහර අංග මිරිඟුවෙන් හෙළිවෙයි. මගේ ගැමි අත්දැකීම් ගුරු කොට ගෙන ලියූ හොඳම කෙටි කථා ගැහැනියක් පොතෙහි ඇත. විය පළ වූයේ 1924 දී ය (වික්‍රමසිංහ, 1971:33).

අප ඉහත ඩබ්ලිව්. ඒ. සිල්වා සහ මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ යන සමකාලිකයන් සසඳුමින් පෙන්වා දුන් පරිදි හොඳ ඉංග්‍රීසි දැනුමක් තිබුණු ද්විභාෂකයන් වූ මේ දෙදෙනා එකම කෘති කියවන්නට ඇති නමුත් දෙමගක ගියේ ඔවුන්ගේ පෞද්ගලික රැවිකත්වය ප්‍රධාන සාධකය වූ නිසා බව පෙනේ. සිල්වා ගුරු කොට ගත්තේ හෙවල් කේන් වැනි අපර ගණයේ නවකථාකරුවන් වූ අතර වික්‍රමසිංහ ආභාසය ලැබුවේ ටෝල්ස්ටෝයි, මෝපසාං වැනි විශිෂ්ට ප්‍රබන්ධ කථාකරුවන්ගෙනි. වික්‍රමසිංහයන්ගේ සාහිත්‍යාදී කලාවන් පිළිබඳව රැවිකත්වය වර්ධනය වූ ආකාරය ඔහු විසින් ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයනය කෙරෙහි සිදු කරන ලද සුවිශේෂී බලපෑම වටහා ගැනීමට පූර්විකාවක් ලෙස අවශ්‍ය වන්නේ ය.

විධිමත් පාසල් අධ්‍යාපනයක් නොලද නමුත් ස්වොත්සාහයෙන් හොඳ ඉංග්‍රීසි දැනුමක් ගොඩනගා ගත් වික්‍රමසිංහ තරුණ වියේදී බ්‍රිතාන්‍ය හේතුවාදී සංගමයේ ප්‍රකාශන සහ බටහිර දාර්ශනිකයන් වූ ෆ්‍රෙඩ්රික් හීට්ෂේ විද්‍යාඥයන් වූ චාල්ස් ඩාවින් ආදීන්ගේ කෘති මෙන්ම ටෝල්ස්ටෝයි වැනි ප්‍රබන්ධ කථාකරුවන්ගේ ද කෘති කියවීමෙන් සිය ඥාන පථය පුළුල් කර ගත්තා සේම රැවිකත්වය ද වර්ධනය කර ගත්තේ ය (ගුණසේකර, 1979). දිනමිණ පුවත්පතට ලියූ ලිපි මගින් පරිණාමවාදය (1916) ටෝල්ස්ටෝයි පිළිබඳව සිංහල පාඨකයින් ප්‍රථමවරට දැනුවත් කරන ලද්දේ ඔහු විසිනි. ලේඛකයකු වූ මුල් අවධියෙහි සීතා (1914) සහ ශාස්ත්‍රීය ලේඛන (1919) යන ඔහුගේ පළමු කෘතිවල දක්නට ලැබුණු විශේෂතාවක් නම් පිළිගත් මතිමතාන්තර හා සාම්ප්‍රදායික චින්තන ප්‍රශ්න කරනා විවේචනාත්මක ආකල්පය ය (ධර්මදාස, 2016: 565).

අප ඉහත උපුටා දැක්වූ පරිදි ටෝල්ස්ටෝයිගේ **ඇනා කැරනිනා** නවකතාව කියවීමෙන් පසු මනුෂ්‍ය ස්වභාවය පිළිබඳවත් විය ප්‍රබන්ධ කතාවක පිළිබිඹු විය යුතු ආකාරය පිළිබඳවත් පරිණත අවබෝධයක් ලැබූ වික්‍රමසිංහ ඒ අනුව **මිර්ලාදිය** (1925 පසුව **මිර්ලාව** නම් වූ) නවකතාව බිහිකිරීමෙන් පසු වසර 19ක් ම යළි නවකතාවක් පළ කළේ නැත. මෙම කාල පරිච්ඡේදය තුළ කෙටිකතා සංග්‍රහ කීපයක් හැර ඔහුගෙන් පළවූයේ සම්භාව්‍ය සිංහල සාහිත්‍ය විමර්ශනයට ලක් කරන **සිංහල සාහිත්‍යයේ දිය කතා** (1932) සහ **විවාර ලිපි** (1941) යන කෘතීන් සහ කෙටිකතා සංග්‍රහ දෙකක් පමණි. ඉන්පසු ඔහු බිහි කළ **ගම්පෙරළිය** (1944) නවකතාව නූතන සිංහල සාහිත්‍යයේ අමරණීය සිහිවටනයක් විය. එසේම ඔහු 1946 දී පළ කළ **සිංහල සාහිත්‍යයේ නැගීම** නම් සිංහල සාහිත්‍යයේ ඉතිහාසය පිළිබඳ විවාරාත්මක අධ්‍යයනය එම විෂය පිළිබඳ අසාහය පාඨ ග්‍රන්ථයක් බවට පත් විය.

සම්භාව්‍ය සිංහල සාහිත්‍ය අධ්‍යයනයෙහි ලා වික්‍රමසිංහ ගත් ගමන් මග එතෙක් පැරණි පොත පත අධ්‍යයනය කරන ලද සාම්ප්‍රදායික පිළිවෙත වූ 'ග්‍රන්ථ නාමය' 'කර්තෘගේ අභිප්‍රාය' 'කර්තෘවරයා' 'ප්‍රමාණය' 'ප්‍රයෝජනය' ආදී මාතෘකා ඔස්සේ යාම බැහැර කොට එම සාහිත්‍ය කෘතීන්හි අන්තර්ගතය බිහි වූ සමාජ පරිසරය, නිරූපිත චරිත විග්‍රහ ආදී වශයෙන් නවමු දැක්මකින් ඒවා අධ්‍යයනය කරන්නක් වූයේ ය. එහෙයින් සම්භාව්‍ය සිංහල සාහිත්‍යය සැබෑ ජීවිතයෙන් අන් වූ අජීවී දෙයක් නොව ජීවිතයට සමීප විචිත්‍ර අත්දැකීමක් ලැබිය හැක්කක් බවට පත්වුණි. වික්‍රමසිංහගේ එම මෙහෙවර සරව්වන්ද්‍ර විසින් මෙසේ අගයා තිබේ.

(එතෙක් කල්) සිංහල සාහිත්‍යය අධ්‍යයනය වූයේ කතුවරුන්ගේ පුද්ගල නාමයෙන් තොර බෙහෙවින් නිර්නාමික මළ සාහිත්‍යයක් ලෙසට ය... ඒ ඒ කතුවරයාගේ පුද්ගලත්වය ජවම් කර නගාසිටුවා ඔවුන්ගේ ශෛලිය සහ ජීවන දෘෂ්ටිය ඒ පුද්ගලභාවය හා සම්බන්ධ කොට වික්‍රමසිංහ පැරණි කෘතිවලට පණ පෙවූ හැටි විශ්මයාවහය (සරව්වන්ද්‍ර 1975).

වික්‍රමසිංහගේ විසින් සම්භාව්‍ය සිංහල සාහිත්‍යය දෙස නව දෘෂ්ටියකින් බැලීමට පාඨකයින් යොමු කළා පමණක් නොව සම්භාව්‍ය සාහිත්‍ය ශාස්ත්‍රීය විෂයක් ලෙස අධ්‍යයනය කිරීමට දොරටු හැර දුන් බව පෙනේ. ඒ සාහිත්‍ය කෘතීන් බිහි වූ සමාජ පසුබිම චරිතයන්ගෙන් විත්තාභ්‍යන්තරය වැනි ඉසව් ඔස්සේ විවාරකරණය යොමු කිරීමට විද්‍යාර්ථීන් උත්සුක කරවීමෙනි. මේ අයුරින් සම්භාව්‍ය සිංහල සාහිත්‍යය විශ්වවිද්‍යාලය තුළ දී අධ්‍යයනය විය යුතු ආකාරය පෙන්වාදීමෙන් සිංහල අධ්‍යයනයන්හි නිම් වළලු පුළුල් කිරීමට මහඟු දායකත්වයක් වික්‍රමසිංහගේ සැපයුණි.

කාව්‍ය විවාරය අරභයා ද වික්‍රමසිංහගේ දායකත්වය තීරණාත්මක සාධකයක් වූයේ ය. අධ්‍යයනයෙහි දී සාම්ප්‍රදායික වළඹුම වූ අර්ථ විවරණය , අලංකාර භාවිතය, ඡන්දස්

භාවිතය වෙනුවට යළිත් සම්භාව්‍ය සිංහල කාව්‍ය කෘතීන්හි අන්තර්ගතය හා වර්තනීරූපණයන් කවියාගේ දෘෂ්ටිය හා මනුෂ්‍ය වේෂ්ටා නිරූපණය කළ ආකාරයත් කෙටේ ඔහුගේ අවධානය යොමු කරන ලද ආකාරය **ගුණතිල ගීතය** (1943) කෘතියෙන් පෙනේ. ඒ හා සමගම කාව්‍ය විචාරය සඳහා දේශීය මුහුණුවරක් ගත් විචාර න්‍යායක් ගොඩනගාගත හැකි අයුරු ඔහු මෙසේ පෙන්වා දුන්නේ ය.

වර්තමාන බටහිර ක්‍රමයට නොදෙවෙනි විචාර ක්‍රමයක් නිපදවා ගැනීමට උවමනා සිද්ධාන්ත කිහිපයක් අලංකාර ශාස්ත්‍රයෙහි ඇත. රසවාදය, ඖෂිතයවාදය, ධ්වනිවාදය තුන මෙකල ගද්‍ය පද්‍ය විචාරයෙහි මූලධර්ම විය යුතු තරම් අලුත් ය. අවුරුදු විස්සක තිහක කාලය තුළ උසස් ඉංග්‍රීසි විචාරකයන් විසින් සකස් කරන ලද විචාර ක්‍රමයට මූලාශ්‍රයන් වූයේ මේ අලංකාර සූත්‍රයන්ට අසමාන සිද්ධාන්ත නොවේ (වික්‍රමසිංහ, 1954, සංඥාපනය).

විම රස, ධ්වනි, ඖෂිතය විචාර සිද්ධාන්තයන්හි සංකලනය සරව්වන්ද සිය **සාහිත්‍ය විද්‍යාව** කෘතියෙන් ද හඳුන්වා දෙන ලද විචාරක න්‍යාය වේ. විශ්වවිද්‍යාලයෙහි සාහිත්‍ය ඇගයුම හා විචාරය සඳහා මෙම න්‍යාය භාවිතයට ගැනුණු ආකාරය මින් පසු අවධියෙහි දී පැහැදිලිව දක්නා ලැබුණි.

1930 - 1940 දශකයෙහි ප්‍රකටව පෙනුණු තවත් ද්විතාමික විද්වතකු වූ කුමාරතුංග මුනිදාසයන්ගේ ආකල්පය වූයේ බටහිර සාහිත්‍යයන්ගෙන් ගුරුහරුකම් නොලැබිය යුතුය යන්න වූ බැවි පෙනේ. ඔහුගේ දෘෂ්ටිවාදය ප්‍රකට කළ හෙළ හවුල සංවිධානයන් එහි වාර ප්‍රකාශන වූ **සුබස** සහ *The Helio* සඟරාවන්හි පළ වූ ලිපිවලත් විම ආකල්පය දැක්ක හැකි විය. කුමාරතුංගයන්ගේ එක්තරා ප්‍රකාශයක් නිසා 1920 දශකයේ සිදු වූ **කුකචි වාදයේ** අතරතුර මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ "විජිත මනුවර්ණ" යන ආරූඪ නාමයෙන් **දිනමිණ** පුවත්පතට ලියූ ලිපියක සඳහන් කළේ බටහිර සාහිත්‍යයෙහි විලියම් ශේක්ස්පියර් තම විශිෂ්ට නිර්මාණ ශක්තිය ප්‍රකට කළේ තමාගේ නිර්මාණයන්හි ඇතුළත් වර්තයන් ජීවමාන ආකාරයෙන් ඉදිරිපත් කිරීමෙන් බවත් විබඳ කුසලතාවයක් ශ්‍රී රාහුල හිමියන්ගෙන් ද ප්‍රකට වන බවත් ය. මේ අදහස බැහැර කළ කුමාරතුංග කියා සිටියේ "ඇතැමුන් ඕස්ට්‍රේලියාවෙන් ගෙන ආ ඉංග්‍රීසි පොතකින් සිංහල උගන්නන්ට තැන් දරන" බව පවසමිනි (වීරසේකර සංස්, 1938, 212 - 23 පිටු).

මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ ගත් මඟ වූ බටහිර සාහිත්‍යයේ ප්‍රභාව ලබන අතර ස්වකීය සම්ප්‍රදායට අනුගත වූ විචාරක න්‍යායයක් ගොඩනගා ගැනීම සහ ප්‍රබන්ධ කතා විෂයෙහි බටහිර නවකථා හා කෙටිකථා නිර්මාණයන් ගත් මඟ යමින් දේශීය ජීවිතය පිළිබිඹු කොට දැක්වීම නූතන සාහිත්‍යයේ පිළිගත් ප්‍රතිපත්තිය බවට පත් විය. විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල විෂය සඳහා නිර්දේශිත කෘති අතර වික්‍රමසිංහගේ ප්‍රබන්ධ කථා හා විචාර ග්‍රන්ථ දිගින් දිගටම දක්නට ලැබුණි (මේ පිළිබඳ විස්තර පසුව දැක්වේ).

1940 දශකයේ දී උසස් රුචිකත්වය පිළිබිඹු කරන නිර්මාණ කිහිපයක් සිංහල පාඨකයා අතට පත් කළ අනෙක් සාහිත්‍යකරුවා වූයේ ජී. ඩී. සේනානායක ය. වික්‍රමසිංහ මෙන් විශ්වවිද්‍යාලයකින් අධ්‍යාපනය නොලබා ස්වාධීන කියවීම මගින් සිය සාහිත්‍ය රුචිය ගොඩනගාගෙන සිටි සේනානායකගේ සුප්‍රකට කියමනක් වූයේ “කොළඹ මහජන පුස්තකාලය මගේ විශ්වවිද්‍යාලය විය” යන්නය (සේනානායක, 1984 : 151). හොඳ ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනයක් ලබා සිටි ඔහු තමා සිංහල සාහිත්‍ය කෙරේ හැඹුරු වූයේ “බටහිර සාහිත්‍ය පිළිබඳව මනා අවබෝධයක් ලබා ගැනීමෙන් පසුව” බව පවසා ඇත. (සේනානායක, 1975 : 250). ඒ අතර හුදු බටහිර සාහිත්‍යය අනුකරණයක් නොවන අතර පැරණි සම්ප්‍රදායේ ද වහල බවට පත් නොවී “අපේම මගක යා යුතු” බව ඔහුගේ ස්ථාවරය වූයේ ය (ධර්මදාස, 1985 : 248). සේනානායක සැබැවින්ම සරව්වන්දු අපේක්ෂා කළ අන්දමට බටහිර සාහිත්‍ය මනාව ප්‍රගුණ කළ ඒ අනුසාරයෙන් සිංහල සාහිත්‍යය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් වූ ද්විභාෂක විද්වතෙකි. ඔහු ඔහුගේ **දුප්පතූන් නැති ලෝකය** (1945) සහ **පළිගැනීම** (1946) යන කෙටිකථා සංග්‍රහයන් ගැන සඳහන් කරන සරව්වන්දු ඔහුගේ කෙටිකතාවක් “ශිල්ප ක්‍රමවලට මුල් තැන දී තම කෘතියේ හැඩය රැකගෙන කෙටිකථාව ඔපවටිම් කළ මාණික්‍යයක් සේ ඉදිරිපත් කළ” බව පවසා ඇත (සරව්වන්දු, 285).

කෙටිකතා නිර්මාණයට අමතරව සේනානායක සිය ද්විභාෂකත්වය උපයෝගී කරගනිමින් විවාර ක්ෂේත්‍රය පෝෂණය කිරීමට ද දායක විය. 1946 දී පළ කළ **නවකථා කලාව** වනාහි ප්‍රබන්ධ කතා කලාව පිළිබඳව සිංහලෙන් ලියවුණු ප්‍රථම න්‍යායාත්මක කෘතිය වූයේ ය. ඔහු විසින් 1954 දී පළ කරන ලද **විවාර ප්‍රවේශය** අපේ සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යය මෙන්ම ජන සාහිත්‍යය ද රසවින්දනය කළ හැකි ආකාරය රස ධ්වනි ඔව්චනය ආදී විවාර න්‍යායයන් උපයෝගී කරගනිමින් සම්පාදිත කෘතියක් විය. ඉන් පසු **බටහිර ශ්‍රේෂ්ඨ නවකතා** (1955) සහ **සාහිත්‍ය සේසත්** (1957) බටහිර සාහිත්‍යයේ අනුස්මරණීය නිර්මාණ සිංහලයන්ට හඳුන්වා දුන් කෘති විය. එසේ සිංහල- ඉංග්‍රීසි ද්විභාෂා විද්වතුන් කීප දෙනෙකු විසින් සාහිත්‍යාදී කලාවන් පිළිබඳ උසස් රුචිකත්වය වර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපාරය 1940 දශකයේ අගදී හා 1950 දශකයේ දී සිදු කරන ලද්දේ සිංහල පාඨක ජනයා මෙන්ම ඇතැම් සාහිත්‍යකරුවන් අතර පැවැති අඩුපාඩුවකට පිළියම් වශයෙන් බව පෙනේ. එය විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල විෂයය අධ්‍යයනයට ද රැකුලක් විය.

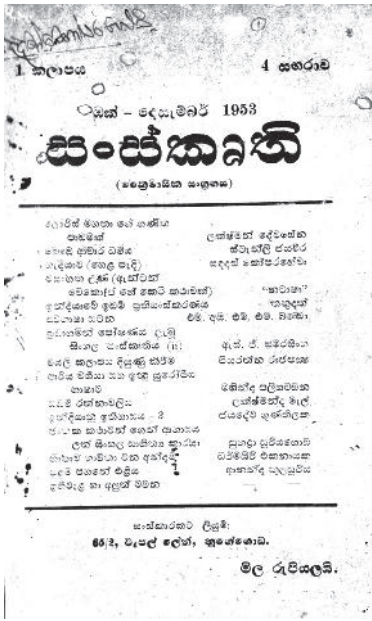
1940 දශකයේ ඉතා ජනප්‍රිය ජනප්‍රියව පැවැති “කොළඹ යුගයේ කවි” නමින් හැඳින්වුණු කාව්‍ය නිර්මාණ පිළිබඳව පළමු විවේචනය බිහි වූයේ 1950 දී ය. ඒ වචකට ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ සංස්කෘත අධ්‍යයන අංශයේ සහකාර කටිකාචාර්යවරයෙකු වූ ඩී. ඒ. එස් (සීර්) ගුණසිංහ විසින් ලියන ලද *The New Note in Contemporary Sinhalese Poetry* (සම්කාලීන සිංහල කවියේ නව ලකුණ) යන ලිපිය ය. එදා ඉතා ජනප්‍රියව පැවැති කොළඹ කවීන්ගේ නිර්මාණ අර්ථ රසයෙන් හෝ නව කාව්‍ය සංකල්පයන්ගෙන් විදුක්ත “සුසුම්පද” (Sob Words) බහුල කෘති ලෙස මෙහි විවේචනය කර තිබුණි. ගුණසිංහගේ විවේචනය

විශේෂයෙන් වල්ල වූයේ වදා කවියන් අතර විරසම්භාවිත පිළිවෙත වූ ඡන්දස් ක්‍රමය භාවිත කරමින් කාව්‍ය නිර්මාණ කළ යුතුය යන අදහසට ය. ඔහුගේ අදහස වූයේ වම ඡන්දස් ඛන්ධනයෙන් තොර නිදහස් කවි මගක් ගත යුතු බව ය. මීට පූර්වාදර්ශයක් බටහිර Free verse අනුගමනය කරමින් ජී.ඩී සේනානායක විසින් 1946 පළ කළ සිය **පලිගැනීම** කෙටිකතා සංග්‍රහයේ කතා දෙකක් අතර පළ කළ "ගද්‍යය හා පද්‍යය අතරමැදි" නිර්මාණ කීපයක් මගින් පෙන්වා දී තිබුණේ පසුව 1950, 60 දශකවල ඉතා ජනප්‍රිය වූ "නිසදැස් පද්‍යයේ" ආරම්භය සනිටුහන් කරමිනි. ගුනසිංහගේ දෝෂාරෝපණයට භාජනය වූ සඳැස් රාමුවට අනුගත වීමේ දෝෂය මනාව පිළිබිඹු කරන එක්තරා පද්‍ය නිර්මාණයක් 1941 දී යුනිවර්සිටි කොලීජියේ ශිෂ්‍ය ගණයා අතරින් පළවී තිබුණි. එනම් කොලීජියේ සිංහල, පාලි හා සංස්කෘත ආචාර්යවරයකු වූ පූජ්‍ය රඹුක්වැල්ලේ සිද්ධාර්ථ නිමියන්ගේ අපවත්වීම අරභයා ඔවුන් විසින් පළ කොට තිබූ ශෝක ප්‍රකාශ කවි පෙළකි. එහි එක් කවක් පහත උපුටා දැක්වේ.

වන්හම් කියන්නට තිබුණේත් එකම	කටයි
දැන් ඒ කටත් මරුවගේ යටිපතුල	යටයි
තුන් සිංහලේ ඇස්වල අද කදුළු	හටයි
මින් පසු අපේ සාහිත්‍යයට කපුටො	කොටයි

මෙම කවිය ඇතුළු කවි පෙළ දැඩි විවේචනයට ලක් කළ එවකට හෙළ හවුල නම් සංවිධානය පිහිටුවා ගෙන භාෂා සාහිත්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රබල ව්‍යාපාරයක නිරත වී සිටි කුමාරතුංග මුනිදාසයන් මෙබඳු නිර්මාණ සරසවියෙන් බිහි වීම ගැන ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය පිහිටුවීම සඳහා කටයුතු සම්පාදනය කරමින් සිටි ශ්‍රීමත් අයිවර් ජෙකින්ග්ස්ට පැමිණිලි කරමින් කියා සිටියේ වදා සරසවි ඇදුරන් උගන්වන සිංහලයේ තරම ඉන් පිළිබිඹුව ඇති බව ය (කුමාරතුංග 1941).

සැබවින්ම කුමාරතුංගයන්ගේ විවේචනය සාධාරණ වූවකි. වදා උචිතානුචිත විවේක බුද්ධිය යනුවෙන් පසු කලෙක මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ සඳහන් කළ ආකාරයේ වූ සංවේදී රූචිකත්වයක් සරසවි සිසුන් ලෙස හැඳින්වුණු යුනිවර්සිටි කොලීජියේ විද්‍යාර්ථීන්ට ලැබීමේ ඉඩක් තිබුණේ හැකි බව පෙනේ. කුමක් හෙයින් ද යත්, ඔවුන්ට සිංහල යැයි උගන්වන ලද්දේ සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යයේ ඇරුත් වටහා ගැනීම හා ඒවා ඉංග්‍රීසියට පරිවර්තනයත් වූ බැවිනි. ඖෂිතය වැනි විචාරාත්මක සංකල්පයක් ගැන ද ඔවුන්ට කියා දීමේ පාඨමාලාවක් වදා තිබුණු පාඨමාලා සැලැස්ම තුළ ඉන්දු -ආර්ය නමින් හැඳින්වුණ පොදුවේ සිංහල, පාලි, සංස්කෘත ඉගැන්වූ විෂය ක්ෂේත්‍රය තුළ නොවීය. එහි දී අවධානය යෙදී තිබුණේ භාෂාවේ ඉතිහාසය ,ව්‍යාකරණය සහ ඉංග්‍රීසියට පරිවර්තනය කෙරෙහිය. විචිත්‍ර වූ සංස්කෘත සාහිත්‍යයේ භාට්‍යය, කාව්‍යය, සෞන්දර්යවේදය ආදී අංග ගැන අවධානය යොමු කිරීමට එහි තිබුණේ මඳ ඉඩකි. කාව්‍ය සංකල්පයන්හි හා කාව්‍ය

භාෂාවෙහි “ධීවනිතාර්ථ” සහ “ඉචිතය” පිළිබඳ න්‍යායාත්මක අවබෝධයක් සිංහල පාඨකයන්ට හඳුන්වා දුන්නේ සරච්චන්ද්‍ර විසින් සිය **සාහිත්‍ය විද්‍යාවෙහි** (1949 දී ය (ධර්මදාස 2014). එම සංකල්ප වික්‍රමසිංහ විසින් 1942න් පසු පළ කළ සම්භාව්‍ය සිංහල සාහිත්‍යය කෘති විමර්ශනයේ දී යොදා ගෙන තිබුණි (ධර්මදාස, 2016).

පොදු මහත් සමාජයේ ද විශේෂයෙන් උසස් අධ්‍යාපනය පතන්නාවුන්ගේ ද “රුචිකත්වය” ඉහළ නංවනු වස් කැප වුණු වාර සංග්‍රහයක් සමාජගත වන්නේ මීට වසර දහයකටත් පසුව ය. එම වාර ප්‍රකාශනය නම් ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ උපාධිධරයන් හා උපාධි අපේක්ෂකයන් එකතු වී 1953 අරඹන ලද **සංස්කෘති** ත්‍රෛමාසික සඟරාව ය. මෙම සඟරාවේ

අරමුණ වූයේ සමාජයේ විදා ශීඝ්‍රයෙන් පැතිරෙමින් පැවැති වාණිජකරණය නිසා නිසඹ සවමින් තිබුණු පහත් රුචිකත්වය මැඩ පවත්වා විචාරශීලී ප්‍රවෘද්ධි කලා රුචිකත්වයක් ගොඩනැගීමට දායක වීමය. ප්‍රධන්ධ සාහිත්‍යය, කාව්‍යය, චිත්‍රපටය, නාට්‍යය යන ක්ෂේත්‍රයන්හි මෙන්ම පුවත්පත් හා (චිකල පැවති එකම විද්‍යුත් මාධ්‍යය වූ) ගුවන් විදුලියෙහි ද අනිෂ්ට ප්‍රවණතාවන් විවේචනයට භාජනය කරන ලිපි මෙහි නිරතුරුව ම පළ විය. උදාහරණ වශයෙන් ගණනාව ඔබේසේකරගේ “ගැමි සංස්කෘතිය නැසීමට උදව් වන චිත්‍රපටයක්: කැලෂ හඳ” (සංස්කෘති,1,2,1953:46-50); චිදිරිචිර සරච්චන්ද්‍රගේ “සිංහල චිත්‍රපටය ජාතියට අගෞරවයකි”.(සංස්කෘති,1,2,2:1953 11-21); අමරදාස චිරසිංහ ජේ.පී.කුරුණගේ සහ තිලක් රත්නායකගේ “වර්තමාන ලංකාවේ සංස්කෘතික රටාව හා ප්‍රවෘත්ති පත්‍රය” (සංස්කෘති,7,2:1959:9-32); මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ “සිතාවෙන් සිංහල නාටකය දියුණු කළ හැකි නොවේ.(සංස්කෘති, 2,2:1953 4-10) අමරදාස චිරසිංහගේ “ව්‍යාජ ජීවිතයක් කරා ගෙන යන තවත් මඟක් : ගුවන් විදුලිය” (සංස්කෘති, 3:1959:1-8) හා සමඟ සමකාලීන සිංහල සාහිත්‍යය වෙත ද විචාරක්ෂීය යොමු වූ ලිපි අතර එවකට ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ උපාධි අපේක්ෂකයෙකු වූ ආරිය රාජකරුණාගේ “නූතන සිංහල කාව්‍ය: ඉතිහාසය හා විචාරය”(සංස්කෘති,3,4:1956 සිට 4,2:1956 තෙක් කොටස් තුනකින් පළ විය). විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුතු වේ. එම ලිපි සම්පාදකයන් අතර අමරදාස චිරසිංහ 1940 දශකය අග දී විශ්වවිද්‍යාලය කොළඹ පැවති අවධියේ උපාධිය ලැබුවෙකි. සංස්කෘති සඟරාවේ ද පසු කලෙක අරඹන ලද සංස්කෘති සංවිධානයේ ද නියමුවා ලෙස ගිනිය හැකි චිරසිංහ කෙරේ බලපෑ සාහිත්‍ය දී කලා විෂයක සාධක කවරේ ද යන්න විමසා බැලිය යුතුය. සංස්කෘති සඟරාවේ ආරම්භය කෙරේ වංගලන්තයේ “නව්‍ය විචාරය” (New Criticism)සහ ඉංග්‍රීසි සාහිත්‍යධර ටී.එස්.විලියම්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පවත්වාගෙන යන ලද *Scrutiny* නම් සඟරාවේ බලපෑම දැක්ක හැකි ය. සඟරාවට සම්බන්ධ පුරෝගාමීන් අතර වූ එස්.ජී.සමරසිංහ, ජේ.පී. කුරුණගේ, ධර්මසිරි ඒකනායක ආදීහු ද ලංකා

විශ්වවිද්‍යාලය කොළඹ පවතින අවධියෙහි එහි සිංහල විෂයය හැදෑරුවන් බව පෙනේ. ඉහත නම් සඳහන් මුල් ලේඛකයන් අතර වූ ගණනාව ඔබේසේකර විශ්වවිද්‍යාලය කොළඹ පවතිද්දී එහි ඉංග්‍රීසි අධ්‍යයනාංශයෙන් ශිල්ප හදාරා පේරාදෙණි ප්‍රයාණයෙන් පසු ඉංග්‍රීසි (විශේෂ) උපාධිය ලැබුවේකි. මෙකල ඔහු කෙරේ ඉහත සඳහන් "නව්‍ය විචාරය" බලපෑ බවට සැක නැත. ආර්ය රාජකරුණා ඔහු නූතන සිංහල කාව්‍යය විචාරක්ෂියට යොමු කරන අවධියේ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල විෂයය හැදෑරූ උපාධි අපේක්ෂකයෙක් විය. ඒ සරච්චන්ද්‍රගේ මඟ පෙන්වීම යටතේ නූතන සිංහල සාහිත්‍ය එහි අධ්‍යයනය ඇරඹූ එයින් පසුවය.

කලාවන් පිළිබඳ නව්‍ය දෘෂ්ටිය වික්‍රමසිංහ සරච්චන්ද්‍ර ආදී පුරෝගාමීන් විසින් ගොඩනගා ගෙන තිබුණු අවධියක විය සමාජගත කිරීම පිණිස **සංස්කෘති** සඟරාව වැනි ප්‍රකාශනයක් මහේපකාරී වූ බව පෙනේ. ඊට අමතරව 1950 දශකයේ දී සරච්චන්ද්‍ර ලංකා ගුවන්විදුලි සේවාවේ සිංහල අංශයෙන් ඉදිරිපත් කළ "යෞවන සමාජය" වැනි වැඩසටහනක් මගින් ද 1950 දශකය අග හා 1960 දශකයේ පුවත්පත් කලාවේදීත් බවට පත් වූ විශ්වවිද්‍යාලයේ උපාධිධරයන් අතින් සහ, විශේෂයෙන් වැදගත් පිරිසක් වූ උපාධිධර පාඨශාලාවාර්යවරුන් මගින් ද නව විචාර දෘෂ්ටිය රට පුරා පැතැර ගියේය. පේරාදෙණියෙන් බිහි වූ උපාධිධරයන් පරිපාලන සේවයේ ඉතා වැදගත් තැන් වූ අමාත්‍යාංශ ලේකම්, අධ්‍යක්ෂ පදවිය ලබා සිටීම ද මෙම ව්‍යාපාරයේ ප්‍රබල ආධාරකයක් විය. "පේරාදෙණි ගුරුකුලය" (හෝ අවඥා සහගතව "පේරාදෙණි කල්ලිය") යනුවෙන් හැඳින්වුණු සාහිත්‍ය ව්‍යාපාර සාහිත්‍යාදී කලාවන් කෙරේ සිදු කළ දෑ බලපෑමට පදනම වූයේ එම සාධකයයි.

අප ඉහත සඳහන් කළ පරිදි 1952 දී සරච්චන්ද්‍රගේ සිංහල අධ්‍යයනාංශයට අනුගත වීමෙන් පසු ක්‍රමයෙන් නූතන සිංහල සාහිත්‍යය අධ්‍යයනාංශයේ විෂයමාලා අතර වැදගත් තැනක් ගන්නට විය. සිංහල අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය සාරවත් කරමින් එහි නිම් වළලු පුළුල් කිරීම ඇරඹුණේ කෙසේ ද යන්න දැන් විමසා බලමු. මෙම වෙනසට පාදක වූයේ ප්‍රාචීන අධ්‍යයන හා ශාස්ත්‍ර පීඨයන්හි සමස්ත පාඨමාලා ව්‍යුහය හා විභාග ව්‍යුහය පුළුල් කිරීම හා සමඟ ය.

වර්ෂ 1954 සඳහා වූ ලංකා විශ්වවිද්‍යාල කැලැන්ඩරයෙහි සඳහන් පරිදි සිංහල පාඨමාලා පූර්ණ විපර්යාසයකට භාජනය වී තිබුණි. ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය 1942 දී අරඹන දිනයෙහි සිට දොළොස් විසරකට පසුව සිදු වූ මෙම ඉදිරි පියවර වේතිහාසික සිද්ධියකි. අප පසුව දැන ගන්නා පරිදි සිංහල විෂයය මාලාවෙහි සිදු කිරීමට සරච්චන්ද්‍ර නැවත වරක් 1969-70 අවධියෙහි දී ද මූලික විය. වර්ෂ 1954 දී සිංහල පාඨමාලාවන් හි සිදු වූ විපර්යාස දැන් සලකා බලමු.

විශ්වවිද්‍යාලය ඇරඹූ දින සිට විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශ විභාගය පවත්වන ලද්දේ විශ්වවිද්‍යාලය ම විසිනි. එය උසස් පාඨමාලා සහතික පත්‍ර සහ විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශ විභාගය (Higher School Certificate and University Entrance Examination) යනුවෙන් හැඳින්වුණි. එය පවත්වන ලද්දේ විශ්වවිද්‍යාලය විසින්ම ය. ප්‍රාචීන අධ්‍යයන පීඨය හා ශාස්ත්‍ර පීඨය පොදු විෂය මාලා පැවති හෙයින් ඒ දෙක අන්තර්ගත විෂයයන් විශ්වවිද්‍යාලයේ දී අධ්‍යයන කිරීම සඳහා අපේක්ෂකයෝ ප්‍රවේශය පැතුහ. ඒ අනුව සංස්කෘත, පාලි, සිංහල, දෙමළ, භූගෝල ශාස්ත්‍රය, ලංකා ඉතිහාසය, යුරෝපා ඉතිහාසය, රාජ්‍ය පරිපාලන ආදී විෂයයන් ගණනාවක් (මෙහි සඳහන් කළේ කිහිපයක් පමණි) අතරෙන් හතරකට පෙනී සිටිය යුතු විය. එකල ඉතිහාසය විෂයය ලංකා හා යුරෝපා යන ඉතිහාස අධ්‍යයන දෙකකට බෙදී තිබුණු අතර රාජ්‍ය පාලනය (Government) යනු පාසල්වල පහළ පන්ති තුළ Civics යනුවෙන් හැඳින්වුණු විෂය යි. එකල ආර්ථික විද්‍යාව විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශය සඳහා විෂයයක් වූයේ නැත. විශ්වවිද්‍යාලයේ දී ආර්ථික විද්‍යාව අධ්‍යයනය කිරීමට අපේක්ෂා කළ වූන් ප්‍රවේශ විභාගයේ දී පෙනී සිටිය යුතු වූයේ රාජ්‍ය පාලනය විෂයයට යි.

ප්‍රාරම්භක විභාගය (Preliminary Examination) යනුවෙන් හැඳින්වුණු විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශ විභාගයේ දී අපේක්ෂකයන්ට තමන් තෝරා ගත් විෂයයන් අනුව එක් විෂයකට පැය තුනේ ප්‍රශ්න පත්‍ර දෙකකට මුහුණ පෑමට තිබුණි. සිංහල සඳහා වූ ප්‍රශ්න පත්‍ර මෙසේ විය:

- I ප්‍රශ්න පත්‍රය : නිර්දේශිත ග්‍රන්ථවල තෝරා ගැනුණු ඡේදයක් ඉංග්‍රීසියට පරිවර්තනය සහ භාෂාව වස්තු විෂයයන් පිළිබඳ ප්‍රශ්න.මීට අමතරව පද්‍ය හෝ ගද්‍ය ඡේදයක් සාහිත්‍ය විචාරය සඳහා ඉදිරිපත් කොට තිබුණි.
- II ප්‍රශ්න පත්‍රය : අනිර්දේශිත කෘතියකින් ඡේදයක් ඉංග්‍රීසියට පරිවර්තනය. සිංහල වාක්‍ය රචනයක්. සිංහල සාහිත්‍ය ඉතිහාසය පිළිබඳව නූතන සිංහල නවකථාව හා නාට්‍යය ගැන විශේෂ අවධානයෙන් යුතුව අසනු ලබන ප්‍රශ්න

මෙහි දී සිදුව තිබුණේ යුග පෙරලියකි. එතෙක් සිංහල අධ්‍යයන නාංශයේ පාඨමාලා පැවතුණේ යුනිවර්සිටි කොලීජියේ පැවති ඉන්දු ආර්ය අධ්‍යයනයකට බර වූ තත්වයෙන්ම ය. එහි සිංහල භාෂා සාහිත්‍යය ස්ථාපිතව අධ්‍යයනය කරනවාට වඩා සිදු වූයේ සංස්කෘත හා පාලි භාෂාවල සෙවනැල්ල යටතේ එය හැදෑරීම ය. ඉංග්‍රීසියට පරිවර්තනය තවත් ප්‍රකටව තිබුණු පාඨමාලා අංගයක් වූයේය. මේ තත්වයෙන් සිංහල අධ්‍යයනයක් මුදා ගැනුණේ 1952 වසරෙන් පසු හෙට්ටිආරච්චි හා සරච්චන්ද්‍ර ආචාර්යවරුන්ගේ උද්යෝගය හා මඟපෙන්වීම යටතේ ය. කෙසේ වුවද 1950 දශකයේ දී සිදු වූයේ ක්ෂණික වෙනසක් නොවේ. සියල්ල එකවර වෙනස් වූයේ නැත. සිදුවූයේ මුල පිරීමක් පමණි. එහෙත් වෙනස ඇරඹුණි.

විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශ ප්‍රශ්න පත්‍රය දෙක තුළ දැකිය හැකි විශේෂ ලක්ෂණ දෙකක් විය. පළමුව ඉංග්‍රීසි සිංහල ද්විභාෂකත්වය කෙරේ යොදා තිබූ අවධානය (මෙය යුනිවර්සිටි කොලීජී අවසානයෙහි සිට භාෂා අධ්‍යයනයන්හි තිබූ විශේෂ ලක්ෂණයකි) සහ නූතන සාහිත්‍යය විශේෂයෙන් නවකතාව සහ නාට්‍ය පිළිබඳ අධ්‍යයනයන්හි ශිෂ්‍යයන් උත්සුක කරවීම යන ලක්ෂණ ය.

විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශය හෙවත් ප්‍රාරම්භක විභාගය සඳහා 1955 දී නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ වූයේ

1. **දුප්පතුන් නැති ලෝකය** - ජී.ඩී.සේනානායක
2. **වහල්ල** - මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ
3. **ප්‍රංශ කෙටිකතා** - පරිවර්තනය ඊ.ආර්.ද ඇස්. සරච්චන්ද්‍ර සහ ඒ.පී.ගුණරත්න
4. **ගුන්තිල කාව්‍යය** - (114-318 කවි)
5. **පූජාවලිය** - (12-16 පරිච්ඡේදය)

නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ පහ අතුරෙන් තුනක්ම නූතන සාහිත්‍යයට අයත් විය. මෙහි දී අපගේ විශේෂ අවධානයට ලක්විය යුත්තේ ජී. ඩී. සේනානායක, මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ යන ලේඛකයන්ට අමතරව විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්ය සරච්චන්ද්‍ර විසින් සම්පාදිත කෘතියක් ද නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ අතර තිබීම ය. එදා උසස් ප්‍රමිතියෙන් යුත් සාහිත්‍ය කෘති ලෙස අධ්‍යනය කිරීමට වෙනත් කෘති නොතිබීම මීට හේතුවයි. එසේ වුවත් විශ්වවිද්‍යාල ඇතුළු වූ පසු ඩබ්ලිව්. ඒ. සිල්වා, මීමහ ප්‍රේමතිලක ආදීන් සම්පාදනය කළ කෘති අධ්‍යයනයට ද ඉඩ සලසා තිබුණි.

විශ්වවිද්‍යාල ඇතුළු වූ පළමු වසර අග දී “සාමාන්‍ය කලා යෝග්‍යතා” යනුවෙන් හැඳින්වුණු පළමු වසර පරීක්ෂණයට මුහුණ දිය යුතු විය. සිංහල සඳහා වූ පැය තුනේ ප්‍රශ්න පත්‍ර දෙක මෙසේ ය:

- 1 පත්‍රය: නිර්දේශිත ග්‍රන්ථවල භාෂාව හා වස්තූ විෂයය පිළිබඳ ප්‍රශ්න
 2 පත්‍රය: අනිර්දේශිත ග්‍රන්ථ: ව්‍යාකරණය: රචනය: සිංහල සාහිත්‍යයේ ඉතිහාසය
 මෙහි දී නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ වූයේ

1. **බුදුගුණ අලංකාරය**
2. **පද්‍යාවලිය** - එස්. පළන්සූරිය(සංස්)
3. **නවීන පද්‍ය රචනා** පළමු කොටස - මීමහ ප්‍රේමතිලක(සංස්)
4. **බුන්සරණ** (හාලාගිරි දමනයේ සිට ගංගාරෝහණ වර්ණනාවේ අග තෙක්)
5. **විජිතා** - මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ
6. **රත්නාවලී නාට්‍යය** - දෙහිගස්සේ ප්‍රඥාසාර පරිවර්තනය

මෙහි දී සාගර පළන්සූරිය හා මීමහ ප්‍රේමතිලක යන කොළඹ යුගයේ කවියන් සම්පාදනය කළ ප්‍රධාන වශයෙන් කොළඹ යුගයේ කවියන්ගේ නිර්මාණ අන්තර්ගත පද්‍ය සංග්‍රහයක්

අධ්‍යයනයට භාෂනය වීම සැලකිය යුතු කරුණකි. මෙහි ලා සඳහන් කළ යුත්තක් නම් මෙම කාව්‍ය රචනා "රස වින්දනයට" වඩා "විවේචනයට" භාෂනය කිරීම වඩා විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන් අතින් සිදු වූ බවයි. මීට උදාහරණ වශයෙන් වචකට විශ්වවිද්‍යාල උපාධි අපේක්ෂකවරයෙකු වූ සීටී ආර්ය රාජකරුණා විසින් **සංස්කෘති** ත්‍රෛමාසික සඟරාවට කොටස් තුනකින් සමන්විතව ලියන ලද **නූතන සිංහල කාව්‍යය: ඉතිහාසය හා විචාරය** ලිපි පෙළ දැක්විය හැකි ය (රාජකරුණා, 1953-54). කොළඹ යුගයේ කවිය මෙසේ දැඩි විවේචනයට භාෂනය කිරීම සඳහා මුල පුරන ලද්දේ අප ඉහතින් සඳහන් කළ පරිදි වචකට සංස්කෘත අධ්‍යයනාංශයේ කථිකාචාර්යවරයෙකු වූ සීටී ආචාර්ය සීර් ගුනසිංහ විසින් 1952 දී පළ කරන ලද ලිපියකිනි.

පළමු වසර පාඨමාලාවේ තිබුණු තවත් විශේෂ ලක්ෂණයක් වූයේ සිංහල ව්‍යාකරණ අධ්‍යයනය ඊට ඇතුළත් කොට තිබීම ය. මෙය සිදුත් සඟරාව පදනම් කොටගත් සාම්ප්‍රදායික ව්‍යාකරණ අධ්‍යයනයක් විය.

මීළඟට දෙවන වසරේ දී ශිෂ්‍යයන්ට විශේෂ උපාධිය හෝ සාමාන්‍ය උපාධිය සඳහා ලියා පදිංචි විය හැකිව තිබුණි. සාමාන්‍ය උපාධිය පාඨමාලාව වසර දෙකකින් සමන්විත වූ අතර ඒ සඳහා ප්‍රාචීන අධ්‍යයන පීඨයෙන් හෝ ශාස්ත්‍ර පීඨයෙන් තෝරා ගත් විෂයයන් දෙකක් සහිතව විෂයයන් තුනක් උගත යුතුව තිබුණි. මෙහි දෙවන වසරේදී,

- (i) නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ, වනම් නවකථා, නාට්‍යය ඇතුළුව වීහි භාෂාව හා වස්තූ විෂයය පිළිබඳව, අධ්‍යයනය
- (ii) අනිර්දේශිත ග්‍රන්ථ වාක්‍ය රචනය සිංහල සාහිත්‍ය ඉතිහාසය යන පාඨමාලා ද

තුන්වන වසරේ දී, (වනම් සාමාන්‍ය උපාධි අවසන් වසරේ දී)

- (i) ශිලාලේඛන හා නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ, භාෂාව හා වස්තූ විෂයය පිළිබඳ අධ්‍යයන
- (ii) සිංහල භාෂාවේ ඉතිහාසය සහ සිංහල සංස්කෘතිය යන පාඨමාලා ඇතුළත් විය. මෙම සාමාන්‍ය ශාස්ත්‍රවේදී උපාධියෙහි නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ වූයේ,

1. **මුවදෙව්දාවන**
2. **හංස සංදේශය** (104 සිට අවසානය තෙක් කවි)
3. **විජයබා කොල්ලය** - ඩබ්.ඒ. සිල්වා
4. **කපුලා කපෝති** - චිද්‍රිච්චි සරච්චන්ද්‍ර, ඩී.ජේ. විජේරත්න සහ ඒ.පී. ගුණරත්න

මෙම ග්‍රන්ථ නිර්දේශ කිරීමේ දී ඩබ්ලිව්.ඒ. සිල්වාගේ චේතිහාසික නවකථාවක් වූ **විජයබා කොල්ලය** තෝරා ගෙන තිබීම වැදගත් සිද්ධියකි. සිංහල අධ්‍යයනාංශයෙහි නූතන සිංහල පාඨමාලාවන්හි නියමුවා වූ සරච්චන්ද්‍ර තම **සිංහල නවකතාවේ ඉතිහාසය සහ විචාරය** කෘතියේ දී පමණක් නොව ඊට පෙර ලියූ *Modern Sinhala Fiction* කෘතියේදීත් සිල්වා අනුගමනය කළ ජනප්‍රිය නවකතා ස්වරූපය විවේචනයට භාෂනය කර තිබුණත්

සිල්වාගේ චේතිහාසික නවකතාවල ගුණාත්මක භාවයක් දැක තිබුණි.

සාමාන්‍ය ශාස්ත්‍රවේදී උපාධිය දෙවන කොටස, එනම් සාමාන්‍ය උපාධි පාඨමාලාවේ තුන්වන (අවසාන) වසරට අදාළ නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ වූයේ

1. *Epigraphiya Zeylanica* ශිලාලේඛන සංග්‍රහයේ ෂෂෂ වෙළුම, අංක 4, 71 - 100 පිටුවල ලිපි
2. **කවිසිළුමිණ** (X-XIII සර්ග)
3. **ධර්මප්‍රදීපිකාව** (සුළුකලිඟුදාවත)
4. **දහම් සරණ** (මස මහවක කතාව සිට අවසානය තෙක්)
5. **ඇහැලේපොළ වර්ණනාව**

සාමාන්‍ය ශාස්ත්‍රවේදී උපාධි පාඨමාලාව තුළ නූතන සාහිත්‍ය අධ්‍යයනය සඳහා කාව්‍ය, නවකතා සහ නාට්‍ය අධ්‍යයනය සිදු වූ බව මින් පෙනේ. පැරණි සාහිත්‍යයෙන් අනුරාධපුර අවධියේ අග ශිලා ලේඛනයන්හි සිට මහනුවර අවධිය තෙක් පරිච්ඡේද වී තිබුණි. මෙම පාඨමාලාව මගින් සිංහල සාහිත්‍යය පිළිබඳ පුළුල් අවබෝධයක් ලැබුණු බව කිව යුතු ය.

මිලඟට සිංහල විශේෂවේදී උපාධි පාඨමාලාව සකස් වී තිබුණු අයුරු සලකා බලමු. සිංහල විශේෂ උපාධි පාඨමාලාව හැදෑරීමට අපේක්ෂා කරන්නවුන්ට දෙවන වසර අගදී “විශේෂ යෝග්‍යතා” පරීක්ෂණයට මුහුණ පෑමට තිබුණි. එහි කොටස් හතරක් විය.

- i. නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ (නූතන) භාෂාව හා වස්තු විෂයය පිළිබඳව ප්‍රශ්න ඇතුළුව
- ii. අනිර්දේශිත ග්‍රන්ථ; ව්‍යාකරණය හා රචනය
- iii. ක්‍රි.ව. 16 වන සියවසේ සිට සිංහල සාහිත්‍ය ඉතිහාසය
- iv. සිව්වන ප්‍රශ්න පත්‍රය අනෙක් භාෂා අධ්‍යයනාංශයක සාමාන්‍ය උපාධි පළමු වසර පාඨමාලාවක ප්‍රශ්න පත්‍රයක් විය. (එනම් පාලි, සංස්කෘත , දෙමළ, ඉංග්‍රීසි ආදී)

මෙම වසරක පාඨමාලාව අතිශය දුෂ්කර එකක් වූ බවට සැක නැත. පසුව මෙය වෙනස් විය. විශේෂයෙන් ෂඩ් යටතේ වූ කොටස විශේෂ පළමු වසර (එනම් විශ්වවිද්‍යාලයේ තුන්වන වර්ෂය) වෙතට මාරු විය.

සිංහල විශේෂ යෝග්‍යතා විභාගය 1955 සඳහා නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ වූයේ,

1. **නවීන පද්‍ය රචනා** - මීමන ප්‍රේමතිලක
2. **විමලතිස්ස භාමුදරාවන්ගේ මුදල් පෙට්ටිය** - පියදාස සිරිසේන
3. **විජයබා කොල්ලය** - ඩබ්ලිව්.ඒ. සිල්වා
4. **අපේ විත්ති** - මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ
5. **දුප්පතුන් නැති ලෝකය** - ජී.ඩී. සේනානායක

මෙම දී නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ අතර කොළඹ යුගයේ කාව්‍ය නිර්මාණ පියදාස සිරිසේනගේ නවකතාවක්, ඩබ්ලිව්.ඒ. සිල්වාගේ නවකතාවක් යන සරච්චන්ද්‍ර ප්‍රමුඛ විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ විවේචනයට ලක් වූ නිර්මාණ මෙන්ම මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ හා ජී.ඩී. සේනානායක යන එම විචාරකයින්ගේ පැසසුමට ලක් වූ කෘතීන් ද පැවතීම අපේ අවධානයට යොමු විය යුත්තකි. මෙම පිළිවෙත අද ඇතමුන් විවේචනය කළ හැකි වුවත් ඒවා පැවති පාඨ හිඟය ගැන සිතන විට යුක්ති යුක්ත වූ බව පෙනේ.

සිංහල විශේෂ උපාධි පාඨමාලාවේ පළමු වසර සඳහා නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ වූයේ,

1. අමාවතුර iv,vii,xii,xv පරිච්ඡේද
2. කවිසිලම්භ X - XII.
3. හංස සංදේශය, 104 කව සිට අවසානය තෙක්
4. බුන්සරණ - මිශ්‍ර කථා කාණ්ඩය

යන කෘතීන් ය. අවසාන වසරේ එනම් විශේෂ දෙවන වසරේ පාඨමාලාව සඳහා නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ වූයේ,

1. *Epigraphiya Zeylanica* ශිලාලේඛන සංග්‍රහයේ 1 වෙළුම අංක 5,6,7 යන ශිලාලේඛන තුන්වන වෙළුමේ අංක 3, අංක 26 ශිලාලේඛන 4 වන වෙළුමේ අංක 16 ශිලා ලේඛනයන් ය.
2. ධම්පියා අටුවා ගැටපදය
3. සිඛවළඳ හා එහි විනිස
4. සියඹස්ලකර

විශේෂ දෙවන වසර නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ මගින් අනුරාධපුර හා පොළොන්නරු අවධීන්හි සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යය, විශේෂයෙන් එහි භාෂාව, කෙරෙහි අවධානය යොමුව තිබුණි.

කලින් සඳහන් වූ සිංහල විශේෂ පාඨමාලාවේ I වන වසරේ අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍ර හතරක් විය. එනම්, ඉහත සඳහන් පරිදි (1) නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ (2) අනිර්දේශිත ග්‍රන්ථ සහ වේතිහාසික ව්‍යාකරණය, වාක්‍ය රචනය (3) 15 වන සියවසේ සිට සිංහල සාහිත්‍ය ඉතිහාසය - සංස්කෘතික පසුබිම ද සහිතව, සහ (4) උප විෂයයක් ලෙස සංස්කෘත, පාලි, බෞද්ධ අධ්‍යයන, දෙමළ, ඉංග්‍රීසි ආදී අධ්‍යයනාංශවල උගැන්වුණු සාමාන්‍ය උපාධි I වසර මට්ටමේ පාඨමාලාවක් යනුවෙනි. මෙහිදී නූතන සාහිත්‍ය ක්ෂේත්‍රයට කිසියම් අවධානයක් විණි නම් ඒ 15 වන සියවසේ සිට සාහිත්‍යය ඉතිහාසය පාඨමාලාවේ දීය.

සිංහල විශේෂ උපාධියේ දෙවන වසර, එනම් අවසාන වසරේ දී විශේෂ ක්ෂේත්‍ර හතරක් නියමව තිබුණි. එනම්,

1. ඉහත සඳහන් පරිදි ශිලා ලේඛන සහිතව නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ

2. අතිරිදිශ්ට ග්‍රන්ථ ඉංග්‍රීසියෙන් සිංහලයට පරිවර්තනය, සාහිත්‍ය විචාරය
3. සිංහලය කෙරෙහි විශේෂ අවධානය සහිතව ඉන්දු ආර්ය වාග් විද්‍යාව, සාහිත්‍යය විෂයයක් පිළිබඳව වාක්‍ය රචනය
4. අධ්‍යයනාංශය විසින් නියම කරන පරිදි පහත සඳහන් මාතෘකා එකක් ගැන අධ්‍යනයක්: පුරාණමය විද්‍යා මූල ධර්ම සමග සිංහල ශිලාලේඛන, ඉතිහාස සාහිත්‍යය, සංදේශ කාව්‍ය, ප්‍රශස්ති කාව්‍ය, ඡන්දස් අලංකාර, සිංහල නවකතා, සිංහල නාට්‍යය.

මෙම අවසාන වර්ෂයේ නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ වූයේ අප ඉහතින් සඳහන් කළ පරිදි අනුරාධපුර හා පොළොන්නරු අවධියේ ලිපි ලේඛනය. නූතන සාහිත්‍ය සම්බන්ධයෙන් එතරම් විශාල පොත් සමූහයක් ලියැවී නොතිබුණු පසුබිමක සිංහල නවකතාව හා සිංහල නාට්‍ය ගැන රචිත ප්‍රාමාණික කෘති වූයේ සරච්චන්ද්‍රයන්ගේ **සිංහල නවකතා ඉතිහාසය සහ විචාරය** කෘතියත් *The Sinhalees Folk Play* (1952) කෘතියත් මේ වන විට පළවෙමින් පැවැති **සංස්කෘති** සඟරාවේ ලිපි කීපයකුත් පමණි. මෙහි දී විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුත්තක් නම් 1954 සඳහා වූ ලංකා විශ්වවිද්‍යාල කැලැන්ඩර් 466 වන පිටුවෙහි උපාධි අපේක්ෂකයින්ගේ කියවීම සඳහා නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ මාලාවක් මගින් කිසියම් මග පෙන්වීමක් සිදු කොට තිබුණු බවය. විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශය සඳහා නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ වූයේ: මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ **සිංහල සාහිත්‍ය කතා, සිංහල සාහිත්‍යයේ නැගීම**; සරච්චන්ද්‍රයන්ගෙන් **සිංහල නවකතා, සාහිත්‍ය විද්‍යාව**; ජී.ඩී. සේනානායකගේ **නවකතා කලාව** යන කෘති ය.

සාමාන්‍ය ශාස්ත්‍රවේදී උපාධිය සඳහා කියවීමට නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ මෙසේ විය: මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ **විචාර ලිපි, සිංහල සාහිත්‍යයේ නැගීම**; ජී.ඩී. ජයතිලක, **සිංහල සාහිත්‍ය ලිපි**; ඊ.ආර්. සරච්චන්ද්‍ර, **සිංහල නවකතා**; ජී.ඩී. සේනානායක, **නවකතා කලාව**; Rhys Davids, *Buddhist India*; W.Rahula, *Early History of Buddhism in Ceylon*. ඊට අමතරව පහත සඳහන් කෘති පරිශීලනයට යෝග්‍ය යැයි සඳහන් විය. Brooks and Warren, *Understanding Poetry*; Brooks and Warren, *Understanding Fiction*; P.Gurry, *The Understanding of Poetry* අමතරව සාමාන්‍ය උපාධි 1 වන හා 2 වන වසර සඳහා පහත සඳහන් පොත් නිර්දේශ වී තිබුණි. W.Geiger, *A Grammar of the Sinhalese Language*; කොටහේනේ පඤ්ඤාකිත්ති හිමි, **සාහිත්‍ය කථා, සාහිත්‍ය හා සමාජය**; A.B.Keith, *Classical Sanskrit Literature*; N.K.Siddhanta *Heroic Age of India*; G.P.Malalasekara, *Pali Literature of Ceylon*; R.K.Mukherji, *Hindu Ivilation*; Ranlinson, *Cultural History of India*; Vincent Smith, *Fine Arts in India and Ceylon*; S.Paranavithna, *The Stupa in Ceylon*; J.Ph.Vogel, *Buddhist Art in India, Ceylon and Java*.

මෙම ලැයිස්තුවෙන් පෙනෙණු ඇත්තේ ඉංග්‍රීසි පොත් සැහෙන සංඛ්‍යාවක් පරිශීලනය කිරීමට නිර්දේශ වී ඇති අයුරු යි. එකල පාසල්වල සිංහල, ඉංග්‍රීසි ද්විභාෂකත්වය

ප්‍රගුණා කරන ලද බැවින් මෙය ප්‍රශ්නයක් වූයේ නැත. 1945 දී සිදු කරන ලද අධ්‍යාපන මාධ්‍යය ස්වභාවික කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය තුළ වුවද පැහැදිලි තැනක් ඉංග්‍රීසි භාෂා ප්‍රවීණතාවයට හිමි ව තිබුණි (Jayasuriya,nd:488). මේ භාෂා ඥාන තුලනය බිඳී ගියේ 1956 පෙරළිය හා සමඟය. "ඉංග්‍රීසි ඕනෑම නැත" වැනි ආකල්පයක් ස්ථාපිත විය. ඒ අනුව ඉංග්‍රීසි ඉගැන්මට සහ ඉගැන්වීම ද සම්පූර්ණයෙන්ම පාසල්වලින් තුරන් විය. ඉංග්‍රීසි පමණක් නොව පාලි, සංස්කෘත භාෂා ඉගැන්වීම ක්‍රමයෙන් අභාවයට ගියේ ය. 1972 දී එම සම්භාව්‍ය භාෂා අවප්‍රමාණ කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය (පහත දැක්වේ) හමු වේ. අවසානයේ ඉතිරි වූයේ සිංහල ඒක භාෂක උගත් පිරිසකි. මේ පිරිසට විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරු ද අයත් වූහ.

අප 1950 දශකයේ වෙත ආපසු ගියහොත් පෙනෙනුයේ සිංහල පාඨමාලාව නවීකරණය වීම මෙන්ම ප්‍රසාරණය වීම ද 1950 - 60 දශකයන්හි දී සිදු වූ බව ය. එහි උච්චාවස්ථාව ලෙස සැලකිය හැක්කේ 1960 දශකයේ මැද යි. මේ වන විට සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ ඉන්දු - ආර්ය භාෂා අවධියෙහි සිට සිංහලයෙහි පරිණාමය පිළිබඳව අධ්‍යයනයක් කොට තිබූ අතර භාෂාව සාහිත්‍යය පිළිබඳව මෙන්ම සම්භාව්‍ය අවධියෙහි සිංහල පිළිබඳව විශිෂ්ට දැනුමක් තිබුණු මහාචාර්ය හෙට්ටිආරච්චි, ආචාර්ය රම්මණ්ඩල ආදීන් මෙන් ම සිංහල සාහිත්‍ය ඉතිහාසය පිළිබඳ මනා පරිචයක් ලබා සිටි ආචාර්ය ආනන්ද කුලසූරිය වැන්නන් ද මෙහි සේවය කර ඇත. නූතන සිංහල සාහිත්‍යය පිළිබඳව විවිධ උක්තීන් සිටි විශිෂ්ටතම පඬිවරයා වූ මහාචාර්ය සරච්චන්ද්‍ර ද එහි විය. ඒ හා සමග නූතන වාග් විද්‍යාව පිළිබඳ පුහුණුවක් ලබා සිටි ප්‍රථම විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරයා වූ ආචාර්ය එම්.ඩබ්ලිව්.එස්. (සුගතපාල) ද සිල්වා සූරීන් මෙන්ම භාරතීය සෞන්දර්ය ශාස්ත්‍රය පිළිබඳව භාරතයෙහි පුහුණුව ලත් එකම විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරයා වූ මහාචාර්ය හේමපාල විජයවර්ධන සූරීහු ද එහි වූහ. මේ හා සමඟම ජපානයට ගොස් පෙරදිග නාට්‍ය කලාව පිළිබඳ ප්‍රාමාණික දැනුමක් ලබා තිබුණු ප්‍රථම විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරයා වූ ආරිය රාජකරුණා සූරීහු ද මේ අවධියෙහි සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ සේවය කළහ. මේ හා සමඟම මධ්‍යකාලීන සිංහල සාහිත්‍යය හා සමාජය පිළිබඳව විශේෂඥ දැනුමක් තිබුණු ආචාර්ය එම්.ඩී. ආරියපාල සූරීන් මෙන්ම දෙමළ භාෂාව පිළිබඳව විශේෂඥයෙකු වූ ආචාර්ය එච්.එච්. පීටර් සිල්වා සූරීහු ද සිංහල අභිලේඛන පිළිබඳව මෙන්ම පැරණි සිංහල කලා ශිල්පය පිළිබඳව විශේෂඥ දැනුමක් තිබුණු ආචාර්ය පී.ඊ.ඊ. ප්‍රනාන්දු සූරීහු ද මේ අධ්‍යයනාංශය බැබළවූ ආචාර්යවරු වූහ. ඒ හා ප්‍රවීණ ආචාර්ය මණ්ඩලයක් දිවයිනේ අන් විශ්වවිද්‍යාලයක සිංහල අධ්‍යයනාංශයක කිසිවිටක නොසිටි බව ඉඳුරා පැවසිය හැකි ය.

මෙම විශිෂ්ට ආචාර්ය මණ්ඩලයේ ඉගැන්වීමේ අනුව 1960 දශකය මැද දී අධ්‍යයනාංශයේ කටයුතු සිදු වූ ආකාරය පිළිබිඹු කරන එක් සලකුණක් ලෙස විද්‍යා සිංහල විශේෂ උපාධිය සඳහා වූ ප්‍රශ්න පත්‍රය ඉදිරිපත් කිරීමට කැමැත්තෙමි.

සිංහල විශේෂ පාඨමාලාව සඳහා ප්‍රශ්න පත්‍ර නවයකට පිළිතුරු සැපයිය යුතුව තිබුණි. ඒ අතරින් දෙකක් උපාධි පාඨමාලා තුන්වන වසරේ දී ද හතක් සිව්වන වසරේ දී ද වූයේ ය. තුන්වන වසරේ වූයේ ‘‘අනු විෂය’’ යනුවෙන් හැඳින්වුණු ප්‍රාචීන අධ්‍යයන පීඨයේ හෝ ශාස්ත්‍ර පීඨයේ අදාළ පාඨමාලා අතුරින් එම වසරේ සාමාන්‍ය උපාධි අවසාන වසරේ ප්‍රශ්න පත්‍ර දෙකකි. අදාළ පාඨමාලා වූයේ පාලි, සංස්කෘත, ඉතිහාසය, ඉංග්‍රීසි, දෙමළ. බටහිර සම්භාව්‍ය සංස්කෘතිය ආදී වූ පාඨමාලාවන්ට අයත් ප්‍රශ්න පත්‍ර ය. අපට ඉහත සඳහන් කළ සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ විශිෂ්ටත්වය පිළිබිඹු කිරීමේ කාරණයට අදාළ වන්නේ සිංහල පාඨමාලා අතුරින් ශිෂ්‍යයන්ට පුහුණුව ලබා දෙන ලද ප්‍රශ්න පත්‍ර හත සම්බන්ධව ය. අද විද්‍යාර්ථීන් මෙහි දී මතක තබා ගත යුතු කරුණක් නම් මෙම උගැන්වීම් ක්ෂේත්‍රයන් සමස්ත අධ්‍යයන වර්ෂය පුරාම සිදු වූ අතර පුස්තකාලය පරිහරණයෙන් ස්වාධීන දැනුම වඩා ගැහිමටද අපේක්ෂිත වූ බව යි.

සිංහල 1 ප්‍රශ්න පත්‍රය ‘‘ශිලා ලිපි හා නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ’’ නම් විය. මෙහි දී සිංහල ප්‍රාකෘත, පුරාතන සිංහල හා මධ්‍යකාලීන සිංහල අවධීන්ට අයත් ශිලා ලේඛන ගණනාවක්ද **ධම්පියා අටුවා ගැටපදය, ජාතක අටුවා ගැටපදය, සීගිරි ගී, සියඹස්ලකර** වැනි කෘති හා ඒවායේ සිංහලයේ ආදිතම අවධීන්ට අයත් භාෂාව පිළිබඳ දැනුමක් අවශ්‍ය විය. මේ දැනුම ලබා දෙන ලද්දේ මහාචාර්ය හෙට්ටිආරච්චි, පුරා විද්‍යා මහාචාර්ය පරණවිතාන, ආචාර්ය පීට් සිල්වා ආදීන් විසිනි.

සිංහල 2 ප්‍රශ්න පත්‍රය සඳහා ‘‘නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ’’ අධ්‍යයනය ඇතුළත්ව තිබුණි. මෙහි දී **කවිසිල්මිණ** නියමිත සර්ග කිහිපයක් අධ්‍යයනය කොට තිබීම අනිවාර්ය විය. මීට අමතරව **සසඳාවත, බුන්සරණ, අමාවතුර, සද්ධර්මරත්නාවලිය, මයුර සන්දේශය** සහ **සිදන් සඟරාව** නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ වූයේ ය. මෙය උගන්වන ලද්දේ මහාචාර්ය හෙට්ටිආරච්චි, ආචාර්ය ආර්යපාල ආදී විද්වතුන් විසිනි.

සිංහල 3 ප්‍රශ්නයට අදාළ පාඨමාලාව ‘‘අනිර්දේශිත ග්‍රන්ථ’’ නම් විය. මේ සඳහා විශේෂයෙන් සම්භාව්‍ය අවධියෙහි සිංහල භාෂා සාහිත්‍ය පිළිබඳ පුළුල් දැනුමක් අවශ්‍යව තිබුණි. 1964 වසරේදී **සිඛවලඳ හා එහි විනිස, කවිසිල්මිණ, කාව්‍යශේඛරය** යන කෘතීන්ගෙන් ගත් පාඨ සරල සිංහලෙන් ඉදිරිපත් කළ යුතු විය. මීට අමතරව 1940 දශකයේ සිටම පැවති භාෂාන්තර ඥානය ප්‍රගුණ කරවීමේ අරමුණු පිළිබිඹු කෙරෙන ඉංග්‍රීසි පාඨයක් සිංහලයට නැඟීම මෙන්ම දේවනාගරී අකුරින් වූ සංස්කෘත පාඨයක් (මෙවර නලෝපණාසනයෙන්) සිංහලයට නැඟීම ද අපේක්ෂිත වූයේ ය. උගැන්වීම් මහාචාර්ය මහාචාර්ය හෙට්ටිආරච්චි, ආචාර්ය රම්මණ්ඩල ආදීහු සිදු කළහ.

සිංහල 4 ප්‍රශ්න පත්‍රය ‘‘සාහිත්‍ය ඉතිහාසය සහ විචාරය’’ නම් විය. මෙහි පළමු ප්‍රශ්නය වූ සාහිත්‍ය විචාරය ප්‍රශ්නය අනිවාර්ය වූ අතර ඒ පිළිබඳ පුහුණුව ලබා දුන්නේ

මහාචාර්ය සරච්චන්ද්‍ර ය. මෙම වසරේ දී තිබුණේ **මුවදෙව්දාවතෙහි** මෛත්‍රී වර්ණනාව පද්‍ය සමූහය ය. සාහිත්‍ය ඉතිහාසය සම්බන්ධයෙන් **බුන්සරණ, පුජාවලිය, කතිකාවත් සඟරා, හටන් කවි** ආදිය ගැන මෙන්ම ධර්මකීර්ති පරපුර සාහිත්‍ය සේවාව ගැනත්, සාළා ඇළේ මණිරතන හිමියන්ගේ කෘති ගැනත් ප්‍රශ්න අසා තිබුණි. මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයට අදාළ ඉගැන්වීම් බොහෝ කොට සිදු වූයේ ආචාර්ය ආනන්ද කුලසූරිය අතින්.

සිංහල 5 ප්‍රශ්න පත්‍රය ‘වර්තමාන සිංහල සාහිත්‍යය’ නම් විය. මෙම පාඨමාලාවේ අන්තර්ගතය මැන ගැනීමට වර්ෂාවසානයේ පැවැත්වුණු ප්‍රශ්න පත්‍ර උපයෝගී කර ගත හැකි ය. මෙහි දී කාව්‍ය කලාවේ භාෂාව, ස්වභාවික සම්ප්‍රදායෙහි නාට්‍යවල ගීත හා නැටුම් ඇතුළත් වීම, නවකතාවේ සන්දර්භය, ළමා සාහිත්‍යය, කෙටි කතා කලාව කෙරෙහි බටහිර බලපෑම හා විරාගන සාහිත්‍යයෙහි ආභාසය යන මාතෘකා ගැන මෙන්ම **මළුවන්ගේ අවුරුදු දා, වාරුමුඛ, ගුරුවරයකුගේ කතාව, හෙවනැල්ල** යන නවකතා අතරින් එකක් පිළිබඳ විචාරයක් යන ප්‍රශ්න ඉදිරිපත්ව තිබුණි. මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයට අදාළ සාකච්ඡා පත්ති මහාචාර්ය සරච්චන්ද්‍ර සහ ආර්ය රාජකරුණා යන ආචාර්යවරුන් විසින් පවත්වන ලද අතර බොහෝ දුරට අපේක්ෂිත වූයේ ශිෂ්‍යයන් ස්වකීය කියැවීම මගින් අවශ්‍ය පරිචය ලබා ගැනීම ය. විශේෂයෙන් මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී අසා තිබුණු ප්‍රශ්න වූ ‘‘නූතන සිංහල කාව්‍යය සම්පූර්ණයෙන් බටහිර කවියේ බලපෑමට හසු නොවූයේ විරපර්විත සාහිත්‍ය ස්වරූපයක් ලෙස සිංහල කවිය පැවතීම නිසාය’’ වැනි මාතෘකාවක් ගැන විමසීම පත්ති කාමරයක ඉගැන්වීමකින් කරනවාට වඩා ස්වාධීන අධ්‍යයනය මගින් සිදු කළ යුතු කර්තව්‍යයක් වූයේ ය. ‘‘කියවන විට ලියාගෙන විය විභාග ශාලාවේ දී ලියා දැක්වීමේ පිළිවෙත’’ වදා තිබුණේ නැත. ‘‘දේශන යනු මග පෙන්වීම් පමණක් විය. ශිෂ්‍යයන් ස්වාධීනව පොත පත කියවා තම දැනුම විභාගයේ දී සඳහන් කළ යුතුව තිබුණි.

සිංහල 6 ප්‍රශ්න පත්‍රය ‘‘සිංහල වාග් විද්‍යාව සහ තින්දෝලංකාර’’ නම් වූයේ ය. මෙහි දී චේතනාසික වාග් විද්‍යාව අධ්‍යයනයක් වූ සිංහලය ඉන්දු-ආර්ය අවධියේ සිට පර්ණාමය වූ ආකාරය මෙන්ම ප්‍රධාන වශයෙන් **සිදන් සඟරාව** ආශ්‍රිතව චේතනාසික ව්‍යාකරණය පිළිබඳ දැනුමක් මෙන්ම නූතන වාග් විද්‍යා මූලධර්ම ද දැන සිටිය යුතු වූයේ ය. ඒ හා සමග භාරතීය සෞන්දර්ය ශාස්ත්‍රය පිළිබඳ දැනුමක් ද අපේක්ෂිතව තිබුණි. ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකට බෙදා තිබුණේ ඉහත කී සෑම දැනුම් ක්ෂේත්‍රයක ම ප්‍රවීණතාවක් ලැබීම අනිවාර්ය කරන අවශ්‍යතාවෙනි. ප්‍රශ්න පත්‍රයට අදාළ චේතනාසික වාග් විද්‍යා දැනුම මහාචාර්ය හෙට්ටිආරච්චි, ආචාර්ය රම්මණ්ඩල හා ආචාර්ය පීට් ද සිල්වා ආදීන්ගෙන් ද නූතන වාග් විද්‍යා ශ්‍රේණිය ආචාර්ය සුගතපාල ද සිල්වා ඇදුරුතැමන්ගෙන් ද භාරතීය සෞන්දර්යවාදය පිළිබඳව ශ්‍රෝණිය ආචාර්ය හේමපාල විජේවර්ධන සූරින්නේ ද සපයා දෙනු ලැබී ය.

සිංහල 7 ප්‍රශ්න පත්‍රය ‘‘සිංහල සංස්කෘතිය’’ නම් විය. මෙහිදී ප්‍රධාන වශයෙන් සම්භාව්‍ය සිංහල කලා ශිල්ප වනම් ප්‍රතිමා ශිල්පය, චිත්‍ර කලාව, විශේෂයෙන් මහායාන සංකල්පයන්හි

බලපෑම, හින්දු ප්‍රතිමා කලාවේ හා වාස්තූ විද්‍යාවේ ආභාසය ආදී පුළුල් ක්ෂේත්‍රයක දැනුමක් අවශ්‍යව තිබුණි. විපමණක් නොව හික්ෂුන්ගේ දේශපාලන භූමිකාව, නාගයන් පිළිම ගැනත් විෂ්ණු හා උපුල්වන් පිළිබඳ මතිමතාන්තර ගැනත් ප්‍රශ්න අසා තිබුණේ ය. මීට අමතරව සිංහල අභිවාර විධි පිළිබඳව සාමාන්‍ය දැනුමක් ද විද්‍යාර්ථීන් සතු විය යුතුව තිබුණි. මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයට අදාළ දැනුම මහාචාර්ය පරණවිතාන, ආචාර්ය පී.ඊ.ඊ. ප්‍රනාන්දු, ආචාර්ය එම්.ඩී.ආර්යපාල ආදීන් විසින් ලබා දෙන ලදී.

මෙහිලා විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුත්තක් නම් ඒ ඒ ප්‍රශ්න පත්‍රවල තම තමන්ට අදාළ උත්තර ලකුණු කිරීම කරන ලද්දේ ඒ ඒ මාතෘකා ගැන දැනුම ලබා දුන් ආචාර්යවරුන් විසින් වීම ය. මේ අවධිය ගැන සඳහන් කරන කළ විශේෂයෙන් පැවසිය යුතු දෙයක් නම් අප විශ්වවිද්‍යාලයේ අධ්‍යයන කටයුතුවල ප්‍රමිතිය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා එහි සමාරම්භක උපකුලපති ශ්‍රීමත් අයිවර් ජෙහිංග්ස් විසින් ස්ථාපනය කරන ලද බාහිර පරීක්ෂක ක්‍රමය සෑම උපාධි පාඨමාලාවකම අභිවාර්ය අංගයක් විය (අවසාන විභාගයන්හි ප්‍රශ්න පත්‍ර ඒ ඒ විෂය පිළිබඳ ප්‍රාමාණික විද්වතුන් වූ බාහිර ආචාර්ය, මහාචාර්යවරුන් වෙත යවන ලදී. උත්තර පත්‍ර ද අභ්‍යන්තර පරීක්ෂකයින් ලකුණු කළාට පසු දෙවන ලකුණු කිරීමක් සඳහා ඒ ඒ බාහිර ආචාර්ය, මහාචාර්යවරුන් වෙතම යවන ලදී). 1950 දශකයේ අවසානය වන තෙක් අධ්‍යාපන මාධ්‍යය ඉංග්‍රීසි වූ හෙයින් (සිංහල හා දෙමළ හැර) අන්‍ය විෂයන්හි දෙවන පරීක්ෂකවරුන් වූයේ කේම්බ්‍රිජ්, ඔක්ස්ෆර්ඩ්, මැන්චෙස්ටර් වැනි බ්‍රිතාන්‍යයේ උසස් සරසවිවල ආචාර්යවරුන් ය. සිංහල සඳහා ආචාර්ය ඊ.ඩබ්ලිව්. අදිකාරම්, ආචාර්ය සී.ඊ. ගොඩකුඹුර සහ පසු කලෙක මහාචාර්ය විමල් බලගල්ලේ, මහාචාර්ය ඒ.ඒ. සුරවීර ආදී විද්වත්හු දෙවන පරීක්ෂකවරු වූහ.

අප ඉහත සඳහන් කළ ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ ස්වර්ණමය අවධිය අවසාන වන ලකුණු 1970 වනවිට පහළ වී තිබුණි. වර්ෂ 1964 දී සිංහලයට වාග් විද්‍යා විෂය හඳුන්වා දී විශිෂ්ට පුරෝගාමී මෙහෙවරක් ඉටුකළ ආචාර්ය සුගතපාල ද සිල්වා සුර්භූ චිංගලන්තයේ යෝර්ක් විශ්ව විද්‍යාලයේ ආචාර්ය පදවියක් ලබා මව් බිමෙන් සමුගෙන ගියහ. මහාචාර්ය හෙට්ටිආරච්චි විද්‍යෝදය විශ්ව විද්‍යාලයේ උපකුලපති පදවිය භාර ගනිමින් 1968 දී නිකුත්ව යාමත් මහාචාර්ය ආර්යපාල කොළඹ පිහිටුවන ලද නව විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල මහාචාර්ය පදවිය භාර ගැනීම සඳහා 1967 දී නිකුත්ව යාමත් ආචාර්ය හේමපාල විජයවර්ධනයන් ද කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයට යාමත් සිදුව තිබුණි.

වර්ෂ 1968 දී මහාචාර්ය හෙට්ටිආරච්චි ජේරාදෙණියෙන් නික්ම යාමෙන් පසු වචකට එහි සම මහාචාර්යවරයාව සිටි සරච්චන්ද්‍රයෝ අංශාධිපති පදවියට පත් වූහ. මෙම සිද්ධිය සිංහල අධ්‍යයනයන්හි තවත් වැදගත් විපර්යාසයන් සඳහා මුල් විය. 1950 දශකයේ දී සරච්චන්ද්‍රයන්ගේ මැදිහත් වීමෙන් සිංහල පාඨමාලා නවීකරණය වූ අයුරු ඉහත සඳහන් කළෙමු. 1960 දශකය අගදී සිදුවූයේ ඒ හා සමාන තවත් විපර්යාසයකට මුල

පිරිමය. 1950 දශකයේ දී සාහිත්‍ය ක්ෂේත්‍රය අරභයා තිබුණු යාවත්කාලීන කිරීම 1960 දශකය අග වන විට භාෂා අධ්‍යයනය පිළිබඳ ක්ෂේත්‍රය කෙරෙහි ද යෙදවිය යුතු බව විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය පිළිබඳ සර්වභාෂී දැක්මක් තිබුණු සරච්චන්ද්‍රයන්ට පෙනුණු බව මින් පැහැදිලි වේ. එතුමා එහෙයින් එතෙක් කල් සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ පළමු වසර පාඨමාලාවේ පැවැති යල්පැනගිය පිළිවෙත වූ හුදෙක් සිදුන් සගරාව අනුව ව්‍යාකරණය හැදෑරීමට සීමා කිරීම අතහැර දමා භාෂාධ්‍යයනයන් පිළිබඳව ඒ වන විට ලොව සිදුව තිබූ සංවර්ධනයන්ට අනුරූපව පාඨමාලාව සකස් කිරීමට පියවර ගත්තේ ය.

පළමු වසරේ එනම්, විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යයනය අරඹන පදනම සකස් කරන වර්ෂය සඳහා භාෂාවත් සාහිත්‍යයත් පිළිබඳ පුළුල් අවබෝධයක් ලැබෙන පරිදි “සාහිත්‍ය ප්‍රවේශය” සහ “භාෂා ප්‍රවේශය” යනුවෙන් කොටස් දෙකකින් සමන්විත විය යුතු බව සරච්චන්ද්‍රයන් තීරණය කළහ. ඔහු ඒ දෙක හැඳින් වූයේ Approach to Literature සහ Approach to Language යනුවෙනි. පාඨමාලාවේ පැවැති හුදෙක් නිරීක්ෂණ ගුණ්‍යයක් හැදෑරීමට හා සාහිත්‍ය රසවින්දනය වෙනුවට මාතෘකා කිහිපයක් ඔස්සේ සාහිත්‍යය හැදෑරීමට ඉඩ සැලසුවුණි. සාහිත්‍යය යනු කුමක්ද, සහිත විචාරයේ මූලධර්ම, සාහිත්‍යයේ භාෂාව ආදී වශයෙන් පෙර අපර දෙදිග සාහිත්‍යයන් ඇසුරින් මෙම හැඳින්වීම සිදු විය. මෙම පාඨමාලාව සැලසුම් කොට පවත්වන ලද්දේ මහාචාර්ය සරච්චන්ද්‍රයන් විසිනි. “භාෂා ප්‍රවේශය” පාඨමාලාව සැලසුම් කොට උගැන්වීම භාර දෙන ලද්දේ (ඒ වන විට විංගලන්තයේ යෝර්ක් විශ්ව විද්‍යාලයෙන් නූතන වාග් විද්‍යා විෂය පිළිබඳ පශ්චාත් අධ්‍යයනය නිමවා පෙරළා පැමිණි සිටි) කේ.එන්.ඕ. ධර්මදාසයන්ට ය. මෙම පාඨමාලාවට භාෂාව සන්නිවේදන මාධ්‍යයක් ලෙස හැඳින්වීම, භාෂාවේ සංස්ථිතිය, භාෂාවේ ව්‍යාපෘතිය හෙවත් එහි අනු ප්‍රභේද, භාෂා පරිණාමය, භාෂාවේ අර්ථ නිරූපණ විධික්‍රම ආදී කොටස් ඇතුළත් වූ අතර එතෙක් විශ්වවිද්‍යාලය භාෂාධ්‍යයන පාඨමාලාවන්හි අඩුපාඩුවක් සපුරාලමින් “සම්මත සිංහල ලේඛන ව්‍යවහාරය” ද හඳුන්වා දෙන ලදී. මෙහි ලා විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුත්තක් නම් පේරාදෙණියේ සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ විසින් ගන්නා ලද මෙම පුරෝගාමී පියවර ඉන් පසු සිංහල විෂය උගැන්වූ කොළඹ, කැලණිය හා ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර යන විවිධ භික්ෂු සෑම විශ්වවිද්‍යාලයකම අනුගමනය කරන ලද බව ය.

ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශය පේරාදෙණියෙහි පැවති අවධියේ වියට ඉමහත් කීර්තියක් ගෙන දුන් ආචාර්යවරයා වූයේ මහාචාර්ය විදුර්වීර සරච්චන්ද්‍ර ය. ඔහු අතින් සිදු වූ ශාස්ත්‍රීය සේවාව ඉහත සඳහන් විය. කලාකරුවෙකු වශයෙන් ඔහුගේ සුවිශේෂ දායකත්වය ලැබුණේ සිංහල නාට්‍යයට ය. ඔහුගෙන් සිංහල නාට්‍ය ක්ෂේත්‍රයට සිදු වූ සේවාව කෙතරම් ද යත් ඔහු වර්තමාන සිංහල නාට්‍යයේ පීතෘවරයා ලෙස සැලකේ. පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයෙහිදී ඔහු අතින් ලියා නිෂ්පාදනය වූ නාට්‍ය වන්නේ **රත්නරත්** (1954) **ඒකට මට නිනා නිනා** (1954) **දේශීය නාට්‍ය කලාවේ ශක්‍යතා විද්‍යා දැක්වූ මනමේ** (1956) **කදු වළලු** (1958) **එලොව ගිනිත් මෙලොව ආවා** (1959) **වෙල්ලවැනුම්** (1960)

දේශීය නාට්‍ය කලාවේ මුදුන්මල්කඩ ලෙස සැලකෙන **සිංහබාහු** (1961), **මහාසාර** (1968) සහ **පෙමනෝ ජායතී සෝකෝ** (1969) යන නිර්මාණ ය.

සරච්චන්ද්‍රයන් විසින් සාහිත්‍ය විචාර - රසවින්දන කාර්යය විස්තර කරමින් රචිත **කල්පනා ලෝකය** (1958) සහ විශිෂ්ට නවකතාවක් ලෙස විචාරකයින් සලකන **මළුගිය ඇත්තෝ** (1959) මෙන්ම **වල්මන් වි හසරක් නුදවිම්** (1962), **මළුවන්ගේ අවුරුදු දා** (1965), **ලොකු පුතා නොහොත් ඔන්දුලගේ පරාවර්තනය** (1971) ද පේරාදෙණියෙන් බිහි විය.

සරච්චන්ද්‍රයන් විසින් සිංහල කලා ක්ෂේත්‍රය කෙරේ සිදු කළ බලපෑම වීම අවධියේ (1950-60 දශකයන්හි) අන් කිසිදු සාහිත්‍යකරුවකු හෝ කලාකාරයකු අතින් සිදු වූවාට වඩා ප්‍රබල විය. මෙයට එක් ප්‍රධාන හේතුවක් වූයේ ඔහු ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයෙහි ආචාර්යවරයකු වීම බව පෙනේ. එම අවධියෙහි පේරාදෙණිය කේන්ද්‍ර කරගෙන සිදු වූ සාහිත්‍ය හා කලා ප්‍රබෝධය (අප ඉහත සඳහන් කළ පරිදි) ‘‘පේරාදෙණි ගුරුකුලය’’ විසින් සිදු කරන ලද්දකැයි ඇතැමුන්ගේ අදහස විය. එහෙත් තමා කිසිවිටෙක සිතා මතා ගුරුකුලයක් සංවිධානය නොකළ බව සරච්චන්ද්‍ර පැහැදිලිව ම පවසා තිබේ (සරච්චන්ද්‍ර, 1985; 214).

‘‘පේරාදෙණි සාහිත්‍යය’’ යන මධ්‍යස්ථ නාමයෙන් එය හැඳින්වුවහොත් එම සාහිත්‍ය නිර්මාණයන්හි විශේෂ ලක්ෂණය වූයේ සිංහල සාහිත්‍යය ලෝක සාහිත්‍යයෙන් විශේෂයෙන් සමකාලීන බටහිර සාහිත්‍යයේ තිබුණු ප්‍රවණතාවන්ට විවෘතව තිබීමය. සිංහල සාහිත්‍ය නවීකරණය සඳහා ඉන් සුවිශේෂී මෙහෙවරක් ඉටු විය. මෙකල පේරාදෙණි සාහිත්‍ය කරුවන් ලෙස හඳුනා ගැනුණු ගුණදාස අමරසේකර (**රතු රෝසමල**, 1952; **භාව ගීත**, 1955; **කරුමක්කාරයෝ**, 1955; **ජීවන සුවඳ**, 1958; **උයනක හිඳ ලියූ කවි**, 1957; **අමල් බිසෝ**, 1961; **යළි උපන්නෙමි**, 1960; **දෙසා නොලද්දෝ**, 1961) යන කෘතීන් බිහි කළේ මෙම අවධියෙහිය. අමරසේකර එකල පේරාදෙණියේ දුන්න වෛද්‍ය පීඨයේ සිල්ප හැදෑරූ අතර ඔහු හා සරච්චන්ද්‍ර අතර සමීප මිත්‍රත්වයක් තිබුණි. පේරාදෙණි සාහිත්‍යධරයෙකු ලෙස ප්‍රකට නාමයක් දිනා ගත් අනෙක් සාහිත්‍යධරයා සංස්කෘත අධ්‍යයනාංශයේ කථිකාචාර්යවරයෙකු වූ සිරි (බී.ඒ.එස්) ගුණසිංහ ය. ඔහු ‘‘කොළඹ කවිය’’ ගැන ලියූ ආන්දෝලාත්මක විවේචනය ඉහත සඳහන් විය. ගුණසිංහ විසින් **මස් ලේ නැති ඇට** (1956); **හෙවනැල්ල**, 1960; **අබිනික්මන**, 1958; **රතු කැකුල**, 1902 යන නිර්මාණ ද මෙම අවධියෙහි බිහි කරන ලදී. වර්ෂ 1958 ආරම්භ කොට වසර කීපයක් පවත්වා ගෙන එන ලද **හිසඳැස** නම් කවි සඟරාව ද, **පේරාදෙණි කවි** කවි සඟරාව ද මෙකල පේරාදෙණියෙන් බිහි වූ සාහිත්‍ය සංග්‍රහ විය.

මේ අවධියෙහි දක්නා ලැබුණු පේරාදෙණි විරෝධය ද සඳහන් කළ යුතු සිද්ධියකි. උදාහරණ වශයෙන් රාජ්‍ය සහිත්‍ය මණ්ඩලය විසින් 1958 දශකයේ පවත්වන ලද සාහිත්‍ය සම්මන්ත්‍රණයේදී සුප්‍රකට පුවත්පත් කලාවේදී ශ්‍රී චන්ද්‍රත්න මානවසිංහයන් විසින් ‘‘පේරාදෙණි සාහිත්‍යකරුවන් විශේෂයෙන් ගුණදාස අමරසේකර හා සිරි ගුණසිංහ

කවියන් වෙත දැඩි ප්‍රහාරයක් එල්ල කරන ලදී (සම්මන්ත්‍රණ සටහන්, 1959). ඒ හා සමග **සාහිත්‍ය කොල්ලය** (දේශබන්ධු, 1961) සහ **විවාර විවරණය** (චිල්.එම්.ඒ.සිල්වා, 1959) වැනි ග්‍රන්ථ ද පේරාදෙණි සාහිත්‍ය විවේචනය කරමින් පළ විය. ඒ හා සමගම **සාහිත්‍යය** නමින් වාර සංග්‍රහයක් 1902 දී පළ කළ සිංහල සාහිත්‍යය මණ්ඩලය නම් සංවිධානය ද පේරාදෙණි සාහිත්‍යය විවේචනයෙහි යෙදුණේය.

1960 දශකයේ දෙවන භාගයේ දී පේරාදෙණියේ සිංහල අධ්‍යයනාංශය අනපේක්ෂිත මූලයකින් ප්‍රහාරයට ලක් විය. එනම් එම අධ්‍යයනාංශයේම ආචාර්යවරයකු වූ ආචාර්ය එම්.එච්.පීටර් සිල්වා විසින් 1965 නොවැම්බර් 25 දින **සිලෝන් ඩේලි නිවුස්** පුවත්පතට ලියූ ලිපියක් මගිනි. ඔහු කියා සිටියේ සමකාලීන සිංහල ප්‍රබන්ධ කතා බටහිරින් ආ මතිමතාන්තර අවිචාරයෙන් වැලඳගත් කාම රාග අවුස්සන, දේශීය සංස්කෘතියට නොගැළපෙන ස්වරූපයක් ගෙන ඇති අතර සාහිත්‍ය විවාර විවාරයේ ද බටහිර සංකල්පයන් දේශීය සංස්කෘතිය තුළ ක්‍රියාත්මක වන්නක් බවය (පීටර් සිල්වා, 1966). අනපේක්ෂිත ප්‍රතිචාරයක් එම ලිපියට ලැබුණේ පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ ඉංග්‍රීසි අංශයේ මහාචාර්ය එච්.ඒ. පසේ මහතාගෙනි. තමා සිංහල සාහිත්‍යය ගැන නොදන්නා මුත් සිංහල නාට්‍යයේ ප්‍රගතිය ගැන සතුටින් සිටින බව පැවසූ පීටර් සිල්වා මහතාගේ ලිපිය කිසිදු හේතු සාධකයක් නොදැක්වූ හුදු මතවාද ප්‍රකාශනයක් පමණක් බව චතුරා කියා සිටියේ ය. මේ අවස්ථාවේ දී මහගත්කතුවර මාර්ටින් වික්‍රමසිංහයන් විවාදයට එක් වී කළ දෝෂාරෝපණය “පේරාදෙණි සාහිත්‍යය” අගය කළවුන්ගේ කම්පනයට හේතු වූ බව සැක නැත “නූතන සිංහල සාහිත්‍යය හා ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අංශය” යන මැයෙන් වූ ඔහුගේ ලිපිය ඇරඹුණේ “ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ එක්තරා කොටසකින් සිංහලයට සිදු වන හානිය” පෙන්වා දීම සිය අරමුණ බව පවසමිනි. ඔහුගේ චෝදනාව වූයේ “නූතන සිංහල ලේඛකයන්ට අසංවිධිත ග්‍රාමීය බසක් භාවිතා කිරීමට” සිංහල අධ්‍යයනාංශයන් අනුබල දෙන බව ය (වික්‍රමසිංහ, 1966).

අපේක්ෂිත පරිදීම මෙම චෝදනාවන්ට පිළිතුරු දීමට සර්වචන්ද්‍ර ඉදිරිපත් විය. ඔහු පළමුව කියා සිටියේ ආචාර්ය පීටර් සිල්වා නූතන සාහිත්‍යයේ සිදුවන සංවර්ධනයන් ගැන තම නොසතුට පළ කර ඇතත් තම අදහස් තර්කානුකූලව හා සහේතුකව ඉදිරිපත් කිරීමට ඔහු අසමත්ව ඇති බව ය. ඊළඟට වික්‍රමසිංහයන්ගේ විවේචනය ගැන සර්වචන්ද්‍ර පවසා සිටියේ ඔහු චෝදනා කළ පරිදි විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශය භාෂාධ්‍යයනය හෝ සාහිත්‍ය අධ්‍යයනය කෙරෙන ආකාරය ගැන කිසිදු වැටහීමක් වික්‍රමසිංහයන්ට නොමැති බවය. ඒ හා සමගම ඒ වන තෙක් හෙළිදරව් නොකළ කරුණක් ද සර්වචන්ද්‍රයන්ගේ ලිපියේ සඳහන් විය.

ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අංශය නොතිබෙන්නට වර්තමාන ලේඛකයන් පිළිබඳ කිසිදු හඳුනා ගැනීමකට ඉඩක් තිබුණා යැයි සිතිය නොහැකිය. පැරණි

අදහස් සිතට කාවද්දාගෙන තිබුණු සමාජයේ ඉදිරි ගමන පිළිගැනීම තොරැස්නා යම් යම් උගතුන් කොටසක් මහත් සේ විරුද්ධකම් පාද්දී විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල හදාරන උපාධි අපේක්ෂකයන්ට වර්තමාන ලේඛකයන්ගේ කෘති හැදෑරීමට පොත් පත් නිර්දේශ කරන ලද බව වික්‍රමසිංහ මහතා තම මතකයට නංවා ගත යුතු කරුණකි (සරච්චන්ද්‍ර, 1966).

විශ්වවිද්‍යාලය තුළ පවතින අධ්‍යාපන සැලැස්ම අනුව උගන්වන පාඨමාලාවක් වෙනස් කිරීමට හෝ නව පාඨමාලාවක් හඳුන්වා දීමට නම් එය පළමුව අධ්‍යයනාංශ රැස්වීමක දී සම්මත කරවාගෙන ඉන්පසු පීඨ රැස්වීමක දී සම්මත කරවා ගෙන අවසන සනාතන සභාවේ අනුමැතිය ලැබිය යුතු වේ. අප මෙම ලිපියේ සඳහන් කළ පරිදි සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ පාඨමාලා වෙනස්කම් හා නවීකරණ භාවිතාවට ගෙන ඇති බව අප දකින නමුත් ඒ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ විස්තර අපට ලැබී නැත. 1950 දශකයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ කළ වෙනස්කම්වලට වඩා විශ්වවිද්‍යාලයේ යම් යම් අංශවලින් විරෝධතා පැන නැගුණු බවට හෝඬුවාවක් ඇතත් විස්තර දැන ගත නොහැකිය.

“පේරාදෙණි සාහිත්‍යයෙහි” ඊළඟ අර්බුදය පැන නැගුණේ 1969 දී ය. එම වසරේ ජුනි 7 වන දින **සිඵම්ණ** පුවත්පතට “ගුණදාස අමරසේකරගේ පාපොච්චාරණය” යන මැයෙන් ලිපියක් ලියූ ගුණදාස අමරසේකර තමා ලියූ **යළි උපන්නෙමි** සහ **දෙපා නොලද්දෝ** නවකතා “බටහිර සාහිත්‍යයෙන් ලබාගෙන දිරවා ගැනීමට අසමත් වූ” දේ ඇසුරෙන් ලියන ලද බවත් දැන් තමා ඒවා ප්‍රතික්ෂේප කරන බවත් කියා සිටියේ ය. මේ ප්‍රකාශය ඒවා පළ වූ අලුත ඒවා තුළ ලිංගික වර්සාවන් අව්‍යාජ ලෙස නිරූපණය කිරීම ගැන ප්‍රශංසා කළ සරච්චන්ද්‍ර මහත් අපහසුතාවකට පත් වූවාට සැක නැත. ගුණදාස අමරසේකරගේ පාපොච්චාරණයට ඉහත ආචාර්ය පීටර් සිල්වා චල්ල කළ විවේචනය සාධාරණ එකක් බව ඔප්පු කරන සාධකයක් වූවා සේම පේරාදෙණි සාහිත්‍යයට කලක් තිස්සේ චල්ල වෙමින් පැවති චෝදනාවක් ද සැබෑ කරන්නක් ලෙස ගිණිය හැකි විය. ඒ අතර මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ 1965 පළ කළ **නවකතාංග හා විරාගය** විචාර ග්‍රන්ථයේ පරිච්ඡේදය නම් වූයේ “පේරාදෙණි සාහිත්‍යය හා සිංහල සංස්කෘතිය” යනුවෙනි. එහි දී ඔහු චෝදනා කළේ “සරච්චන්ද්‍ර, ගුණසිංහ හා වෙනත් පේරාදෙණි සාහිත්‍යකරුවන් පශ්චාත් යුදසමයේ ඇමරිකාවේ හා ජපානයේ පිරිහුණු නවකතා කලාව අනුකරණය කරමින් සිංහල සංස්කෘතිය හරුම ලෙස හෙළා දකින” බව කියා සිටියේය. මෙම චෝදනාවන්ට ද සරච්චන්ද්‍ර විසින් පිළිතුරු සපයන ලදී. සාහිත්‍යය ඇගයුමේ දී වික්‍රමසිංහ සහ අමරසේකර භාවිතා කරන “සංස්කෘතිය” නිර්ණායකය සෑම විටම භාවිතා කළ හැක්කක් ද යන ප්‍රශ්නය පැන නගින බව ඔහු පෙන්වා දුන්නේය. තමා කලකට ඉහත අමරසේකරගේ ඇතැම් කෘතියක අගය දුටුවේ ඒ අවධියේ පැවති වාතාවරණය තුළ එයින් සාහිත්‍යයේ ඉදිරි ගමනට රැකුලක් වනු ඇත යන අදහසින් බව පැවසූ ඔහු අමරසේකරගේ කෘතිවලට පසසන අතර ඒවාගේ තිබූ ඇතැම් අඩුපාඩු ද පෙන්වා දුන් බව ඔහු මතක් කළේය (ධර්මදාස, 2016:559).

ඒ අයුරින් මුල දී ජේරාදෙණි සාහිත්‍යය කණ්ඩායමට ඇතුළත් ලෙස සැලකුණු වර්ත අතර සට්ටන ඇති වූ නමුත් කාලයාගේ ඇවෑමෙන් ඔවුන් අතර අන්‍යෝන්‍ය සුභද්‍රතා යළි ගොඩනැගුණි. සරච්චන්ද්‍ර විසින් 1975 දී පළ වූ **කොග්ගල මහා ප්‍රාඥයා** නම් විකුමසිංහට පිළිගැන්වුණු අභිස්තව සංග්‍රහයට ලියූ "මාර්ටින් විකුමසිංහ: සැමරුම් සටහන් ස්වල්පයක" ලිපියෙන් ද 1985 පළ කළ **පී. ඇති සරසවි වරමක් දෙන්නේ** සැමරුම් සටහන් කෘතියේ ද තමා නූතන සාහිත්‍ය විෂයය මෙන්ම මානව විද්‍යාව ආදී විෂයන් කෙරේ උනන්දුවක් ජනිත කර ගත්තේ මාර්ටින් විකුමසිංහ හා සමග ඇසුරෙන් බව නොමසුරුව පවසා තිබේ. ඒ අතර අමරසේකර ලියා පළ කළ **සිංහල කාව්‍ය සම්ප්‍රදාය** ග්‍රන්ථයෙහි සරච්චන්ද්‍රයන් හඳුන්වා දී ඇත්තේ තොටගමුවේ ශ්‍රී රාහුල හිමියන්ගෙන් පසු සිංහලයේ පහළ වූ විශිෂ්ටතම කවියා ලෙසට ය.

මෙම අවධියෙහි, එනම්, 1950 - 70 කාලය තුළ ජේරාදෙණියේ පැවැති සාහිත්‍යාදී කලා ප්‍රබෝධයෙන් ආවේශය ලැබූ එවකට ශිෂ්‍යයන්ව සිටි කීප දෙනෙක් වෙති. එනම් වසන්ත ඔබේසේකර, ඩී.බී. හිතාලිසිංහ සහ ධර්මසේන පතිරාජ වැනි විත්‍රපට අධ්‍යක්ෂවරු, දයානන්ද ගුණවර්ධන, ගුණසේන ගලප්පත්ති, නාමෙල් වීරමුණි, සෝමලතා සුබසිංහ, කේ. හත්තොටුවේගම, පී. බන්දුල ජයවර්ධන, ජයලත් මනෝරත්න සහ කේ.බී. හේරත්, මාලති රණසිංහ, හිශ්ශංක දිද්දෙණිය යන නාට්‍යකරුවන්, ලිල් ගුණසේකර, ඒ.ඒ. සුරවීර, දයාසේන ගුණසිංහ, පියසීලි විජේමාන්න යන ප්‍රබන්ධ කතාකරුවන්, විමල් දිසානායක, ගාමිණී වේරගම, ගාමිණී සුමනසේකර වැනි කලා විචාරකයන්, කවියන් ජේරාදෙණියෙන් බිහි වූ උපාධිධර සාහිත්‍ය කලාවේදීහු වෙති. විමල් දිසානායක විචාරකයෙකු වශයෙන් ද නමක් දිනා ගත් අතර සරත් අමුණුගම ද කවියෙකු හා විචාරකයෙකු ලෙස ප්‍රකට ය. සේන තෝරදෙණිය ද ප්‍රබන්ධ කථා ක්ෂේත්‍රයේ මෙන් විචාරක ක්ෂේත්‍රයේ ද නමක් දිනා ඇත.

ජේරාදෙණියේ සිංහල අධ්‍යනාංශයේ ස්වර්ණමය අවධිය ලෙස ගැනෙන ප්‍රශ්න 1950 - 1970 අවධියෙහි එම අධ්‍යයනයේ සේවය කළ ආචාර්යවරුන් හා ඔවුන්ගේ විෂය ක්ෂේත්‍රයන් මෙහිලා සඳහන් කළ යුතු වේ.

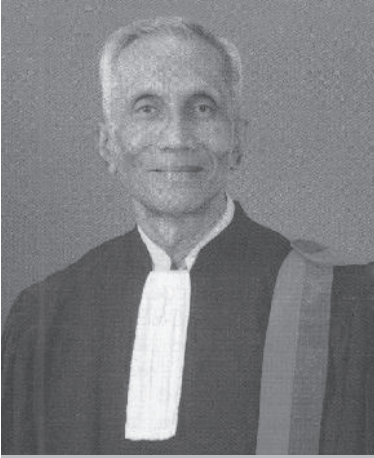
මහාචාර්ය ඩී.ඊ. හෙට්ටිආරච්චි සහ මහාචාර්ය එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර පිළිබඳවත් එවකට ජේෂ්ඨ ආචාර්ය වරයකුව සිටි ආචාර්ය එම්.බී. ආරියපාලයන් ගැනත් ඉහත සඳහන් විය. **ආචාර්ය පී.ඊ.ඊ. ප්‍රනාන්දු** (බී.ඒ) උපාධිය ලැබුවේ යුනිවර්සිටි කොලීජියෙහි. සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ ආචාර්ය මණ්ඩලයට බඳවා ගැනුණු ඔහු පසුව ලන්ඩන්හි ප්‍රා.අ.අ.ශා. වෙත ගොස් අභිලේඛන හා සාහිත්‍ය මූලාශ්‍රයන් පදනම් කර ගෙන *Arts and Crafts in Ancient Ceylon* නම් උපාධි නිබන්ධනය ඉදිරිපත් කොට 1954 දී ආචාර්ය උපාධිය ලැබුවේය. අභිලේඛන අධ්‍යයනය කෙරේ විශේෂ උනන්දුවක් දැක්වූ එතුමා සිංහල අක්ෂර මාලාව මුල් බ්‍රාහ්මී අවධියේ සිට ස්වාධීන අක්ෂර මාලාවක් බවට පත්වන තෙක් වූ පරිණාමය විස්තර කෙරෙන *The Paleographical Development of the Brahmi Script*

From 3rd Cen B.C to 7th Cen A.D නම් ලිපිය *Univrersity of Ceylon Review* සංග්‍රහයෙහි පළ කළ අත (මෙහි සිංහල පරිවර්තනයක් ශ්‍රී ලංකා ග්‍රන්ථ සංවර්ධන මණ්ඩලය විසින් මෑතක පළ කොට තිබේ).

ආචාර්ය ප්‍රනාන්දුගෙන් ඉටු වූ සුවිශේෂී සේවාවක් නම් 1960 දශකයෙහි විශ්වවිද්‍යාල පාඨමාලා ස්වභාෂාවන්ගෙන් උගැන්වීමේ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නැංවුණු අවස්ථාවේ සියලුම පීඨයන්ට අවශ්‍ය සිංහල හා දෙමළ පාරිභාෂික වචන නිෂ්පාදනය කරන ස්වභාෂා කාර්යාලය භාරව කටයුතු කිරීම ය. පසුව මෙම කාර්යාලයේ කටයුතු රජයේ ස්වභාෂා දෙපාර්තමේන්තුවට භාර දෙන ලදී.

ආචාර්ය ඩී.ජේ. විජේරත්න ද යුනිවර්සිටි කොලීජියෙන් ප්‍රථම උපාධිය ලබා කලක් සිංහල ශබ්දකෝෂ කාර්යාලයේ සේවය කොට 1948 දී සිංහල අධ්‍යයනාංශයට බඳවා ගනු ලැබීය. පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන සඳහා ලන්ඩන්හි ප්‍රා.අ.අ.ශා. වෙත ගිය ඔහු *The Morphological Development of the Sinhalese Language From the 3rd Cen B.C to 10th c A.D* යන උපාධි නිබන්ධනය ඉදිරිපත් කොට 1951 දී ආචාර්ය උපාධිය ලැබීය. ඔහු විසින් *The History of the Sinhalese Noun* නම් ග්‍රන්ථය 1956 දී පළ කරන ලදී. (මෙහි සිංහල පරිවර්තනයක් මෑතක දී පළ විය) විජේරත්නයන් අතින් සිදු වූ සුවිශේෂී මෙහෙවරක් වූයේ ලන්ඩනයේ යටත්විජිත භාර කාර්යාංශයේ “ඉන්දීය කාර්යාලයෙහි” ගොඩ ගැසී තිබුණු සිංහල පුස්තකාල පොත් සමූහය පිළිබඳව අන්තර්ගතය ගැන සටහන් සහිත සවිස්තර ග්‍රන්ථ නාමාවලිය සම්පාදනය කිරීම ය. 1962 වසරේදී නිම වූ මෙම ව්‍යාපෘතියේ අවසාන අදියරේ දී ආචාර්ය ආනන්ද කුලසූරිය ද සහභාගි විය. 1967 දී විවකට විද්‍යාලංකාර (පසුව කැලණිය) විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල මහාචාර්ය පදවිය ලබා විනි ගිය මහාචාර්ය විජේරත්න 1973 දී විශ්‍රාම ලැබීය.

වර්ෂ 1942 දී ශ්‍රී ලංකා විශ්ව විද්‍යාලයේ පිහිටුවා විනි සිංහල අධ්‍යයනාංශය ස්වාධීන අධ්‍යයනාංශයක් බවට පත්කිරීමෙන් පසුව විනි සිංහල විශේෂ උපාධිය ලබා අධ්‍යයනාංශයේ කථිකාචාර්ය පදවියට පත් කරනු ලැබූ පළමු වැන්නා **ආනන්ද සල්ගාදු කුලසූරිය ය.** 1946 දී ප්‍රථම උපාධිය ලත් හේ කලක් සිංහල ශබ්දකෝෂ කාර්යාලයේ සේවය කරමින් සිට සිය පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයනය සඳහා පැරිස් විශ්වවිද්‍යාලයට ගියේ සංස්කෘත මූලාශ්‍රයන්හි සඳහන් වතුර වර්ණ (කුල) ක්‍රමය පිළිබඳව ලියූ උපාධි නිබන්ධනයක් සඳහා ආචාර්ය උපාධිය 1951 දී ලැබීය. ඒ වන තෙක් ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ ප්‍රාචීන අධ්‍යයන පීඨයේ වූ පාලි, සංස්කෘත, සිංහල ආචාර්යවරුන් සාමාන්‍යයෙන් අනුගමනය කළ පිළිවෙත වූ ලන්ඩනයේ ප්‍රා.අ.අ.ශා. වෙත නොගොස් පැරිස් විශ්වවිද්‍යාලයට පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන සඳහා යාමේ පිළිවෙත සංස්කෘත අධ්‍යයනාංශයේ එම්.වී.වී.න්. ජයසූරිය සහ ඩී.ඒ.වී.ස්. සිරි ගුණසිංහ විසින් ද අනුගමනය කරන ලදී.

මහාචාර්ය ආනන්ද කුලසූරිය

පෙරළා සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ සේවයට පැමිණි ආචාර්ය කුලසූරිය ආදර්ශ සම්පන්න ගුරුවරයෙක් විය. ඔහු උගැන්වූ පාඨමාලා ඉතා විධිමත් ලෙස සංවිධානය වී තිබුණි. ඒ හා සමගම විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගෙන් අපේක්ෂිත නව දැනුම උත්පාදනයෙහි ද වතුමා අනලස්ව නිරත විය. සම්භාව්‍ය සිංහල සාහිත්‍යය, ලංකා ඉතිහාසය, සිංහල ව්‍යාකරණය, නූතන සාහිත්‍යය, පැරණි ග්‍රන්ථ සංශෝධන - සංස්කරණ ක්‍රියාවලිය ආදී විෂයයන් අරභයා චතුමත් අතින් ලියවුණු සිංහල සහ ඉංග්‍රීසි ලිපි රාශියක් විද්වත් සඟරාවන්හි

පළ වී ඇත.වෙළුම් හතරකින් යුක්ත ව වතුමා පළ කළ **සිංහල සාහිත්‍යය** නම් ග්‍රන්ථය සමාරම්භයේ සිට මහනුවර - මාතර අවධිය තෙක් සිංහල සහිත්‍යය පිළිබඳව විධිමත් ප්‍රාමාණික කෘතියක් ලෙස විද්‍යාර්ථීන් අතර සම්භාවනාවට පාත්‍ර වී ඇත. කුලසූරිය මහාචාර්ය තුමා අතින් ඉටු වූ තවත් සුවිශේෂී සේවාවක් නම් සිංහල බෞද්ධ ජනතාව අතර ඉමහත් සම්භාවනාවෙන් යුතුව සැලකුම් ලබන **පන්සිය පනස් ජාතක පොත** මූලාශ්‍ර රාශියක් භාවිතා කරමින් (සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ අන්‍යයන් ද සහභාගි කරවාගෙන විධිමත් සංස්කරණයකට භාජනය කිරීමය. මෙම ව්‍යාපෘතිය 1987 දී ඇරඹුණු අතර 2002 වසරේදී නිමාවට පත් විය. ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය විසින් මෙය 2004 දී මුද්‍රණය කොට ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

අප සාකච්ඡාවට භාවිතාකල සිංහල අධ්‍යයනයේ විශිෂ්ටතම අවධියෙහි දී එහි සේවය කළ තවත් ආචාර්යවරයකු වූයේ සම්භාව්‍ය සිංහල සාහිත්‍ය පිළිබඳ ප්‍රාමාණික දැනුමක් තිබුණු **ආචාර්ය එම්.ශ්‍රී. රම්මණ්ඩල ය.** සිය පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන සඳහා ලන්ඩන්හි ප්‍රා.අ.අ.ශා. වෙත ගිය රම්මණ්ඩල මහතා *A Critical Edition of the Dharmapradipikava* නම් නිබන්ධනය සඳහා 1954 දී ආචාර්ය උපාධිය ලැබුවේය. වතුමා සතුව තිබුණු පාලි හා සංස්කෘත භාෂා පිළිබඳ විශාරද ශ්‍රෝතය මෙහිදී උපයෝගී වන්නට ඇත. සිංහල අධ්‍යයනයෙහි සම්භාව්‍ය සිංහල සාහිත්‍යය, ජන්දස්, අලංකාර ආදී විෂයයන් වතුමා උගැන්වූයේය.

මෙම අවධියෙහි සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ සේවය කළ තවත් ආචාර්යවරයකු වූයේ දෙමළ බස හා සාහිත්‍යය පිළිබඳ විශේෂඥයකු වූ **ආචාර්ය එම්.පීටර් සිල්වා ය.** කලක් පාසල් ගුරුවරයකු ලෙස සේවය කරමින් සිටි විශ්වවිද්‍යාලයේ සේවයට බැඳුණු වතුමා සිය පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයනය සඳහා ඔක්ස්ෆර්ඩ් සරසවියට ගියේ *The Influence of Dravida on Sinhalese* උපාධි නිබන්ධනය ඉදිරිපත් කොට ආචාර්ය උපාධිය ලැබුවේය. අධ්‍යයනාංශය තුළ වතුමාගේ උගැන්වීම් සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යය හා ව්‍යාකරණය පිළිබඳව විය. **සිලප්පදිකාරම්** සහ **මණිමේකලෙයි** යන දෙමළ මහා කාව්‍ය සිංහලයට නැගීම වතුමාගෙන් සිදු වූ විශිෂ්ට සේවාවකි.

ආචාර්ය ම.ව. සුගතපාල ද සිල්වා

1950 දශකයේ දී ආචාර්ය මණ්ඩලයට ඇතුළත්ව සිංහල භාෂාධ්‍යයනයන් කෙරේ අතිවිශේෂ බලපෑමක් කළ ආචාර්යවරයෙකි 1954 දී ප්‍රථම පංති සාමර්ථයක් ලබා ආචාර්ය මණ්ඩලයට බඳවා ගන්නා ලද **ම.ව. සුගතපාල ද සිල්වා** ඇදුරුතැමා ය. සිය පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන් සඳහා චතුරා තෝරා ගත්තේ එතෙක් සිංහල අධ්‍යයනයන්හි අඩුපාඩුවක්ව පැවති නූතන වාග් විද්‍යාව ය. මෙම තෝරා ගැනීමේ දී අධ්‍යයනාංශ ප්‍රධාන හෙට්ටිආරච්චි මහාචාර්ය තුමාගේ ද සිංහල භාෂාවේ ඉතිහාසය පිළිබඳව විවක තිබූ වාග් විද්‍යා ඥානය උපයෝගී කරගෙන තිබුණු ආචාර්ය ඩී.ජේ. විජේරත්නගේගේ ද දිරිගැන්වීම ඔහුට ලැබුණි. ලන්ඩනයේ යුනිවර්සිටි කොලීජ් ආයතනයේ වාග් විද්‍යා මහාචාර්යවරයා වූ ජේ.ඊ. ෆර්ත් සහ විවකට එහි කීර්තිධර ආචාර්යවරුන් වූ ආර්.එච්.රොබින්ස්, එම්.කේ. හැලිඩේ ආදීන්ගෙන් ගුරුහරකම් ලැබූ සුගතපාලයෝ *The Noun Phrase in Colloquial Sinhalese: A Phonological Study* නම් උපාධි නිබන්ධනය ඉදිරිපත් කොට ශාස්ත්‍රපති උපාධිය ලැබූහ. එම අධ්‍යයනය විවකට ලන්ඩන් වාග්විද්‍යා ගුරුකුලය විසින් භාවිතා වූ න්‍යායාත්මක පදනම අනුව සැකසුණේ වී නමුත් ලන්ඩනයේ සිල්ප හැදෑරූ කාලය තුළ ඇමරිකාවේ විවකට ජනප්‍රියව තිබුණු ව්‍යුහාත්මක (structural) වාග්විද්‍යාව පිළිබඳ ප්‍රවීණතාවක් ද එතුමා ලබා ගත්තේ ය. පෙරළා පේරාදෙණියට පැමිණි සුගතපාල ද සිල්වා සූරින් විසින් නූතන වාග්විද්‍යා විෂයය සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ සිල්ප හැදෑරූ විද්‍යාර්ථීන්ට හඳුන්වා දෙමින් කළ මෙහෙවර දීර්ඝ කාලීන ප්‍රතිඵල ලබා දුන්නකි. එතුමාගේ ශිෂ්‍යයන් වූ ජේ.ඩී දිසානායක, පී.ඩී. මිගස්කුඹුර සහ කේ.එන්.මී. ධර්මදාස වාග්විද්‍යා විෂයය විශ්වවිද්‍යාල ක්ෂේත්‍රයේ උගැන්වීම සිදු කළ පුරෝගාමී ආචාර්යවරු වූහ.

වාග් විද්‍යාව පිළිබඳ ප්‍රථම සිංහල පාඨ ග්‍රන්ථය වූ **විග්‍රහාත්මක වාග්විද්‍යාව**(1963) සහ **භාෂා විමර්ශනය** (1963) බිහි වූයේ ද සුගතපාලගේ අතිනි. එම පොත් පළ වී වසර පනහකට අධික කාලයක් ගත වුවද එම කෘති තවමත් පාඨ ග්‍රන්ථ ලෙස භාවිතයේ පවතී. සුගතපාල ද සිල්වා ඇදුරුතැමන් අතින් ඉටු වූ තවත් විශේෂ ශාස්ත්‍රීය මෙහෙවරක් නම් ලක්දිව ආදිවාසී ජනතාව වන වැදි ජනතාවගේ භාෂා ව්‍යවහාරය වාග් විද්‍යාත්මක ගවේෂණයකට භාජනය කිරීම ය. එම පර්යේෂණයෙහි ප්‍රතිඵල එතුමා ලන්ඩන් විශ්වවිද්‍යාලයට ඉදිරිපත් කළ *A Structural Analysis of the Vedda Language Spoken in the Badulla and Polonnaruwa Districts of Ceylon* නම් උපාධි නිබන්ධනය සඳහා 1965 දී ආචාර්ය උපාධිය දිනා ගැනීමට එතුමාට හැකි විය.වැදි බස සාමාන්‍ය පාඨකයන්ට හඳුන්වා දෙන **දඹානේ වැදි බස** (1958) සහ *The Vedda Language of Ceylon : Texts and Lexicon* (1972) යන කෘති ඔහු පළ කළේය. විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුත්තක් නම්

ස්වකීය වාග් විද්‍යා ඥානය වැදී බස වෙත යොමු කළ සුගතපාලයන් විසින් වත්මන් වැදී ව්‍යවහාරය යනු මූල භූත වැදී භාෂාව (*Original Vedda Language*) සහ සම්භාව්‍ය සිංහල අතර මධ්‍යකාලීන අවධියෙහි සිදු වූ සංස්පර්ෂයේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ජනිත වූ සංස්පර්ශ භාෂාවක් (*Contact Language*) ය යන්නය. (මෙම අදහස විස්තාරණය කරමින් මා විසින් “The Creolization of an Aboriginal Language :The case of Vedda in Sri Lanka” ලිපිය *Anthropological Linguistics* vol,16,1,1974,79-106 ලෙස පළ කොට තිබේ. එහි විස්තීර්ණ සිංහල අනුවාදයක් මතු පළ වන සමාජවාග්විද්‍යා ලේඛනයෙහි විය).

ආචාර්ය සුගතපාල ද සිල්වා විසින් 1963-4 කාලයේ දී The Linguistic Society of Ceylon නම් වචකට ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ භාෂාධ්‍යයනයෙහි නිරතව සිටි සියලු අධ්‍යයනාංශවල ආචාර්යවරුන් සහභාගී කර ගත් සංවිධානයක් පිහිටුවන ලදී. එහි සභාපති වූයේ ප්‍රාචීන භාෂා විශාරදයෙකු වූ පුරාවිද්‍යා මහාචාර්ය සෙනරත් පරණවිතානයි. ලේකම් පදවිය සුගතපාල ද සිල්වා ඇදුරුතුවමින් විසින් දරන ලද අතර එහි විධායක කමිටුව සිංහල, දෙමළ හා ඉංග්‍රීසි අධ්‍යයනාංශයන්හි භාෂා විෂය ඉගැන්වූ ආචාර්යවරු ඇතුළත් වූහ. සංගමයේ සාමාජිකයන්ගේ පර්යේෂණාත්මක ලිපි ඇතුළත් *Transaction of the Linguistic Society of Ceylon* නම් ලිපි සංග්‍රහය 1964 දී නිකුත් වීණි.

සුගතපාල ද සිල්වා ඇදුරුදුන් කළ තවත් සුවිශේෂ කර්තව්‍යයක් නම් සිංහල භාෂාව උගැන්ම සඳහා ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයට පැමිණි යුරෝපීය, චීන, ජපන්, ආදී විදේශීය ශිෂ්‍යයන් සඳහා පාඨමාලාවක් සංවිධානය කිරීම ය. එහි භාවිතය සඳහා සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ ම තවත් ආචාර්යවරයෙකු වූ ඩී.ඩී. ද සේරම් මහතා සමග එක්ව *Spoken Sinhalese for the Beginners* නම් පාඨ ග්‍රන්ථය සම්පාදනය විය. පසු කලෙක සුගතපාලයන් විසින් ඇමෙරිකාවේ කෝනෙල් විශ්වවිද්‍යාලයේ ආචාර්ය ගෝඩින් ෆෙයාඩ්‍රන්ක්ස් සහ ආචාර්ය ජේ.ඩබ්.ගෙයර් හා සමග එක්ව *Introduction to Literary Sinhalese* (1968) සහ *Introduction to Colloquial Sinhalese* යන වෙළුම් දෙක මෙම විෂයය අරභයා වූ වැදගත්ම කෘති ලෙස සලකනු ලැබේ.

විංගලන්තයේ යෝර්ක් නුවර නව විශ්වවිද්‍යාලයක් 1963 දී ඇරඹිණි. එහි භාෂාධ්‍යයන අංශය (*Department of Language*) නමින් වාග්විද්‍යාත්මක විලක්ෂිමකින් භාෂා විෂයය අධ්‍යයනය වන, එසේ ම ලෝකයේ විවිධ ප්‍රදේශවලට අයත් භාෂා කෙරේ උනන්දුවක් දක්වන, නව අධ්‍යයනාංශයක් අරඹන ලදීන් ඒ කෙරේ උනන්දුවක් දැක්වූ සුගතපාල ද සිල්වා ඇදුරුදුන්ට එම අධ්‍යයනාංශයේ ආචාර්ය පදවියක් ලැබුණි. ඒ අනුව 1964 වර්ෂයේ දී ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයටත් මව්බිමටත් සමු දුන් සුගතපාලයෝ විංගලන්තයෙහි වාසයට ගියහ. යෝර්ක් විශ්වවිද්‍යාලයේ භාෂාධ්‍යයන අංශය තුළ දකුණු ආසියා අධ්‍යයන කේන්ද්‍රයක් ඇරඹූ චතුරා විසින් සිංහල පමණක් නොව හින්දි, වංග ආදී භාෂා ඇතුළත් දකුණු ආසියාවේ භාෂාවන් පිළිබඳ අධ්‍යයන ගණනාවක නිරත වීම ඊළඟ දශක කීපය තුළ සිදු විය. යෝර්ක්හි ගත කළ 16 වසර තුළ දී ශ්‍රී ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාලයන්හි ආධුනික

කථිකාවාර්යවරුන්ට පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන සඳහා ශිෂ්‍යත්ව පහක් ද ජ්‍යෙෂ්ඨ ආචාර්යවරයෙකු සඳහා ආගන්තුක ආචාර්ය පදවියක් ද ලබා දීමෙන් වතුම සිය රටට කළ මෙහෙවර අමරණීය වේ (මෙය විශේෂයෙන් සඳහන් කරන්නේ මෙරට විශ්වවිද්‍යාලවල සිට පිරිටට විශ්වවිද්‍යාලයන්හි සේවයට ගිය අන් කිසිවෙකු මේ හා සමාන මෙහෙවරක් අප රටට කර නැති බැවිනි) යොර්ක් විශ්වවිද්‍යාලය විසින් භාෂාධ්‍යයන් සඳහා සුගතපාලයන් කළ මෙහෙවර අගයමින් ඔහු වෙත ප්‍රාචාර්ය (Reader) පදවියක් පිරිනමන ලදී (බ්‍රිතාන්‍ය විශ්වවිද්‍යාල සැලැස්ම තුළ අධ්‍යයනාංශයක සිටින්නේ එක් මහාචාර්යවරයෙකු පමණක් වූ අතර ධුරාවලියේ ඊළඟ පදවිය ප්‍රාචාර්ය පදවිය යි.) සිය 49 වන වියෙහි සිටිය දී 1980 සිදු වූ මහාචාර්ය සුගතපාල ද සිල්වාගේ ඇදුරුඳුගේ අභාවය වාග්විද්‍යා ක්ෂේත්‍රයටත් පොදුවේ සිංහල භාෂාධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රයටත් ඉමහත් පාඩුවක් වූයේ ය.

ඉහත සඳහන් වූ ආචාර්ය ඩී.ඩී.ද සේරම් මහතා ද මෙම අවධියෙහි සිංහල අධ්‍යයනාංශයෙහි සේවයෙහි නිරත වූවෙකි ඔහුගේ විශේෂඥතාව තිබුණේ අධ්‍යාපන විද්‍යාව කෙරෙහි ය. විනෙයින් වතුමා ශාස්ත්‍ර පීඨයේ අධ්‍යාපන අධ්‍යයනාංශයෙහි ද ඉගැන්වීම් කටයුතුවල නිරත විය.

වචකට සිංහල අධ්‍යයනාංශය තුළ සිටි තරුණ විද්වත් දෙපළක් වූයේ **ආචාර්ය හේමපාල විජයවර්ධන** සහ **ආචාර්ය ආර්ය රාජකරුණා ය.** මේ දෙදෙනා ප්‍රථම පංති සාමාර්ථයන් සහිතව සිංහල විශේෂ උපාධි ලැබුවේ 1958 දීය. **හේමපාල විජයවර්ධනයන්ගේ** විශේෂ අතිලාභය වූයේ භාරතීය සෞන්දර්ය ශාස්ත්‍රය උගැන්වීම කෙරෙහි ය. 1940 දශකයේ සිට සංස්කෘත සෞන්දර්ය ශාස්ත්‍රය පිළිබඳව මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ සහ විදිරවීර සරච්චන්ද්‍ර විසින් සිය පොතෙපතෙහි කරුණු අන්තර්ගත කොට තිබුණු නමුත් ඔවුන් භාරතයට ගොස් පඬුවරුන් ඇසුරෙන් නොව පොතපතින් ලත් දැනුම උපයෝගී කර ගත් බව පෙනේ. විජයවර්ධනයන් කළේ සුප්‍රකට භාරතීය විශ්වවිද්‍යාලයක් වන පුනාහි ඩෙකැන් කොලීජිය වෙත ගොස් එහි සිට ඒ වන විට විශ්‍රාම ලබා සිටි ඒ. ශන්කරන් නමැති පඬුවරයා යටතේ භාරතීය සෞන්දර්ය ශාස්ත්‍රය මූල ග්‍රන්ථ ආශ්‍රයෙන් ම හැදැරීම ය. විබඳු දැනුමක් ලබා ගත් පළමු ශ්‍රී ලාංකිකයා ඔහු වේ. පෙරළා ලක්දිවට පැමිණ *The Influence of Sanskrit Poetics an Early Sinhalese Poetry* නම් උපාධි නිබන්ධනය ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයට ඉදිරිපත් කළ ඔහු වෙත 1963 දී ආචාර්ය උපාධිය පිරිනමන ලදී. ඉන් පසු සංස්කෘත **කාව්‍ය විචාරයේ මූලධර්ම** සහ **කාව්‍ය විචාර ගවේෂණය** යන ප්‍රාමාණික කෘති දෙක ඔහු විසින් බිහි කරන ලද්දේ සිංහල පාඨකයන් මෙතෙක් කල් නොදැන සිටි ශාස්ත්‍රීය ගවේෂණ ප්‍රදේශයක් ඔවුන්ට විවෘත කර දෙනු පිණිස ය. ඒ හා සමගම තමා එක් රැස් කර ගත් සෛදිනික කරුණු විස්තර කරමින් *Outline of Sanskrit Poetics* නම් කෘතිය සම්පාදනය කළ ඔහුට එය නව දිල්ලියේ සුප්‍රකට මෝතිලාල් බරාණාසිද්‍රස් ප්‍රකාශනයක් ලෙස ඵල දැක්වීමට හැකි වූණි. වතුමාගේ උපාධි නිබන්ධනයේ සෛධානික කොටස මෑතකදී සිංහලෙන් පළ වී තිබේ. පේරාදෙණියෙහි සේවය කරන කාලයේ දී වතුමා දක්ෂ

ගුරුවරයෙකු ලෙස ප්‍රකට වූයේ සාමාන්‍ය උපාධි පාඨමාලාවේ මෙන්ම විශේෂ උපාධි පාඨමාලාවේ **කවිසිලම්ණ** පිළිබඳ දේශන පැවැත්වූ ආචාර්යවරයා වශයෙනි. පසුව කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය පිහිටු වූ විට එහි මහාචාර්ය පදවියක් ලැබ එහි සේවය කළ විතුමාගෙන් ඉටු වූ සුවිශේෂ මෙහෙවරක් වූයේ සම්භාවනීය සිංහල ගද්‍ය කෘතියක් වන **සද්ධර්මරත්නාවලිය** සංස්කරණය යි. අධ්‍යයනාංශයේ සෙසු ආචාර්යවරුන් ද සහභාගී කර ගෙන ඉටු කළ මෙම කර්තව්‍යය අගනා ශාස්ත්‍රීය මෙහෙවරක් ලෙස සැලකේ. මහාචාර්ය විජේවර්ධනයේ 2007 දී අභාවප්‍රාප්ත වූහ.

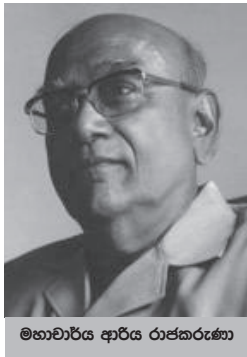
මහාචාර්ය ආර්ය රාජකරුණාගේ විශේෂ අවධානය යොමු වූයේ නාට්‍ය කලාව කෙරෙහි ය. මෙහිදී විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුත්තක් නම් මෙම 1950 දශකයේ දී සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ නියාමකයන් වූ මහාචාර්ය හෙට්ටිආරච්චි සහ මහාචාර්ය සරච්චන්ද්‍ර දෙදෙනා විසින් අධ්‍යයනාංශය විධිමත් පදනමකින් ගොඩනැගීම සඳහා තරුණ ආචාරවරුන් සුවිශේෂ අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍ර වෙත යොමු කරන ලද බවය. නාට්‍ය කලාව අධ්‍යයනය සඳහා තරුණ රාජකරුණා ජපානයට ගියේ සරච්චන්ද්‍රයන්ගේ ආශීර්වාද සහිතව බව පෙනේ. තෝකියෝවෙති වූ වසෙද විශ්වවිද්‍යාලයේ නාට්‍ය කලාව සහ සිනමාව පිළිබඳ අධ්‍යයනයන්හි හිරත වූ ඔහු එම විෂයයන් පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය ලැබුවේ විබඳ විධිමත් අධ්‍යාපනයක් ලද ප්‍රථම ශ්‍රී ලාංකිකයා වෙමිනි.

පෙරළා පේරාදෙණියට පැමිණි රාජකරුණා ආචාර්ය තුමා නූතන සිංහල සාහිත්‍යය උගැන්වීම ඇරඹුවේ සිංහල නාට්‍යය ද ඊට ඇතුළත් බැවිනි. ඔහු විසින් උපාධි අපේක්ෂක අවධියේ ලියා පළ කළ නූතන සිංහල කාව්‍ය අධ්‍යයනය තවත් විස්තර සහිතව වෙළුම් දෙකකින් **නූතන සිංහල කාව්‍ය 1 සහ 2** යනුවෙන් 1962 දී පළ විය. ජපන් බස පිළිබඳ ලක්දිව වෙසෙන විශිෂ්ටතම පඬිවරයෙකු වන ඔහු අතින් ජපන් කෙටි කථා ගණනාවක් ද **රණෙමොන්** කෘතිය ඇතුළුව විත්‍රපට තිරනාටක ගණනාවක් ද සිංහලයට හැඟී ඇත.

ඉහත සඳහන් කළ ජ්‍යෙෂ්ඨ ආචාර්ය පරපුරෙන් සිල්ප හදාරා සිංහල අධ්‍යයනාංශයට 1960-70 දශකයේ ඇතුළත් වූවෝ සිව් දෙනෙකි. මහාචාර්යවරුන් ලෙස දැනට විශ්‍රාම ගොස් සිටින මොවුන් නම් පී. ඩී. මිගස්කුඹුර ,කේ. එන්. ඕ. ධර්මදාස, ඩබ්ලිව්. එම්. ගුණතිලක සහ පියසීලි විජේමාන්නය. ආචාර්ය සුගතපාල ද සිල්වා සූර්න් හා මහාචාර්ය ඩී. ඊ. හෙට්ටිආරච්චි සූර්න් ඇසුරින් භාෂාධ්‍යයනයට අවතීර්ණ වූ **මිගස්කුඹුර** සූර්නු පළමුව විග්‍රහාත්මක වාග්විද්‍යා න්‍යාය අනුව **ව්‍යවහාර සිංහලයේ නාමපද යෝජනය** නමින් ඉදිරිපත් කළ උපාධි නිබන්ධනය සඳහා පේරාදෙණි විශ්වවිද්‍යාලයෙන් 1966 දී ශාස්ත්‍රපති උපාධිය දිනා ගත්හ. තදනන්තරව, ආචාර්ය උපාධි අධ්‍යයන සඳහා පුනානි සුප්‍රකට ඩෙකෑන් කොලීජි විශ්වවිද්‍යාලයට ගොස් එහිදී තදනන්තරව කළ *Proto New Indo - Aryan Phonology : A comparative Re - Construction of the Patent Indo Aryan Language Based on Sinhalese, Sindhi, Bengali, Oriya, Gujarathi, Marathi, Punjabi, Bhojpuri and Hindi* යන මහාර්ජ උපාධි නිබන්ධනය ඉදිරිපත් කොට 1970 දී ආචාර්ය උපාධිය

දිනා ගැන්මට හේ සමත් විය.

මිගස්කුඹුර ආචාර්යතුමන් විසින් සිංහලයේ ඉතිහාසය, අර්ථ විචාරය, ජනශ්‍රැතිය

මහාචාර්ය ආර්ය රාජකරුණා

මහාචාර්ය පී.බී. මිගස්කුඹුර

මහාචාර්ය කේ.එන්.පී. ධර්මදාස

ආදී වූ විවිධ විෂයයන් අරභයා ලියන ලද සඟරා ලිපි හා ග්‍රන්ථ පරිච්ඡේද හැටකට අධික ය. (මෙයින් සමහරක් චතුර්මාගේ ශිෂ්‍යයන් විසින් සම්පාදිත වූ ලේඛන සංග්‍රහයක පළ වීමට හියමිත ය) නව ද, වැදි ජනගහයේ ආගමික විශ්වාස අරභයා ඔහු ලියූ **වැදි ජන පුරාණය** (1995) කෘතිය වම විෂයය පිළිබඳ ගැඹුරු අධ්‍යයනයක ප්‍රතිඵල වේ. මිගස්කුඹුරයන් විසින් මහාචාර්ය හේමපාල විජේවර්ධනයන් හා එක්ව පළ කළ **සියම් - ලංකා සබඳතා** කෘතිය ද වම විෂයය පිළිබඳ ප්‍රාමාණික ග්‍රන්ථයක් වේ. ප්‍රවීණ පරිවර්තකයෙකු ද වන මිගස්කුඹුරයන් අතින් සම්පාදිත ඇතැම් කෘති කීපයකට රාජ්‍ය සම්මාන ද හිමිව ඇත.

වර්ෂ 1963 දී ප්‍රථම පංති ගෞරව සාමර්ථයක් ලබමින් වම වසරේදී ම අධ්‍යයනාංශයට බඳවා ගැනුණු **කේ. එන්. පී. ධර්මදාස** (වචකට ආචාර්ය සුගතපාල ද සිල්වා සේවය කළ) යෝර්ක් විශ්වවිද්‍යාලය විසින් ප්‍රදානය කරනු ලැබූ ශිෂ්‍යත්වයක් ලැබ 1965 දී වාග්විද්‍යා විෂයය හැදෑරීමට එහි ගියේ වචක ශිෂ්‍යත්වයක් හිමි කරගත් ප්‍රථම ශ්‍රී ලාංකිකයා ලෙසට ය. එහි දී සුගතපාල ද සිල්වා ඇදුරුදුන්ගේ උපදේශකත්වයෙන් *Spoken and Written Sinhalese : A Contrastive Study* නම් උපාධි නිබන්ධනය සඳහා ඔහු වෙත දර්ශනපති උපාධිය පිරිනැමුණි. යෝර්ක් විශ්වවිද්‍යාලයේ දී සමාජවාග්විද්‍යාව (Sociolinguistics) පිළිබඳ විශේෂ පුහුණුවක් ලැබීමට හේ සමත් විය. වම පුහුණුව ලැබූ ප්‍රථම ශ්‍රී ලාංකිකයා වශයෙන් ඔහු විසින් ලියන ලද **හාෂාව හා සමාජය** කෘතිය 1972 දී පළ විය. විය පාඩ ග්‍රන්ථයක් ලෙස විශ්වවිද්‍යාලයන්හි භාවිතයේ පවතී (මෙහි සංශෝධිත නව මුද්‍රණයක් දැන් හිකුත් වී ඇත). ඊට අමතරව **හාෂාවෙහි සම්භවය හා සංස්කෘතික මුහුණුවර** (1989) යන කෘතිය ද **හාෂා ද්විරූපතාව** (1999) සහ **ද්විභාෂකත්වය** (1996) යන කෘති ද ඔහු අතින් පළ වී තිබේ. 1977 දී ඔස්ට්‍රේලියාවේ මොනෂ් විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ලත් ශිෂ්‍යත්වයක් අනුව එහි ගිය ඔහු එහි වාග්විද්‍යා අධ්‍යයනාංශයට ඉදිරිපත් කළ *Language, Religion and Ethnic Assertiveness : The Growth of Sinhalese Language Nationalism* නම් උපාධි නිබන්ධනය සඳහා 1979 දී ආචාර්ය උපාධිය හිමි විය (මෙම කෘතිය පසුව ඇමෙරිකාවේ මිචිගන් විශ්වවිද්‍යාල මුද්‍රණාලය විසින් 1992 දී මුද්‍රණයෙන් පළ කරන ලදී). ධර්මදාසයන් අතින් සිංහලෙන් හා ඉංග්‍රීසියෙන් සමාජවාග්විද්‍යාව, ඉතිහාසය, සාහිත්‍යය, ජනශ්‍රැතිය ආදිය අරභයා ලියන ලද ලිපි විශාල සංඛ්‍යාවකි (ඉන් සමහරක් මතු පළ වන සමාජ වාග්විද්‍යා ලේඛන 1, සහ 2 යන සංග්‍රහයන්හි අන්තර්ගතය). ප්‍රවීණ පරිවර්තකයෙකු වන මහාචාර්ය ධර්මදාස විසින් මහනුවර බෞද්ධ ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන සමිතිය විසින් පළ කර ඇති ධර්ම ග්‍රන්ථ ගණනාවක් සිංහලයට නගා පළ කොට ඇත.

මහාචාර්ය ඩබ්ලිව්. එම්. ගුණතිලක පේරාදෙණියෙන් සිය ප්‍රථම උපාධිය ලැබීමෙන් අනතුරුව ආචාර්ය මණ්ඩලයට බඳවා ගනු ලැබුවේ සිය පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන සඳහා කල්කටාවේ ජදව්පුර විශ්වවිද්‍යාලයට ගොස් සාහිත්‍යය පිළිබඳ පාඨමාලා හදාරා ශාස්ත්‍රපති උපාධිය ලැබීය. පෙරළා පේරාදෙණියට පැමිණි ඔහු සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යය මෙන්ම නූතන සාහිත්‍යය පිළිබඳ පාඨමාලා උගැන්වීමෙහි නිරත විය. ඔහුගේ විශේෂ අවධානය යොමු ව ඇත්තේ මහායාන ග්‍රන්ථ සිංහලයට පරිවර්තනයේ ය. **තිබ්බත මළ පොත** ආදී කෘති කිහිපයක් ඔහු අතින් පරිවර්තනය වී තිබේ.

මහාචාර්ය පියසීල විජේමාන්න ප්‍රථම උපාධිය පේරාදෙණියෙන් ලැබීමෙන් පසු ආචාර්ය මණ්ඩලයට බඳවා ගනු ලැබුවාය. සිය පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන සඳහා ලන්ඩනයේ ප්‍රා. අ. අ. ශා. වෙත ගිය අය විසින් සම්පාදනය කළ *A Syntactic Study of Amavatura* නම් උපාධි නිබන්ධනය සඳහා ඇයට ආචාර්ය උපාධිය පිරිනැමුණි. මහාචාර්ය විජේමාන්න සුප්‍රකටව සිටින්නී කෙටිකථා නිර්මාණයෙහි ඇය විසින් විද්‍යා දක්වා ඇති විශිෂ්ටතාව හේතුවෙනි. ඇගේ කෙටිකථා සංග්‍රහ කීපයකටම රාජ්‍ය සම්මාන ඇතුළු සම්මාන කීපයක් හිමි වී තිබේ.

පේරාදෙණියේ පළමු ආචාර්ය මණ්ඩලයෙන් ශාස්ත්‍රෝද්ග්‍රහණය කොට ආචාර්ය මණ්ඩලයට අවසන් වරට බැඳුණානු නම් **ආචාර්ය උදය ප්‍රශාන්ත මැද්දෙගම** මහතා සහ **මහාචාර්ය මයිකල් ප්‍රනාන්දු ය.** සිය පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයනය සඳහා ලන්ඩනයේ ප්‍රා.අ.ශා.ආ.වෙත ගිය මැද්දෙගමගේ විසින් *The Language of Sinhalese Fiction, 1867-1970* යන මෑයෙහි ඉදිරිපත් කළ නිබන්ධනය සඳහා ඔහුට ආචාර්ය උපාධිය ලැබුණි. පෙරළා පේරාදෙණියට පැමිණි ඔහු නූතන සිංහල සාහිත්‍යය පිළිබඳව දේශන පැවැත්වීය. මයිකල් ප්‍රනාන්දු සිය පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයනය සඳහා තෝරා ගත්තේ යුරෝපීය නාට්‍යය කලාව ය. ඒ සඳහා (ච්චකට) නැගෙනහිර ජර්මනියේ සරසවිය වෙත ගිය ඔහු *The Influence of Bertolt Brecht on Sinhalese Theater under Capitalistic Conditions* යන මෑයෙහි ජර්මන් බසින් ඉදිරිපත් කළ නිබන්ධනය සඳහා ඔහුට ආචාර්ය උපාධිය ලැබුණි. බර්ටෝල්ට් බ්‍රෙච්ට්ගේ නාට්‍යය කලාව පිළිබඳ විශාරද ඥානයක් ලැබුවේකු ලෙස ද ඔහු ප්‍රකට ය. ඔහුගේ ආචාර්ය උපාධි නිබන්ධනය බර්ලින්හි ප්‍රකාශයට පත්ව ඇත. මහාචාර්ය මයිකල් ප්‍රනාන්දු නාට්‍ය කලාව පිළිබඳ දේශන පැවැත්වීමෙහි නිරත විය.

පේරාදෙණියේ පළමු ආචාර්ය පරපුරෙන් ශිල්ප හදාරා ආචාර්ය මණ්ඩලයට බඳවා ගැනුණු අය අතර (අපවත් වුණු) සහාය **මහාචාර්ය වරකාවේ ධම්මාලෝක** හිමියෝ ද වෙති. ඒ සමගම තාවකාලික කටිකාචාර්යවරයෙකු ලෙස සේවය කළ **ආචාර්ය ඩී. ඩී. හපුආරච්චි** මහතා විශේෂයෙන් සදහන් කළ යුත්තේ චතුරා සිංහල නාට්‍යයේ නූර්ති යුගය පිළිබඳව කළ ආචාර්ය උපාධි නිබන්ධනය නිසා ය (මෙය මුද්‍රිත ය). වර්ෂ 1972 විශ්වවිද්‍යාල

ප්‍රතිසංවිධාන අවධියෙහි දී තමා පත්ව සිටි කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයෙන් මාරුවීමක් ලබා පැමිණි මහාචාර්ය අනුරාධ සෙනෙවිරත්න ද කලක් මෙහි සේවය කළේය. ඔහු අතින් සිංහල සංස්කෘතියට අදාළ කෘති කීපයක් පළ වී ඇත.

පේරාදෙණියේ සිංහල අධ්‍යයනාංශය විසින් ඉටු කර ඇති සුවිශේෂ මෙහෙවරක් නම් පසු කලෙක දිවයිනේ පිහිටුවන ලද විශ්වවිද්‍යාලයන්හි සිංහල අධ්‍යයනාංශයන් සඳහා ආචාර්යවරුන් සැපයීමෙන් කළ සේවාව යි. විමල් ජී. බලගල්ලේ, ඒ. ඩී. සුරවීර, නන්දසේන රත්නපාල, තිස්ස කාරියවසම් (ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර), නන්දසේන මුදියන්සේ, මිණිවත් පී. තිලකරත්න (කැලණිය), ජේ. ඩී. දිසානායක, කුසුමා කරුණාරත්න, රෝහිණි පරණවිතාන, අනුර වික්‍රමසිංහ (කොළඹ), සුවර්ත ගම්මුල්ල, ජයන්ත අමරසිංහ (රුහුණ) කේ.ඩී. පරණවිතාන හා වසන්ත දිසානායක (රජරට) ආදී වශයෙන් වූ මහාචාර්යවරු වීම විශ්වවිද්‍යාලයන්හි සිංහල අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය වර්ධනය කිරීමට මූල පිරුවෝ වෙත්.

සිංහල අධ්‍යයනාංශය පේරාදෙණියේ පැවති අවධිය ගැන අප කරන මෙම විස්තරයේ දී අමතක නොකළ යුතු කරුණක් තිබේ. අප අධ්‍යයනාංශයේ විශිෂ්ට අවධියක් ගැන කරන සඳහන සම්පූර්ණ වන්නේ ඒ අවධියෙහි ප්‍රාචීන අධ්‍යයන පීඨයේත්, එසේ ම ශාස්ත්‍ර පීඨයේත් පැවති විශිෂ්ට ලක්ෂණ ගැන සඳහන් වූවෙන් පමණි. 1952-72 අවධියෙහි ප්‍රාචීන අධ්‍යයන පීඨයේ සිටි විශිෂ්ට ගණයේ ශාස්ත්‍ර වන්තයන් වූ මහාචාර්ය ඕ. එච්. ද ඒ. විජේසේකර, ආචාර්ය ජයදේව තිලකසිරි, ආචාර්ය එම්. එච්. එල්. ජයසූරිය, ආචාර්ය සිරි ගුණසිංහ සහ ආචාර්ය රත්නා හන්දුරුකන්දන් පාලි අධ්‍යයනාංශයේ සිටි මහාචාර්ය එන්. ඒ. ජයවික්‍රම, ආචාර්ය ලිලි ද සිල්වා, ආචාර්ය ඩබ්. එස්. කරුණාරත්න, ආචාර්ය ඩී. ජේ. කවුච්චන්ද්‍ර, ආචාර්ය වයි. කරුණාදාස ආදීන් දෙමළ අධ්‍යයනාංශයේ සිටි මහාචාර්ය කේ. කණපතිපිල්ලේ, ආචාර්ය එස්. විද්‍යානන්දන්, ආචාර්ය ඒ. සතාසිවම් ආදීන් පුරාවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශයේ මහාචාර්ය සෙනරත් පරණවිතාන සහ ආචාර්ය ජී. එල්. ජේමතිලකත්, ඉතිහාස අධ්‍යයනාංශයේ ආචාර්ය කේ. ඩබ්. ගුණවර්ධන, ආචාර්ය එල්. එස්. පෙරේරා, ආචාර්ය එස්. අරසරත්නම්, ආචාර්ය කේ. එම්. ද සිල්වා, ආචාර්ය මයිකල් රොබට්ස්, ආචාර්ය කේ. ඉන්ද්‍රපාල වැන්නවුන්, භූගෝල විද්‍යා අංශයේ මහාචාර්ය කේ. කුලරත්නම්, ආචාර්ය ජෝර්ජ් තම්බයිසාපිල්ලේ, ආචාර්ය ඩී. එල්. පණ්ඩිතරත්න සහ ආචාර්ය ජී. එච්. පීරිස් වැන්නවුන් ආර්ථික විද්‍යා අංශයේ මහාචාර්ය එච්. ඒ. ද එස්. ගුණසේකර, එල්. ආර්. ජයසූරිය, ආචාර්ය ඉයන් වැන්ඩන්ඩ්‍රිසන්, ආචාර්ය වික්ටර් ගුණසේකර වැන්නවුන් සමාජ විද්‍යා අධ්‍යයනාංශයේ මහාචාර්ය රැල්ෆ් පීරිස්, ආචාර්ය ඩී. එල්. ජයසූරිය, ආචාර්ය ගුණනාථ ඔබේසේකර, ආචාර්ය එස්. ජේ. තම්බයිසා වැන්නවුන් ජාතික වශයෙන් පමණක් නොව බොහෝ විට ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ද ලබා සිටි කීර්තිය හිසා සමස්ත ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයටම ඉමහත් ආලෝකයක් ලැබුණු බව කිව යුතු ය.

සමාජික සටහන 1967 - 1972

අප ඉහත සඳහන් කළ පරිදි සිංහල අධ්‍යයනාංශය ජේරාදෙණියේ පැවතීම පිළිබඳ රී ළඟ සිද්ධිය වන්නේ 1960 දශකය මැද දී වැඩි වන විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශලාභීන් සඳහා දෙවන ශාස්ත්‍ර පීඨ ඒකකයක් කොළඹ පිහිටුවීමත්, එම පීඨය ඇතුළත්ව 1967-8 අවධියෙහි දී කොළඹ නව විශ්වවිද්‍යාලයක් ඇරඹීමත් ය. ඒ අනුව කොළඹ ද සිංහල අධ්‍යයනාංශයක් බිහි විය (ඒ පිළිබඳ විස්තර මෙම ලිපි සංග්‍රහයේ වෙන ම පරිච්ඡේදයක විස්තර වේ)

සිංහල ඇතුළු ප්‍රාචීන අධ්‍යයනයන්ට දුර්දශාවක් චලිතියෙන් 1972 විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිසංවිධානය ගැන සඳහන් කිරීම අපගේ ප්‍රස්තුතයට විශේෂයෙන් අදාළ වන්නකි. මෙම දුර්දශාවපන්න කාල වකවානුව තුළ විශ්වවිද්‍යාල සේවයේ යෙදී සිටියේකු වශයෙන් මෙම ලේඛකයාට ස්වකීය අත්දැකීම් අනුව විය විස්තර කළ හැකි ය. ඒ හා සමගම ඊට මුහුණ පෑ වෙනත් ආචාර්යවරුන් ඒ ගැන තබා ඇති සටහන් ද උපයෝගී කර ගැනීම උචිත යැයි හැඟේ. 1972 සිදු කරන ලද වෙනස මහාචාර්ය රත්නා හන්දුරකන්ද විසින් එම වර්ෂයට අදාළ විශ්වවිද්‍යාලයේ වාර්ෂික වාර්තාව උපුටා දක්වමින් මෙසේ විස්තර කොට ඇත.

1972 අංක 1 දරන ලංකා විශ්වවිද්‍යාල පනත මගින්... එකල ක්‍රියාත්මක වෙමින් පැවති සියලු විශ්වවිද්‍යාල එක් විශ්වවිද්‍යාලයක මණ්ඩප බවට පත් කරන ලදී... නව පනතට හේතුව.... 'උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා ඇති සීමිත සම්පත් වඩාත් ප්‍රබල සහ වඩාත් අර්ථ පූර්ණ ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගැනීමය'. ඒ සඳහා පාඨමාලා 'තර්කාර්ථනය' ගත යුතු වැදගත්ම පියවර විය යුතු බව (පවසන ලදී) (හන්දුරකන්ද, 2016 : 529).

1972 විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිසංවිධානයට පසුබිම් වූ කාරණා මෙහි ලා සඳහන් කිරීම වටී. 1970 දී ආණ්ඩු පෙරලියක් සිදු වී එතෙක් බලයේ සිටි එක්සත් ජාතික පක්ෂ රජය වෙනුවට ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය, ලංකා සමසමාජ පක්ෂය සහ ශ්‍රී ලංකාවේ කොමියුනිස්ට් පක්ෂ සන්ධානයක් වූ 'සමගි පෙරමුණ' බලයට පත් විය. නව රජය පත් වී නොබෝ කලකින් ඊට ඉතා බැරැරැම් දේශපාලන අර්බුදයකට මුහුණ පාන්නට සිදු වූයේ 1971 ජනතා විමුක්ති පෙරමුණ උද්ගත කළ කැරැල්ල නිසා ය. මෙම අවස්ථාවේ රජය ඊට චිරෙහිව දැඩි මර්දනකාරී පියවර ගත් බව ප්‍රකට ය. විශේෂයෙන් කැරැල්ලට සම්බන්ධ උගත් තරුණ පිරිස් විශ්වවිද්‍යාල ශිෂ්‍යයන් වූ හෙයින් මෙම තත්වයට මුහුණ දී අනාගතය සඳහා සුදුසු පිළියම් යෙදීමට "ජයරත්න කමිටුව" යැයි නම් වූ කමිටුවක නිර්දේශ යොදා ගැනුණි. ඒ වාර්තාවෙහි හරය වූයේ ශාස්ත්‍ර පීඨ (ප්‍රාචීන අධ්‍යයන ඇතුළුව) මගින් විශාල සංඛ්‍යා සහිත ව උපාධිධරයෙක් බිහි කිරීම මෙම "තරුණ අසහනයට" හේතුව බවත් එම උපාධි අධ්‍යයන අතර ඇති සිංහල, පාලි, සංස්කෘත, බෞද්ධ අධ්‍යයනය වැනි "ලෙනෙසි

විකල්ප” (soft options) සඳහා උසස් අධ්‍යාපන සම්පත් වැය කිරීම නවතාලිය යුතු අතර ආර්ථිකමය වශයෙන් ප්‍රයෝජනවත් ආර්ථික විද්‍යාව, කළමනාකරණය ආදී විෂයයන් සඳහා වම සම්පත් භාවිත විය යුතු බවත් ය.

වම උසස් අධ්‍යාපන ‘තර්කාර්ථණය’ යටතේ සිංහල ඇතුළු ප්‍රාචීන අධ්‍යයන අධ්‍යේෂණයන් කිරීමට විවිධ පියවර ගන්නා ලදී. “සමාජ ප්‍රතිබිම්බයක් වශයෙන් නොව කෘත්‍රිමාකාරයෙන් අවතක්සේරුවට ලක් කිරීම” එහි එක් උපක්‍රමයක් වූ බව පසුව සරච්චන්ද්‍ර පවසා තිබේ (සරච්චන්ද්‍ර, 1982). පරිපාලනමය උපක්‍රමයක් වශයෙන් සිංහල, පාලි, සංස්කෘත, බෞද්ධ අධ්‍යයනය ඇතුළු මානව ශාස්ත්‍ර විෂයයන් හැදෑරීමට අපේක්ෂා කළ ශිෂ්‍යයන් පේරාදෙණියට ඒම වළක්වන ලදී (හන්දුරුකන්ද, 2016 : 529). ඒ හා සමගම උපක්‍රමපතිවරයා විසින් වචන ලද “ලිඛිත තර්ජනයක් මඟින් කියවුණේ සිංහල සහ ප්‍රාචීන අධ්‍යයනය බඳු පාඨමාලා තෝරා ගැනීමෙන් රැකියා නොලැබීමේ අවස්ථාවට මුහුණ පෑමට සිදු වනු ඇති බව ය” (හන්දුරුකන්ද, 2016 : 550). වම තත්වය යටතේ සිංහල ඇතුළු ප්‍රාචීන අධ්‍යයන සඳහා ශිෂ්‍යයන් පැමිණීම අවම තත්වයකට වැටුණි. මෙම ලේඛකයාට මතක ඇති පරිදි 1970 දී පේරාදෙණියේ විශාලතම දේශනාගාරයේ වූ කලාගාරයේ ශිෂ්‍යයන් 300 - 400 අතර පිරිසකට පවත්වන ලද පළමු වසර දේශනය 1973 දී කුඩා පන්ති කාමරයක ශිෂ්‍යයන් 13 දෙනෙකුට පැවැත්වීමට සිදු විය. ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය 1942 පිහිටුවීම හා සමග අරඹන ලද ප්‍රාචීන අධ්‍යයන පීඨය අහෝසි කරන ලදී.

නව විශ්වවිද්‍යාල බලධාරීන් විසින් ඇතැම් අධ්‍යයනාංශවල ආචාර්යවරුන් ශාස්ත්‍ර පීඨ විෂයයන්හි “විශිෂ්ටතම කේන්ද්‍රය” ලෙස නම් කරන ලද විද්‍යාලංකාර මණ්ඩපය වෙත මාරු කර හරිනු ලැබූ නමුත් සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ කිසිවෙකුට වඩන්දකට මුහුණ පෑමට සිදු වූයේ නැත. මහාචාර්ය සරච්චන්ද්‍ර පෞද්ගලික හේතු මත කොළඹ මණ්ඩපයට මාරුවක් ලබා ගෙන එහි ගියේ ය. මෙම ව්‍යාකූල පරිසරය තුළ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිදු වූ සංස්කෘතික පරිහානිය පිළිබිඹු කරන්නක් වූයේ තමන් පේරාදෙණියේ ගත කළ කාලය තුළ නාට්‍ය 21ක් ලියා නිෂ්පාදනය කළ සරච්චන්ද්‍ර අතින් 1970 දශකයේ දී එකදු නාට්‍යයක් වත් බිහි නොවීමය. 1972 වන විට තිබුණු ශාස්ත්‍ර පීඨ තිබුණු විශ්වවිද්‍යාල හතරට යළිත් ස්වාධීනත්වයක් ලැබුණේ 1977 සිදු වූ ආණ්ඩු පෙරළියෙන් පසුව සම්මත කර ගැනුණු “1978 අංක 16 දරන විශ්වවිද්‍යාල පනත” මඟිනි. එයින් පසු බිහි වූ පේරාදෙණිය, කොළඹ, කැලණිය හා ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර යන විශ්වවිද්‍යාල විකකවත් “ප්‍රාචීන අධ්‍යයන පීඨයක්” ස්ථාපනය වූයේ නැත.

විමර්ශන ලේඛන

ආර්යපාල, එම්.ඩී (1991) “මහාචාර්ය එම්.ඩී. ආර්යපාල මහතා” **සිංහල සංස්කෘතිය හා කලා ශිල්ප: ඇම්.ඩී ආර්යපාල උපහාර අංකය**, පී.හේමපාල විජේවර්ධන ආදීන් සංස්. කොළඹ, සිංහල අධ්‍යයනාංශය, xii - xxv පිටු

කාර්යවසම්, තිස්ස (1983) “මහාචාර්ය හෙට්ටිආරච්චි මහතාගේ ලිපි ලේඛන” එස්.පී සමරසිංහ සහ තවත් අය හෙට්ටිආරච්චි අංකය, **සංස්කෘති**, 17,4, 115 - 126 පිටු.

කුමාරතුංග, මුනිදාස (1941) “ලක් සරසවියේ පෙරටු අයිවර් ජැනිංසු ද කතුවරුන්ට විලියම් පහිය” **සුබස II**,23 අප්‍රේල්

කෝපරහේවා, සඳගෝමී (1999) **භාෂානුරාගයේ දේශපාලනය**, කොළඹ, ගොඩගේ

ගුණසේකර, ධනපාල (1974) “ප්‍රස්තාවනා” **මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ ලිපි එකතුව**, දෙහිවල, තිසර

ධර්මදාස, කේ.එන්.ඕ. (1985) “පී.ඩී. සේනානායකයන්ගේ සාහිත්‍ය විචාර සංකල්ප” රංජිත් අමරකීර්ති පලිහපිටිය ආදීන් සංස්. **පී.ඩී. සේනානායක ප්‍රභාෂණය**, කොළඹ, ගොඩගේ, 248-68 පිටු.

ධර්මදාස, කේ.එන්.ඕ. (2016) “පේරාදෙණි ගුරුකුලය වෙතිහාසික විමර්ශනයක්” ජයන්ත අමරසිංහ සංස්. **නූතන සිංහල සාහිත්‍ය ප්‍රවේශිකා** බොරැස්ගමුව, විසිදුනු 555 - 533 පිටු

මීගස්කුඹුර, පී.ඩී. (2017) “මහාචාර්ය ඩී.ඊ. හෙට්ටිආරච්චි වියතුන්ගේ ශාබ්දිකත්වය හා කෝෂකරණ දායකත්වය”, **සිංහල ශබ්දකෝෂ ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය**, යු.කේ. ලීලවංශ සිල්වා සහ තවත් අය සංස්, කොළඹ, සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව, පිටු 115 - 122.

වික්‍රමසිංහ, මාර්ටින් (1954) **කාව්‍ය විචාරය**, කොළඹ, ගුණසේන.

වික්‍රමසිංහ, මාර්ටින් (1971) “ලෝකයේ මුල සෙවීමෙහි මා විචාරකයකු වූයේ” ගුණසේන විතාන, සංස්. **නවලෝකය මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ උපහාර කලාපය**, 33 - 42 පිටු

වීරසිංහ, අමරදාස (1986) **සිංහල ජනශ්‍රැතිය හැදෑරීම**, කොළඹ, සංස්කෘති ප්‍රකාශන

සරච්චන්ද්‍ර, චිදිරවීර (1966) "ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අංශය" **විමංසා**

සරච්චන්ද්‍ර, චිදිරවීර (1968) **සිංහල නවකතා ඉතිහාසය හා විචාරය**, සිව්වන සංශෝධිත මුද්‍රණය, කොළඹ, ලේක්හවුස්

සරච්චන්ද්‍ර, චිදිරවීර 1975 "මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ, 38 - 40 පිටු. සැමරුම් සටහන් ස්වල්පයක්" **කොල්ගල මහා ප්‍රාඥයා**, දෙහිවල, හිසර

සරච්චන්ද්‍ර, චිදිරවීර (1985) **පිං ඇති සරසවි වරමක් දෙන්නේ**, කොළඹ, දයාවංශ ජයකොඩි

සරච්චන්ද්‍ර, චිදිරවීර (1985) ජී.බී. "සේනානායකයන්ගේ ප්‍රතිභාව හා ව්‍යුත්පත්තිය" **ජී.බී. සේනානායක ප්‍රභාෂණය**, 11-16 පිටු.

සිල්වා, එම්.වී. ජීටී (1965) "නූතන සිංහල නවකතාව" **විමංසා**

සේනානායක, ජී.බී. (1984) **විනිවිඳිම් අඳුර**, කොළඹ, ගොඩගේ

හඳුරුකන්ද, රත්නා (2016) "ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ ප්‍රාචීන භාෂා ශාස්ත්‍ර අධ්‍යයනය" වසන්ත අමරසිංහ සංස්. **නූතන සිංහල සාහිත්‍ය ප්‍රවේශකා**, 483 - 553 පිටු

හෙට්ටිආරච්චි, ඩී.ඊ. (1974) **ධම්පියා අටුවා ගැටපදය** (සංස්කරණය) කොළඹ, ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය මුද්‍රණාලය

Alwis, A,T, ed (2013) *Peradeniya: The Founding of a University*, 5 Vols.Peradeniya University of Peradeniya

De Alwis, Shirly (1984) "Ceylon's First University' S. Sanmuganathan ed. *Souvernir of the Pageant of Lanka, it, P. 30 - 38*

De Silva, K.M. (1995) " Early and the University College"K.M, Silva de. *The University System Sri Lanka*, Kandy, ICES,pp. 3 - 11

Jayasuriya, J.E.(ed) *Educational Polices and Progress (1796 - 1948)*, Colombo, Associate Educational Publishers

Jenning, Sir Ivor, *Road to Peradeniya*, ed. H.A.I;Goonetillke,Colombo Lake House

Peris, G.H.(1995) The Faculty of Arts and Oriental Studies Silva and G.H.Peris eds.
The University System of Sri Lanka pp-110-129

Ratnasuriya, M.D.(1948) “The Evolution of The Sinhalese Language and Literature”
S. Sanmuganathan ed. *Souvenir of the Pageant of Lanka*,pp. 15-23

Sarathchandra, E.R.(1950) *The Sinhalese Novel*, Colombo, Gunasena

2

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයන අංශයේ ගමන්මඟ

සම්මානිත මහාචාර්ය රෝහිණී පරණවිතාන

සිංහල භාෂාව, සාහිත්‍යය හා සංස්කෘතිය සම්බන්ධ ක්ෂේත්‍රයන්හි ඉහළ ම ප්‍රමිතීන් පවත්වා ගනිමින්, තත් විෂයීය ශාස්ත්‍ර ශ්‍රෝතෘයන්, විචාර දෘෂ්ටියන් වර්ධනය කොට එමගින් වර්තමාන සමාජයටත්, අනාගත ලෝකයටත් ගැළපෙන ආකාරයේ සංවර්ධනයක් උදා කරලීමට හැකි වන ආකාරයට ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවගේ ද, ආචාර්යවරුන්ගේ ද දැනුම, ආකල්ප හා හැකියා උසස් තලයකට පත් කිරීමේ අරමුණ ඇතිව සිය අධ්‍යයන කටයුතු සංවිධානය කළා වූ ද, කරන්නා වූ ද, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශය, අත්‍යන්තයෙන් ම දේශයේ ප්‍රගමනයට සෘජුව සහ වක්‍රාකාරව සුවිසල් මෙහෙයක් ඉටු කිරීම සඳහා කැප වූ සහ කැප වන්නා වූ විශිෂ්ට ගණයේ පුරවැසියන් සකස් කිරීමේ සත්කාර්යයට නොමඳ ව උරදෙන ශාස්ත්‍ර නිකේතනයකි. විය ශ්‍රී ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතියෙහි පවතින ඉතා දීර්ඝ ඉතිහාසයකින් යුක්ත අධ්‍යයනාංශයක් වෙයි. ආරම්භයේ පටන් මේ දක්වා කොළඹ සිංහලාංශය විද්වත් ජන සමාජයෙහි සුවිශේෂ පිළිගැනීමකට පාත්‍ර වූ ආකාරය පිළිබඳ සමාලෝචනයක් කිරීම මේ ලිපියේ අරමුණ යි.

යුනිවර්සිටි කොලීජිය ආරම්භ කිරීම

විසිවන සියවස ආරම්භ වීමටත් පෙර සිට ම මේ දිවයින තුළ දේශීය අවශ්‍යතාවන්ට සරිලන විශ්වවිද්‍යාලයක් පිහිටුවීමේ අවශ්‍යතාව ගැන දේශීය විද්වතුන් අතර සාකච්ඡා පැවතිණ. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් දේශනිකේෂි ශ්‍රී ලාංකිකයන් පිරිසක් විසින් පිහිටුවන ලද 'ලංකා විශ්වවිද්‍යාල සංගමය' විසින් ඒ සඳහා යෝජනා ඉදිරිපත් කරන ලදී. 1921 දී යුනිවර්සිටි කොලීජිය නම් ශාස්ත්‍රායතනය පිහිටුවන ලද්දේ එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ය. මේ ආයතනය මගින් ශ්‍රී ලාංකිකයන්ට ලන්ඩන් විශ්වවිද්‍යාලය මගින් පැවැත්වුණු කලා හා විද්‍යා පිළිබඳ මධ්‍යම හා අවසාන පරීක්ෂණවලට මෙරට සිට පෙනී සිටීමේ අවස්ථාව උදා කර දෙන ලදී. එම පරීක්ෂණවලට පෙනී සිටිනු සඳහා ගුරුපදේශ ලබා දීමේ කාර්යය මේ ආයතනය මගින් ඉටු කරනු ලැබිණ. එමගින් සිංහල හා දෙමළ යන දේශීය භාෂා අධ්‍යයනය කොට එම විෂයයන් යටතේ උපාධි පරීක්ෂණයට පෙනී සිටීමට ද අවස්ථා උදා විය. එහෙත් එහි එම දේශීය භාෂා අධ්‍යයනය කරනු ලැබුණේ පාලි හා සංස්කෘත භාෂා ද අන්තර්ගත වන 'ඉන්දු-ආර්ය' නමින් හැඳින්වුණු විෂය ධාරාව යටතේ ය. ඩී.ඊ. හෙට්ටිආරච්චි, විදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර, ඇම්.බී. ආර්යපාල, පී.ඊ.ඊ. ප්‍රනාන්දු, ඩී.ජේ. විජයරත්න ආදී පසු කලක ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහලාංශය හෙබවූ විද්වත් මහාචාර්යවරු යුනිවර්සිටි කොලීජියෙන් උපාධි ලැබුවෝ වූහ.

ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අංශය

1942 දී කොළඹ ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ ප්‍රාචීන අධ්‍යයන පීඨය පිහිටුවනු ලැබූ අතර 1944 සිංහල අධ්‍යයනය සඳහා වෙන ම අධ්‍යයනාංශයක් ආරම්භ කරන ලදී. එම අධ්‍යයනාංශයේ ප්‍රධානියා වශයෙන් පත් කරන ලද්දේ ඊට පූර්ව සමයේ දී ලන්ඩන් විශ්වවිද්‍යාලය මගින් විභාග කටයුතු මෙහෙයවමින් විහි ප්‍රධානියා ලෙස කටයුතු කළ එම්. ඩී. රත්නසූරිය මහතා ය. ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ ප්‍රථම සිංහල මහාචාර්යවරයා වූයේ ද එතුමා ය. එකල සිංහලාංශයේ කාර්යාලය පැවතියේ රැජින පාරේ පිහිටි 'ක්‍රෑඩන්' නම් ගොඩනැගිල්ලෙහි ය. දේශන පවත්වනු ලැබූයේ තර්ස්ටන් පාරේ පිහිටි විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රධාන ගොඩනැගිල්ලෙහි වූ පන්ති කාමරවල ය. මේ කාලය වන විට ලන්ඩන් විශ්වවිද්‍යාලයෙන් තත් විෂය පිළිබඳ උපාධි ලබා සිටි ඇම්. ඩී. ආර්යපාල, පී. ඊ. ඊ. ප්‍රනාන්දු, ඩී. ජේ. විජයරත්න, වජිරා කන්නන්ගර ආදී විද්වත්වූ විහි ආචාර්ය මණ්ඩලයට බඳවා ගනු ලැබූහ. හන්දදේව විජේසේකර නාවකාලික කථිකාචාර්යවරයෙකු ලෙස කටයුතු කළ අතර සෙනරත් පරණවිතාන මහතා පුරාවිද්‍යාව පිළිබඳ බාහිර කථිකාචාර්යවරයෙකු ලෙස කටයුතු කළේ ය. පී. ඩී. සන්නස්ගල, සුමනා සපරමාදු, එඩ්වින් ආර්යදාස, එම්. ජේ. පෙරේරා, විහි විතාරණ ආදී ප්‍රසිද්ධ ශාස්ත්‍රවන්තයන් මේ කාලය තුළ සිංහලාංශයෙන් විශේෂ උපාධි ලැබූ අය ලෙස සඳහන් කළ හැකි ය. මේ අවධියේ සිංහල ශබ්දකෝෂය සම්බන්ධ කටයුතු ද ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයට සම්බන්ධ ව පැවති අතර විහි කර්තෘ මණ්ඩලයට බැඳී කටයුතු කළේ ද මෙම සිංහල අංශයෙන් විශේෂ උපාධි ලැබූ අය ය.

ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය ආරම්භ වීම

1952 දී කොළඹ ප්‍රාචීන අධ්‍යයන පීඨය යටතේ පැවති සිංහලාංශය ජේරාදෙණියේ අලුතින් ඉදි කරන ලද ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ ශාස්ත්‍ර පීඨ ගොඩනැගිල්ලේ ස්ථාපනය කරනු ලැබිණ. 1951 දී මහාචාර්ය රත්නසූරිය මහතා අභාවප්‍රාප්ත වූ බැවින් ඩී. ඊ. හෙට්ටිආරච්චි මහතා සිංහලාංශයේ මහාචාර්ය තනතුරට පත් විය. ඒ වන විට සිංහල සාහිත්‍යය සම්බන්ධ පර්යේෂණාත්මක කෘති ද, නිර්මාණාත්මක කෘති ද පාඨකයා අතට පත් කරමින් නාට්‍ය රචනයෙන් ද, නිෂ්පාදනයෙන් ද දිවයින තුළ නව සාහිත්‍යාලෝකයක් පැතිරවූ ඒ වන විට පාලි භාෂා අංශයේ කථිකාචාර්යවරයෙකු ලෙස සේවය කරමින් සිටි ආචාර්ය චූචිරිචිර සරච්චන්ද්‍ර මහතා සිංහලාංශයේ ස්ථිර කථිකාචාර්ය තනතුරකට පත් කරනු ලැබිණ. සරච්චන්ද්‍ර මහතා සිංහලාංශයට පත් කර ගැනීම සම්බන්ධව එවකට සිංහලාංශයේ කථිකාචාර්යවරයෙකු ව සිටි ආර්යපාල ආචාර්යතුමා උනන්දුවෙන් කටයුතු කළේ ය. එතුමා සිංහල අංශයට පිවිසීම එම අධ්‍යයනාංශය විශ්වවිද්‍යාල සමාජය තුළ සුවිශේෂ ආකර්ෂණයකට ලක් වීමට හේතු වූ වැදගත් සිද්ධියක් විය. එතුමන් විසින් සිංහල පාඨමාලාවට නූතන සිංහල සාහිත්‍යය හා විශ්ව සාහිත්‍ය අධ්‍යයන එක් කිරීමත්, ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව සම්බන්ධ කරගෙන 'සිංහල නාට්‍ය මණ්ඩලය' පිහිටුවාගෙන සිංහල නාට්‍ය

නිෂ්පාදනය කිරීමත් නිසා ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව අතර සිංහල විෂය බෙහෙවින් ජනප්‍රිය විය. එතෙක් කල් පුරාතන සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථවල ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ, වචනවල නිරුක්ති, අර්ථ ආදිය අධ්‍යයනය කොට වඩා ග්‍රන්ථ පරිවර්තන ශක්‍යතා හා භාෂා කුසලතා දියුණු කර ගැනීම කෙරේ යොමුව තිබූ අධ්‍යයන පාඨමාලා ඊට වඩා පුළුල් ක්ෂේත්‍රයකට යොමු කෙරෙන ආකාරයට සකස් කරන ලදී. නූතන සාහිත්‍යය විචාරාත්මකව විග්‍රහ කිරීම කෙරේ ද ප්‍රාදේශීය භාෂා පර්යේෂණ කටයුතු කෙරෙහි ද විද්‍යාර්ථීහු යොමු කරනු ලැබූහ.

නිදහස් අධ්‍යාපන ක්‍රමය ආරම්භ වීම

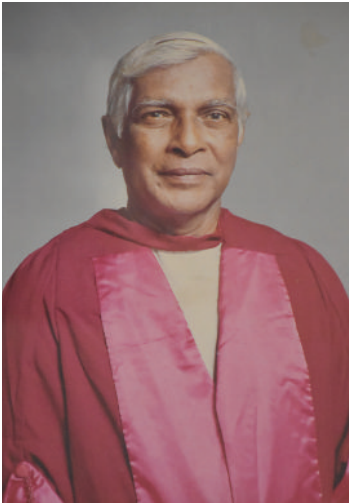
1945 දී සමස්ත දිවයිනෙහිම පුරා ම ක්‍රියාත්මක වූ නිදහස් අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තිය නිසා සෑම සමාජ තරාතිරමක ම දරුවන්ට පන්ති භේදයකින් හා මුදල් ගෙවීමකින් තොර ව බාලාංශයේ පටන් විශ්වවිද්‍යාලය දක්වා ඉගෙනීමේ අවස්ථාව උදා විය. මේ නිසා විශ්වවිද්‍යාලයට පිවිසීමට අවස්ථාව ලබන ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව ක්‍රමයෙන් වැඩි වන්නට විය. ඒ අය අතරින් වැඩි දෙනා විද්‍යා අධ්‍යාපනය සඳහා පහසුකම් නොමැති ග්‍රාමීය පාසල්වලින් පැමිණි අතර, වැඩි දෙනා අපේක්ෂා කළේ කලා පීඨයට ඇතුළත් වීමට ය. එමෙන්ම ඒ කලා උපාධි අපේක්ෂකයන්ගෙන් වැඩි දෙනෙක් සිංහල විෂය සිය අධ්‍යයන පරිපථයට ඇතුළත් කර ගැනීමට කැමති වූහ. විශ්වවිද්‍යාලය කේන්ද්‍ර කරගෙන සිංහල සාහිත්‍ය කලා හා භාෂා අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රවල දක්නට ලැබුණු ප්‍රභාව පොදුවේ මේ සඳහා විශේෂයෙන් බලපාන්නට ඇත. 1952 දී ජේරාදෙනිය විශ්වවිද්‍යාලය ඉදි කිරීමේ දී කලා පීඨයට ලැබුණු ඉඩකඩ ප්‍රමාණය 1960 දශකය වන විට විශ්වවිද්‍යාලයට පිවිසීමට අපේක්ෂා කළ ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව සමඟ නොගැළපුණේ ය. 1960 වසරේ විශාල ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාවකට විශ්වවිද්‍යාලවලට පිවිසීම සඳහා සුදුසුකම් ලැබුණි. මේ අවස්ථාවේ වැඩි සිසුන් පිරිසක් විශ්වවිද්‍යාලයට ඇතුළත් කර ගැනීම සඳහා විකල්ප විසඳුම් කරා යාමට විශ්වවිද්‍යාල පරිපාලකයන්ට සිදු විය.

කොළඹ දෙවන ශාස්ත්‍ර පීඨයක් ආරම්භ කිරීම හා සිංහලාංශය

මේ අර්බුදය විසඳීමේ ඉක්මන් පියවරක් ලෙස 1963 දී කොළඹ තුරඟ තරඟ භූමිය තුළ පේරාදෙණියේ ශාස්ත්‍ර පීඨය යටතේ වූ නව ශාස්ත්‍ර පීඨයක් ආරම්භ කරන ලදී. එහි ප්‍රධානත්වයගෙන කටයුතු කළේ පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහලාංශයේ ආචාර්යවරයෙකු ලෙස සේවය කළ මහාචාර්ය ඇම්. ඩී. ආර්යපාල මහතා ය. විශ්වවිද්‍යාල භූමිය තුළ පැවති පන්ති කාමර ම නව ශාස්ත්‍ර පීඨයේ අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා ඉතා සකසුරුවමින් පාවිච්චි කරන ලදී. සිංහලාංශයේ කාර්යාලය සඳහා ද එවැනි කාමරයක් යොදා ගනු ලැබූ අතර ඊක කලකට පසුව එය තර්ස්ටන් පාරේ පිහිටි විශ්වවිද්‍යාලයේ ප්‍රධාන ගොඩනැගිල්ලේ පහත මාලයේ වම් පස කාමරයේ ස්ථානගත කෙරිණ. පළමු වර්ෂය තුළ දී දේශන පැවැත්වීම සඳහා තර්ස්ටන් විද්‍යාලයේ හා රාජකීය විද්‍යාලයේ ආලා ද, විශ්වවිද්‍යාල පර්ශ්‍යේ පන්ති කාමර ද, පෝර්ප් රාජ ආලාව ද භාවිත කරන ලදී. ඊළඟ වසර වන විට නව කලාගාරය ඉදිකරනු ලැබිණ. වසර පහකටත් අධික කාලයක් තිස්සේ එය දේශන පැවැත්වීම සඳහා භාවිත වූ අතර, වෙනත් රැස්වීම් හා කලා කටයුතු සඳහා ද යොදාගනු ලැබිණ. දේශනවලට අමතරව සතිපතා හිඛන්ධන පන්ති පැවැත්වීමේ ක්‍රමයක් ද ක්‍රියාත්මකව පැවතිණ. මේ කාලයේ සිංහල විෂය ඉගෙනීම සඳහා ඉල්ලුම් කළ ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව දහසක් පමණ වූහ. පේරාදෙණියේ ආචාර්යවරු සතිපතා කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයට පැමිණ, පේරාදෙණියේ පැවැත්වූ දේශන ම කොළඹ පීඨයේ ශිෂ්‍යයන්ට ලබා දුන්හ. පේරාදෙණියේ ද සිංහල විෂයට පැවතියේ ඉහළ ඉල්ලුමකි. එහි දී සිංහල විෂය සඳහා වූ ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව අධික වූ බැවින් කණ්ඩායම් දෙකකට එකම වේලාවේ කලාගාරයේ හා ඩී දේශන ආලාවේ දේශන පැවැත්වීමට සිදු විය. 1965 වර්ෂයේ රජයේ මැදිහත්වීම මත කොළඹ කලා පීඨයට සිසුන් තුන් දහසක් පමණ සංඛ්‍යාවක් බඳවාගනු ලැබීමෙන් ඉඩකඩ අර්බුදය තවත් උග්‍ර විය. දේශන සඳහා සිසුන් රැස් කරන ලද්දේ පැරණි තුරඟතරඟ පිටියේ නැරඹුම් මණ්ඩපයට ය (ග්‍රෑන්ඩ් ස්ටෑන්ඩ්). කථිකාචාර්යවරුන් දේශන පැවැත්වූයේ එම නැරඹුම් මණ්ඩපයෙන් පිටත බිම් මට්ටමේ සකසන ලද කුඩා කුටියකට වී ශබ්ද විකාශන යන්ත්‍ර භාවිත කරමිනි. මෙහි දී සිසුන් ආචාර්යවරයාගේ ද, ආචාර්යවරයා සිසුන්ගේ ද සමීප දර්ශනයක් නොලැබුණි. 1964 දී තුරඟතරඟ පිටියේ පැවැත්වූණ කාර්මාන්ත ප්‍රදර්ශනය සඳහා තනන ලද තාවකාලික ගොඩනැගිලි ඔවුන්ගේ හිඛන්ධන පන්ති පැවැත්වීම සඳහා පන්ති කාමර ලෙස භාවිත කරන ලදී. 1995 වර්ෂය වන තුරු ම කලක් පුස්තකාලය ලෙසත්, පසුව විභාග ආලාව ලෙසත් භාවිත කරන ලද්දේ එම ප්‍රදර්ශනය සඳහා ඉදි කරන ලද 'ලංකා මන්දිරය' නමින් හැඳින්වුණු ගොඩනැගිල්ල යි. සිංහලාංශයේ පමණක් නොව අනෙක් අංශවල කටයුතු ද සිදු කරන ලද්දේ බොහෝ විට මෙසේ ගොඩනගන ලද තාවකාලික ගොඩනැගිලිවල ය. එසේ වුව ද මුල් වර්ෂ කීපයේ දී පළමු වර්ෂාවසාන කලා යෝග්‍යතා පරීක්ෂණයේ දී උසස් සාමර්ථ ලැබුවන්ට වී වී විෂය යටතේ විශේෂ උපාධි පාඨමාලා හැඳෑරීමට පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයට සම්බන්ධ විය හැකි විය.

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය ස්ථාපනය කිරීම

1966/67 වර්ෂවල දී පේරාදෙණියට සම්බන්ධ නොවූ වෙන ම පාලනයක් සහිත ව කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය ස්ථාපනය කරනු ලැබිණ. මේ අනුව කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය තුළ අභිනවයෙන් ශාස්ත්‍ර පීඨයක් ආරම්භ කරන ලදී. එය හඳුන්වන ලද්දේ 'මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජ විද්‍යා පීඨය' යනුවෙනි. එම පීඨයේ පීඨාධිපති තනතුර දැරුවේ සිංහලාංශයේ ද ප්‍රධාන ආචාර්යවරයා වූ මනාචාර්ය ඇම්. ඩී. ආර්යපාල මහතා ය.

මනාචාර්ය එම්.ඩී. ආර්යපාල

අභිනව සිංහලාංශය ආරම්භ කිරීම

ආරම්භක අවස්ථාවේ දී පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ ආචාර්යවරුන් දේශන පැවැත්වීම සඳහා කොළඹට පැමිණිය ද, එය ප්‍රායෝගික වශයෙන් පහසු කාර්යයක් නොවීය. කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ අභිනව සිංහලාංශයේ දියුණුව සඳහා සෑම අංශයක ම අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා මනාචාර්ය ආර්යපාල මහතා විශේෂ උනන්දුවකින් කටයුතු කළේ ය. පළමු ව ශාස්ත්‍රීය ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රකට ප්‍රවීණ විද්වතුන් ආචාර්ය මණ්ඩලයට පත් කර ගැනීමට කටයුතු කළ චතුරා ස්ථීර කථිකාචාර්යවරුන් වශයෙන් ආචාර්ය පී. ඩී. සන්නස්ගල, ආචාර්ය පී. ඩී. ජේ. හේවාචසම්, ශාස්ත්‍රපති ඩී. ඩී. ඩී. හපුආරච්චි යන ශාස්ත්‍රවන්තයන් සම්බන්ධ කර ගත්තේය. ඊට අමතරව පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ උසස් පන්ති සාමාර්ථ ලැබූ සිංහල විශේෂ උපාධිධාරීන් කීප දෙනෙක් ස්ථීර පදනම යටතේ ද තාවකාලික පදනම යටතේ ද ආචාර්ය මණ්ඩලයට බඳවා ගනු ලැබූහ. ජේ. ඩී. දිසානායක, සුවර්ත ගම්මුල්ල, අනුරාධ සෙනෙවිරත්න, පනානේ සුමංගල හිමි, මීරිගම මේධානන්ද හිමි මුල් කාලයේ දීම ස්ථීර කථිකාචාර්යවරුන් ලෙස බඳවාගනු ලැබූ අතර තිස්ස කාර්යවසම්, ඩී. එම්. මල්මැස්ස, අසෝකා සුබසිංහ, සිරි චදිරිචීර, සුසන්ත අබේසේකර, ලිලි පෙරේරා, ආදීන් තාවකාලික පදනම යටතේ බඳවා ගනු ලැබූහ. වසරින් වසර ක්‍රමයෙන් පියසීලි විජේගුණසිංහ (1966), ඩී. ඩී. දිසානායක (1966), අනුර වික්‍රමසිංහ (1967), රෝහිණි පරණවිතාන (1968), මාලිනී කුලතුංග (1968) යන අය ස්ථීර කථිකාචාර්යවරුන් ලෙස බඳවාගනු ලැබූහ. මේ අවස්ථාවේ දී සිරි ලියනගේ, ශාන්තා ජයසූරිය, කමලා රත්දේණි, අසෝකා සුබසිංහ යන මහත්ම මහත්මීන් තාවකාලික කථිකාචාර්යවරුන් ලෙස බඳවා ගනු ලැබූහ. දේශන පැවැත්වීමේ ප්‍රධාන වගකීම ජ්‍යෙෂ්ඨ ආචාර්යවරුන්ට පවරන ලදී. කතිෂ්ඨ ආචාර්යවරු නන් අයුරින් ඔවුන්ට සහාය වූහ. විෂය පිළිබඳ දැනුම මැනවින් පවත්වා ගැනීම සඳහා සතිපතා අභ්‍යාස පාඨ පැවැත්වීමේ කාර්යය සිදු කරන ලද්දේ කතිෂ්ඨ ආචාර්යවරුන් හා තාවකාලික කථිකාචාර්යවරුන් විසිනි. ජ්‍යෙෂ්ඨ ආචාර්යවරු ද වරින් වර ඒ නිබන්ධන පන්තිවල ඉගැන්වූහ.

සිංහල විශේෂ උපාධි විද්‍යාර්ථීන් හා ආචාර්ය මණ්ඩලය 1975

නව පාඨමාලා ආරම්භ කිරීම

ප්‍රථම වසර පරීක්ෂණයේ දී සිංහල විෂයට උසස් ලකුණු ලැබූ සිසුන් සඳහා දර්ශනවේදී (බී.ඊල්.) විශේෂ උපාධි පාඨමාලාව ආරම්භ කෙරිණ. පළමුවන වසර විභාගයෙන් ඉහළ ලකුණු ලැබූ සිසුන්ට අවුරුදු තුනක් සිංහල ප්‍රධාන විෂය වශයෙන් උගන්වනු ලැබූ අතර ප්‍රධාන විෂයට අමතරව උප විෂය සඳහා ප්‍රශ්න පත්‍ර දෙකකට පෙනී සිටිය යුතු විය. පාඨමාලා සාර්ථකව අවසන් කළ විද්‍යාර්ථීන්ට දර්ශනවේදී (B.Phil.) උපාධිය පිරිනමන ලදී. මේ පාඨමාලා සඳහා බඳවාගනු ලැබුවේ කුඩා පිරිසකි. මේ වසර කිහිපය තුළ දී විද්‍යාර්ථීහු සුළු සංඛ්‍යාවකට වම බීඊල් උපාධි ලබා ගැනීමට හැකි විය. වසර කිහිපයක් මේ ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක විය. විශ්වවිද්‍යාලය මඳින් මඳ යථා තත්වයට නැරඳුණු විට නැවතත් සිංහල විශේෂ උපාධි (B.A. Special) පාඨමාලාව ද සාමාන්‍ය උපාධි පාඨමාලාව අරඹනු ලැබිණ.

අධ්‍යයනාංශයේ කටයුතු විධිමත් කිරීම

තවදුරටත් සිංහල අංශයේ පාඨමාලා විධිමත්ව සකස් කිරීම හා ශාස්ත්‍රීය ව්‍යාපෘති ක්‍රමවත්ව පවත්වා ගෙනයාම ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහලාංශයේ සේවය කරමින් සිටි ආචාර්ය හේමපාල විජයවර්ධන (1972) මහතා තනතුරු උසස් කිරීමක් සහිත ව කොළඹ සිංහලාංශයට අනුයුක්ත කරවා ගනු ලැබිණි. මේ කාලයේ දී ම චිංගලන්තයේ චිසෙක්ස් විශ්වවිද්‍යාලයේ සමාජීය සාහිත්‍ය අධ්‍යයනය පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධියක් හිමි කර ගෙන ආපසු පැමිණ ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයන අංශයේ

කට්ඨාසවාර්ගවර්ගයක ලෙස කටයුතු කළ කුසුමා කරුණාරත්න මහත්මිය ද කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයන අංශයට බඳවා ගනු ලැබුවාය. චිදිරිපිරි සරච්චන්ද්‍ර මනාවාර්ගතුමා ද ජේරාදෙණියෙන් කොළඹට ස්ථාන මාරු ලබා ගත් අතර කොළඹ සිටි ආචාර්ය අනුරාධ සෙනෙවිරත්න මහතා ජේරාදෙණියේ සිංහලාංශයට සම්බන්ධ විය. මනාවාර්ග සරච්චන්ද්‍රට වැඩි කලක් කොළඹ සිංහලාංශයේ සේවය කිරීමට නොහැකි වූයේ 1973 දී එතුමා ප්‍රංශයේ ශ්‍රී ලංකා තානාපති පදවියට පත් කරනු ලැබීම නිසාය. එතුමා තානාපති නිල කාලය අවසන් වන විට විශ්වවිද්‍යාල සේවයෙන් ද විශ්‍රාම ලැබුවේ ය. කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශය ආරම්භ කරනු ලැබූ කාලයේ සිට ම මෙහි සේවය කළ ආචාර්ය සුවර්ත ගම්බත් රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලයේ මනාවාර්ග තනතුරට පත්ව එහි ගියේ ය.

වාග්විද්‍යා අංශය ඇරඹීම

ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහලාංශය තුළ ශාස්ත්‍රීය විෂය ක්ෂේත්‍රයක් ලෙස හඳුන්වාදෙනු ලැබූ නූතන වාග්විද්‍යාව වෙත ම අධ්‍යයනාංශයක් ලෙස කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය තුළ ස්ථාපනය කරනු ලැබූයේ ද මේ කාලයේය. ඇම්. ඩී. ආර්යපාල මහතාගේ විශේෂ උනන්දුව ඇති ව ආරම්භ කරන ලද (1968) වාග්විද්‍යා අංශයේ ප්‍රමුඛාචාර්යවරයා වූයේ සිංහලාංශයේ ආචාර්යවරයෙකු වූ කැලිෆෝනියා විශ්වවිද්‍යාලයේ වාග්විද්‍යාව පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධියක් ලබා සිටි ජේ. ඩී. දිසානායක මහතා ය. එම අධ්‍යයන ඒකකයේ කාර්යාලය පැරණි තුරු තරග පිටියේ වූ කුඩා ගොඩනැගිල්ලක ආරම්භ කරනු ලැබූ අතර සිංහල දෙමළ මාධ්‍ය දෙකෙන් ම දේශන පවත්වනු ලැබිණ. ආචාර්ය ඩබ්ලිව්. එස්. කරුණාතිලක, ආචාර්ය සුසිත්දිරාජා, ජේ. ඒ. වයි. පෙරේරා වැනි විශත්ත ස්ථිර ආචාර්යවරුන් ලෙස ද කේ.එන්.ඕ. ධර්මදාස මහතා ඛනිර දේශකවරයෙකු ලෙස ද ජේ. ඩී. දිසානායක මහතාට සහාය වූහ. ශ්‍රී ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාලයක පළමුවරට පිහිටුවන ලද වාග් විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය මෙය වේ. එම අංශය තුළ සාමාන්‍ය උපාධි පාඨමාලාවට අමතරව විශේෂ උපාධි පාඨමාලාවක් ද ක්‍රියාත්මක විය. ඒ කාලය තුළ දී කීප දෙනෙකුට වාග්විද්‍යා දර්ශනපති (ඩී. ෆිල්.) උපාධිය ලබා ගැනීමට හැකි විය.

විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිසංවිධානය

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ද සිංහලාංශයේ ද කටයුතු සමබරව වර්ධනයට පත්වෙමින් පැවති අවධියේ රජය මගින් අලුතින් විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිසංවිධාන පනතක් සකුිය කරනු ලැබිණ. ඒ අනුව 1972 දී විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතියේ වෙනස්කම් රාශියක් සිදු විය. දිවයින තුළ ඒ වන විට පැවති සියලුම විශ්වවිද්‍යාල ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය නමින් ඒකාබද්ධ කරන ලදී. ඒ ඒ විශ්වවිද්‍යාල පිහිටා ඇති ස්ථාන අනුව ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයට ආබද්ධ මණ්ඩප ලෙස සැලකිණ. ඒ අනුව කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ

'කොළඹ මණ්ඩපය' යනුවෙන් හැඳින්විණ. සෑම විශ්වවිද්‍යාලයක ම තිබූ මානව ශාස්ත්‍ර අංශ කැලණිය මණ්ඩපයෙහි ස්ථානගත කරනු ලැබිණ. සිංහල, දෙමළ, ඉංග්‍රීසි, සංස්කෘත, පාලි, බෞද්ධ අධ්‍යයන, වාග්විද්‍යා යන විෂය සම්බන්ධ අධ්‍යයනාංශ කැලණිය මණ්ඩපයට ගෙන යන ලදී. එසේ වුවද එම තීරණයට එරෙහිව දැඩි විරෝධයක් මතු විය. ඒ ගැන සලකා බැලූ විවකට පත් ව සිටි විශ්වවිද්‍යාල පාලක මණ්ඩලය සිංහල විෂය සියලු ම මණ්ඩපවල (යාපනය මණ්ඩපය ද ඇතුළුව) ඉගැන්වීම අතවශ්‍ය බැවින් සිංහල අධ්‍යයනාංශ සියලුම මණ්ඩපවල පවත්වා ගෙන යායුතු බව තීරණය කළේය. ඒ අවධියේ දේශපාලන ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූල වෙමින් කොළඹ මණ්ඩපයේ සංවර්ධන ඩිප්ලෝමා වැනි වෘත්තකානිමුඛ පාඨමාලා හඳුන්වා දෙනු ලැබූ අතර සිංහල වැනි සාම්ප්‍රදායික ශාස්ත්‍රීය ක්ෂේත්‍ර කෙරේ තිබූ අවධානය ක්‍රමයෙන් අඩු වී ගියේ ය. එහෙත් කොළඹ මණ්ඩපයේ ආරම්භ කරනු ලැබූ නව වෘත්තකානිමුඛ පාඨමාලාවලට සිංහල විෂය ඉගැන්වීම අත්‍යවශ්‍ය වූ බැවින් විවකට සිංහලාංශයේ කටයුතු කරමින් සිටි ආචාර්යවරු බොහෝ දෙනෙක් කැලණියට මාරු නොවී කොළඹ ම රැඳී සිටියේ ය. වාග්විද්‍යා අංශයට අයත් වූ ආචාර්යවරුන්ගෙන් වැඩි දෙනෙක් කැලණිය මණ්ඩපයේ වාග්විද්‍යා අංශයට සම්බන්ධ වූහ. කොළඹ වාග්විද්‍යා අංශයේ ප්‍රමුඛාචාර්යව සිටි ජේ. ඩී. දිසානායක මහතා කොළඹ සිංහලාංශයේ රැඳී සිටීමට තීරණය කළේ ය. සිංහල අංශයේ භාෂාව පිළිබඳ පාඨමාලා චතුර්මාගේ මූලිකත්වයෙන් නූතන වාග්විද්‍යාත්මක දෘෂ්ටි කෝණයකින් උගන්වනු ලැබිණ. ඊට නූතන වාග්විද්‍යාව පිළිබඳ න්‍යායාත්මක දැනුමක් ද අන්තර්ගත විය.

සම්භාව්‍ය ග්‍රන්ථ සංස්කරණ ව්‍යාපෘතිය

මේ කාලයේ දී ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමාගම හා එක්ව සම්භාව්‍ය සිංහල ග්‍රන්ථ සංස්කරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියකට සිංහලාංශයේ ආචාර්යවරුන් සම්බන්ධ විම අංශය විසින් අරඹන ලද වැදගත් ව්‍යාපෘතියක් ලෙස සැලකිය හැකි ය. මේ ව්‍යාපෘතිය දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ ක්‍රියාත්මක විය. **සද්ධර්මරත්නාවලිය (1985), සිඛවළඳ හා සිඛවළඳ විනිස (1999), සද්ධර්මාලංකාරය (2000), අමාවතුර (2004)** යන සම්භාව්‍ය සිංහල ගද්‍ය ග්‍රන්ථවල ප්‍රාමාණික සංස්කරණ මුද්‍රණ ද්වාරයෙන් ඉදිරිපත් කරනු ලැබීම සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ ආචාර්යවරුන්ගේ ශාස්ත්‍රවන්තභාවය, භාෂා සාහිත්‍ය විෂයෙහි ප්‍රවීණත්වය හා කැපවීම අනාගත පරපුර වෙනුවෙන් වැය කළ අවස්ථාවක් ලෙස සැලකිය යුතු ය. මේ කර්තව්‍යය ඇමී. ඩී. ආර්යපාල හා හේමපාල විජයවර්ධන මහාචාර්යවරුන්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමාගමේ සම්බන්ධය සහිත ව කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහලාංශයේ ආචාර්යවරුන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් ඉටු කරන ලද වැදගත් ජාතික මෙහෙවරක් ලෙස නොයෙක් වර අගයීමට පාත්‍රව ඇත. මෙම ග්‍රන්ථ සංස්කරණයට සහභාගි වූ ආචාර්යවරුන් ලද පුහුණුව හා තත් විෂයීය දැනුමත් විධිමත් ලෙස සම්භාව්‍ය ග්‍රන්ථ සංස්කරණ කිරීමේ පර්වයත් සම්බන්ධයෙන් පවත්නා ශක්‍යතාව විද්වත් සමාජය විසින් පිළිගැනීම හිසා ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා

මණ්ඩලය විසින් කරන ලද ආරාධනාවක් පරිදි සිංහලාංශය මගින් **බුක්සරණ** නම් සම්භාව්‍ය ග්‍රන්ථය සංස්කරණය කරන ලදුව මුද්‍රණ කටයුතු දැනට සිදුවෙමින් පවතී. මේ සංස්කරණ කටයුතු සිදු කරන ලද්දේ මහාචාර්ය රෝහිණී පරණවිතාන, මහාචාර්ය ආනන්ද තිස්ස කුමාර හා ජ්‍යෙෂ්ඨ කට්ඨාචාර්ය ජේමසිරි නාගසිංහ යන ත්‍රිපුද්ගල සංස්කාරක මණ්ඩලයක් විසිනි. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමාගමේ නිත්‍ය කාරක සභිකයන් ලෙස ආර්යපාල මහාචාර්යතුමා ද විජයවර්ධන මහාචාර්යතුමා ද දිගු කලක් එම සමාගමට සම්බන්ධ ව කටයුතු කළේ ය. මහාචාර්ය රෝහිණී පරණවිතාන එම සමාගමේ කාරක සභාවේ නිත්‍ය සාමාජිකාවක මෙන් කටයුතු කරන අතර එම කාරක සභාව නියෝජනය කරන එක ම කාන්තා සභිකාව ද වේ.

සිංහලාංශයේ පුස්තකාලය

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය තුළ සිංහලාංශයක් ස්ථාපනය කොට එය සංවර්ධනය කිරීමේ ලා පුරෝගාමීව කටයුතු කළ ආර්යපාල මහාචාර්යතුමා විසින් සිංහලාංශයේ පුස්තකාලයක් ආරම්භ කිරීම එහි ශාස්ත්‍රීය ප්‍රගමනය උදෙසා හේතු වූ ඉතා යහපත් කටයුත්තක් බව සඳහන් කළ යුතුය. ශාස්ත්‍ර ඥානය වඩා පුළුල් ලෙස ශිෂ්‍යයන් වෙත ලබාදීම සඳහා පුස්තකාලයකින් ඉටු වන කාර්යභාරය සුළුපටු නොවේ. පුස්තකාලයේ වර්ධනය හා ගුරු ශිෂ්‍ය දෙපක්ෂය විසින් එය ආශ්‍රය කරනු ලැබීම අධ්‍යයනාංශයේ තත්ත්වය ප්‍රමාණ කර ගැනීමේ ප්‍රබල සාධකයකි. ඉගැන්වීම් කටයුතු සඳහා ද පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා ද පුස්තකාලයකින් ලබා ගත හැකි ආධාරය අපමණ ය. සිංහල විෂයට අදාළ වන ශබ්දකෝෂ, විශ්වකෝෂ, පාරිභාෂික පදමාලා, සම්භාව්‍ය ගද්‍යපද්‍ය ග්‍රන්ථ, විචාර ග්‍රන්ථ නූතන සාහිත්‍ය නිර්මාණ සහිත සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයේ වැදගත්කමකින් යුතු ග්‍රන්ථ සමුච්චියක් මුලාරම්භයේ සිට ම සිංහල අංශය සතු ව පැවතියේ ය. ඉතික්ඛිතිව අධ්‍යයනාංශයේ ආචාර්ය මණ්ඩලය විසින් වසර ගණනක් පුරා මාසික ව සිය පෞද්ගලික මුදල් යොදමින් කාලීන වැදගත්කමකින් යුත් විචාර ග්‍රන්ථ, නවකථා, කෙටිකථා, පද්‍ය නිර්මාණ ග්‍රන්ථ රාශියක් එක් කරමින් පුස්තකාලය ක්‍රමයෙන් පොහොසත් කරනු ලැබිණ. මුල් අවධියේ දී රෝහිණී පරණවිතාන මහත්මිය පුස්තකාලයේ පැවැත්ම සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කළ අතර පසුව ජේමසිරි නාගසිංහ මහතා විසින් එහි කටයුතු භාරගෙන එහි පොත් ලැයිස්තුගත කොට ක්‍රමවත් ලෙස සකස් කරනු ලැබිණ. 1992 දී සිංහලාංශය නව ශාස්ත්‍ර පීඨ ගොඩනැගිල්ලෙහි ස්ථානගත කරනු ලැබූ පසු පුස්තකාලය සඳහා වෙන ම කාමරයක් යොදා ගන්නා ලදී. මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න මහත්මිය අංශ ප්‍රධාන වශයෙන් කටයුතු කළ අවදියේ දී පු ජ්‍ය අගලකඩ සිරිසුමන හිමියෝ වසර කීපයක් පුස්තකාලය භාර ආචාර්ය වරයා ලෙස එහි දියුණුවට අගනා සේවයක් ඉටු කළහ. තාවකාලික කට්ඨාචාර්යවරුන් එහි පරිපාලනය සම්බන්ධ ව කටයුතු කරන අතර වසර තුනට ම අයත් සිංහල විශේෂ උපාධි අපේක්ෂකයෝ ද, ආචාර්ය මණ්ඩලය ද පොත් පරිහරණය කරමින් නිබඳ ව පුස්තකාලයෙන් ප්‍රයෝජන ගනිති. ඒ. ඩී. පාල, සම්මානිත

මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න, සම්මානිත මහාචාර්ය ජේ. ඩී. දිසානායක, මහාචාර්ය සිරි ගුණසිංහ ආදී විද්වත් ලේඛකයන් විසින් ඊට පරිත්‍යාග කරන ලද විෂයානුබද්ධ ග්‍රන්ථ සංචිත කිහිපයක් මෙම පුස්තකාලය සතු ය.

පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන කටයුතු

ප්‍රථම උපාධි පාඨමාලාවලට අමතර ව පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන සඳහා පර්යේෂණ මූලික වැඩ පිළිවෙළක් මුල් කාලයේ පටන් ම අංශය තුළ ක්‍රියාත්මකව පැවතුණි. ඒ සඳහා අධ්‍යයනාංශයේ ආචාර්ය මණ්ඩලයේ උපදේශන සහිත ව පර්යේෂණාත්මක නිබන්ධනයක් ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ. මේ ක්‍රමය යටතේ දර්ශනසූරී (Phd), දර්ශනපති (Mphil), ශාස්ත්‍රපති (MA) උපාධි ලැබුවෝ බොහෝ වෙති. සිංහල අංශයේ සේවයෙන් විශ්‍රාමලත් සම්මානිත මහාචාර්යවරු තිදෙනා ද ආචාර්ය උපාධි ලැබුවේ කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අංශයෙනි. දැනට වසර කිහිපයක සිට සිංහලාංශය මගින් එක් අවුරුදු ශාස්ත්‍රපති පාඨමාලාවක් සංවිධානය වේ. මහාචාර්ය අගලකඩ සිරිසුමන හිමියන්ගේ අංශ ප්‍රධානත්වය යටතේ මහාචාර්ය සඳගෝමි කෝපරනේවා මහතාගේ සම්බන්ධීකාරකත්වයෙන් 2012 දී ආරම්භ කරන ලද එක් අවුරුදු සිංහල ශාස්ත්‍රපති පාඨමාලාව සිංහල අංශයට මහත් කීර්තියක් මෙන්ම ප්‍රතිලාභ ලබා දුන් වැඩ සටහනක් බවට පත් වී ඇත. මේ පාඨමාලාව මගින් සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යය, නූතන සාහිත්‍යය, වාග්විද්‍යාව, භාෂාව, සංස්කෘතිය හා කලාශිල්ප පර්යේෂණ විධි යන විෂය ක්ෂේත්‍ර යටතේ පිරිපුන් දැනුමක් ලබා දෙනු ලැබේ. සිංහල විෂය ගැන විශේෂ උනන්දුවක් දක්වන්නන් බොහෝ දෙනෙකු තම ශාස්ත්‍රීය හා වෘත්තීය අවශ්‍යතා වමගින් සපුරා ගෙන ඇත. මේ සඳහා දේශන සෙනසුරාදා පැවැත්වෙන අතර ඒ ඒ විෂය ඉගැන්වීම සඳහා ප්‍රවීණත්වයක් ලද මහාචාර්යවරු සහභාගි වෙති. සිංහල අංශය මගින් සිංහල ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවක් ද ක්‍රියාත්මක වේ. එය පැවැත්වෙන්නේ විශ්වවිද්‍යාලයට පිවිසීමේ භාග්‍යය නොලත් එහෙත් සිංහල පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් අවබෝධයක් ලබා ගැනීමේ කැමැත්ත ඇති අයගේ අවශ්‍යතා ඉටු කිරීම සඳහා ය. මේ පාඨමාලාවේ සම්බන්ධීකාරක ලෙස කටයුතු කරන්නේ ආචාර්ය ජේමසිරි නාගසිංහ මහතා ය. දේශන පැවැත්වෙන්නේ සෙනසුරාදා ය. සිංහල විෂය ගැන විශ්වවිද්‍යාල මට්ටමේ දැනුමක් ලබා ගනු සඳහා රූපි කරන විශාල පිරිසක් මේ වන විට ද සිංහල ඩිප්ලෝමා ලබාගෙන ඇත.

ඇම්.ඩී. ආර්යපාල ශ්‍රවණාගාරය

ඒ වන විට සිංහලාංශය මගින් පැවැත්වුණු විවිධ ශාස්ත්‍රීය සම්මන්ත්‍රණ සඳහා ද උපාධි පාඨමාලාවලට දේශන පැවැත්වීම සඳහා ද ඉඩකඩ හා පහසුකම් ඇති ශ්‍රවණාගාරයක් නොමැති වීමේ අඩුව අවබෝධ වී තිබුණි. මේ අවශ්‍යතාව සපුරාලනු පිණිස පහසුකම් හා ඉඩකඩ සහිත ශ්‍රවණාගාරයක් සකස් කරන ලදී. එම ශ්‍රවණාගාරය 'ඇම්. ඩී. ආර්යපාල

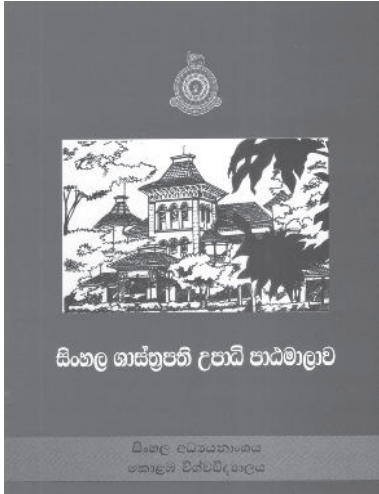
ශ්‍රවණාගාරය' යනුවෙන් නම් කිරීම සිංහලාංශයේ ඉතිහාසය හා සම්බන්ධ වැදගත් සිද්ධියක් ලෙස සඳහන් කළ යුතු ය. මෙම ශ්‍රවණාගාරය පිළියෙළ කිරීම හා අංශයේ භෞතික පහසුකම් රාශියක් සපුරා ගැනීම සඳහා වචකට අංශ ප්‍රධාන ව සිටි මහාචාර්ය අගලකඩ සිරසුමන හිමියෝ ඉතා උනන්දුවෙන් කටයුතු කළහ.

අංශ ප්‍රධානවරු

අර්ධ ශතවර්ෂයකට වැඩි කාලයක් මුළුලලේ අංශ ප්‍රධානවරුන් දොළොස් දෙනෙකුගේ පාලනය යටතේ ඉදිරියට ආ කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහලාංශය, ශ්‍රී ලංකාවේ අනාගතය සුදීප්ත කරනු සඳහා විද්‍යාර්ථීන් දහස් ගණනක් ශාස්ත්‍රීය වශයෙන් පෝෂණය කරමින් ද වමඟින් ඔවුන්ගේ චින්තනය පොහොසත් කරමින් ද විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතිය තුළ විශේෂ කීර්ති නාමයක් අත්පත් කරගෙන ඇත. අධ්‍යයන හා පර්යේෂණ කටයුතු ප්‍රශංසනීය ලෙස පවත්වාගෙන යන සිංහලාංශය තවත් අධ්‍යයන ඒකක දෙකක් කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය තුළ ආරම්භ කිරීමේ සත්කාර්යයට ද දායක වී ඇත.

බෞද්ධ අධ්‍යයන ඒකකය

ආරම්භයේ පටන් ම සිංහල විෂය සම්බන්ධව පමණක් නොව ඊට ආබද්ධ විෂය ක්ෂේත්‍ර වර්ධනය කිරීම සඳහා අවංක චේතනාවකින් නොපසුබටව කටයුතු කළ ආර්යපාල මහාචාර්යතුමා 1972 විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිසංවිධානය ක්‍රියාත්මක වීමේ දී කොළඹ පුරවර සරසවියට අහිමි වී ගිය බෞද්ධ අධ්‍යයන විෂය නැවත මේ සරසවි බිම තුළ ඉගැන්වීම සඳහා කටයුතු සම්පාදනය කළේය. ඒ අවධියේ සිංහලාංශයේ ප්‍රධානත්වය සිටිද මහාචාර්ය තිස්ස ජයවර්ධන හා මහාචාර්ය තනතුර හෙබවූ මහාචාර්ය හේමපාල විජයවර්ධන මහත්වරුන්ට මේ සඳහා ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමාගමේ ද සහයෝගය ද ලැබිණ. ඒ වන විට ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ බෞද්ධ අධ්‍යයනය පිළිබඳ ප්‍රථම උපාධිය ලබා සිටි පූජ්‍ය උඩුතාවර ආනන්ද හිමි පළමුවෙන් ම වීම අධ්‍යයන ඒකකයට බඳවා ගනු ලැබිණ. මේ විෂය සම්බන්ධ ව මනා ප්‍රමිතියකින් යුත් පාඨමාලා සැකසීමේ අවශ්‍යතාව මත බෞද්ධ අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රාමාණික විද්වතෙකු වන මහාචාර්ය වයි. කරුණාදාස මහතා වර්ෂයක කාලයක් සඳහා අංශයට අනුයුක්ත කර ගනු ලැබිණ. ඉතා උනන්දුවෙන් ආරම්භ කොට වහි කටයුතු සාර්ථක ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබූව ද, වසර කිහිපයකට පසු පරිපාලනයෙන් ඊට ලැබුණු අවධානය අඩු වීම නිසා ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව අඩු විය. පාඨමාලා ආවරණය කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට දේශකවරුන් නොමැති වීම ද මීට හේතු විය. එහෙත් පුරවර සරසවියක බෞද්ධ අධ්‍යයන විෂය වර්ධනය කිරීමේ වැදගත්කම වටහා ගත් වචකට සිංහල අංශයේ ප්‍රධානත්වය දැරූ මහාචාර්ය

රෝගීන් පරණවිතාන මහත්මිය ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව වැඩි කර ගැනීමට කටයුතු කරමින් බාහිර කටයුතු වාර්ෂිකව සොදවා ගෙන ඉගැන්වීම් කටයුතු යථා තත්වයට පත් කළ බැවින් ක්‍රමයෙන් භාග්‍ය පක්ෂයට නැඹුරු වී තිබුණු එම බෞද්ධ අධ්‍යයන ඒකකය නැවතත් යථා තත්වයට පත් විය. ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ ප්‍රථම උපාධිය ලබා සිටි පූජ්‍ය මැදවිච්චියේ ධම්මපෝති හිමි ද කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ බෞද්ධ අධ්‍යයන විෂය ප්‍රගුණ කළ විමල් හේවාමානගේ මහතා ද එම බෞද්ධ අධ්‍යයන ඒකකයේ ආචාර්ය මණ්ඩලයට බඳවා ගනු ලැබූ මහාචාර්ය අසංග තිලකරත්න මේ අංශයේ මහාචාර්ය තනතුරට පත් වීමෙන් පසු සිංහල අංශයෙන් වෙන්ව ස්වාධීන අධ්‍යයන අංශයක් බවට පත් කිරීමට කටයුතු සම්පාදනය කරනු ලැබිණ. සිංහලාංශය යටතේ බෞද්ධ අධ්‍යයන ඒකකය අවුරුදු විස්සක් පමණ කාලයක් ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවට බෞද්ධ අධ්‍යයනය පිළිබඳ පාඨමාලා උගන්වමින් ප්‍රශස්ත සේවාවක් ඉටු කරන ලද අතර 2016 වසරේ දී ඊට විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිසම මගින් වෙන ම අධ්‍යයන අංශයක් ලෙස කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය අවසරය හා හිමිකම් ලබා දී ඇත. විසි වසරක් පුරා සිංහලාංශය සෙවණේ ප්‍රවර්ධනය වූ මෙම අංශය අද ලබා ඇති දියුණුව එහි මූලාරම්භය සිදු කළ සිංහලාංශයට ද ගෞරවයකි.

ජනමාධ්‍ය ඒකකය ආරම්භ කිරීම

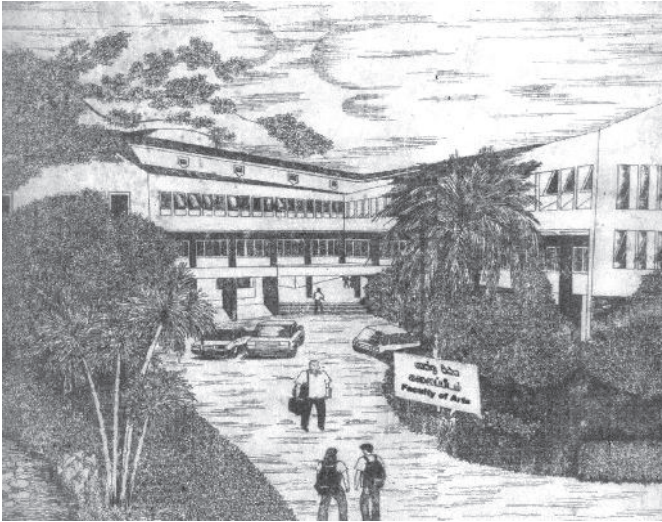
අසූව දශකය අවසානයේ දී ජනමාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ කටයුතු කරන්නන්ට ඒ පිළිබඳ දැනුමක් හා පුහුණුවක් ලබා දීම සඳහා කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ශාස්ත්‍ර පීඨයෙහි ජනමාධ්‍ය ඒකකයක් පිහිටුවන ලදී. මේ ඒකකය ආරම්භ කිරීම සඳහා මහාචාර්ය ජේ. ඩී. දිසානායක, විඛිච්චන් ආර්යදාස, ඩී. එල්. කාර්යකරවන යන විද්වත්තු මූලිකත්වය ගෙන කටයුතු කළහ. 1986 දී ආරම්භ කරන ලද මෙම ඒකකයේ සමාරම්භක සම්බන්ධීකාරක ලෙස (1986-1988) කටයුතු කළේ එවකට සිංහලාංශයේ අංශ ප්‍රධාන තනතුරේ කටයුතු කළ මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න මහත්මිය යි. සිංහලාංශය යටතේ නොපැවතියත් මේ ජනමාධ්‍ය ඒකකයේ පැවැත්ම වෙනුවෙන් ද සිංහලාංශයෙන් ලද පිරිවහල අපමණ ය. ඉන් වසරකට පමණ පසුව එහි සම්බන්ධීකාරක ලෙස පත්වූ සිංහලාංශයේ මහාචාර්ය ජේ. ඩී. දිසානායක මහතා සේවයෙන් විශ්‍රාම ගන්නා තුරු ම එහි පැවැත්මට ඉගැන්වීමෙන් ද පරිපාලනයෙන් ද විශාල ශක්තියක් ලබා දුන්නේය. දිසානායක මහාචාර්යතුමා සේවයෙන් විශ්‍රාම ගත් පසු සිංහලාංශයේ සහාය මහාචාර්යවරයෙකු වූ අනුර වික්‍රමසිංහ මහතා ද කලක් එම තනතුරෙහි කටයුතු කළේය. සිංහල, ඉංග්‍රීසි, දෙමළ යන භාෂාන්‍යෙන් ම ක්‍රියාත්මක කෙරෙන ජනමාධ්‍ය ඩිජිටල් පාඨමාලාව වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාවේ ජනමාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රය තුළ විශේෂ පිළිගැනීමට ලක් වේ. මෙම ජනමාධ්‍ය ඒකකය සම්බන්ධීකාරකවරයකුගේ පරිපාලනය යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. ආරම්භයේ දී ඩිජිටල් පාඨමාලාව පමණක් පැවැත්වුණු අතර ක්‍රමයෙන් විශ්වවිද්‍යාල උපාධි අපේක්ෂකයන්ට ද එම විෂය හැදෑරීම සඳහා අවස්ථාව උදා කරදෙනු ලැබිණ. මේ පාඨමාලා දෙකෙන් ම ශාස්ත්‍රීය හැදෑරූ බොහෝ දෙනෙක් වර්තමාන ජනමාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ විවිධ තනතුරුවල නියැලී සිටිති.

නව ගොඩනැගිල්ලේ ස්ථානගත වීම

රට තුළ නැගී ආ විවිධ දේශපාලන අරගල හමුවේ විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතියේ කටයුතුවලට ද වරින් වර බාධා පැමිණුණේ ය. 1989 ඇති වූ දේශපාලන අරගල නිසා කලක් වැසෙමින් ඇරෙමින් පැවති විශ්වවිද්‍යාලය තුළ 1990ට පසුව නැවතත් ක්‍රමවත් පැවැත්මක් දක්නට ලැබුණි. සරසවි ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව අතරේ සංස්කෘතික වශයෙන් උද්දීපනයක් ඇති කිරීමෙන් ඔවුන් අතර සාමකාමී වීමෙන්ම සෞන්දර්යශීලී පරිසරයක් ඇති කිරීමේ අපේක්ෂාවෙන් කටයුතු සංවිධානය කරවීම සඳහා ඒ වන විට විශ්‍රාම ලබා සිටි මහාචාර්ය චිදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර මහතා සිංහලාංශයට අනුයුක්ත කරනු ලැබුණි. වසර විසිතුනක් පුරා තර්ස්ටන් පාර පර්ශ්‍රයේ ප්‍රධාන ගොඩනැගිල්ලේ නිවාසග්‍රහණය කරගෙන සිටි සිංහල අධ්‍යයනාංශය 1992 දී පැරණි තුරග තරග පිටියේ ඉදි කෙරුණු නව ශාස්ත්‍ර පීඨ ගොඩනැගිල්ලට ගෙන යන ලදී. වසර කිහිපයකට පසු සිංහලාංශය එම ගොඩනැගිල්ලේම වෙනත් කොටසක ස්ථානගත කරනු ලැබුණි. බොහෝ කලක් කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ශාස්ත්‍ර පීඨයේ අධ්‍යයන කටයුතු පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ පැවති සාම්ප්‍රදායික විෂය නිර්දේශ පටිපාටිය හා විභාග පැවැත්වීමේ ක්‍රමයට අනුකූලව සිදු වූ අතර, 1997 දී සෛමස්තර (Semester) ක්‍රමයට මාරු විය. එමඟින් වසර අවසාන පරීක්ෂණ වෙනුවට වර්ෂය සෛමස්තර දෙකකට බෙදා ඒ ඒ සෛමස්තරවලට ඉගැන්වෙන පාඨමාලා, ඒ සෛමස්තර අවසානයේ දී ම විභාග පවත්වා සමාප්ත කිරීමේ ක්‍රමයක් ආරම්භ කරන ලදී. ඊට පෙර සමයේ ක්‍රියාත්මක වූ සාම්ප්‍රදායික ක්‍රමය අනුව ඒ ඒ පාඨමාලාව හා සම්බන්ධ දේශන ඇතුළු සියලු කටයුතු වසරක් පුරා පුළුල් වශයෙන් සිදු කරනු ලැබුණි. මේ නව ක්‍රමය යටතේ පාඨමාලාවල කාල සීමාව කෙටි වීම නිසා ඇති වූ වෙනස්කම් ගැන බොහෝ දෙනා විවිධ දෘෂ්ටිකෝණවලින් අදහස් දැක්වූව ද, එම ක්‍රමය දැන් විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතිය තුළ ස්ථාවර පදනමක් සහිතව ස්ථාපනය වී ඇත.

ගුරු ශිෂ්‍ය සම්බන්ධතා

විශ්වවිද්‍යාලයක් යනු ශාස්ත්‍රීය පර්යේෂණයෙහි හා ඉගැන්වීමෙහි යෙදෙන ආචාර්යවරුන්ගෙන් හා එම ආචාර්යවරුන්ගේ මාර්ගෝපදේශකත්වය යටතේ දැනුම හා ශික්ෂණය ලබන ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවගෙන් ද සමන්විත වූවකි. මෙම ශිෂ්‍යයෝ විවිධ සමාජ පරිසරවලට සම්බන්ධකම් ඇත්තෝ ය. ඔවුහු රට පුරා විසිරී පවතින විවිධ මට්ටමේ පාසල්වලින් ශික්ෂණය ලබා ඇත. ඔවුන් විශ්වවිද්‍යාලයට පැමිණි කල්හි එක ම සමාජයක් බවට පත්වන බැවින් ඔවුන් අතර එකමුතුකම හා අනෙකුත් සහජීවනය වගා කර ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය කටයුත්තක් වේ. සමාජයේ ඉදිරි ගමනට උරුමය බුද්ධිමත් පුරවැසියන් පිරිසක් විශ්වවිද්‍යාල තුළින් බිහිවිය යුතු බැවින් එහි ගත කරන කාලයේ දී අනෙකුත් සහජීවනයෙන් කටයුතු කිරීමේ පුහුණුව ලබා ගත යුතු වේ. විවිධ කාර්යසිද්ධි මගින් ශිෂ්‍යයන් හා ආචාර්යවරුන් අතර සම්බන්ධතාව ගොඩනගා ගැනීම මේ සම්බන්ධයෙන් අත්‍යවශ්‍ය

වේ. ආචාර්යවරුන් හා සමීප වීම, සහෝදර ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව සමඟ අනෙකුත් සුභද්‍ර ධර්ම කටයුතු කිරීම ආදිය මගින් ශිෂ්‍යයාගේ අනාගත ජීවිතය සමෘද්ධිමත් කර ගැනීමට සුදුසු පරිසරයක් ඇති වේ. විශ්වවිද්‍යාලවල දී ශිෂ්‍ය සංගම් හා සම්බන්ධ ව කටයුතු කිරීමෙන් ඔවුන්ගේ අනාගත ජීවිතවලට ලැබෙන ආලෝකය ඉමහත් ය.

ශිෂ්‍යයන් අතර එකමුතුකම වර්ධනය කරමින් ශිෂ්‍ය සංගම් පිහිටුවීමේ දී හා පවත්වාගෙන යාමේදී මූලාරම්භයේ පටන් ම සිංහලාංශයේ ආචාර්යවරුන් විශේෂ මෙහෙවරක් ඉටු කර ඇත. පී. ඩී. සන්නස්ගල, ඩී. ඩී. හපුආරච්චි යන ආචාර්යවරු මේ සම්බන්ධව උනන්දුවෙන් කටයුතු කළහ. 1968 දී කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ කලා මණ්ඩලය පිහිටුවීමේ ලා පුරෝගාමී වූයේ ද එහි පළමුවන සභාපතිවරයා වූයේ ද සිංහලාංශයේ කථිකාචාර්යවරයකු වූ ඩී. ඩී. හපුආරච්චි මහතා ය. මහාචාර්ය අනුර වික්‍රමසිංහ හා මහාචාර්ය ජේ. ඩී. දිසානායක යන ආචාර්යවරු ජ්‍යෙෂ්ඨ ශිෂ්‍ය අනුශාසකවරුන් ලෙස විශ්වවිද්‍යාලයේ යහ පැවැත්ම සඳහා කරන ලද සේවය ද අගය කටයුතු වේ. 70 - 80 දශක තුළ දී පිහිටුවන ලද ශිෂ්‍ය සංගම් විශ්වවිද්‍යාලය තුළ සක්‍රීය පරිසරයක් ගොඩනැංවූ ධර්ම විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුතුය. සිංහලාංශයේ ආචාර්යවරයකු වූ අනුර වික්‍රමසිංහ ප්‍රධාන ශිෂ්‍ය අනුශාසක වශයෙන් කිහිප වතාවක් කටයුතු කළ අතර ඒ අවධියේ විශ්වවිද්‍යාලය තුළ කලා කටයුතුවල මහත් ප්‍රබෝධයක් දක්නට ලැබිණ. ඒ මහතාගේ උපදේශනය සහිතව 'සිංහල සංගමය', 'ධෛර්‍ය සහෝදර සංගමය', 'සිංහල ලේඛක සංගමය', 'විනිදන කලා කේන්ද්‍රය', 'ප්‍රබුද්ධ සිනමා කවය', 'නිදහස් සිතුවිලි සංගමය', 'මුස්ලිම් මස්ලිස් සංගමය', 'සමාජසේවා සංගමය', 'පෙරදිග සංගීත සංගමය', 'නාට්‍ය සංගමය' ආදී සංගම් ආරම්භ කළ ශිෂ්‍යයෝ එමගින් සමාජයේ යහ පැවැත්මට අදාළ විවිධ කටයුතු සංවිධානය කළහ. මේ සංගම් කටයුතු මෙහෙයවීමේ කාර්යය සඳහා අනුර වික්‍රමසිංහ, කුසුමා කරුණාරත්න, රෝහිණී පරණවිතාන සහ තිස්ස ජයවර්ධන යන ආචාර්යවරුන්ගේ මඟ පෙන්වීම වෙසෙසින් හේතු වූ ධර්ම සඳහන් කළ යුතු ය. මේ සංගම් ශාස්ත්‍ර පීඨයට පමණක් සීමා වූයේ නැත. ශාස්ත්‍ර පීඨ සිසුන් මූලිකත්වය ගත්ත ද සියලුම පීඨවල සිසුන්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වය ඒ තුළ දක්නට ලැබිණ. මෙහි දී වසරක් පාසා සංවිධානය වූ අන්තර් පීඨ නාට්‍ය තරඟයක් පවත්වන ලදී. එකල විශ්වවිද්‍යාල භූමිය තුළ මේ සංගම් මගින් නාට්‍ය තරඟ, කථික තරඟ, සාහිත්‍ය උත්සව, නාට්‍ය සංදර්ශන, චිත්‍රපට දර්ශන, ශාස්ත්‍රීය සම්මන්ත්‍රණ, පොත් ප්‍රදර්ශන නිරතුරුව සංවිධානය විය. මේ කටයුතුවලට සක්‍රීය ව සම්බන්ධ වෙමින් කටයුතු කළ විද්‍යාර්ථීන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙකු අද සමාජයේ උසස් නිලතල හොඳවමින් ද, කලා ක්ෂේත්‍රවල ප්‍රවීණයන් ලෙස බැබළෙමින් ද, දේශපාලන කටයුතුවලට සම්බන්ධ වෙමින් ද,

කලා නිර්මාණයේ යෙදෙමින් ද කටයුතු කරනු දක්නට ලැබේ. වර්තමානයේ ද මේ ක්‍රමය නැසී යා නොදී රැක ගැනීමට සිංහලාංශයේ ආචාර්යවරුන් දක්වන සැලකිල්ල හා සහාය වී අයුරින්ම පවතී. සිංහල අංශය ගුරු - ශිෂ්‍ය දෙපක්ෂය අතර සමීප සම්බන්ධයක් පවත්වාගෙන යන අධ්‍යයනාංශයක් ලෙස පීඨය තුළ ප්‍රකට ය. මහාචාර්ය අනුර වික්‍රමසිංහ මෙම ශිෂ්‍ය සංගම් ඒකාබද්ධ වන කලා මණ්ඩලයේ සභාපති ලෙස දීර්ඝ කාලයක් කටයුතු කළ අතර මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න මහත්මිය, මහාචාර්ය සරත් විජේසූරිය මහතා (2006) සහ මහාචාර්ය පූජ්‍ය අගලකඩ සිරිසුමන ස්වාමීන්වහන්සේ ද එහි සභාපතිත්වය දරමින් ශිෂ්‍ය කටයුතු සංවිධානය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය අනුශාසකත්වය ලබා දුන්හ. ශිෂ්‍ය සංගම්වල දියුණුවට හා පැවැත්මට වර්තමාන ආචාර්යවරුන්ගෙන් ද නොමඳ අනුග්‍රහයක් ලැබේ. විශේෂයෙන් සිංහල සංගමයේ පෙරපිටි භාණ්ඩාගාරික වශයෙන් දිගටම කටයුතු කළේ සිංහලාංශයේ ආචාර්යවරයෙකි. සිංහල සංගමයේ ප්‍රකාශනයක් ලෙස පළ වූ **සාරස** (2002) සඟරාව ගුරු - සිසු සැමගේ අවධානය දිනා ගත් ප්‍රකාශනයකි.

ජාත්‍යන්තර කටයුතු

සිය ශාස්ත්‍රීය කුසලතා හා ශක්‍යතා හේතු කොට ගෙන සිංහලාංශයේ ආචාර්යවරු නිරන්තරයෙන් ම ජන සමාජය තුළ විශේෂ පිළිගැනීමට ලක් වෙති. මේ හිසා ම කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහලාංශයේ කීර්ති සෝමය සිරිලක තුළ පමණක් නොව සිරිලක් වෙරළේ හිමිහිමි ද ඉක්මවා පැතිර ගියේ ය. දෙළොස්වන ශතවර්ෂයට අයත් 'දබ්දු ලෝමාගානු' නම් වූ මාලදිවයිනේ පැරණිතම ලේඛනයක් කියවා ඉංග්‍රීසි බසට නගමින් එම රටේ ඉතිහාසය සම්බන්ධව එතෙක් කල් ආවරණය වී තිබූ තතු හෙළිදරව් කිරීමට හේමපාල විජයවර්ධන හා ජේ. ඩී. දිසානායක යන සිංහලාංශයේ මහාචාර්යවරුන් දෙපළක් සමත් වීම එවැනි වැදගත් අවස්ථාවකි. මෙසේ අප මහාචාර්යවරුන්ගේ සුපරීක්ෂාවට භාජන කරනු ලැබුණේ දෙළොස්වන ශතවර්ෂයේ මාලදිවයිනේ භාවිත වූ 'එවේලා' අකුරින් ලියන ලද, වර්තමාන මාලදිවයිනේ උගතුන්ට කියවා ගැනීමට නොහැකි වූ පුරාණයේ එහි බෞද්ධ විභාරාමයක් සතු වූ ඉඩකඩමි අලුතින් ඉදි වූ මුස්ලිම් පල්ලියකට පැවරුණු බව කියවෙන තඹ සන්නසකි. අතීතයේ බෞද්ධ දේශයක් ව පැවති මාලදිවයින මුස්ලිම් රාජ්‍යයක් බවට පත්වීම සම්බන්ධ පැරණි පුවතක් අන්තර්ගත තඹපත් තිහකින් යුත් මේ ලේඛනයේ භාෂාව හා අකුරු මගින් පැහැදිලි වූයේ ශ්‍රී ලංකාවත් මාලදිවයිනත් අතර එකල පැවති සමීප සම්බන්ධය යි. 1982 දී කරන ලද මේ පර්යේෂණය පිළිබඳ තොරතුරු මාලදිවයිනේ ජනරජයේ වාග්විද්‍යාව හා චේතිහාසික පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය මගින් ප්‍රසිද්ධියට පත් කරනු ලැබූ අතර ඒ පිළිබඳ අප මහාචාර්ය දෙපළ සම්බන්ධ කර ගත් රූපවාහිනී සම්මුඛ සාකච්ඡාවක් මගින් ඒ පිළිබඳ මාලදිවයිනේ ජනතාව ද දැනුවත් කරන ලදී. මෙයින් පසුව ද මේ මහාචාර්ය දෙපළ මාලදිවයිනේ තවත් දූපත් හා කොදෙව් රාශියකට ගොස් ඒවායේ භාවිත ජනබස පිළිබඳ පර්යේෂණ කටයුතුවල යෙදුණහ.

1990/91 සිංහල විශේෂ උපාධි විද්‍යාර්ථීන් සමඟ සිංහල අංශයේ ආචාර්ය මණ්ඩලය සහ උපකුලපති මහාචාර්ය ඩබ්.ඩී. ලක්ෂ්මන්

ලන්ඩන් විශ්වවිද්‍යාලයේ පෙරදිග හා අප්‍රිකානු අධ්‍යයන ආයතනය (SOAS) කලක පටන් ශ්‍රී ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාල සමඟ සබඳතා පැවැත්වූ ශාස්ත්‍රීය කේන්ද්‍රයකි. ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය ආරම්භ වීමටත් පෙර සිට ම යුනිවර්සිටි කොලීජියේ සිංහලාංශයේ ආචාර්යවරුන්ගෙන් ගුරුපදේශ ලබමින් ශ්‍රී ලාංකික ශිෂ්‍යයෝ ලන්ඩන් විශ්වවිද්‍යාලයේ උපාධි ලබා ගත්හ. එම උපාධි ලබා දීම සඳහා පරීක්ෂණ මෙහෙයවන ලද්දේ ලන්ඩන් විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අංශයේ සේවයේ නිරතව සිටි ශ්‍රී ලාංකික මහාචාර්යවරයෙකු විසිනි.

එම විශ්වවිද්‍යාලයේ ආචාර්ය උපාධි ලැබූ චාල්ස් ගොඩකුඹුරේ, ඇම්. ඩී. ආර්යපාල, පී. ඊ. ඊ. ප්‍රනාන්දු ආදී විද්වත්හු ඉන් අනතුරුව වරින්වර එම ආයතනයේ සිංහල විෂය භාර ව කටයුතු කළහ. ඔවුන්ගෙන් සිංහල විෂය පිළිබඳ ප්‍රවීණත්වය ලත් සී. ඊ. ඩී. රේනල්ඩ්ස් නම් බ්‍රිතාන්‍ය ජාතික ආචාර්යතුමා ඉන් පසුව දිගු කලක් එම තනතුරේ කටයුතු කළේ ය. මේ කාලය තුළ දී ද ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ කටිකාචාර්යවරු සිය පශ්චාත් උපාධි පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා ලන්ඩන් විශ්වවිද්‍යාලයේ එම ආයතනයට සම්බන්ධ වූහ. මෑතක දී අනාවප්‍රාප්ත වූ මහාචාර්ය තිස්ස ජයවර්ධන මහතා ආචාර්ය උපාධිය (1970) ලබා ගත්තේ ද එම විශ්වවිද්‍යාලයෙනි. රේනල්ඩ්ස් මහතා විශ්‍රාම ගැනීමෙන් පසුව එම අංශයේ ප්‍රධාන තනතුර සඳහා ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාලයකින් මහාචාර්යවරයකු ගෙන්වාගෙන එම කටයුතු ඉදිරියට ගෙන යාමේ අවශ්‍යතාවක් වළඹියත් ඒ සඳහා මුදල් ප්‍රතිපාදන ලබාදීම බ්‍රිතාන්‍ය රජය ප්‍රතික්ෂේප කළ නිසා එම අංශය වසා දැමීමට සිදු විය. ඒ අවස්ථාවේ දී ඊට මැදිහත් වූ ශ්‍රී ලංකා රජය තම වියදමින් විය පවත්වාගෙන යාමටත්

සජ්ඣ චාර්මික නිවාඩු ලබන සිංහල මහාචාර්යවරයෙකු වසරක් පාසා එහි යැවීමටත් තීරණය කළේ ය. එහි කටයුතු පෙරටත් වඩා විධිමත් ලෙස සකස් කරනු සඳහා කොළඹ සිංහලාංශයේ මහාචාර්ය තනතුර දැරූ හේමපාල විජයවර්ධන මහතා වසර තුනක කාලයක් එහි සේවයේ නියුක්ත කරවන ලදී. එහි ගත කළ කාලය තුළ දී සිංහල, පාලියන භාෂා උගන්වමින් එම අංශය හා සම්බන්ධ විෂයමාලා ප්‍රවර්ධනය සඳහා කැපවීමෙන් කටයුතු කළේ ය. ඉන් පසු කලක කොළඹ සිංහලාංශයේ මහාචාර්යවරයකු වූ ජේ. ඩී. දිසානායක මහතා ද වසරක කාලයක් (1992 - 93) එම තනතුරේ කටයුතු කළේ ය. බාහිර මැදිහත්වීම් හේතු කොට ගෙන එම තනතුරට ශ්‍රී ලංකාවේ සිංහල මහාචාර්යවරයෙකු පත් කිරීමේ සිරිත ඇණ හිටියේ ය.

ආචාර්ය මණ්ඩලය

වසර පහහක කාලයක් සිංහල විෂය සම්බන්ධ ඉහළ ප්‍රමිතීන් පවත්වා ගැනීම සඳහා තත් විෂයානුබද්ධ ශාස්ත්‍රීය ඥානය හා විචාර දර්ශනය ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව වෙත ප්‍රදානය කරන ආචාර්ය මණ්ඩලයේ ශාස්ත්‍රීය සංවර්ධනය ද අතිශයින් වැදගත් වේ. මෙහි දී විදේශ විශ්වවිද්‍යාල හා සම්බන්ධ වෙමින් ඉන් ලබාගත හැකි විශ්ව ඥානය විෂයානිවර්ධනයට ආලෝකයක් කර ගැනීම සඳහා සිංහලාංශයේ ආචාර්යවරු හිඬඳව අවධානයෙන් පසු වූහ. ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය ආරම්භ වූ මුල් අවධියේ දී ආචාර්යවරුන්ට ශාස්ත්‍රීය සංවර්ධනය සඳහා සිය වැටුප භාවිත කරමින් විදේශ විශ්වවිද්‍යාලවලට සම්බන්ධ වී පශ්චාත් උපාධි ලබා ගැනීමේ ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මකව තිබුණේ ය. මුල් කාලයේ පේරාදෙණියේ ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයට බැඳී සිටි කනිෂ්ඨ ආචාර්යවරුන්ට මේ ක්‍රමය යටතේ විදේශීය විශ්වවිද්‍යාලවලින් පශ්චාත් උපාධි ලබා ගැනීමට හැකි විය. මේ කාලය තුළ දී කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහලාංශයේ සේවය කළ සුවර්ත ගම්මන් හා තිස්ස ජයවර්ධන (1970) යන මහත්වරු ලන්ඩන් විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ද ජී.ඩී. දිසානායක නෙදර්ලන්තයේ ඇමස්ටර්ඩෑම් විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ද පශ්චාත් උපාධි ලබා ගත්හ. 1970 න් පසු ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ විදේශ විනිමය සීමා කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය නිසා විශ්වවිද්‍යාල කවිකාචාර්යවරුන්ට සිය මුදල් භාවිතා කරමින් පිටරට විදේශ විද්‍යාලය වෙත සම්බන්ධ වී උපාධි ලබාගැනීමේ අවස්ථාව අහිමි වී ගියේ ය. විවැනි අවස්ථාවක් ලබා ගත හැකි වූයේ විදේශයකින් ලැබෙන ශිෂ්‍යත්වයක් මත පමණි. සිංහලාංශයේ ආචාර්යවරු ආචාර්ය උපාධි ලබාගැනීම සඳහා විවැනි ශිෂ්‍යත්ව ප්‍රදාන ලැබෙන තෙක් කල් නොයවා දේශීය විශ්වවිද්‍යාලවලින් ආචාර්ය උපාධි ලබා ගැනීමට යුතුසුලු වූහ. නූතන සිංහල ලේඛනයේ වචන හා සම්බන්ධ සංස්ථිතිය හා වර්ගීකරණය පිළිබඳ අවධානය යොමු කරමින් ජේ.ඩී. දිසානායක මහතා (1980) ද නූතන සාහිත්‍යය භෞතිකවාදී දෘෂ්ටිකෝණයකින් විග්‍රහයට භාජන කරමින් පියසීලි විජේගුණසිංහ (1976) මහත්මිය ද, නවකථාවෙන් පිළිබිඹු වන පර්දි, පවුල, විවාහය සහ තදාශ්‍රිත සමාජ සංකල්ප පිළිබඳ අධ්‍යයනයක නිරත වූ කුසුමා කරුණාරත්න (1982) මහත්මිය ද, සිංහල

නවකතාව හා සංස්කෘතිය අතර සම්බන්ධය විමර්ශනය කරමින් අනුර වික්‍රමසිංහ (1976) මහතා ද භාරතීය විචාර කලාවේ හා සාහිත්‍යයේ බලපෑම ඇතිව වර්ධනය වූ සම්භාව්‍ය සිංහල පද්‍ය කාව්‍යයේ කාවේශ්වික විමර්ශනය කරමින් රෝහිණී පරණවිතාන (1977) මහත්මිය ද, සිංහල ජනශ්‍රැති නවතම විචාර දැක්මකින් විග්‍රහයට භාජන කරමින් මාලිනී කුලතුංග (1977) මහත්මිය ද ආචාර්ය උපාධි ලබා ගත්තේ දේශීය විශ්වවිද්‍යාලවලට සම්බන්ධ වෙමිනි. මාලිනී කුලතුංග ආචාර්යතුමිය සෞඛ්‍ය හේතූන් මත නියමිත කාල වකවානුවට පෙර සේවයෙන් විශ්‍රාම ලැබුවා ය.

ඒ කාලයේ දී සමාජය තුළ මානව ශාස්ත්‍ර අධ්‍යයන යම් ප්‍රමාණයකට අවප්‍රමාණ කරනු ලැබීම නිසා එම අධ්‍යයන අංශවල වර්ධනය උදෙසා විශ්වවිද්‍යාල පරිපාලනය විශේෂ අනුග්‍රහයක් දැක්වූයේ නැත. වසර දහහතක පමණ කාලයක් කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහලාංශයට අලුතෙන් කටීකාචාර්යවරුන් පත් කිරීමට රජයෙන් මුදල් ප්‍රතිපාදන වෙන් වූයේ නැත. කාලයාගේ ඇවෑමෙන් එම තත්වය ක්‍රමයෙන් සතුටුදායක වූ අතර කොළඹ සිංහල අංශයෙන් උසස් ප්‍රතිඵල ලබමින් ශාස්ත්‍රවේදී විශේෂ උපාධිය ලැබූ දෙදෙනෙකු වසර දෙකක දී ආචාර්ය මණ්ඩලයට බඳවා ගැනීමට හැකි විය. අධ්‍යයනාංශයෙන් කලකට පෙර ඉවත්ව විදේශගත වූ කටීකාචාර්ය ඩී. ඩී. හපුආරච්චි මහතාගේ පුරප්පාඩුව පිරවීම සඳහා පවා අලුතෙන් කටීකාචාර්යවරයෙකු බඳවා ගැනීම වෙනුවෙන් පරිපාලනය නැඹුරු කරවා ගැනීමට විශේෂ වෙනසක් දැරීමට සිදු විය. මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න අංශ ප්‍රධානතුමිය විසින් මේ සම්බන්ධයෙන් දරන ලද ප්‍රයත්නයක ප්‍රතිඵල වශයෙන් ඒ වන විට ලේඛන කලාවට ද අවතීර්ණ ව සිටි සරත් විජේසූරිය (1989) මහත්මා ද සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යය හා ප්‍රාචීන භාෂා පිළිබඳ ප්‍රවීණත්වයක් ප්‍රකාශ කළ විල්. ඒ. ඩී. ඒ. තිස්ස කුමාර මහතා (1990) ද අධ්‍යයනාංශයට සම්බන්ධ කර ගන්නා ලද්දේ ඉන් පසුව ය. මීට වසර කිහිපයකට පසු සිංහල හදාරන ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව වර්ධනය වූ කල පූජ්‍ය අගලකඩ සිරිසුමන හිමි (1994), ලතා ගුරුසිංහ මහත්මිය (1994) සහ ප්‍රේමසිරි නාගසිංහ මහත්මා (1994) ද ආචාර්ය මණ්ඩලයට බඳවාගත හැකි විය. සිංහල භාෂා අධ්‍යයනය සම්බන්ධ ව විශේෂ ප්‍රාගුණ්‍යයක් ප්‍රකට කළ සඳගෝමි කෝපරහේවා මහතා ද, ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවා විභාගයෙන් දිවයිනේ ප්‍රථමයා ලෙස තේරී පත්ව සිටිය ද ඊට වඩා සිංහලාංශයේ කටීකාචාර්ය තනතුර ම අපේක්ෂා කළ කුමුදු කරුණාරත්න රණවීර මහත්මිය ද, සිංහලාංශයට බඳවා ගත හැකි වූයේ ඉන් වසර කිහිපයකට පසු ය. සරත් විජේසූරිය සිංහල නාට්‍ය කලාව පිළිබඳ පර්යේෂණ ග්‍රන්ථයක් උදෙසා දැරුණු පති උපාධිය (1993) ද තිස්ස කුමාර මහතා චේතනාසික වාග්විද්‍යාත්මක දෘෂ්ටිකෝණයකින් අනුරාධපුරයේ ගද්‍ය භාෂාව පිළිබඳ පර්යේෂණයක ප්‍රතිඵල සඳහා ද ආචාර්ය උපාධිය (සිංහල නාමපදය හා ක්‍රියාපදය: පද විචාරාත්මක අධ්‍යයනයක් ධම්පියා අටුවා ගැටපදය ඇසුරෙන්, 1998 කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය) ද ලබා ගත්හ. විශ්වවිද්‍යාල කටීකාචාර්යවරුන් පත් කිරීම සඳහා පශ්චාත් උපාධි ලබා සිටීම විශේෂ සුදුසුකමක් ලෙස සැලකුණු අතර නූතන වාග්විද්‍යාව, පුරාකේෂර විද්‍යාව, ශ්‍රී ලංකාවේ කලා ශිල්ප, සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යය, නූතන සාහිත්‍යය යන

විෂය පථ සම්බන්ධ ශාස්ත්‍රපති උපාධි ලැබූ පස් දෙනෙක් අංශයට සම්බන්ධ කරගනු ලැබූහ. වර්තමානයේ සිංහලාංශයට සම්බන්ධ කථිකාවාර්යවරු ව්‍යාධිකාන සාහිත්‍යය, ස්ත්‍රීවාදී ප්‍රවේශයක් සහිතව නූතන නවකතා හා කෙටිකතා සාහිත්‍යය, සමාජවාග්විද්‍යාව, පුරාක්ෂර විද්‍යාව, ශ්‍රී ලංකාවේ කලා ශිල්ප, සම්භාව්‍ය සාහිත්‍ය සංස්කරණ යන විෂය පථ ආවරණය වන පරිදි තත් විෂයාභිවර්ධනයට දායක වන ආකාරයේ දර්ශනපති උපාධි ලබා සිටිති.

පොදුරාජ්‍යමණ්ඩල ශිෂ්‍යත්වයක් ලබා විංගලන්තයේ ලන්කැස්ටර් විශ්වවිද්‍යාලයේ වාග්විද්‍යා අධ්‍යයන අංශයට බැඳී භාෂා අධ්‍යයනය පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධියක් හිමි කර ගෙන සිටි තරුණ ආචාර්යවරයකු වූ සඳගෝමී කෝපරහේවා මහතා ඉන්පසුව පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයෙන් සිංහල පිළිබඳ දර්ශනපති උපාධිය හිමි කර ගත්තේ මහාචාර්ය පී. ඩී. මීගස්කුඹුර මහතාගේ අධීක්ෂණය යටතේ විසිවන සියවසේ සිංහල භාෂා ව්‍යවහාරය පිළිබඳ සමාජවාග්විද්‍යත්මක අධ්‍යයනයක් සිදු කරමිනි. ඉන්පසුව විංගලන්තයේ කේම්බ්‍රිජ් පොදුරාජ්‍ය මණ්ඩල භාරය විසින් පිරිනමන ලද ශිෂ්‍යත්වයක් ලැබූ කෝපරහේවා මහතා, ශ්‍රී ලංකාවේ යටත් විජිත යුගයේ සිංහල භාෂාව හා දේශපාලනය (The Politics of Language in Colonial Sri Lanka, 1900 - 1948) පිළිබඳ පර්යේෂණ නිබන්ධයක් සම්පාදනය කොට 2009 දී කේම්බ්‍රිජ් විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ආචාර්ය උපාධිය ද ලබා ගත්තේය.

කථිකාවාර්ය ක්‍රිෂාන්ත ගෙඩිරික්ස් මහතා පුල්බුයිට් ශිෂ්‍යත්වයක් ලබා කැලිෆෝනියාවේ ලෝන්ග්බීච් විශ්වවිද්‍යාලයෙන් නූතන වාග්විද්‍යාව සම්බන්ධ දර්ශනපති උපාධිය ලබාගත් අතර දැනට ආචාර්ය උපාධි සඳහා ඇමරිකාවේ ටෙක්සාස් විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ශිෂ්‍යත්වයක් ලබා සිටී. මේ ආචාර්යවරුන් ලැබූ මෙම විදේශීය ශිෂ්‍යත්ව හා අවස්ථා සිංහල විෂය පිළිබඳ පර්යේෂණ කරන්නන්ට කලාතුරකින් ලැබෙන වරප්‍රසාද ලෙස සඳහන් කළ යුතු වේ.

නව පාඨමාලා හා විශේෂ වැඩසටහන්

සිංහලාංශය මගින් උපාධි අපේක්ෂකයන්ට ලබා දෙන පාඨමාලා සිංහල භාෂා අධ්‍යයන, නූතන වාග්විද්‍යාව, පුරාතන සිංහල සාහිත්‍යය, නූතන සිංහල සාහිත්‍යය, පුරාක්ෂර විද්‍යාව, ශ්‍රී ලංකාවේ කලාශිල්ප, භාරතීය විචාර සිද්ධාන්ත, අපරදිග විචාර සිද්ධාන්ත, සිංහල සංස්කෘතිය, සිංහල ජනශ්‍රැති, පර්යේෂණ ක්‍රමවිධි යන විෂය පථ ආවරණය වන පරිදි සැකසී ඇත. ආචාර්යවරයෙකු නිවාඩු ගියහොත් මිස බාහිර කථිකාවාර්යවරුන්ගේ සම්බන්ධයක් නොමැතිව සෑම විෂය ක්ෂේත්‍රයක් ම ඉගැන්වීම සඳහා දැනුම හා ශාස්ත්‍රීය සුදුසුකම් සහිත ආචාර්යවරුන්ගෙන් සිංහලාංශය පොහොසත් ය. කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයට පිවිසෙන නවක විද්‍යාර්ථීන් සඳහා පවත්වනු ලබන භාෂා ප්‍රවේශය හා සාහිත්‍ය ප්‍රවේශය

යන පාඨමාලාද්වය මගින් භාෂා සාහිත්‍යය පිළිබඳව විශේෂ දැනුමක් ලබා දෙන අතර භාෂා ප්‍රවේශය පාඨමාලාව මගින් ඔවුන් පාසැලේ දී භාෂාව හා ව්‍යාකරණය ඉගෙන ගත් සාම්ප්‍රදායික ක්‍රමයට වඩා වෙනස් වන ආකාරයට නූතන වාග්විද්‍යාව අනුසාරයෙන් බිහිවුණු සංකල්ප හා ආකල්ප සිංහල විෂයට අනුගුණ කොට ඉගෙන ගැනීමටත් පෙරට වඩා තාර්කික හා ප්‍රායෝගික වටිනාකමකින් යුත් විෂයයක් ලෙස භාෂාව අධ්‍යයනය කිරීමටත් අවස්ථාව පෑදේ. විංගලන්තයේ ලැන්කැස්ටර් විශ්වවිද්‍යාලයේ වාග් විද්‍යාව හදාරා පැමිණි සඳගෝමී කෝපරහේවා මහතා සමාජවාග්විද්‍යා ප්‍රවේශය, භාෂාව, සාමාජය හා බලය, ශාස්ත්‍රීය ලේඛන මූලධර්ම යන පාඨමාලා හඳුන්වා දුන්නේය.

සාහිත්‍ය ප්‍රවේශය පාඨමාලාව ද සැකසී ඇත්තේ පාසැලේ දී සාහිත්‍ය විෂයට අවතීර්ණ වූ ක්‍රමයෙන් ඉවත්ව, සාහිත්‍යය යනු සමාජය හා ජීවිතය සමඟ සම්බන්ධ වූ සෞන්දර්යාත්මක විෂයයක් ලෙස අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා මංපෙත් විවර වන පරිදි ය. සාහිත්‍යය පුළුල් විෂයයක් ලෙස අධ්‍යයනය කිරීමටත් සාහිත්‍යය පිළිබඳ තමාට ම අනන්‍ය වූ විචාර දැක්මක් ද සහිත විචාර චින්තනයක් ගොඩනගා ගැනීමටත් ඉන් අවස්ථාව උදා වේ. මේ අයුරින් නවතම දැනුමකට මං පාදන මේ පාඨමාලා දෙකම ආකර්ෂණීය ලෙස ඉදිරිපත් කරනු ලැබීම විශේෂයෙන් සිංහල විෂය නවක විද්‍යාර්ථීන්ගේ ප්‍රසාදයට ලක්වීමට හේතුවී ඇත. දෙවන වසර ආරම්භයේ දී සිංහල විශේෂ උපාධි පාඨමාලාව හැදෑරීම සඳහා විශාල ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාවක් තරගකාරී ලෙස ඉල්ලුම් කෙරෙන්නේ මේ පාඨමාලාවන්හි ස්ඵලතාව හිසා ය.

සිංහල විශේෂ උපාධි පාඨමාලාවට තෝරා ගන්නා උපාධි අපේක්ෂකයන් සඳහා එම පාඨමාලාවේ දේශන ඇරඹීමට පෙර සිංහල භාෂා සාහිත්‍ය ක්ෂේත්‍රය ආලෝකවත් කළ ගත්කතුවර මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතාගේ නිපබිම වූ කොග්ගලට කැඳවාගෙන යාම වාර්ෂිකව සිදුවන කර්තව්‍යයකි. මෙය පළමුවරට සංවිධානය කරන ලද්දේ පූජ්‍ය මහාවාරිය අගලකඩ සිරසුමන හිමියන් විසිනි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ භාරකාර මණ්ඩලය හා සිංහල අංශය සමඟ සමීප සම්බන්ධතාවක් ගොඩ නැගුණු අතර මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ ජීවිතය හා සාහිත්‍ය සේවාව විවරණය කෙරෙන සම්මන්ත්‍රණ ගණනාවක් ද සිංහල අංශයේ පැවත්විණ. මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතාගේ 125 වන ජන්ම සවත්සරය (2012), ගුත්තිල ගීතයට පනස් වසක් (2018) ගම්පෙරළියට 75 වසක් (2019) ඒ අතර වැදගත් වේ.

සිංහල අධ්‍යයනාංශය මගින් ශාස්ත්‍රවේදී සාමාන්‍ය උපාධිය සඳහා ද විශේෂ උපාධි පාඨමාලාව සඳහා ද සිංහල භාෂාව, සාහිත්‍යය, සංස්කෘතිය පිළිබඳ ක්‍රමවත් දැනුමක් ලබා දීමට හැකි වන ලෙස පාඨමාලා ඉදිරිපත් කර ඇත. වර්ෂයකට අදාළ පාඨමාලා සෙමෙස්තර දෙකක් තුළ දී ලබාදෙන පරිදි සංවිධානය කර ඇත. සෑම සෙමෙස්තරයක ම අවසානයේ ඒ කාලය තුළ උගන්වන ලද පාඨමාලා සඳහා පරීක්ෂණ පැවැත්වේ. විශේෂ

උපාධි පාඨමාලාව හදාරන සිසුන් විසින් අවසාන වසරේ දී අනුමත කරගත් මාතෘකාවක් ඔස්සේ උපදේශකවරයකුගේ මඟපෙන්වීම ඇතිව පර්යේෂණ නිබන්ධයක් ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ. උපාධි පරීක්ෂණයේ දී සිංහල විෂයෙන් උසස් ප්‍රතිඵල ලබන විද්‍යාර්ථීන්ට ඒ ඒ විෂය ධාරා සඳහා රන් පදක්කම් කිහිපයක් ත්‍යාග උපාධි ප්‍රදානෝත්සවය අවස්ථාවේ පිරිනමනු ලැබේ. උපාධි ප්‍රදානෝත්සව අවස්ථාවේ වැඩි ම ත්‍යාග හා රන් පදක්කම් ප්‍රමාණයක් පිරිනැමෙන්නේ සිංහල විෂය පිළිබඳ ප්‍රවීණත්වයක් ප්‍රකාශ කළ විද්‍යාර්ථීන්ට ය.

ආචාර්ය මණ්ඩලයේ ශාස්ත්‍රීය දායකත්වය

සිංහලාංශයේ ආචාර්ය මණ්ඩලය විසින් සම්පාදිත ශාස්ත්‍රීය ප්‍රකාශන සමාජයේ වෙසෙසි පිළිගැනීමට ලක්වී ඇත. සිංහලාංශයේ ආරම්භක අංශ ප්‍රධාන හා මහාචාර්යවරයා ලෙස ද, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ප්‍රථම මානවශාස්ත්‍ර පීඨාධිපතිවරයා ලෙස කටයුතු කළ ඇමී. ඩී. ආර්යපාල මහාචාර්යතුමා විශ්වවිද්‍යාල සේවයෙන් විශ්‍රාම ගන්නා තුරුම අධ්‍යයනාංශයේ ද විශ්වවිද්‍යාලයේ ද පරිපාලන කටයුතුවල ද ශාස්ත්‍රීය කටයුතුවල ද දියුණුව පතා මහත් උදෙසාගයෙන් කටයුතු කළේ ය. බාහිර සමාජයේ යහපැවැත්ම, ආගමික දියුණුව, ශාස්ත්‍රීය සංවර්ධනය උදෙසා ද පුරෝගාමී ව කටයුතු කළේ ය. ශාස්ත්‍ර පීඨය ගොඩනැංවීම පමණක් නොව නව කලාගාරය ඉදිකරවීමේ ව්‍යාපෘතිය ද නව ශාස්ත්‍ර පීඨ ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීමේ කටයුතු සංවිධානය කිරීම සම්බන්ධ ව චතුමා දැක්වූ උදෙසාගය ඒවායේ සාර්ථකත්වයට හේතු වූ බව කිව යුතු ය. නව ශාස්ත්‍ර පීඨ ගොඩනැගිල්ල ඉදිවීමට පෙර සිංහලාංශය එතෙක් ස්ථානගතව තිබූ ගොඩනැගිල්ලෙන් ඉවත් කරලීමේ දැඩි චේතනාවෙන් විද්‍යා පීඨයේ ඇතැම්හු ප්‍රබල ව්‍යාපාරයක නිරත වූහ. එහි දී ශාස්ත්‍ර පීඨය කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ඉවත් කරලීම ගැන ද අදහස් පළ විය. එහෙත් ආර්යපාල මහතා ඒ සම්බන්ධව දැඩි තීරණයක පිහිටා සිටියේ ය. තමා විශ්වවිද්‍යාලයේ සිටිනාතුරුත්, ඉර හඳ පවතිනා තුරුත්, ශාස්ත්‍ර පීඨය කොළඹින් ඉවත් කිරීමට තමා ඉඩ නොදෙන බව ස්ථීරව කියා සිටි චතුමා ගොඩනැගිලි ව්‍යාපෘතිය කඩිනම් කිරීමට කටයුතු කළේ ය. සිංහලාංශයේ ශ්‍රවණාගාරය ඇමී. ඩී. ආර්යපාල ශ්‍රවණාගාරය යනුවෙන් නම් කර ඇත්තේ, අධ්‍යයනාංශයේ ද ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවගේ ද ආචාර්ය ප්‍රජාවගේ ද ශාස්ත්‍රීය සුභසිද්ධිය උදෙසා කළ හැකි හැම කටයුත්තක්ම නොපිරිහෙලා ඉටු කළ චතුමාගේ සේවයට උපහාර දක්වනු පිණිස ය.

විශ්වවිද්‍යාල සමාජයෙන් පරිබාහිරව ද ශාස්ත්‍රීය හා සමාජ කටයුතු වෙනුවෙන් සේවය කිරීමට චතුමා නිරන්තරයෙන් සහභාගි වූයේ ය. ස්ථීර වාසස්ථානයක් ද ක්‍රමවත් පරිපාලනයක් ද නොමැතිව නායන පක්ෂයට යොමුව තිබූ ශ්‍රී ලංකා රාජකීය ආසියාතික සමිතිය නැවත නගා සිටුවමින් එහි සාමාජික ප්‍රජාව ද, භෞතික සම්පත් ද වර්ධනය කරමින් ඊට ස්ථානගත වීමට ගොඩනැගිල්ලක් ද ලබා ගනු සඳහා අප්‍රතිහත

ධෛර්යයෙන් යුතුව කටයුතු කරමින් එහි සභාපතිවරයා ලෙස දීර්ඝ කාලයක් කටයුතු කළ අතර එතුමාගේ එම සේවයට හා පාණ්ඩිතයට උපහාර පිණිස එම සමිතිය මගින් එන්. සී. ඔබේසේකර අනුස්මරණ රන් පදක්කම ප්‍රදානය කරනු ලැබිණ. එතුමා සමස්ත ලංකා බෞද්ධ මහාසම්මේලනයේ සභාපති ලෙස ද කලක් කටයුතු කළ ආර්යපාල මහාචාර්යතුමාට මල්වතු මහා විහාරයෙන් 'බුද්ධ ශාසන කීර්ති ශ්‍රී' ගෞරව සම්මානය පිරිනමනු ලැබුවේ බුද්ධ ශාසනයේ යහපැවැත්ම සඳහා කරන ලද උතුම් සේවාවට උපහාරයක් ලෙස ය. කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයට නන් අයුරින් ඉටු කරන ලද ශාස්ත්‍රීය මෙහෙවර අගය කරමින් සම්මානිත මහාචාර්ය පදවිය ද, සාහිත්‍ය සූරී උපාධිය ද (1984) D.Litt. එතුමාට පිරිනමනු ලැබිණ.

සිංහලාංශයේ ආචාර්යවරුන් විසින් සමාජය වෙත දායාද කරන ලද ශාස්ත්‍රීය ප්‍රකාශන, සිංහල භාෂා සාහිත්‍ය විෂයේ ප්‍රගමනය උදෙසා යොමු වූ පාඨක විචාරක පර්ෂදයන්ගේ ඉමහත් ප්‍රසාදයට හා සම්මානයට පාත්‍ර වී ඇත. ආර්යපාල විද්වතාණන් විසින් **කවිසිළුමිණට** කරන ලද සංස්කරණය (1965) මෙතෙක් එම ග්‍රන්ථය සම්බන්ධව සිදු කරන ලද ප්‍රාමාණික සංස්කරණය ලෙස පිළිගැනෙන අතර අර්ධ ශතවර්ෂාධික කාලයක් පුරා සාහිත්‍යසේවීන් විසින් භාවිත කෙරෙන්නේ එම **කවිසිළුමිණ** සංස්කරණය යි. එතුමා මැක් ඇල්පයින් මහතා සමඟ එක්ව **කවිසිළුමිණ** ඉංග්‍රීසි පද්‍යයට නගමින් *Crest jewel of poetry (1990)* යන නමින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදුව විශ්ව ප්‍රජාවට ද එම ග්‍රන්ථය ආශ්‍රය කිරීමට අවස්ථාව සැලසුවේය. එමගින් තෘප්තියට නොපත් එම කාව්‍යයේ පද්‍යවල අර්ථ විචරණයක් ඉංග්‍රීසියෙන් පළ කළේ ය. එතුමා එය නැවතත් තනිවම ඉංග්‍රීසි ගද්‍යයට ද නැගුවේය. එතුමා විසින් සම්පාදිත *Medieval Society of Sri Lanka* යන කෘතිය **මධ්‍යකාලීන ලංකා සමාජය** යනුවෙන් සිංහලෙන් ද ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත.

1956 සිංහලය රාජ්‍ය භාෂාව වීමත් සමඟ අධ්‍යාපනය, පරිපාලනය හා ලේඛන කලාව හා වෙනත් විවිධ ක්ෂේත්‍රවල වැඩි වශයෙන් භාවිත වූයේ සිංහලය යි. සිංහල භාවිතය පිළිබඳ සම්මතයක් ඇති විය යුතුය යන්න අවධාරණය කළ විවිධ සිටි අධ්‍යාපන ඇමතිවරයා විසින් "සම්මත සිංහලයක්" භාවිත කිරීමට අවශ්‍ය යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා කමිටුවක් පත් කරන ලදී. එම කමිටුවේ වාර්තාව මගින් ඉදිරිපත් වූ යෝජනා පිළිබඳව ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාලවල සිංහලාංශවල ආචාර්යවරු බලවත් ලෙස සිය විරෝධය පළ කර සිටියහ. සිංහලාංශවල ආචාර්යවරුන් ඒකරාශී කොට ගෙන එම විරෝධ ව්‍යාපාරය සංවිධානය කිරීමේලා ප්‍රමුඛත්වය ගෙන ක්‍රියා කළේ කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහලාංශයේ මහාචාර්ය ඇම්.බී. ආර්යපාල මහතා ය. ඒ සඳහා වූ රැස්වීම් පවත්වන ලද්දේ ද කොළඹ සිංහලාංශයේ ය. එම විරෝධයේ ප්‍රතිඵල වශයෙන් උක්ත කමිටු වාර්තාව ක්‍රියාත්මක වූයේ නැත.

හිස් වසරක කාලයක් සිංහලාංශයේ මහාචාර්යවරයා ලෙස කටයුතු කළ **හේමපාල විජයවර්ධන මහතා** එහි ශාස්ත්‍රීය දියුණුව සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සංවිධානය කිරීමේ

ලා පුරෝගාමීව කටයුතු කළ අතර, අධ්‍යයනාංශයක් ලෙස කීර්තියක් ලැබීමට එය ද ප්‍රබල සාධකයක් විය. පුරාතන සිංහල සාහිත්‍යයේ වර්ධනයට මූලික වශයෙන් ප්‍රභාව විහිදවූ සංස්කෘත කාව්‍ය විචාර කලාව පිළිබඳව ඉන්දියාවේ පුනා විශ්වවිද්‍යාලයානුබද්ධ ඩෙකැන් කොලීජියේ එම විෂය සම්බන්ධ ප්‍රාමාණික විද්වතෙකුගේ සෙවණේ ඉගෙන එම විෂයට අදාළ සංස්කෘත මූල ග්‍රන්ථ ආශ්‍රය කරමින් එම විෂය අධ්‍යයනය කොට **සංස්කෘත කාව්‍ය විචාරයේ මූලධර්ම** (1967) නම් වූ ප්‍රාමාණික ග්‍රන්ථය සැපයූ හේමපාල විජයවර්ධන මහතා එම ග්‍රන්ථය වෙනුවෙන් රාජ්‍ය සම්මාන ලැබුවේ ය. මෙය වසර පහහකට පමණ පෙර ප්‍රකාශිත කෘතියක් වුව ද වර්තමාන ශාස්ත්‍රවේදයන් විසින් ද තත් විෂයීය දැනුම හිරාකූල කරගනු පිණිස භාවිත කෙරෙන අගනා හස්තසාර ග්‍රන්ථයක් වේ. එහි ඉංග්‍රීසි කෘතිය *Outlines of Sanskrit Poetics* (1970) යනුවෙන් ඉන්දියාවේ ද ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබූ අතර ඉන්දියාවේ විද්වතුන් විසින් ද එය ප්‍රාමාණික ආශ්‍රෙය ග්‍රන්ථයක් ලෙස භාවිත කරනු ලැබේ.

මහාචාර්ය හේමපාල විජයවර්ධන

ක්‍රිස්තුදශයන් අටළොස්වන සියවසේ දී පිරිහී තිබූ බුද්ධ ශාසනය පුනරුත්ථාපනය කළ වැලිවිට සඟරප හිමියන් නැවත මෙහි උපසම්පදාව ඇති කිරීමේ සත් කාර්යය උදෙසා සියම සමඟ පැවැත්වූ සම්බන්ධතා පිළිබඳ විජයවර්ධන මහාචාර්යතුමන් විසින් පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ මහාචාර්ය පී. ඩී. මිහස්කුඹුර මහතා සමඟ රචනා කරනු ලැබූ **'සියම් ශ්‍රී ලංකා ආගමික සම්බන්ධතා'** කෘතියට (1999) ද රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන ලැබුණේ ය. විසිවන සියවසේ ශ්‍රී ලංකාවේ පහළ වූ දුර්ලභ ගණයේ පඬිවරයෙකු වූ චතුමා භාෂා අටක් පමණ පහසුවෙන් වහරනු හැකි වූ භාෂා විශාරදයෙකි. අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ අධ්‍යයනය, අධ්‍යාපනය මෙන්ම ඇගයීම ද වැදගත් කටයුත්තකි. චතුමා විශ්වවිද්‍යාලය ද, විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ද මගින් පවත්වන ලද බොහෝ රජයේ උසස් විභාග සම්බන්ධව ප්‍රධාන පාලක පරීක්ෂක ලෙස කටයුතු කළේ ය. ශ්‍රී ලංකාවේ ද, විදේශයන්හි ද, සිංහල, පාලි ආදී ප්‍රාචීන සාහිත්‍ය පර්යේෂණයෙහි යෙදෙන විද්වත්හු නොයෙක් ශාස්ත්‍රීය සාකච්ඡා පවත්වමින් අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා ගැනීමට චතුමා සොයාගෙන පැමිණියහ. ඒ චතුමා තුළ නිධානව පැවති විවිධ විෂයානුබද්ධ දැනුම හිසා ය. චතුමාට ජීවිතයේ එක්වරක් පමණක් විද්වතෙකුට පිදෙන **'සාහිත්‍යරත්න'** සම්මානය ද ජනාධිපතිතුමා විසින් පිදෙන **'දේශනේතෘ'** සම්මානය ද පිළිගන්වනු ලැබිණ.

සිංහලාංශයේ ආචාර්යවරුන් විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද සම්භාව්‍ය ග්‍රන්ථ සංස්කරණ ව්‍යාපෘතියේ නියමුවා වූයේ ද මහාචාර්ය හේමපාල විජයවර්ධන මහතා ය. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමාගම හා සම්බන්ධව සිදු කරන ලද එම ව්‍යාපෘතිය මගින් සංස්කරණය කොට ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද කෘති හතරම ඒ ග්‍රන්ථ පිළිබඳ ප්‍රාමාණික සංස්කරණ සේ

පිළිගැනේ. මේ සෑම ග්‍රන්ථයක් ම මුද්‍රණ ද්වාරයෙන් හිකුත් කෙරෙන තුරු ම පාඨාන්තර පරීක්ෂා කිරීමේ පටන් පෙළ සකස් කර මුද්‍රණයට සකස් කිරීම, සෝදුපත් බැලීම ආදී ග්‍රන්ථ සමාජික කටයුතුවලට මහාචාර්ය රෝහිණී පරණවිතාන මහත්මිය හා ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය ජේමසිරි නාගසිංහ මහතා දිගට ම සම්බන්ධ ව සිටියහ. දීර්ඝ කාලයක් මුළු ලේලි සිදු කෙරුණු මෙම සංස්කරණ කටයුතු සඳහා සිංහල අංශ ප්‍රධානත්වය දැරූ ආචාර්ය නවතුන්ගෙන් ලද සහයෝගය ද සැලකිය යුතු ය.

ඇමෙරිකාවේ ද චිත්සත් රාජධානියේ ද විශ්වවිද්‍යාලයන්හි වාග්විද්‍යාව ප්‍රගුණ කොට වම දැනුම ඔස්සේ නූතන වාග්විද්‍යාව විශ්වවිද්‍යාල ශිෂ්‍යයන්ට හඳුන්වා දෙමින් කලක් වී සඳහා වෙන ම අධ්‍යයනාංශයක් ද කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය තුළ පිහිටුවමින් එහි අභිවර්ධනය උදෙසා විශේෂ කැපවීමකින් කටයුතු කළ **ජේ. බී. දිසානායක** මහතා කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහලාංශය ආරම්භ වූ දා පටන් එහි කටයුතු කළ මහාචාර්යවරයෙකි. සිංහල භාෂාවේ රුව ගුණ පෙන්වා දෙමින් එහි ගති ස්වභාව විමසමින් නවතම අදහස් ඉදිරිපත් කරමින් සියයකට අධික ග්‍රන්ථ ප්‍රමාණයක් රචනා කළ චතුමා, වමගින් විශ්වවිද්‍යාලය තුළ පමණක් නොව ඉන් පරිබාහිර සමාජය තුළ ද සිංහල භාෂාවේ ගති ස්වභාව ගැන විශේෂ අවධානයක් හා ඇල්මක් ඇති කිරීමට මග පෑදුවේය. ජනාධිපතිතුමා විසින් පිරිනමන ලද **දේශමානස** සම්මානය ලැබූ චතුමාට සිංහල භාෂාවට හා සමාජයට ඉටු කරන ලද අගනා මෙහෙවර සඳහා සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුවේ කලා මණ්ඩලය හා සිංහල සාහිත්‍ය අනුමණ්ඩලය විසින් ජීවිතයේ එක් වරක් පමණක් විද්වතෙකුට පිරිනැමෙන **සාහිත්‍ය රත්න** සම්මානය ද සබරගමු විශ්වවිද්‍යාලය මගින් **කීර්ති ශ්‍රී** සම්මානය (2005) ද ප්‍රදානය කරනු ලැබිණ. 2019 වසරේ දී ගොඩගේ සාහිත්‍ය උත්සවයේ දී **"දිවමත් ප්‍රණාම"** සම්මානය ද චතුමාට හිමි විය. විශ්වවිද්‍යාලයට පිවිසෙන නවක විද්‍යාර්ථීන්ට සිංහල භාෂාව ප්‍රියජනක විෂයයක් ලෙස වටනා ගැනීමට මහසර පාදා දෙමින් සියයකටත් අධික ග්‍රන්ථ ප්‍රමාණයක් රචනා කළ චතුමා වී සීමාවේ පමණක් නොරැඳී භාෂාව ඉගෙනීමට නවකයන් වූ කුඩා දරුවන්ට ප්‍රියජනක ලෙස භාෂාව හඳුනා ගැනීමට හා ඉගෙනීමට **අකුරු මිහිර** නම් පොත් පෙළක් ද සාහිත්‍ය රසයට කුඩා දරුවන් හුරු කරවනු සඳහා සෞන්දර්යාත්මක වූත් උපදේශාත්මක වූත් විචිත්‍ර ජනකතා පොත් පෙළක් ද සිංහලෙන් හා ඉංග්‍රීසියෙන් ද පළ කළේය.

රටේ සංස්කෘතිය හා භාෂාවේ හැඩ රුව සාමාන්‍ය පාඨකයන්ගේ චිත්තප්‍රසාදයට ගොමු වන ලෙස **රටක මගිම (1996)** හා **බසක මගිම (2001)** නමින් පොත් පෙළක් ද භාෂාව ගැන මනා වැටහීමක් ඇති පාඨකයන්ට භාෂාවේ මෙතෙක් ඇස නොගැටුණු විචිත්‍රත්වය ඉස්මතු කරනු සඳහා ග්‍රන්ථ රාශියක් ද විදේශීය පාඨකයන්ට සිංහල භාෂාව හා සංස්කෘතිය පිළිබඳ සුවිශේෂතා හඳුනා ගැනීමට සුදුසු ග්‍රන්ථ රාශියක් සිංහලෙන් හා ඉංග්‍රීසියෙන් ලියා පළ කළේය. චතුමන්ගේ ලේඛන ජීවිතයෙහි මුල් කාලයේ දී ම **භාෂාවක රටා සමුදාය (1969), භාෂාවක භාවිතය හා විග්‍රහය (1970) හා මානව භාෂා ප්‍රවේශය** යන ග්‍රන්ථවලට

රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන ප්‍රදානය කරනු ලැබිණ. සිංහල භාෂා විෂයක ග්‍රන්ථකරණයේ දැනුදු හියුක්තව සිටින දිසානායක මහතාගේ පසුකාලීන කෘති අතර *An Encyclopedia of Sinhala Language and Culture*, **සිංහල චිතිය** පොත් පෙළ, **හිවැරදි සිංහලය** (2018) වැදගත් වෙයි.

මහාචාර්ය ජේ.ඩී. දිසානායක

ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිති සංවිධානය හා ඒ ඒ රටවල ප්‍රමිති ආයතන මගින් භාෂා සඳහා යුනිකෝඩ් ප්‍රමිතියක් ලබා දීමේ ක්‍රියාවලිය යටතේ සිංහල භාෂාවට යුනිකෝඩ් ප්‍රමිතිය ලබා දීමට සිදු කරන ලද යෝජනා මඟින් සිංහල භාෂාවට පමණක් අනන්‍ය වූ ඇ, ඇ අක්ෂර හා සඤ්ඤක අක්ෂරවලට යුනිකෝඩ් ප්‍රමිතියක් ලබා ගැනීම හා එම අක්ෂරවලට ජාත්‍යන්තර හෝඩියේ සුදුසු ස්ථානයක් සංස්ථාපනය කර ගැනීම සඳහා කටයුතු කිරීම සිංහල භාෂාවට චතුරාගෙන් සිදු වූ වැදගත් මෙහෙවරක් ලෙස සඳහන් කළ යුතු වේ. දශක හතරක කාලයක් කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයට කරන ලද ශාස්ත්‍රීය මෙහෙවර වෙනුවෙන් චතුරාට **සාහිත්‍ය සූරී (D.Litt)** සම්මානයත් **සම්මානිත මහාචාර්ය** පදවියත් (2003) පිරිනැමිණි. චතුරා විශ්‍රාම ගැනීමෙන් පසුව ද සිංහලාංශයේ ඛනිත කටීකාචාර්යවරයෙකු ලෙස ඉගැන්වීම් කටයුතුවලට සහභාගි වූයේය. ඉගැන්වීම් කටයුතුවලට අමතරව හිඛඳු ව සිංහල භාෂාවේ ප්‍රගතිය උදෙසා සිංහල භාෂාවේ හා සිංහල සංස්කෘතියේ අගය පිළිබඳව ජනතාව අවදි කෙරෙන ආකාරයෙන් සමාජය දැනුවත් කරමින් අගනා සේවාවක් ඉටු කළේය. චතුරා 2005 දී තායිලන්තයේ තානාපති තනතුරට පත් කරනු ලැබිණ. චතුරා තවමත් අංශය මඟින් සංවිධානය කෙරෙන ශාස්ත්‍රපති පාඨමාලාවේ හා සිංහල ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවේ දේශන පවත්වමින් තවදුරටත් ශාස්ත්‍ර පිපාසයෙන් පීඩිත ජනතාවගේ දැනුම් කෙත සරු කරලීමට දායක වෙයි.

දීර්ඝ කාලයක් සිංහලාංශයේ අංශ ප්‍රධාන තනතුර හෙබවූ **මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න** මහත්මිය, චතුරියගේ සේවා කාලය තුළ දී සිංහල අංශයේ ශාස්ත්‍රීය වූ ද භෞතික වූ ද අභිවර්ධනය උදෙසා විශේෂ උදෙසාගයකින් යුතුව කටයුතු කළා ය. නූතන සිංහල සාහිත්‍යය, සිංහල සංස්කෘතිය, විශ්ව සාහිත්‍යය පිළිබඳ සිය දැනුම දිගු කලක් පුරා විද්‍යාර්ථී ජනයා වෙත ප්‍රදානය කරමින් එම විෂය ක්ෂේත්‍රවල වර්ධනයට විශේෂ සේවාවක් ඉටු කළා ය. කරුණාරත්න මහාචාර්යතුමිය 1986-1993 දක්වා කාල වකවානුවේ දී වරින්වර සිංහලාංශයේ අංශ ප්‍රධාන තනතුරෙහි දස වසරක පමණ කාලයක් කටයුතු කළා ය. අංශප්‍රධාන ධුර කාලය තුළ දී සම්භාව්‍ය ග්‍රන්ථ සංස්කරණ ව්‍යාපෘතිය පවත්වාගෙන යනු සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සම්පාදනය කිරීමෙන් ඊට නොමඳ සහායක් ලබා දුන්නා ය. විශ්වවිද්‍යාලයේ පරිපාලන කටයුතු ක්‍රමවත් ව උනන්දුවෙන් යුතු ව සිදු කළ චතුරිය පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන පීඨයේ ජපන් අධ්‍යයන ඒකකයේ සම්බන්ධීකාරක ලෙස කලක් කටයුතු කළා ය. පසුව කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන

පීඨයේ පීඨාධිපති තනතුර දැරූ (2000-2003) චතුර්ථය වම කාලසීමාව තුළ දී පුරප්පාඩු වූ උපකුලපති තනතුරෙහි වැඩ බැලීම සඳහා විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභාව විසින් පත් කරනු ලැබ කෙටි කලක් වම තනතුරෙහි ද වගකීම් ඉටු කළා ය. ජපානයත් ශ්‍රී ලංකාවත් අතර සංස්කෘතික හා අධ්‍යාපනික සම්බන්ධතා තර කීරීම සඳහා දරන ලද කැපවීම සලකමින් 2004 දී ජපානයේ අධිරාජ්‍යා විසින් පිරිනමනු ලබන The Order of the Rising Sun Gold Rays with Neck Ribbon නම් විශේෂ සම්මානයෙන් පිදුම් ලැබුවාය. වම ගෞරව සම්මානය හිමි කර ගත් එක ම ශ්‍රී ලාංකික කාන්තාව බවට ද ඇය පත් වූවා ය. විවිධ ජනමාධ්‍ය වැඩසටහන් මඟින් කාන්තාව, සංස්කෘතිය, සාහිත්‍යය පිළිබඳ චතුර්ථයගේ නොයෙක් ආකල්ප සමාජගත කිරීම සම්බන්ධයෙන් ජන සමාජය තුළ ද විශේෂ ඇගයීමකට පාත්‍ර වූ ඇය, **අධ්‍යාපන විභූෂණ** (1996), **විහවි** (1996), **රුහුණු පුත්‍ර** (2001), **ලියවරැණ** (2006) යන සම්මාන හිමි කර ගත්තා ය. බුලර්ස් පටුමග ශිෂ්‍ය නේවාසිකාගාරයේ ප්‍රධාන පාලිකා තනතුරෙහි (1987-90) දිගු කලක් කටයුතු කළ චතුර්ථය ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවගේ විනය කටයුතු සඳහා උපදේශනය ලබා දෙමින් ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවගේ අභිවර්ධනය උදෙසා විශේෂ සේවාවක් ඉටු කළා ය. කලක් ශිෂ්‍ය අනුශාසකවරියක ලෙස (85-90) ද නාට්‍ය සංගමයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නාණ්ඩාගාරික ලෙස ද විශ්වවිද්‍යාලයේ කලා මණ්ඩලයේ සභාපති ලෙස ද විශ්වවිද්‍යාලය තුළ ශිෂ්‍ය කටයුතු සඳහා නන් අයුරින් සම්බන්ධ වූවා ය. සිංහලාංශයට ද කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයට ද ඉටු කරන ලද සුවිශේෂ මෙහෙවර වෙනුවෙන් **සම්මානිත මහාචාර්ය** පදවිය ද **සාහිත්‍ය සුරී** (D.Litt) සම්මානය ද (2006) චතුර්ථයට ප්‍රදානය කරනු ලැබිණ. විශ්වවිද්‍යාලයෙන් පරිබාහිර ආයතනවලට සම්බන්ධ ව තනතුරු දරමින් කටයුතු කළ චතුර්ථය සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුවේ සිංහල සාහිත්‍ය අනුමණ්ඩලයේ සභාපති පදවිය දැරුවා ය. **හිරු උදාවෙයි** (1995) *Rajarathnakaraya, Seven lives, Gentle Strength, Wedding Feast* ඉංග්‍රීසි හා සිංහල පරිවර්තන ග්‍රන්ථ, **පුංචි කැවේ වතුරේ ගිහිං** යන කෙටිකතා සංග්‍රහය ඇතුළු ග්‍රන්ථ කිහිපයක් ම ප්‍රකාශයට පත් කිරීම හා **මලලසේකර ඉංග්‍රීසි සිංහල ශබ්දකෝෂයේ** 6 වන සංස්කරණයේ සංස්කාරක මණ්ඩලයේ ප්‍රධානත්වය ගෙන කටයුතු කිරීම (2006) ද මහාචාර්ය කරුණාරත්න මහත්මිය විසින් සමාජයට ඉටු කරන ලද විශේෂ සේවා ලෙස සඳහන් කළ යුතුය. විශ්වවිද්‍යාලයේ බාහිර සමාජීය කටයුතුවලට ද සම්බන්ධ වූ මහාචාර්ය කරුණාරත්න පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයේ පාලක මණ්ඩලයේ සාමාජිකාවක ලෙස ද යුනෙස්කෝ ජාතික මණ්ඩලයේ සතිකාවක ලෙස ද ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශක මණ්ඩලයේ ද කටයුතු කළා ය.

අනාවප්‍රාප්ත **තිස්ස ජයවර්ධන (ආර්. පී. ටී. ජයවර්ධන)** සිංහලාංශය ආරම්භ කරන ලද කාලයේ ම අංශයට බැඳුණු ආචාර්යවරයෙකි. ලන්ඩන් විශ්වවිද්‍යාලයේ නූතන වාග්විද්‍යා ප්‍රගුණ කොට වම විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ආචාර්ය උපාධියක් ලබා 1970 දී නැවත සිංහලාංශයේ සේවයෙහි යෙදී සිටී ඒ මහතා 1972 සිදු කරන ලද විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිසංවිධානයේ දී කැලණිය මණ්ඩලයේ වාග්විද්‍යා අංශයට මාරු කරනු ලැබුවේ ය. එහෙත් 1979 නැවතත්

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය ස්ථාපනය වූ විට විතුමාට යළිත් කොළඹ සිංහලාංශයට සම්බන්ධ වීමට අවස්ථාව ලැබිණ.

මහාචාර්ය ඩී.බී. දිසානායක

මහාචාර්ය පියසීලි විජේගුණසිංහ

මහාචාර්ය තිස්ස ජයවර්ධන

නූතන වාග්විද්‍යාව වැනි නව විෂයයක් ඉතා ආකර්ෂණීය ලෙස පැහැදිලි කිරීම සම්බන්ධව විතුමා ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව අතර ප්‍රසාදයට පත්ව සිටියේ ය. ශාස්ත්‍ර පීඨය තුළ පැවති සාම්ප්‍රදායික පාඨමාලා ක්‍රමය, සෙමෙස්තර පාඨමාලා ක්‍රමයට වෙනස් කරනු ලැබුණේ ජයවර්ධන මහතා අංශ ප්‍රධානව (1996 - 1999) සිටි කාලයේදීය. එමෙන්ම ශාස්ත්‍ර පීඨ ගොඩනැගිල්ලේ දෙවන කොටස ඉදි කිරීමෙන් පසු සිංහලාංශය ගොඩනැගිල්ල තුළ ම වෙනත් ස්ථානයකට මාරු කිරීමට සිදු වූයේ ද ඒ අවධියේ දී ය. ඒ අවස්ථාවේ අනෙක් අංශවලට සමාන ව සාධාරණ පිළිවෙතකට අනුව දේශන ශාලා සහ කාමර සිංහලාංශයට අවශ්‍ය ලෙස වෙන් කරවා ගැනීම සඳහා ඒ මහතා නොපසුබටව ක්‍රියා කළේය. ශාස්ත්‍ර පීඨය තුළ සිංහලාංශය යටතේ බෞද්ධ අධ්‍යයන ඒකකය ආරම්භ කරන ලද්දේ ද විතුමාගේ අංශ ප්‍රධාන ධුර කාලය තුළ දී ය.

ශ්‍රී ලංකාවේ කලා ශිල්ප විෂය ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව අතර ජනප්‍රියත්වයට පත් කළ අනාවප්‍රාප්ත **මහාචාර්ය ඩී.බී. දිසානායක** මහතා 2000-2003 කාලය තුළ සිංහල අංශයේ අංශ ප්‍රධාන ලෙස කටයුතු කළේය. දේශන ශාලාවල දී ලබා දෙන දැනුමට අමතර ව ඒ දැනුම ශිෂ්‍යයන්ට ප්‍රත්‍යක්ෂ ව වටහා දීමට හැකි වන පරිදි පුරාවිද්‍යා ස්ථාන හැරුණුම, කෞතුකාගාර අධ්‍යයනය යනාදී වෙනත් ප්‍රායෝගික ක්‍රමවලට සිසුන් මෙහෙයවූයේය. විතුමන් විසින් වාර්ෂිකව උපාධි අපේක්ෂකයන් සඳහා පුරා විද්‍යා චාරිකා සංවිධානය කොට අනුරාධපුරය, මිහින්තලය, පොළොන්නරුව, සීගිරිය, දඹුල්ල ආදී පුරාවිද්‍යාත්මක ස්ථාන පිළිබඳ ලබා දුන් දැනුම සුස්ථිර කළේය. එවැනි චාරිකාවලට සහභාගි වූ විද්‍යාර්ථීන්ට ඒ ඒ දවස තුළ තමන් ලැබූ අලුත් දැනුම ප්‍රකාශ කිරීමටත් වීම දිනයේ දී ඇති වූ ගැටලු නිරාකරණය කර ගැනීමටත් තමා ලැබූ අත්දැකීම් ප්‍රකාශ කිරීමටත් අවස්ථාවක් සැලසීම විවැනි අවස්ථාවල දී විතුමන් සංවිධානය කළ විශේෂ කටයුත්තක් විය. විතුමාගේ අධීක්ෂණයෙන් සංවිධානය වූ චාරිකා විතුමාගේ දේශන මෙන් ම අතිශය ක්‍රමවත් විය. විධිමත් විය. විවැනි චාරිකා ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව අතර සුහදත්වය, චක්‍රලේඛය, අනෙකුත් අවබෝධය, සහජීවනය වර්ධනය වීමට ද හේතු විය. දිසානායක මහතා කලක් මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල මගින් සංවිධානය වූ ජේතවන ව්‍යාපෘතියේ අධ්‍යක්ෂවරයකු (1982) ලෙස ද කටයුතු කළේ ය.

ඩී.බී. දිසානායක මහාචාර්යතුමා සමඟ ම අධ්‍යයනාංශයට සම්බන්ධ වූ **මහාචාර්ය පියසීලි විජේගුණසිංහ** මහත්මිය (1966-2008) තමා විසින් ග්‍රහණය කරගනු ලැබූ මාක්ස්වාදී විචාර

දෘෂ්ටිය පුළුල් ලෙස හදාරා විම විචාර ක්‍රමය සිංහල සාහිත්‍යයට අනුගුණ ලෙස භාවිත කරමින් ග්‍රන්ථ රචනයෙහි ද යෙදුණු ආචාර්යවරියකි. විශ්වවිද්‍යාලය හා සිංහලාංශය මතු නොව ඛනිත සමාජය තුළ ද ප්‍රවීණ විචාරකාවක ලෙස සම්මානයට පාත්‍ර වූ ඇය දශක හතරක කාලයක් පුරා සිය සාහිත්‍ය විචාර වින්තනය කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ශාස්ත්‍රාචාර්යවරිය ලෙස දුන් අතර විශ්‍රාම ලබා නොබෝ කලකින් ම වනම් 2010 දී මාක්ස්වාදී විචාර දෘෂ්ටියේ ආලෝකය ද, ඇගේ නිමල ගුණ සුවඳ ද අප අතර රඳවා තබා මෙලොවින් හික්ම (2010) ගියා ය. **සාහිත්‍යය භෞතිකවාදී අධ්‍යයනයක්** (1982) ද **මාක්ස්වාදී කලා විචාරයේ මූලධර්ම** ආදී කෘති රචනා කළ ඇය මාක්ස්වාදී දේශපාලනයට ද සම්බන්ධ වෙමින් ඒ සඳහා සිය පෑන මෙහෙයවූවා ය. චතුර්මියගේ විශේෂවෙන් පසු ඇයට උපහාර පිණිස සිංහලාංශය විසින් ඇගේ විචාර ලිපි විකතුවක් ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබිණ.

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහලාංශයේ පැවැත්මට පදනම සකස් කොට විය වසර ගණනක් පුරා අභිවර්ධනයට පත් කළේ ජේරාදෙණියේ සිංහලාංශයේ ශාස්ත්‍රීය හැදෑරූ ඇය ය. විශ්‍රාමලත් **මහාචාර්ය අනුර වික්‍රමසිංහ** දශක හතරක් මුළුල්ලේ නූතන සිංහල සාහිත්‍යය කෙරෙහි ශිෂ්‍යයන්ගේ දැනුම හා රුචිය වර්ධනය කිරීම සඳහා වෙසෙසි ප්‍රයත්නයක් දැරූ ආචාර්යවරයෙකි. ශිෂ්‍ය සංගම් කටයුතු මගින් ශිෂ්‍යයන් අතර අනෙකුත් සහජීවනය වර්ධනය කිරීම සම්බන්ධව අගය කටයුතු සේවයක් ඉටු කළ ඒ මහතා 2006-2007 දක්වා කාලය තුළ සිංහලාංශයේ අංශ ප්‍රධාන ලෙස කටයුතු කළේ ය. කලක් සංස්කෘතික ක්‍රියාකාරීත්වය, ජේතවන ව්‍යාපෘතිය හා සම්බන්ධ අධ්‍යක්ෂවරයකු වශයෙන් (1982) කටයුතු කළ ඒ මහතා සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුවේ සාහිත්‍ය අනුමණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු ලෙස දීර්ඝ කාලයක් කටයුතු කළේය. ඒ මහතා කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ කලා මණ්ඩලයේ සභාපති ලෙස ද දීර්ඝ කාලයක් ශිෂ්‍යයන්ගේ සාහිත්‍ය කලා කටයුතු සංවිධානය කිරීමෙහි යෙදී සිටි අතර ධුර කාල දෙකක දී ජ්‍යෙෂ්ඨ ශිෂ්‍ය අනුශාසක වශයෙන් (1980-1983), (1996-1999) ලෙස කටයුතු කළ ජනප්‍රිය ආචාර්යවරයෙක් විය. විශ්වවිද්‍යාලයෙන් පරිබාහිරව සාහිත්‍ය කටයුතුවල නිරත වූ වික්‍රමසිංහ මහාචාර්යතුමා ප්‍රසිද්ධ රැගුම් පාලක මණ්ඩලයේ (1991-1995) සාමාජිකත්වය ද දැරුවේය.

දශක හතරකටත් අධික කාලයක් සිංහල අධ්‍යයනාංශයට සම්බන්ධ ව සිටි මහාචාර්ය **රෝහිණී පරණවිතාන** මහත්මිය 2003-2006 කාල වකවානුවේ අංශ ප්‍රධාන තනතුරේ කටයුතු කරමින් අධ්‍යයනාංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ ශාස්ත්‍රීය පර්යේෂණ කටයුතු හා අධ්‍යයන කටයුතුවල දී විශේෂ කැපවීමකින් කටයුතු කළ ආචාර්යවරියකි. පුරාතන සිංහල සාහිත්‍යය පිළිබඳ විශේෂ ප්‍රාගුණයක් වැඩිදියුණු කරගෙන ඇති ඒ මහත්මිය පුරාතන සාහිත්‍යයේ රුව ගුණ පැහැදිලි කරමින් සංස්කෘත විචාර කලාව සහ ජනශ්‍රැතිය පිළිබඳ ව තමා ලබා ඇති දැනුම ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව වෙත ලබා දුන්නා ය. සිංහලාංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද සම්භාව්‍ය ග්‍රන්ථ සංස්කරණ ව්‍යාපෘතියේ උදෙසාගිමත් ව කටයුතු කළ චතුර්මිය විම සංස්කරණ කාර්යයන්හි ආරම්භක අවස්ථාවේ පටන් මුද්‍රණද්වාරයෙන්

පිටවනතුරු ඊට අයත් කුඳු මහත් කටයුතුවල නිරත වූවා ය. පෞද්ගලික වශයෙන් ද, **පැරකුම්බා සිරිත, සීතාවක හටන, කුස්නන්තිනු හටන** සම්භාව්‍ය ග්‍රන්ථ කීපයක් සංස්කරණය කළ ඇය, විශ්වවිද්‍යාලයේ පරිබාහිර ආයතනවලට සහභාගි වෙමින් ශාස්ත්‍ර සංවර්ධනයට යොමු වූවා ය. කලක් සිංහල ශබ්දකෝෂයේ බාහිර කර්තෘවරයක ලෙසින් ද කටයුතු කළ අතර සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව හා සම්බන්ධ ජනශ්‍රැති අනුමණ්ඩලයට සම්බන්ධ වෙමින් ජනකථා ග්‍රන්ථ කීපයක් සංස්කරණය කොට ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සඳහා සහභාගි වූවා ය. 2016 - 2018 කාලයේ දී සිංහල ශබ්දකෝෂයේ ප්‍රධාන කර්තෘ ධුරය දරමින් සිංහල ශබ්දකෝෂය පිළිබඳව ජනතාව අතර අවබෝධය පුළුල් කිරීම සඳහා වැදගත් වැඩ කොටසක් ඇය ඉටු කළා ය.

මහාචාර්ය අනුර වික්‍රමසිංහ

මහාචාර්ය රෝහිණි පරණවිතාන

ඇය විසින් පරිවර්තන '**සිංහල ගී කාව්‍යය කෙරෙහි සංස්කෘත අලංකාර ශාස්ත්‍රයේ බලපෑම**' (2009) නම් කෘතියට 2010 දී එම වර්ෂයේ හොඳම ශාස්ත්‍රීය පරිවර්තනය ලෙස රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මානය හිමි විය. මෙහි මුල් කෘතිය සිංහලාංශයේ මහාචාර්යවරයාව සිටි හේමපාල විජයවර්ධන මහතාගේ ආචාර්ය උපාධි නිබන්ධය යි. විශ්වවිද්‍යාල ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව තුළ සමාජ සහජීවනය වර්ධනය කරනු සඳහා ක්‍රියාත්මක වූ IRQUE ව්‍යාපෘතිය (උපාධි අපේක්ෂක අධ්‍යාපනයේ අදාළත්වය හා ගුණාත්මකභාවය වර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය) හා සම්බන්ධ ක්‍රියාවලියේ සම්බන්ධීකාරක ලෙස වසර හතරක් (2003-2006) තුළ ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව අතර වාර්ගික අර්බුදය සමනය කරනු සඳහා හේතුවන වැඩකටයුතු රාශියක් ඒ මහත්මියගේ අධීක්ෂණය යටතේ සංවිධානය කරනු ලැබිණ. එම ව්‍යාපෘතියේ සහකාර සම්බන්ධීකාරක ලෙස සම්බන්ධ වෙමින් සඳහෝම් කෝපරහේවා සහ ක්‍රිශාන්ත ෆෙඩ්රික්ස් යන ආචාර්යවරු මේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සහයෝගය ලබා දුන්හ. දෙමළ භාෂාව ඉගැන්වීම සඳහා රාජ්‍ය භාෂා දෙපාර්තමේන්තුවේ විශ්‍රාමලත් නිලධාරිණියක වූ සරෝජිනී අරුණාවලම් මහත්මිය ද, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ වාග්විද්‍යා අංශයේ මහාචාර්ය එස්. යෝගරාජා මහතා ද බාහිර කටීකාචාර්යවරුන් ලෙස සම්බන්ධ කර ගන්නා ලදී. වාර්ගික සහජීවනයක් අරමුණු කර ගනිමින් 2006 දී අන්තර්වාර්ගික සංස්කෘතික උළෙලක් ද සිංහලාංශය මගින් එම ව්‍යාපෘතිය යටතේ සංවිධානය කරන ලදී.

1967 දී ආරම්භ කරන ලද කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහලාංශය ශාස්ත්‍රීය වශයෙන් ද භෞතික වශයෙන් ද, විවිධ අංශවලින් විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතිය තුළ විශේෂ කීර්ති නාමයක් ලැබූ අධ්‍යයන අංශයක් ලෙස ප්‍රකට ය. මුල් කාලයේ ආචාර්ය මණ්ඩලයට පේරාදෙණියෙන් උපාධි ලැබුවන් පත් කරගනු ලැබූව ද ක්‍රමයෙන් මේ විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ම අධ්‍යයන ප්‍රවීණත්වය ලැබුවන් බඳවා ගැනීමට හැකි විය. අසූව දශකය අවසාන වන විට කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අංශයෙන් අධ්‍යයන ප්‍රවීණත්වය ලබා ප්‍රථම පන්තියේ

උපාධි ලැබූ දෙදෙනෙක් ආචාර්ය මණ්ඩලයට බඳවාගත හැකි වීම අධ්‍යයනාංශයේ ප්‍රගතිය සම්බන්ධයෙන් විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුතු සිද්ධියකි. ශිෂ්‍ය අවධියේ පටන් ම ලේඛන කලාවෙහි නිරතව සිටි **සරත් විජේසූරිය** මහතා විසින් "සිංහල නාට්‍ය කලාවේ පසුබිම හා එහි අනන්‍යතාව" යන නිබන්ධය (1993) ඉදිරිපත් කොට දර්ශනපති උපාධි සුදුසුකම් සපුරා ගත් අතර ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවට නූතන සාහිත්‍යය පිළිබඳ දේශන පවත්වමින් ඔවුන්ගේ සාහිත්‍ය දැනුම නව මානයකට යොමු කිරීමේ නිරතව සිටී. ප්‍රවීණ ලේඛකයකු වූ ඒ මහතා නවකථා, කෙටිකතා සංග්‍රහ හා ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථ රාශියක් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත. ඒ මහතාගේ **නිර්මාණ අධ්‍යයනය** කෘතියට 1994 හොඳ ම ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථය (1995) සඳහා රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මානය ලැබුණේය. 1989 දී සිංහල අංශයේ සේවයට සම්බන්ධ වූ විජේසූරිය මහතාට එම වසරේදී ම **අවිදු අඳුර** නවකතාවේ අත්පිටපතට හොඳ ම නවකථා අත්පිටපතට හිමිවන ඩී.ආර්. විජේවර්ධන සම්මානය ලැබුණි. 2005 වසරේ දී ඒ මහතාට ජපන් තානාපති කාර්යාලය මඟින් විශිෂ්ට නිර්මාණාත්මක ලේඛකයකුට පිරිනැමෙන ඩුන්කා සම්මානය ද හිමි විය.

ඊළඟට සිංහලාංශයේ ආචාර්ය මණ්ඩලයට සම්බන්ධ වූ **ආනන්ද තිස්ස කුමාර මහතා**, සිංහල පිළිබඳ විශේෂ උපාධිය ලබන විට ද ප්‍රාචීන පණ්ඩිත උපාධිය ලබා සිටියේය. ඒ මහතා විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද **පැරණි ලක්දිව අත්තාණි ප්‍රදාන විධි (1990), සිංහල සන්නස් හා තුඩපත් (1993)** යන කෘති දෙකට ම රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන ලැබුණේ ය. සම්භාව්‍ය ගද්‍ය පද්‍ය සාහිත්‍යය, චේතිහාසික භාෂා අධ්‍යයනය හා ජනශ්‍රැතිය යන අංශ කෙරෙහි විශේෂ උනන්දුවක් දක්වමින් ඉගැන්වීමේ කටයුතුවල නිරත වේ. චතුර්‍ම අංශ ප්‍රධාන ලෙස (2007-2010) කටයුතු කළ කාලයේ පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයේ ආරාධනයක් ලැබ **ඔත්සරණ** නම් සම්භාව්‍ය ගද්‍ය ග්‍රන්ථය සංස්කරණය කිරීමේ කටයුතු මෙහෙයවී ය. මහාචාර්ය තිස්ස කුමාර මහතාගේ මෙහෙයවීම යටතේ දිගු කලක් අධ්‍යයනාංශයේ භාවිත වූ අධ්‍යයන පාඨමාලා නැවත අධීක්ෂණය කොට ඒවා උසස් තලයකට ගෙන ඒම සඳහා සමාලෝචන වැඩමුළුවක් පවත්වා අංශයේ අධ්‍යයන කටයුතු තවත් යහපත් කිරීමට වැඩ කටයුතු සංවිධානය කරනු ලැබිණ.

ඉන්පසු වරින්වර ආචාර්ය මණ්ඩලයේ සංඛ්‍යාව වැඩිකර ගැනීමට අවස්ථාව ච්ඡිණිණ. ආචාර්ය මහාචාර්යවරුන් විශ්‍රාම ගැනීම නිසා ද, ඒ සඳහා ඉඩකඩ සැපයිණ. වර්තමාන සිංහලාංශයේ ආචාර්ය මණ්ඩලය දාහතර දෙනෙකුගෙන් සමන්විත ය. මීට අමතරව නව දෙනෙක් තාවකාලික කටීකාචාර්යවරුන් ලෙස බඳවාගෙන සිටිති. ශාස්ත්‍ර පීඨය තුළ වැඩි ම ශිෂ්‍ය ගහණයක් ඇත්තේ සිංහලාංශයේ ය. සාමාන්‍ය උපාධි හා විශේෂ උපාධි පාඨමාලා සඳහා සිංහල විෂය හදාරන ශිෂ්‍ය පිරිස 1200 ක් පමණ වේ.

මහාචාර්ය සුජය අගලකඩ සිරිසුමන ස්වාමීන් වහන්සේ අංශ ප්‍රධාන තනතුර (2010-2016) හෙබවූ කාලයේ අංශයේ ශාස්ත්‍රීය දියුණුවට ද භෞතික දියුණුවට ද අදාළ බොහෝ

කටයුතු ඉෂ්ට කරන ලදී. එක් අවුරුදු ශාස්ත්‍රපති පාඨමාලාව හා සිංහල ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව ආරම්භ කරන ලද්දේ ද මේ කාලයේ දී ය. මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ, ඩබ්ලිව්. ඒ. සිල්වා, මහාචාර්ය චිදිරිචිර සරච්චන්ද්‍ර, ජී. ඩී. සේනානායක යන ශ්‍රේෂ්ඨ සිංහල ලේඛකයන්ගේ ශාස්ත්‍රීය සේවාව අගයමින් වැඩමුළු පවත්වනු ලැබූ අතර **සිංහබාහුට පනස් වසක්**, මහාචාර්ය පියසිල විජේගුණසිංහ මහත්මියගේ විචාර ලිපි ඇතුළු ප්‍රකාශන කිහිපයක් විලිඳුකරවනු ලැබිණ. එමෙන්ම විචිම්‍යන්ගේ ධුර කාලය තුළ සිංහල අධ්‍යයන විෂය පිළිබඳ වාර්ෂිකව පර්යේෂණ සැසියක් සංවිධානය කරනු ලැබිණ. මහාචාර්ය සිරිසුමන හිමියන්ගේ මෙහෙයවීම යටතේ අංශය විසින් ශාස්ත්‍ර පීඨය තුළ වාර්ෂික ව වෙන ම අධ්‍යයන සැසියක් පවත්වන එක ම අංශය වන්නේ සිංහල අංශය යි. මේ පර්යේෂණ සැසිවල දී දිවයිනේ බොහෝ විශ්වවිද්‍යාලවල විද්‍යාර්ථීන් ඉදිරිපත් කළ ශාස්ත්‍රීය අදහස් ඊට පසු වසරේ සැසිය පවත්වන දින මුද්‍රිත ග්‍රන්ථයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීම ද වැදගත් කරුණකි.

දිගු කලක් අංශ ප්‍රධාන තනතුරෙහි කටයුතු කරමින් සිංහල විෂය සම්බන්ධව ද, අධ්‍යයන අංශය සම්බන්ධව ද සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් ඇති කිරීමට මහාචාර්ය පූජ්‍ය අගලකඩ සිරිසුමන හිමියන්ට හැකි විය. සම්භාව්‍ය සිංහල සාහිත්‍යය විෂය හා සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතිය පිළිබඳ දැනුම ශිෂ්‍යයන් වෙත ප්‍රදානය කරන විචිම්‍යන් විසින් තත් විෂයානුබද්ධව පළ කරන ලද ශාස්ත්‍රීය ප්‍රකාශන කිහිපයක් පළ කොට ඇත. **විසුද්ධි මාර්ග සන්නි විමසුම, අමාවතුර ගැටපදය හා ගුණිල කාව්‍ය සංස්කරණය** ඒ අතර ප්‍රධාන වේ. සිංහල ව්‍යාධ්‍යාන සාහිත්‍යය හා විසුද්ධි මාර්ග සන්නයේ අර්ථ වර්ණනා පිළිබඳ පර්යේෂණ නිබන්ධයක් ඉදිරිපත් කොට දර්ශනපති උපාධියක් හිමි කරගෙන ඇති විචිම්‍යෝ බෞද්ධ සෞන්දර්යාත්මක විචාර කලාව සම්බන්ධයෙන් ආචාර්ය උපාධි අධ්‍යයන කටයුතුවල නිරතව සිටිති.

2016 වසරේ සිට 2018 වසර දක්වා සිංහල අංශාධිපති ධුරය දැරූ **ලතා ගුරුසිංහ** මහත්මිය නූතන නවකථාව හා ස්ත්‍රීවාදී සාහිත්‍යය යන විෂය ඇයගේ ප්‍රියතම පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍ර වේ. **සිංහල නවකථාවේ නිරූපිත ස්ත්‍රීය (2006), සාහිත්‍යය මැවූ ගැහැනිය (2017)** යනුවෙන් කෘති දෙකක් මේ වන විට ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත. ගුරුසිංහ මහත්මිය සිංහල ආචාර්ය උපාධිය හිමි කර ගත්තේ "සිංහල නවකතාවේ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවය: ස්ත්‍රීවාදී ප්‍රවේශයක්" නම් නිබන්ධය සඳහා ය.

දිගු කලක් සිංහල සම්භාව්‍ය ග්‍රන්ථ සංස්කරණ කටයුතුවල නියැලී සිටි ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය **ජේමසිරි නාගසිංහ** මහතා සිංහල කලා ශිල්ප, සිංහල සංස්කෘතිය යන විෂයානුබද්ධ දේශන මඟින් ප්‍රථම උපාධි හා පශ්චාත් උපාධි අපේක්ෂක විද්‍යාර්ථීන් දැනුවත් කරන අතර සද්ධර්මරත්නාවලියේ පරිවර්තන රීති පිළිබඳ පර්යේෂණ නිබන්ධයක් ඉදිරිපත් කොට දර්ශනපති උපාධිය ලැබීය. ඉන්පසුව **උපාසක ජනාලංකාරය** කෘතියේ

ශාස්ත්‍රීය සංස්කරණයක් වෙනුවෙන් ආචාර්ය උපාධිය ලබා ගත්තේය. (උපාධි අපේක්ෂක ප්‍රජාවගේ බාහිර කටයුතු සම්බන්ධව උනන්දු වන ඒ මහතා 2012-14 කාලය තුළ ශිෂ්‍ය අනුශාසකවරයෙකු ලෙස ද බෞද්ධ සංගමයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ භාණ්ඩාගාරික (2001-2006) ලෙස ද ඔවුන්ට සහාය වී ඇත.) දැනට සිය ආචාර්ය උපාධිය ද ලබා ගෙන ඉගැන්වීමේ කටයුතුවල යෙදෙන නාගසිංහ මහතා සිංහල ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවේ සමාරම්භක සම්බන්ධීකාරක ලෙස ද තම වගකීම් ඉටු කරයි.

සිංහල භාෂා අධ්‍යයනයේ අහසුදය හා නිවැරදි භාෂා භාවිතය විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රජාව මතු නොව මුළු සමාජය ම හුරු කරවීමේ සත්කාර්යය ද ඉටු කරමින් විශ්වවිද්‍යාල ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව අතර භාෂා අධ්‍යයනය ප්‍රියජනක විෂයයක් බවට පත්කරලීම ද වෙනුවෙන් කටයුතු කරන **මහාචාර්ය සඳගෝමී කෝපරහේවා** මහතා, එක්සත් රාජධානියේ කේම්බ්‍රිජ් විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ස්වකීය ආචාර්ය උපාධි අධ්‍යයන කටයුතු හිම කොට 2009 දී ආපසු පැමිණීමෙන් පසු අධ්‍යයන අංශයේ මෙන්ම විශ්වවිද්‍යාලයේ කටයුතු රැසකට තම නොමසුරු දායකත්වය ලබා දුන්නේය. මහාචාර්ය ජේ. ඩී. දිසානායක මහතාගෙන් පසුව අධ්‍යයන අංශයේ භාෂා විෂයක පාඨමාලා ඉගැන්වීමේ කටයුතුවලට නායකත්වය ලබා දුන් මහාචාර්ය කෝපරහේවා, ඊට අමතරව තම විෂය ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රගමනය උදෙසා ග්‍රන්ථ හා ලේඛන ගණනාවක් සිංහල - ඉංග්‍රීසි දෙබසින් ම රචනා කර ඇත. **භාෂානුරාගයේ දේශපාලනය (1999), සිංහල අක්ෂර විනයාස අකාරාදිය (2000), සිංහලයේ දෙමළ වචන අකාරාදිය (2002) විසිවන සියවසේ සිංහල භාෂා ව්‍යවහාරය (2010), භාෂා විමර්ශන ලිපි (2016) සිංහල අකුරු පුරාණය (2018),** වැනි ග්‍රන්ථ භාෂා අධ්‍යයනයේ හිරතව සිටින විද්‍යාර්ථීන්ට ප්‍රයෝජනවත් කෘති ලෙස පාඨකයන් අතරට පැමිණ ඇත. සිංහල භාෂා විෂයක කරුණු සම්බන්ධයෙන් සම්පත් දායකයකු ලෙස රාජ්‍ය භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය, අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව වැනි රාජ්‍ය ආයතන සමග සමීප සම්බන්ධතා පවත්වා ගනිමින් කටයුතු කරන මහාචාර්ය කෝපරහේවා, විශ්වවිද්‍යාල මට්ටමේ කමිටු රැසක සාමාජිකයකු ලෙස ද ක්‍රියා කරයි. සිංහල අංශයේ එක් අවුරුදු සිංහල ශාස්ත්‍රපති පාඨමාලාව ආරම්භ කිරීමට පුරෝගාමී වූ කෝපරහේවා මහතා, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සමකාලීන ඉන්දියානු අධ්‍යයන මධ්‍යස්ථානයේ (Centre for Contemporary Indian Studies) සමාරම්භක අධ්‍යක්ෂවරයා ලෙස ද ක්‍රියා කළේය. ඔහු 2019 වසරේ සිට සිංහල අංශ ප්‍රධාන ලෙස ද කටයුතු කරයි. 2019 වසරේ දී සිංහල අංශයේ 75 වන සංවත්සර වැඩ පිළිවෙළ හා මේ ලිපි සංග්‍රහය සකස් කරන ලද්දේ ඔහුගේ සංකල්පයක් මත ය.

නූතන සිංහල නිර්මාණාත්මක සාහිත්‍යය පිළිබඳව විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ හිරතව සිටින **ජ්‍යෙෂ්ඨ කඨිකාචාර්ය කුමුදු කරුණාරත්න රණවිර** මහත්මිය ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවගේ ශාස්ත්‍රීය කටයුතු සම්බන්ධයෙන් මෙන්ම ඔවුන්ගේ සුබසාධනය වෙනුවෙන් ද සිය සේවය ලබා දෙයි. විශ්වවිද්‍යාලයට පරිබාහිර ආයතන සම්බන්ධ වෙමින් වර්තමාන

සාහිත්‍ය අධ්‍යයනයේ ප්‍රගතිය උදෙසා ද කටයුතු කරන ඒ මහත්මිය, පිළිවෙළින් විදි නාට්‍ය විෂයෙහි ශාස්ත්‍රපති උපාධිය ද නූතන සිංහල පද්‍ය කාව්‍ය විෂයෙහි දර්ශනපති උපාධිය ද ලබා ගැනීමෙන් අනතුරුව ආචාර්ය උපාධිය සඳහා යටත් විජිත යුගයේ සාහිත්‍ය විෂයෙහි පර්යේෂණවල නියැළී සිටී.

සිංහල අංශයේ වාග් විද්‍යාව පිළිබඳ පාඨමාලා ඉගැන්වීමේ ලා කැප වී සිටින ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්යවරයෙකු වන **ක්‍රිෂාන්ත ෆෙඩ්රික්ස්** මහතා 2006 වසරේ දී ආචාර්ය මණ්ඩලයට බඳවා ගැනීම සිදු විය. භූල්බුද්ධි ශිෂ්‍යත්වයක් ලැබ ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ ලෝන්ඩ්වි විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ශාස්ත්‍රපති උපාධිය හිමි කර ගත් ඔහු දැනට ආචාර්ය උපාධිය සඳහා පර්යේෂණ කටයුතුවල යෙදී සිටී. ඔහු පීඨයේ මෙන්ම බාහිර සමාජයේ සාහිත්‍ය කලා කටයුතු සඳහා ද උනන්දුවක් දක්වන තරුණ ආචාර්යවරයෙකි.

සිංහලාංශයේ කථිකාචාර්යවරයකු ලෙස සේවයට බැඳුණු **රංජිත් සේනානායක** මහතා මධුර සන්දේශයේ ශාස්ත්‍රීය සංස්කරණයක් සම්පාදනය කොට ඒ සඳහා ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ආචාර්ය උපාධිය (2016) ලබා සිටී.

මහාචාර්ය ඒ. ඩී. දිසානායකගෙන් හිස් වූ සිංහලාංශයේ කලා ශිල්ප අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය යළි පණ ගැන්වීමේ අරමුණින් ලංකාවේ කලාශිල්ප හා චිත්‍ර කලාව යන විෂයෙන් පශ්චාත් උපාධියක් හිමි කර ගෙන සිටි **ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය ජයන්ති බණ්ඩාර** 2013 දී සිංහල අංශයට බඳවා ගනු ලැබූ අතර සිංහල කලා ශිල්ප විෂයක පර්යේෂණ කටයුතුවල නිරතව 2019 වසරේ දී කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ආචාර්ය උපාධිය ලබා ගත්තා ය. **කථිකාචාර්ය කලසාණි විජේසුන්දර** මහත්මිය සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යය, පුරාකෂර විද්‍යාව යන විෂයයන්හි ප්‍රවීණත්වයක් ලබා තත් විෂයීය දැනුම ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවට ද ලබා දෙමින් වම විෂයානුබද්ධ පර්යේෂණ කටයුතු කෙරෙහි යොමුව සිටී. **කථිකාචාර්ය දිපවන්දි අබේසිංහ** මහත්මිය **සිරි ගුනසිංහ හා නූතන සිංහල කාව්‍යය** හා **මල්ගුඩියෙහි සොඳුරු මිනිසා** යන කෘති ප්‍රකාශයට පත් කොට ඇති අතර සාහිත්‍ය විචාර කලාව විෂයෙහි කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ආචාර්ය උපාධිය හිමි කර ගෙන සිටියි.

2017 වසරේ දී සිංහල අංශයට ආධුනික කථිකාචාර්යවරුන් ලෙස බඳවා ගැනුණු **ඔසඳ ගුණරත්න** මහතා සිංහල නාට්‍ය කලාව හා නූතන සාහිත්‍ය විෂයෙහි ද **අචිත්තය බණ්ඩාර** මහතා නූතන වාග්විද්‍යා විෂයෙහි ද විශේෂ ප්‍රාගුණ්‍යයක් ලබා ගැනීම සඳහා කැප වී සිටිති. අචිත්තය බණ්ඩාර මහතා ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ ටෙක්සාස් විශ්වවිද්‍යාලයෙන් වාග් විද්‍යාව පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධියක් ලබා ආචාර්ය උපාධි අධ්‍යයන සඳහා විදේශගත වීමේ අපේක්ෂාවෙන් සිටියි. ඔසඳ ගුණරත්න මහතා කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ශාස්ත්‍රපති උපාධියක් හිමි කර ගෙන දැනට නාට්‍ය හා රංග කලා විෂයෙහි ආචාර්ය උපාධි අධ්‍යයන සිදු කිරීමේ බලාපොරොත්තුවෙන් සිටියි. මේ තරුණ

ආචාර්යවරු සිංහල අංශයේ පමණක් නොව පීඨයේ කටයුතු සඳහා ද තම නොමසුරු සහයෝගය ලබා දෙති.

විදේශීය ශාස්ත්‍රීය සම්බන්ධතා

විදේශීය ශිෂ්‍යයන් සිංහලාංශයේ පාඨමාලාවලට සම්බන්ධ කර ගැනීමේ වෙන ම ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක නොවුවත්, පෞද්ගලික මට්ටමෙහුත් විදේශ විශ්වවිද්‍යාල මගින් සිදු කෙරෙන ඉල්ලීම් අනුවත් සිංහලාංශයට සම්බන්ධ වූ විදේශීය විද්‍යාර්ථීන්ට ආචාර්ය මණ්ඩලය සැම විටම නොපැකිළ සිය සේවය ලබා දී ඇත. 1980-82 කාලයේ දී සිංහල භාෂා ප්‍රවීණත්වය ලබා ගැනීමට විවිධ රටවලින් ආ විද්‍යාර්ථීන් කීප පළකට ම සිංහලාංශයේ ආචාර්යවරුන් විසින් භාෂා ප්‍රවීණත්වය ලබා දීම සඳහා කටයුතු කරනු ලැබිණ. කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අංශයේ දී සිංහල භාෂාව හැදෑරූ (1980) දැනට ජපානයේ වකෝ විශ්වවිද්‍යාලයේ මානව සම්බන්ධතා පීඨයේ මහාචාර්ය ෂිබුයා තොෂිඕ මහතා **නූතන ලංකා සමාජය සහ ජපානය** යනුවෙන් දෙරට අතර පවත්නා සබඳතා පිළිබඳ සිංහලෙන් ලියන ලද ලිපි සංග්‍රහයක් ද ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත. පශ්චාත් උපාධි පර්යේෂණ සඳහා බ්‍රිතාන්‍යය, ඇමෙරිකාව, ජපානය, ජර්මනිය වැනි රටවලින් පැමිණි ශාස්ත්‍රාර්ථීන් සිංහල භාෂාව, සාහිත්‍යය හා සංස්කෘතිය පිළිබඳව උපදෙස් ලබා ගැනීම සඳහා කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහලාංශයේ ආචාර්යවරුන් හා සම්බන්ධව කටයුතු කළ අවස්ථා බොහෝ ය. ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ හාවඩ් සරසවියේ මහාචාර්ය චාල්ස් හැලිසේ මහතා ඉතා දිගු කලක් තුළ ප්‍රංශය සමඟ සබඳතා පවත්වයි. විසේ ම අප අධ්‍යයනාංශය සමඟ සම්බන්ධ වී සිටි ඇමරිකාවේ මිසෝරි ප්‍රාන්ත විශ්වවිද්‍යාලයේ මහාචාර්ය ස්ටීවන් බර්ක්විට්ස් මහතා සිංහල වංශකථා සාහිත්‍යය පිළිබඳ ලැබූ දැනුම උපයෝගී කරගෙන **චූපවංශය** පිළිබඳව *Vernacular Literature in Sinhala* යන ග්‍රන්ථය ද අලභ්‍යවන්නගේ සාහිත්‍ය කටයුතු සම්බන්ධව *Buddhist Poetry and Colonialism: Alagiyawanna and the Portugeese in Sri Lanka* (2013) ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් ග්‍රන්ථද්වයක් ප්‍රකාශයට පත් කොට සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යයේ ස්වභාවය හා අගය පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රජාව දැනුවත් කර ඇත. මෑතක දී සිංහල අංශය සමඟ සබඳතා පැවැත්වූ ඇමරිකානු විද්වතුකු වන ආචාර්ය ගැරට් ෆීල්ඩ් මහතා *Modernizing Composition : Sinhala Song, Poetry and Politics in Twentieth Century Sri Lanka* (2017) නමින් පර්යේෂණ ග්‍රන්ථයක් ප්‍රකාශයට පත් කළේය.

මාලදිවයිනේ පැරණි ලේඛනයක් කියවීම සඳහා සිංහලාංශයේ මහාචාර්යවරුන් දෙපළක් මැදිහත් වීමෙන් පසු මාලදිවයිනේ ජාතික ශාස්ත්‍රඥයකු වූ හසන් අහමඩ් මණිකු මහතා මෙහි පැමිණ සිංහලාංශය සමඟ ඇති කර ගත් සුභද වූත්, ශාස්ත්‍රීය වූත් සම්බන්ධය ආධාර කරගෙන සිංහල හා දිවෙහි බස පිළිබඳ ශබ්දකෝෂයක් ද *Say it in Maldivian* (1990) නම් වම බස කථා කිරීමට ඉගැන්වෙන ග්‍රන්ථයක් ද පිළියෙළ කොට ප්‍රකාශයට

පත් කරන ලදී. මණිකු මහතා එම ග්‍රන්ථය සකස් කළේ මහාචාර්ය ජේ.ඩී. දිසානායක මහතා සමඟ සම කර්තෘත්වයෙනි.

පසුගිය වසර කීපය තුළ චීනයේ විදේශ භාෂා විශ්වවිද්‍යාලයෙන් උපාධි අපේක්ෂක කණ්ඩායම් කීපයක් ද චීනයේ ගුවන් විදුලි මාධ්‍යයේ නියුතු කිහිප දෙනෙක් ද සිංහලාංශයට සම්බන්ධව භාෂා ප්‍රවීණත්ව පාඨමාලා අධ්‍යයනය කළහ. ඔවුහු මෙහි ගත කළ කාලය තුළ සිංහල භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රවීණත්වය මෙන්ම සිංහල සංස්කෘතිය පිළිබඳව මනා දැනුමක් ද ලබා ගත්හ. ජපානයේ වකෝ විශ්වවිද්‍යාලයේ උගන්නා සිසු පිරිස් ද වසර කිහිපයක් ම ඒ අයුරින් කණ්ඩායම් ලෙස සිංහලාංශයට සම්බන්ධ ව භාෂා ප්‍රවීණත්වය ලබා ගත්හ. මහාචාර්ය සඳගෝමී කෝපරනේවාගේ මූලිකත්වය යටතේ ඉන්දියානු විදේශ සේවා නිලධාරීන් සඳහා සිංහල ඉගැන්වීමේ වැඩ සටහනක් 2015 වසරේ ආරම්භ වූ අතර එම වැඩ සටහන දැනට කටීකාචාර්ය අචිත්ත සබ්බාර විසින් මෙහයවනු ලබයි.

ආචාර්ය මණ්ඩලය සිංහල අංශයේ ද ශාස්ත්‍ර පීඨයේ ද විශ්වවිද්‍යාලයේ ද ප්‍රගතියට උදෙසා කටයුතු කරද්දී ඊට අනල්ප සහායක් ලබා දුන්නේ අංශයේ අනධ්‍යයන කාර්ය මණ්ඩලයයි. ඔවුන් විසින් සිදු කරන ලද සේවාව සිංහල අංශයේ සියලු කටයුතුවල සාර්ථකත්වයට අත්‍යන්තයෙන්ම හේතු විය. ඒ අනුව මුල් කාලයේ ජී. චීරසේකර මහතා ද ඉන් අනතුරුව රංජනී මිදුගස්පගේ, කලානි කන්නන්ගර, මහේෂ්වරී ගුණවර්ධන, පද්මා ප්‍රියදර්ශනී, තුෂානි ගුණවර්ධන, චතුර්කා ජයතිලක යන මහත්මීහු පිළිවෙළින් අංශයට සම්බන්ධව කාර්යාලයේ කටයුතු මැනවින් ඉටු කළහ. වර්තමානයේ සිංහල අංශයේ කාර්යාලයේ කටයුතු භාරව හංසිකා හේරත්, සජනි අබේවික්‍රම හා ඩිලක්ෂි වික්‍රමසිංහ කටයුතු කරති. මේ අතර කාර්යාලයේ කටයුතු සඳහා සම්බන්ධ වූ කාර්යාලයේ කාර්ය සහායකවරුන්ගෙන් ඉටු වූ සේවාව ද අගය කළ යුතු වේ. මුල් කාලයේ කිහිප දෙනෙක්ම වරින් වර එම රාජකාරියෙහි නිරතව සිටියහ. ඒ අතරින් අභාවප්‍රාප්ත ලාල් පත්මතිලක දිගු කලක් අංශයේ කටයුතුවලට සම්බන්ධ වූයේය. වර්තමානයේ එම කටයුතු ඉතා මැනවින් හා කැපවීමෙන් යුතු ව ඉටු කරන්නේ **තුෂාර මාපලගම** යි.

පසුගිය අර්ධ ශතවර්ෂය 1967-2019 කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහලාංශයේ පාඨමාලා හදාරමින් ආචාර්යවරුන් හා සමීප සම්බන්ධතා සහිතව සිංහල විෂය පිළිබඳ සාමාන්‍ය උපාධිය ද, විශේෂ උපාධිය ද ලබා ගෙන සමාජයේ ප්‍රගමනයට සම්බන්ධ වූවෝ බොහෝ ය. වෙනත් විෂය අධ්‍යයනය කිරීමෙන් ලබන දැනුමට වඩා සිංහල භාෂා සාහිත්‍යය අධ්‍යයනය කෙරෙහි ජීවිතය අර්ථවත් කර ගැනීම සඳහා හේතුකාරක වන බැවිනි. මීට අමතරව මුල් කාලයේ පටන් ම සිංහලාංශය අධ්‍යාපන පීඨය හා සම්බන්ධ අධ්‍යාපනවේදී උපාධි අපේක්ෂකයන්ට සිංහලාංශයේ පැවැත්වුණු පාඨමාලාවලට සම්බන්ධවීමට අවස්ථාව ලබා දී ඇත. ඒ අනුව අධ්‍යාපනඥයින්, විදුහල්පතිවරුන් හා ගුරුවරුන් විශාල ප්‍රමාණයක් සිංහලාංශයෙන් ලත් ශාස්ත්‍ර ප්‍රදාන නිසා සිය වෘත්තීය කාර්යය පහසු

කරගෙන ඇත. කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ද, සමස්ත විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතියෙහි ද, පොදු සමාජයේ ද සන්නාමයක් ලබා සිටින කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශයට සම්බන්ධ ශාස්ත්‍ර හැදෑරුවන් වෙතත් විෂය අධ්‍යයනයෙන් ලබන දැනුමට වඩා සුවිශේෂ ආකාරයේ ප්‍රතිලාභ ලබා ඉන් සිය ජීවිත කාර්යය පහසු කරගෙන ඇත. සිංහලාංශය හා සම්බන්ධව වසර තුනක් හෝ හතරක් ගත කිරීමට හැකි වූවන් විෂයබද්ධ දැනුම මෙන් ම සිය සෞන්දර්යාත්මක චින්තනය ද සංවේදීව කටයුතු කිරීමේ ශක්තිය ද වර්ධනය කර ගැනීමට අවකාශ ලබාගෙන ඇත. එමෙන්ම විවිධ කාව්‍ය විචාර දෘෂ්ටීන් අධ්‍යයනය කිරීම තුළින් තමන්ට ම අනන්‍ය වූ විචාර චින්තනයක් ගොඩනගා ගත්තේ ද ඒ අතර වූහ. සාහිත්‍ය අධ්‍යයනය හිසා ඉන් ලැබූ ආලෝකය ජීවිතයට ද බද්ධ කර ගත් අතර තමන් තුළ සුභාවිත රුචිකත්වයක් ද වගා කර ගත්තේ ය. පුරාතන වූ ද, නූතන වූ ද සාහිත්‍යාශ්‍රය හිසා පුළුල් මානව සංහතියක අත්දැකීම් හා අනන්‍ය වීම හිසා ජයග්‍රහණ, පරාජය, දුක, සැප වක සේ විඳි ගැනීමට හා දිරිමත්ව ජීවිතයට මුහුණදීමට අවශ්‍ය ශක්තිය වර්ධනය කර ගත්හ. සමාජයේ විවිධ තරාතිරම්වල පසුවෙමින් සමාජයේ ප්‍රගමනයට අවශ්‍ය වන ආකාරයට අනෙකුත් අවබෝධය හා සාමකාමී හැඟීම් මත පිහිටා සිටිමින් ජීවිතය සුසාර කර ගත්හ.

මේ අය අතර බොහෝ දෙනා ගුරු වෘත්තිය, විදුහල්පති සේවය, පරිපාලන ක්ෂේත්‍රය, බැංකු සේවය, සාහිත්‍ය කලා කටයුතු, නාට්‍ය කලාව, සෞන්දර්යාත්මක කලා, ව්‍යාපාර කටයුතු, ජනමාධ්‍ය, දේශපාලනය, ධර්මදේශනය වැනි විවිධ ක්ෂේත්‍රයන්හි නියැලෙමින් විම ක්ෂේත්‍රවල උසස් ස්ථාන ම භජනය කරනු දැකීම සතුටට කරුණකි. සිංහලාංශය සේවනය කිරීම හිසා භාෂා සාහිත්‍ය විෂයයන්හි රුව ගුණ පමණක් නොව ජීවිතයේ සොඳුරු බව පසක් කර ගෙන යහපත් පුරවැසියන් ලෙස ද, බුද්ධිමත් මනුෂ්‍යයන් ලෙස ද සිය ජීවිතය සුපෝෂිත කරගෙන කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ද, සිංහලාංශයේ ද කීර්ති නාමය තවත් ප්‍රභාමත් කිරීමට යොමුවනු ඇත යනු අපගේ විශ්වාසය මෙන්ම ප්‍රාර්ථනය ද වෙයි.

3

සරසවි දිවියේ මතක සටහන්

සම්මානිත මහාචාර්ය ජේ.ඩී. දිසානායක

මගේ ජීවිත කාලයෙන් අඩක් පමණ ගෙවුණේ කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයෙහි සිංහලාංශයෙහි ය. මා විභි සේවයට එන විට විභි අංශ ප්‍රධාන පදවිය හෙබවූයේ මහාචාර්ය එම්.ඩී. ආරියපාල මහතා ය. ඒ වන විට මා සේවය කරමින් සිටියේ පේරාදෙණියෙහි සිංහලාංශයෙහි ය. පේරාදෙණිය වැනි මහස්කාන්ත පරිසරයක පිහිටි විශ්ව විද්‍යාල භූමියක් අත් හැර කොළඹ වැනි ජනාකීර්ණ නගරයකට ඒම එක් අතකින් බලන විට කනගාටුවට කරුණක් වුවත් තවත් අතකින් බලන විට මගේ ජීවිත ගමනට මහත් පිටුබලයක් විය.

විශ්ව විද්‍යාල ජීවිතය

1961 වැන්නෙහි දී විශ්ව විද්‍යාල ජීවිතය ආරම්භ කළ මම අවුරුදු හතළිස් එකකට පසුව 2002 වැන්නෙහි දී විශ්‍රාම ගියෙමි. ඒ අවුරුදු හතළිස් එකෙන් දැවුරුද්දක් ඇමෙරිකාවේ කැලිෆෝනියා විශ්ව විද්‍යාලයෙහි ද දැවුරුද්දක් එංගලන්තයේ ලංඩන් විශ්ව විද්‍යාලයෙහි ද අවුරුද්දක් ඉතාලියේ පෙරුජියා විශ්ව විද්‍යාලයෙහි ද අවුරුද්දක් ස්කොට්ලන්තයෙහි එඩින්බරෝ විශ්ව විද්‍යාලයෙහි ද ගත කළෙමි. ඊට අමතරව මාසයක් ජපානයේ වකෝ විශ්ව විද්‍යාලයෙහි ද තුන් මාසයක් තෝකියෝ විශ්ව විද්‍යාලයෙහි ද ගත කළෙමි.

අවුරුදු හතළිස් එකකට පසු මා විශ්ව විද්‍යාල ජීවිතයෙන් හිල වශයෙන් සමු ගත්තත් මගේ විශ්ව විද්‍යාල ජීවිතය විතැනින් කෙළවර වූයේ නැත. මම අදත් විශ්ව විද්‍යාලයට යමින් විභි සිංහලාංශය මගින් පවත්වනු බලන පශ්චාද් උපාධි පාඨ මාලාවලට ද සිංහල ඩිප්ලෝමා පාඨ මාලාවලට ද ජනමාධ්‍ය ඩිප්ලෝමා පාඨ මාලාවලට ද සහභාගි වෙමි.

මා විශ්ව විද්‍යාල ගුරුවරයෙකු වීමට තීරණය කළේ අහම්බයෙන් නොව සිතා මතා ය. මා සමඟ පේරාදෙණියෙන් උපාධිය දිනා ගත් බොහෝ දෙනෙකු සිවිල් සේවයට හෝ වෙනත් පරිපාලන සේවයකට බැඳුණා සේ මට ද අඩු තරමින් ආදායම් පාලක නිලධාරියෙකු හෝ වීමේ භාග්‍යය තිබිණ. එහෙත් ඒ සියල්ල ඇත් හැර විශ්ව විද්‍යාල ජීවිතයට එක් වීමට මා තීරණය කළේ වුවමනාවෙන් ම ය. ගුරුවරයෙකු වී දැනුම සොයා යෑමටත් ඒ දැනුම බෙදා දීමටත් මා තුළ වූ බලවත් කැමැත්ත නිසා ය.

මගේ සරසවි දිවිය ඇරඹෙන්නේ පේරාදෙණියෙහි. විභි පිහිටි 'ශ්‍රී ලංකා විශ්ව විද්‍යාලයට' ඇතුළත් වීමේ භාග්‍යය මා ලද්දේ 1957 දී ය. දස වසරක් කොළඹ ආනන්ද විද්‍යාලයෙහි සිටි සතර හැදෑරූ මම "Fritz Kunz Challenge Cup for the Ananda's Best Young

Citizen" යන අභියෝගතා කුසලාන ද පළමුවරට දිනා ගනිමින් සරසවි බිමට පිවිසියෙමි. ඒ වසරේ ආනන්දයෙන් විශ්ව විද්‍යාලයට කෙළින් ම පිවිසි දස දෙනාගෙන් එකෙකු වූ මම සරසවි දිවියට මුල පිරුවෙමි.

මා වෙනුවෙන් අලුතින් ම අභියෝගතා කුසලානක් පිහිටුවීමට ආනන්දයේ විද්‍යාලයාධිපතිතුමා ඇතුළු ආචාර්ය මණ්ඩලය තීරණය කළේ 1957 දී මා ආනන්දයේ කුලරත්න ශාලාවෙහි දී වේදිකාගත කළ 'රාවණා' නාඩගම නිසා බව පසුව දැන ගන්නට ලැබිණ. මා ලියා වේදිකාගත කළ 'රාවණා' නාඩගම මහාචාර්ය සරච්චන්ද්‍ර වේදිකාගත කළ 'මහමේ' නාඩගමට පසුව වේදිකාගත වුණු දෙවෙනි ශෛලිගත හෙවත් නාට්‍යධර්මී නාට්‍යය යි. මේ නාට්‍යය දැන් 'රාවණා සිතානිලාඡය' යනුවෙන් නව මුහුණුවරක් ගන්වමින් නාමෙල් වීරමුනි මහතා විසින් වේදිකාගත කෙරේ.

එකල අපට ඉගැන්නුවේ ඉංගිරිසි මාධ්‍යයෙනි. ඒ අපේ රට බ්‍රිතාන්‍ය අධිරාජ්‍යයේ යටත් විජිතයක් ව පැවති හෙයිනි. එහෙත් දැන් අප නිදහස ලබා ඇති නිසා සිංහලය රාජ්‍ය භාෂාව විය යුතු බවත් අධ්‍යාපන මාධ්‍යය විය යුතු බවත් අපේ සිත්වලට කාවැද්දුවේ එවක ආනන්දයේ විදුහල්පති වූ චිල්.එච්.මෙත්තානන්ද මහතා යි. ගණිතය හා නවීන විද්‍යාව වැනි විෂයයන් සිංහලයෙන් ඉගැන්විය හැකි බව පී.ද ඇස් කුලරත්න හා ඩබ්ලිව්. කරුණානන්ද වැනි ආනන්දීයයෝ සිංහලයෙන් පාඨ ග්‍රන්ථ ලියා පහේවා දුන්හ.

2500 බුද්ධ ජයන්තිය සමරනු වස් ආනන්දීයයෝ පෙරමුණ ගත්හ. ඒ වසරේ ආනන්ද විද්‍යාලයීය සඟරාවට 'බුද්ධ ජයන්තිය මෙය ද?' යනුවෙන් මා ලියූ කතුවැකිය 'සිළුමිණ' පත්‍රයේ පළ වීම මට අදහාගත නොහැකි තරම් විය.

පේරාදෙණි සිංහලාංශය

මා විශ්ව විශ්ව විද්‍යාලයට ඇතුළු වන විට සිංහල අධ්‍යයනාංශය පිහිටියේ පේරාදෙණියෙනි ය. එක් පැත්තකින් සුන්දර හත්තාන කඳු වැටියත් අනික් පැත්තෙන් මහවැලි හදියත් මායිම් කොට ගෙන පිහිටි පේරාදෙණි කැමිපසය ඉතා ම මනස්කාන්ත පරිසරයක පිහිටි සරසවි බිමක් විය. ඒ පරිසරය යොවුන් වියෙහි හුන් අපගේ සිත් සතන් පුබුදු කරන්නක් විය.

පළමුවන වසරෙහි දී සිංහලය, ආර්ථික විද්‍යාව හා බ්‍රිතාන්‍ය ඉතිහාසය හැදෑරූ මම දෙවෙනි වසරෙහි දී සිංහල විශේෂවේදී උපාධිය හැදෑරීම සඳහා සිංහල අංශයට එක් වීමි. එවක සිංහලාංශයේ අංශාධිපති වූයේ මහාචාර්ය දයානන්ද ඒකනාට් හෙට්ටිආරච්චි මහතා යි. විශිෂ්ට ගණයේ භාෂාඥයෙකු වූ මහාචාර්ය හෙට්ටිආරච්චි සිංහල ශබ්දකෝෂයෙහි හා සිංහල විශ්ව කෝෂයෙහි ප්‍රධාන කර්තෘවරයා ද විය.

සිංහලාංශයේ වෙනත් ජ්‍යෙෂ්ඨ ආචාර්යවරුන් අතුරින් මහාචාර්ය චිදිරිචිර සරච්චන්ද්‍ර අප කාගේත් පරමාදර්ශී විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරයෙක් විය. චිත්‍රමා කිසි දාක දේශන සටහන් ගෙන පන්තියට ආ බවක් අපට මතක නැත. එහෙත් චිත්‍රමා කී හැම දෙයක් ම අපේ සිත් පුබුදු වීමට සමත් විය. චිත්‍රමා නූතන සිංහල සාහිත්‍යය විශ්ව විද්‍යාලයට හඳුන්වා දුන් පුරෝගාමියා ය.

චිත්‍රමා හුන් වෙනත් කීර්තිමත් මහාචාර්යවරුන් අතුරෙහි අපට 'කවිසිඵම්ණ' ඉගැන්වූ එම්.ඩී. ආර්යපාල, 'සිංහල ජන්දස් ශාස්ත්‍රය' ඉගැන්වූ එම්. ශ්‍රී රම්මණ්ඩල, 'සිංහල ව්‍යාකරණය' ඉගැන්වූ ඩී.ජේ. විජේරත්න, 'සංස්කෘතිය' ඉගැන්වූ පී.ඊ.ඊ. ප්‍රනාන්දු, 'සියබස්ලකර' ඉගැන්වූ පීටර් සිල්වා, 'සිංහල සාහිත්‍ය ඉතිහාසය' ඉගැන්වූ ආනන්ද කුලසූරිය හා නූතන වාග්විද්‍යාව ඉගැන්වූ සුගතපල ද සිල්වා යන විද්වත්හු කැපී පෙනුණාහ.

කතිෂ්ඨ ආචාර්යවරුන් අතුරෙහි දෙදෙනෙක් අපේ සිත් දිනා ගත්තෝ වූහ. ඒ භාරතයෙහි බමුණු පඬිවරුන්ගේ සෙවණෙහි සංස්කෘත සෞන්දර්යවේදය හැදෑරූ එක ම සිංහල විද්වතා වූ හේමපාල විජයවර්ධන මහතාත් සිංහලයට නව විචාර කලාවක් හඳුන්වා දුන් ආර්ය රාජකරුණා මහතාත් ය.

මේ ආචාර්යවරුන් අතුරින් මගේ ගමන් මඟ වෙනස් කිරීමට හේතු වූණු එක් ආචාර්යවරයෙකු වූයේ ආචාර්ය සුගතපාල ද සිල්වා මහතා යි. එංගලන්තයේ ලංඩන් විශ්වවිද්‍යාලයානුබද්ධ පෙරදිග හා අප්‍රිකානු අධ්‍යයනාංශයට (School of Oriental and African Studies) ගිය චිත්‍රමා පේරාදෙණියට ආපසු ආවේ නූතන වාග්විද්‍යාව පිළිබඳ පශ්චාද්දපාධියක් ද දිනා ගනිමිනි. නූතන වාග්විද්‍යාව අරඹයා චිත්‍රමාගේ මුල් ම දේශන මාලාව පැවැත්වුණේ 1959 වසරෙහි දීය. සිංහල විශේෂ උපාධිය හදාරන්නෙකු ලෙස ඊට සහභාගි වීමේ වරප්‍රසාදය මට ලැබිණ.

ප්‍රධාන විෂය වශයෙන් සිංහලය හැදෑරූ මා අනුවිෂය වශයෙන් හැදෑරුවේ පුරාවිද්‍යාව හා ලංකා ඉතිහාසය යි. පුරාවිද්‍යාව මහාචාර්ය සෙනරත් පරණවිතාන මහතා විසින් ද ලංකා ඉතිහාසය මහාචාර්ය ලක්ෂ්මන් පෙරේරා මහතා විසින් හා මහාචාර්ය තේනකෝන් විමලානන්ද මහතා විසින් ද අපට ඉගැන්විණ. ප්‍රථම ශ්‍රී ලංකා පුරාවිද්‍යා කොමසාරිස්වරයා වශයෙන් සේවය කොට විශ්‍රාම ගිය මහාචාර්ය පරණවිතාන ලංකා විශ්ව විද්‍යාලයෙහි ප්‍රථම පුරාවිද්‍යා මහාචාර්යවරයා ද විය. චිත්‍රමාගේ ප්‍රථම දේශන මාලාවට සහභාගි වීමේ දුර්ලභ අවස්ථාව මට ලැබිණ. චිත්‍රමා සමඟ වරින්වර අනුරාධපුරයට ගොස් ඇතුළු නුවර කැණීම් කිරීමේ භාග්‍යය ද මට උදා වීණ.

මහාචාර්ය විමලානන්ද එංගලන්තයෙහි සිටි අවධියෙහි දී යටත් විජිත කාර්යාලයට ගොස් උඩරට කැරැල්ල හා සම්බන්ධ රාජ්‍ය ලේඛන පිටපත් කොට ගෙන අවුත් ඒවා

සිංහලයට හරවා පළ කිරීමට උත්සුක විය. ඉන් සමහර ලේඛන චතුමාගේ නිවසෙහි ම කාමරයක රැඳී සිංහලයට හැඟීමේ වරප්‍රසාදය මට ලැබිණ. ඊට සිරිපාල ලීලාරත්න හා විචි.විචි.බණ්ඩාර ද සහභාගි වූහ.

1961 දී ප්‍රථම පන්තියේ සාමර්ථයක් ලබා ගනිමින් සිංහල ගෞරවෝපාධිය දිනා ගත් මට දොන් ෆ්‍රැන්ස් විජේවර්ධන ත්‍යාගය ද සී.ඊ. ජයනායක ත්‍යාග ද හිමි විය. ඒ වසරෙහි දී ම සහාය කටිකාචාර්යවරයෙකු වශයෙන් සිංහල අධ්‍යයනාංශයට එක් වීමේ භාග්‍යය ද මට ලැබිණ. මාකස් ප්‍රනාන්දු නිවාසයෙහි උපපාලක පදවියක් ද ලත් මම මගේ විශ්ව විද්‍යාල ගුරු ජීවිතය ආරම්භ කළේ ප්‍රථම වර්ෂයේ විද්‍යාර්ථීන් සඳහා 'සිංහල සාහිත්‍ය ඉතිහාසය' ද දෙවෙනි වසරේ විද්‍යාර්ථීන් සඳහා 'සුජාවලිය' හා 'හංස සන්දේශය' ද අවසන් වසරේ විද්‍යාර්ථීන් සඳහා 'සසදාවත' ද ඉගැන්වීමෙනි.

වාග්විද්‍යා ප්‍රවේශය

මේ කාලය තුළ දී ආචාර්ය සුගතපාල ද සිල්වා මහතාගේ තවත් පාඨමාලාවලට සහභාගි වීමේ අවස්ථාව මට ලැබිණ. විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරයෙකු වශයෙන් චතුමා දේශන පැවැත්වූ ආකාරය නූතන වාග්විද්‍යාව කෙරේ මගේ සිත තදින් ඇද බැඳ තබා ගැනීමට සමත් විය. පශ්චාත්උපාධිය සඳහා නූතන වාග්විද්‍යාව තෝරා ගැනීමට මා වෙසෙසින් ම පෙලඹුණේ චතුමාගේ නව සංකල්ප, නව ආකල්ප හා සිත් වසඟ කරන දේශන ශෛලිය නිසා ය. චතුමා 1963 දී පළ කළ 'හාෂා විමර්ශනය' නමැති කෘතිය ග්‍රන්ථය නූතන වාග්විද්‍යාව අලුළා සිංහලයෙන් ලියවුණු පළමු පොත වශයෙන් සැලකිය හැකි ය.

නූතන වාග්විද්‍යාව පමණක් නොව උපහාෂා විමර්ශනය ද අපට හදුන්වා දුන්නේ සුගතපාල සිල්වා මහතා යි. සිංහල අංශයේ අපි කීප දෙනෙක් ම චතුමා සමඟ මොහරාගල වැනි පිරිසරඹද පළාත්වලට ගොස් ඒ ප්‍රදේශවල භාවිත වන කට වහර ගැන සොයා බැලුවෙමු. මේ ගමන්වලට මහාචාර්ය හෙට්ටිආරච්චි මහතා ද සහභාගි වූ බව මට මතක ය. ආරෝහ පරිණාහ දේහධාරී හෙට්ටිආරච්චි මහතා දුටු ගැමියන් චතුමා වටා රොක් ව ඔවුන්ගේ දුක් ගැනවිලි කියන්නට වූයේ චතුමා ඒ පළාතේ මහා ඒජන්තතුමා යැයි වරදවා සිතා ගැනීමෙනි. පසු කාලයක දී සිංහල ජන වහර ගැන සොයා බැලීමට මා පෙලඹවූයේ චතුමා යි.

පශ්චාද් උපාධි අධ්‍යයනය

ශ්‍රී ලංකා විශ්ව විද්‍යාලය බ්‍රිතාන්‍ය සම්ප්‍රදායේ විශ්ව විද්‍යාලයක් වූ හෙයින් එහි ආධුනික කටිකාචාර්යවරුන් ස්වකීය පශ්චාද්උපාධි අධ්‍යයනය සඳහා බොහෝ විට ගියේ විංගලන්තයට ය. සිංහල අංශයේ කටිකාචාර්යවරුන් වැඩි වශයෙන් ගියේ ලංසින් විශ්ව

විද්‍යාලයේ (University of London) පෙරදිග හා අප්‍රිකානු අධ්‍යයන ආයතනයට (School of Oriental and African Studies) ය.

මේ සම්ප්‍රදාය මුල් වරට වෙනස් කරන ලද්දේ මා විසිනි. 1963 වසරෙහි දී ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයෙන් ෆුල්බ්‍රයිට් (Fulbright) ශිෂ්‍යත්වයක් දිනා ගත් මම නූතන වාග්විද්‍යාව හදාරනු පිණිස කැලිෆෝනියා විශ්ව විද්‍යාලයේ බර්ක්ලි (Berkeley) කැම්පසය බලා ගියෙමි. මේ කැම්පසය පිහිටියේ සැන් ෆ්‍රැන්සිස්කෝ නුවරට නුදුරිනි.

එහි වාග්විද්‍යා අංශයට (Department of Linguistics) ඇතුළත් වූ මම දැවුරුද්දක් ශිල්ප හදාරා ඇමෙරිකානු වාග්විද්‍යාව ගැන අවබෝධයක් ලද්දෙමි. පශ්චාද්දිපාධි හදාරන්නන්ගේ උපදේශකවරයා (Graduate Advisor) වූ චොලස් චේෆ් (Wallace Chafe) මහාචාර්යතුමාගේ උපදෙස් අනුව ලතින් හා සංස්කෘත යන සම්භාව්‍ය භාෂා දෙක ඉගෙන ගැනීමටත් මානව විද්‍යාව (Anthropology) හැදෑරීමටත් මට සිදු විණි. එසේ ම එක් නූතන භාෂාවක් ද හැදෑරිය යුතු වූයෙන් ඒ සඳහා ප්‍රංශ භාෂාව තෝරා ගත්තෙමි.

ප්‍රංශ භාෂාව හැදෑරීමේ එක් වාසනාවක් වූයේ නූතන වාග්විද්‍යාවේ පියා වශයෙන් සැලකෙන ෆර්දිනන්ද් දි සොසියියෝ (Ferdinand de Saussure) මහාචාර්යවරයා ප්‍රංශ භාෂාවෙන් කළ දේශන සටහන් සංග්‍රහ කොට පළ වුණු (Cours de linguistique generale) නමැති ග්‍රන්ථය ප්‍රංශ භාෂාවෙන් ම කියවීමට හකි වීම යි.

මෙවක කැලිෆෝනියා වාග්විද්‍යා අංශයේ සේවය කළ කීර්තිමත් මහාචාර්යවරුන් වූ චීම්.ඩී. එමනෝ (MB Emeneau) වෙතින් 'ඉන්දු-ආර්ය භාෂා' පිළිබඳව ද පෝන් ගම්පර්ස් (John Gumperz) වෙතින් 'උපභාෂා අධ්‍යයනය' (Dialectology) පිළිබඳව ද ඩෙල් හයිම්ස් (Dell Hymes) වෙතින් මානව විද්‍යාව (Anthropology) ද උගත්තෙමි.

ෆුල්බ්‍රයිට් ශිෂ්‍යත්වයේ එක් සම්ප්‍රදායක් නම් නිවාඩු කාලවල දී වෙනත් විශ්ව විද්‍යාලවලට යවා විශේෂ පාඨමාලාවලට සහභාගි වීමේ අවස්ථාව සලසා දීම යි. ඒ අනුව ඇමෙරිකාවේ ගත කළ දෙවසර තුළ දී යේල් විශ්ව විද්‍යාලයෙහිත් ඉන්දියානා විශ්ව විද්‍යාලයෙහි බ්ලූම්න්ටන් කැම්පසයෙහිත් ටෙක්සාස් විශ්ව විද්‍යාලයෙහි ඔස්ටින් කැම්පසයෙහිත් විශේෂ පාඨ මාලාවලට සහභාගි වීමේ අවස්ථාව මට ලැබිණි. සමාජවිෂයක වාග්විද්‍යාඥයෙකු වූ මහාචාර්ය විලියම් ලැබොව් (William Labov) මහතා මට හමු වුණේ ටෙක්සාස්හි දී ය. මෙසේ වාග්විද්‍යාව හැදෑරූ මම 1965 දී කැලිෆෝනියා විශ්ව විද්‍යාලයෙන් වාග්විද්‍යාව පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති (Master of Arts) උපාධිය දිනා ගතිමි.

කැලිෆෝනියා විශ්ව විද්‍යාලයේ වාග්විද්‍යා අංශයෙහි දී මා උගත්තේ ඇමෙරිකානු වාග්විද්‍යාව යි. ලෙනාඩ් බ්ලූම්ෆීල්ඩ් (Leonard Bloomfield), එඩ්වර්ඩ් සැපියර් (Edward

Sapir) හා නෝම් චෝම්ස්කි (Noam Chomsky) වැනි මහාචාර්යවරු ඇමෙරිකානු වාග්විද්‍යාවේ පුරෝගාමීහු වූහ. මේ හැරුණු විට බ්‍රිතාන්‍ය වාග්විද්‍යාව (British Linguistics) යනුවෙන් හැඳින්විය හැකි ආචාර්ය කුලයක් ද බ්‍රිතාන්‍යයෙහි බිහි වී තිබිණ. ජේ.ආර් ෆර්ත් (JR Firth) හා මයිකල් හැලිඩේ (Michael Halliday) වැනි මහාචාර්යවරු එහි ප්‍රමුඛත්වය දැරූහ.

මහාචාර්ය හැලිඩේ ඉගැන්වූයේ ලංඩන් විශ්ව විද්‍යාලයේ යුනිවර්සිටි කොලේජ් (University College) නම් අධ්‍යයන ආයතනයෙහි ය. 1965 දී ඇමෙරිකාවෙන් පිටත් වූ මම ලංඩනයේ යුනිවර්සිටි කොලීජියට බැඳී මහාචාර්ය හැලිඩේ යටතේ අවුරුද්දක් "Functional Grammar" නම් වාග්විද්‍යා මතවාදය හැදෑරීමි.

මේ වන විට ශ්‍රී ලංකා විශ්ව විද්‍යාලයේ තවත් ආචාර්යවරයෙක් ගණිත විද්‍යාව හදාරමින් යුනිවර්සිටි කොලීජියෙහි සිටියේය. ඒ පසුකලක දී ශ්‍රී ලංකාවේ පරිගණක තාක්ෂණයේ පියා වශයෙන් නම් කෙරුණු ඩී.කේ. සමරනායක මහතා ය. හැම දාම මෙන් හමු වුණු අපි පරිගණක තාක්ෂණය ගැනත් සිංහලය ගැනත් කතා බහ කෙළෙමු.

කොළඹ සිංහලාශය

1966 දී ආපසු ලංකාවට පැමිණි මම යළිත් පේරාදෙණි විශ්ව විද්‍යාලයෙහි සිංහල අංශයෙහි ඉගැන්වීම් ආරම්භ කෙළෙමි. ඒ වන විට සුගතපාල ද සිල්වා මහතා විදේශගතව සිටි හෙයින් වාග්විද්‍යාව ඉගැන්වීමේ වගකීම පැවරුණේ මට ය. මේ වන විට එංගලන්තයේ යෝක් විශ්ව විද්‍යාලයේ වාග්විද්‍යාව අංශය සැලසුම් කිරීමේ වගකීම පැවරී තිබුණේ චතුමාට ය.

මේ වන විට විශ්ව විද්‍යාල පද්ධතියෙහි තවත් වෙනසක් සිදු වී තිබිණ. එනම් සිංහලාශයක් ද ඇතුළත් නව ශාස්ත්‍ර පීඨයක් කොළඹ ද පිහිටුවා තිබීම යි. එහෙයින් පේරාදෙණියෙහි පමණක් නොව කොළඹ ද වාග්විද්‍යා දේශන පැවැත්වීමේ කාර්ය භාරය මට පැවරිණ. මම සතියකට වරක් දුම්රියෙන් කොළඹට පැමිණ පෝර්ප් රාජ ශාලාවෙහි දී හෝ නව කලාගාරයෙහි දී හෝ මගේ දේශන පැවැත්වීමි.

අවුරුදු කීපයකට පසුව කොළඹ ශාස්ත්‍ර පීඨය පේරාදෙණියෙන් වෙන් වුණු ස්වතන්ත්‍ර පීඨයක් බවට පත් වීණ. එහි සිංහලාශයේ අධ්‍යයන පද්ධතිය දැරුවේ මහාචාර්ය එම්.ඩී. ආර්යපාල මහතා ය. පේරාදෙණියෙහි සිංහලාශයෙහි හුන් මට කොළඹ සිංහලාශයට බැඳෙන සේ චතුමා දිගින් දිගට ම කළ ආරාධනාව කිසිසේත් බැහැර කළ නොහැකි වූ තැන මම කොළඹ සිංහලාශයට එක් වීමි. ඒ 1967 දී ය. එදා පටන් 2002 දී විශ්‍රාම යන තුරු පන් තිස් වසරක් මම කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයෙහි සිංහලාශයෙහි සේවය කෙළෙමි.

විවිධ සිංහලාංශයෙහි සේවය කළ ආචාර්යවරුන් අතර තිස්ස කාරියවසම්, විමල් දිසානායක, කුසුමා කරුණාරත්න, සුවර්ත ගමිලත්, වික්ටර් හපුආරච්චි, තිස්ස ජයවර්ධන හා අනුරාධ සෙනෙවිරත්න ද වූහ. පසු කලක දී හේමපාල විජයවර්ධන හා පුඤ්චිබණ්ඩාර සන්නස්ගල ද සිංහලාංශයට එක් වූහ.

මේ අතරතුර දී අනුරාධ සෙනෙවිරත්න ජේරාදෙණි සිංහලාංශයට ගියෙන් එහි සිටි මහාචාර්ය සරච්චන්ද්‍ර මහතා කොළඹ සිංහලාංශයට එක් විය.

කොළඹ සිංහල අංශය පිහිටි ස්ථානය ද කලින් කලට වෙනස් විය. එය මුලින් ම පිහිටා තිබුණේ දැනට විද්‍යා අංශයෙහි පරිගණක ආයතනය පිහිටා තිබෙන ස්ථානයෙහි කුඩා කාමරයක ය. ඊට යාබදව පිහිටියේ හිතී පීඨය යි. ඒ ගොඩනැගිල්ල ද දැන් නැත. පසුව විශ්ව විද්‍යාලයේ පැරණිතම ගොඩනැගිල්ලක් වූ 'කලමිඬු ඇකඩමිය' පිහිටි දෙමහල් ගොඩනැගිල්ලෙහි පහත මාලයට සිංහලාංශය ගෙන යන ලදී.

පැරණි තුරඟ තරඟ පිටියේ කොටසක් කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයට පවරා ගැනීමෙන් පසුව නව ගොඩනැගිලි සංකීර්ණයක් එහි බිහි විය. එහි එක් තෙමහල් ගොඩනැගිල්ලකට සිංහලාංශය ගෙන යන ලදී. එය මුලින් ම පිහිටුවන ලද්දේ එහි පළමුවෙනි මාලයෙහි දකුණු කෙළවරෙහි ය. පසුව එය එහි වම් කෙළවරට ගෙන යන ලදුව අද දක්වාත් එහි විරාජමානව පවතී. එහි විශාලතම කාමරය 'එම්.ඩී. ආර්යපාල ශ්‍රවණාගාරය' යනුවෙන් නම් කෙරිණ. ඊට යාබද කාමරය සිංහලාංශයේ පුස්තකාලය විය.

සිංහල ගැමි වහර අළලා 'හෙළ වහර' නමින් පොතක් පළ කළ ඩී.වී.ගුණපාල සූර්න්ගේ පෞද්ගලික පුස්තකාලය ද මහාචාර්ය එම්.ඩී.ආර්යපාල, මහාචාර්ය සිරි ගුණසිංහ, මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න වැනි ආචාර්යවරුන්ගේ පුස්තකාලවල පොත් ද මේ පුස්තකාලයට පිරිනැමිණ. මා සතුව තිබුණු සියලු ප්‍රබන්ධ කෘති ද පසුගිය දාක මීට එක් විය.

වෙනත් විශ්ව විද්‍යාලවල සිංහලාංශ කෙසේ වෙතත් කොළඹ විශ්ව විද්‍යාල සිංහල ආචාර්යවරුන් උදෙසා තනි කාමර වෙන් විය. ඒ කාමර වැඩි හරියක් පිහිටියේ දෙවෙනි මහලෙහි යි. ඒවායෙහි පොත් රාක්ක අලුත් පොත්වලින් පිරී තිබිණ. විශ්ව විද්‍යාලයට යන වින ලේඛකයන්ට හා ජන මාධ්‍යවේදීන්ට මේ කාමර හිතර ම විවෘත ව පැවතිණ.

මා හුන් කාමරය එක් කරණක් නිසා විශ්ව විද්‍යාලයෙහි අන් සියලු කාමරවලින් වෙනස් විය. ශිතකරණයක් තිබුණු එක ම කාමරය එය වූ බවිනි. ඒ ශිතකරණය මට ලබා දුන්නේ අප සමඟ මාලදිවයිනේ බස ගැන පර්යේෂණ කළ හසන් අහමඩ් මහින්ද මහතා ය. ප්‍රමාණයෙන් කුඩා වුවත් එය හැම විට ම ආහාර පානවලින් පිරී පැවතිණ. සිංහල අංශයේ විද්‍යාර්ථීන්ගේ උපන් දින සාද සඳහා අවශ්‍ය වූ විශාල කේක් ගෙඩි, ආරක්ෂාව පිණිස තබා ගියේ මේ ශිතකරණයෙහි ය. එයින් මට විශාල වාසියක් සැලසිණ. උපන් දිනය කාගේ වුවත් උපන් දින කේක් කැල්ලක් මට ද හිල වශයෙන් ලැබීම ය.

සිංහලාංශයේ ශාස්ත්‍රීය සේවා

මහාචාර්ය ආර්යපාල මහතාගේ අනුග්‍රහය නිසා සිදු වූණු එක් විශේෂ ශාස්ත්‍රීය කටයුත්තක් නම් ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමාගම හා සම්බන්ධ වී පැරණි සම්භාව්‍ය සිංහල සාහිත්‍ය කෘති සංස්කරණය කිරීම යි. මුලින් ම සංස්කරණයට භාජන වූයේ සද්ධර්මරත්නාවලිය යි. ලංකාවේ නොයෙක් විහාරස්ථානවලින් ලබා ගත් පුස්තකොළ පොත් සන්සන්දනය කිරීමෙන් සිදු වූණු මේ සංස්කරණ කටයුතු නිසා සම්භාව්‍ය සිංහල භාෂා ව්‍යවහාරය ගැන මෙන් ම ග්‍රන්ථ සංස්කරණය ගැන ද අවබෝධයක් සිංහල අංශයේ ආචාර්යවරුන්ට ලැබිණ.

මේ සංස්කරණය පිණිස අවශ්‍ය පුස්තකොළ පොත් සොයා ගැනීම ද දුෂ්කර කටයුත්තක් විය. එහි වගකීම ද පැවරුණේ සිංහල අංශයේ ආචාර්යවරුන්ට ය. වරක් හේමපාල විජයවර්ධන මහතාත් මමත් මුහන්දිරම් මුල්ලපිටියේ කේ.වී.උ. සිල්වා මහතාත් සමඟ ලංකාව පුරා කළ සංචාරය අමතක කළ නොහැක්කකි. මුහන්දිරම් තුමාගේ රසවත් කතාවලට සවන් දුන් අපට බොහෝ විට සිනාව නවත්වා ගත නොහැකි විය.

පුස්තකොළ පිටපත් එකින් එක කියවා සන්සන්දනය කිරීමේ කාර්යය ඉතා වෙහෙසකර කාර්යයක් වණ. ඊට සහභාගි වුණේ සිංහලාංශයේ ආචාර්යවරුන් පමණක් නොවේ. ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමිතියට සම්බන්ධ ගිහි පැවිදි වියත් පිරිසක් ද ඊට දායක වූහ. ඒ අතුරෙහි පූජ්‍ය මොරවක සිද්ධාර්ථ, කොත්මලේ අමරවංස, තෙරපැහැ සෝමානන්ද, බෙලිදෙනියේ සිරිධම්ම, හොරණ වජිරඤ්ඤා හා රත්ගම සුමනන්ද වැනි පැවිදි පඬිවරු ද අභයරත්න අධිකාරී හා මුල්ලපිටියේ මුහන්දිරම් වැනි ගිහි පඬිවරු ද වූහ.

සද්ධර්මරත්නාවලියට පසුව අපේ අවධානය යොමු වුණේ 'සද්ධර්මාලංකාරය' 'සිඛවළඳ හා සිඛවළඳ විනිස' හා 'අමාවතුර' වන කෘති කෙරේ ය.

මහාචාර්ය ආර්යපාල මහතා ව්‍යාකරණඥයෙකු හුවුවද සිංහල ව්‍යාකරණය කෙරේ ආදරයක් දැක්වූ විද්වතෙකි. එතුමාගේ අනුග්‍රහයෙන් සිදු වූණු එක් කාර්යයක් නම් සිංහලයෙහි 'පද බෙදීම' පිළිබඳව පොදු සම්මතයක් ඇති කොට ගැනීම යි. එතුමාගේ

ආනුග්‍රහයෙන් පද බෙදීම අලලා සම්පාදිත වීක් අත් පොතක් හැදින්වුණේ 'සිංහලයේ වචන වෙන් කිරීම' යනුවෙනි.

ආර්යපාල මහතා භාෂා සටන්කාමියෙක් ද විය. ඔහු මෙහෙයවූ එක් භාෂා සටනක් 'සම්මත සිංහලය' සම්බන්ධයෙනි. සිංහලය ලේඛන ව්‍යවහාරයෙහි යෙදීමෙහි දී නොයෙක් විධියේ වැරදි සිදු වෙමින් පැවතිණ. මේ වැරදි හිවැරදි කර ගැනීමේ අවශ්‍යතාව කාටත් දැනිණ. හෙළ හවුල විසින් මෙන් ම විශ්ව විද්‍යාලවල සිංහලාංශ විසින් ද 'හිවැරදි සිංහලයක්' අවශ්‍යතාව පිළිගැනිණ. මේ ගැන සිත් යොමු කළ අයි.එම්.ආර්. ඒ. ඊරියගොල්ල ඇමතිතුමා 'හිවැරදි සිංහලයක්' සම්මත කොට ගැනීම පිණිස 'සම්මත සිංහල කමිටුවක්' පත් කළේය. එය අගේ කළ යුතු පියවරකි.

මේ මණ්ඩලයේ බහුතරය හෙළ හවුලට සම්බන්ධ වූණු නිසා ඔවුන් පළ කළ 'සම්මත සිංහල කමිටු වාර්තාව' පැරණි භාෂා රීති හුවා දක්වන්නක් විය. ඒ රීති බොහොමයක් වර්තමානයට නොගැළපෙන හෙයින් මේ වාර්තාව පිළිගැනීමට කොළඹ සිංහලාංශය ඇතුළු සියලු සිංහලාංශ අකමැති විය. මහාචාර්ය ආර්යපාල මහතා 'සම්මත සිංහලයට' එරෙහිව නැගූ හඬට බොහෝ පුවත්පත්වල සහයෝගය ද ලැබිණ. විශේෂයෙන් ම 'දිනමිණ' පත්‍රය සම්මත සිංහලයට එරෙහිව ලිපි ගණනාවක් පළ කිරීමෙන් විශ්ව විද්‍යාලයට සහයෝගය දැක්වීය.

විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සංගමයේ වාර්තාව සකස් කිරීමේ මූලික වගකීම පැවරුණේ මට ය. එවක විශ්ව විද්‍යාල සිංහලාංශවල සිටි හේමපාල චිප්පවර්ධන, ඒ.ඒ. සුරවීර, හන්දසේන රත්නපාල, කේ.එන්.ඕ.ධර්මදාස වැනි ආචාර්යවරුන් සමඟ කතාබස් කොට මේ වාර්තාව පිළියෙළ කෙළෙමි.

විශ්ව විද්‍යාල විද්‍යාර්ථියා

විශ්ව විද්‍යාලයෙහි උගන්වන ගුරුවර ගුරුවරියෝ ද ඉගෙන ගන්නා ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවෝ ද පාසැල්වල උගන්වන හා ඉගෙන ගන්නා පිරිසට වඩා වෙනස් ය. පාසැල් ගුරුවරයා කරන්නේ දැනට පවත්නා දැනුමින් ශිෂ්‍යයා දැනුවත් කිරීම යි. විශ්ව විද්‍යාලයෙහි දී සිදු වන්නේ ගුරුවරයාත් ශිෂ්‍යයාත් යන දෙදෙනා ම අලුත් දැනුම සොයා යෑම යි. එබැවින් විශ්ව විද්‍යාලයෙහි සිටින්නෝ අවිද්‍යාව නසා විද්‍යාව සොයා යන 'විද්‍යාර්ථීහු' වෙති.

විශ්ව විද්‍යාල ගුරුවරයා යනු තවත් එක් ගුරුවරයෙකු නොවන බව මින් පැහැදිලි වනු ඇත. ඔහු දැනට පවත්නා දැනුම් සම්භාරයට අලුතින් යමක් එක් කරන්නෙකි. අලුත් දැනුම එක් වන්නේ පර්යේෂණ ඔස්සේ ය. එබැවින් විශ්ව විද්‍යාල ගුරුවරයා අවශ්‍යයන් ම පර්යේෂකයෙක් ද වේ. විශ්ව විද්‍යාල ගුරුවරයා පර්යේෂණ මාර්ගයෙන් සොයා ගන්නා

මේ අලුත් දැනුම ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවට පමණක් නොව මහජනතාවට ද දීම විශ්ව විද්‍යාල ගුරුවරයාගේ වගකීම යි.

මේ අලුත් දැනුම ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවට මෙන් ම මහජනතාවට ද දෙන මාර්ග සවිඳුරැම් වේ. පළමුවෙනි මාර්ගය විශ්වවිද්‍යාලයෙහි ම පැවැත්වෙන දේශන යි. තමා සොයා ගත් අලුත් දෙයක් මුලින් ම සිය ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවට කියා ඔවුන්ගේ ප්‍රතිචාරය ලබා ගැනීම විශ්ව විද්‍යාල ගුරුවරයාට ලැබෙන විශේෂ වරප්‍රසාදයකි. ශිෂ්‍යයන් තමන්ගේ අදහස් දක්වන්නේ කුඩා කොළ කැලිවල හෝ බස් ටීකට්ටුවල හෝ ලියා වුවත් ඒ සමහර අදහස් කිසිසේත් බැහැර කළ නොහැකි ය.

කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයට පිවිස සිංහලය හදාරන විද්‍යාර්ථීන්ට පළමුවෙනි වසරෙහි දී අනිවාර්යයෙන් ම සහභාගි වීමට සිදු වුණු පාඨ මාලා දෙකින් එකක් වූයේ 'භාෂා ප්‍රවේශය' නම් දේශන මාලාව යි. අවුරුදු ගණනාවක් පැවැත්වූ මේ දේශන මාලාවේ සාරය ඇතුළත් කොට ලියූ පොතක් 2005 දී 'මානව භාෂා ප්‍රවේශය' යන නමින් ප්‍රසිද්ධියට පත් කෙළෙමි. දෙවෙනි මාර්ගය පොදු දේශන යි. නොයෙක් සමීති සමාගම්වල පැවැත්වෙන සාහිත්‍ය හා කලා උත්සවවල දී දේශනයක් ද පැවැත්වීමට අපට සිදු වේ. පාසැල් හා විද්‍යාලවල ත්‍යාග ප්‍රදානෝත්සවයක ප්‍රධාන අමුත්තා වශයෙන් ද දේශනයක් පැවැත්වීමේ වරප්‍රසාදය අපට ලැබේ. විශ්ව විද්‍යාලයට පිවිසෙන අරමුණින් පාසැලේ ඉගෙනුම ලබන ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව එක්තරා ප්‍රමාණයකට හෝ නව දැනුමෙන් සන්නද්ධ කිරීමට මේ දේශන යොදා ගත හැකි ය.

තෙවෙනි මාර්ගය ග්‍රන්ථ පළ කිරීම යි. දේශනයක පණිවිඩය යන්නේ කිසියම් තැනක කිසියම් අවස්ථාවක සිටින ග්‍රාහක පිරිසකට පමණකි. එහෙත් පොතක් පළ කිරීමෙන් මේ පණිවිඩය මුළු මහත් පාඨක ලෝකයක් වෙත ලෙන යා හැකි ය. විශ්ව විද්‍යාලය නඩත්තු කරන්නේ මහ ජන මුදලින් නිසා ඒ මුදලින් අප කරන්නේ කුමක් දැයි දැ ගැනීමට අයිතියක් මහ ජනතාවට ඇත. මා ලියූ පොත් වැඩිහිටියන්ට පමණක් නොව දුරුවන්ට ද ප්‍රයෝජනවත් වේ.

සිව්වෙනි මාර්ගය ශාස්ත්‍රීය ලිපි ලේඛන යි. ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමීතිය, රාජකීය ආසියාතික සමීතිය වැනි විද්වත් සමීතිවලින් වාර්ෂිකව පළ කෙරෙන සඟරා ද සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ දෙපාර්තමේන්තුවේ 'සාහිත්‍යය' සඟරාව, 'සංස්කෘති' සඟරාව, විශ්ව විද්‍යාලවලින් පළ කෙරෙන සඟරා ද කියවන විශේෂ පාඨක පිරිසක් ද වේ.

පස්වෙනි මාර්ගය පුවත්පත් ලිපි යි. හැම දිනපතා පුවත්පතක ම පාහේ ශාස්ත්‍රීය හෝ සාහිත්‍ය අතිරේකයක් ඇත. මම තවමත් වචන අතිරේකවලට ලියා මගේ හිතේ පහළ වන අලුත් අදහස් පොදු පාඨකයා සමඟ බෙදා හදා ගනිමි.

සයවෙහි මාර්ගය ගුවන් විදුලි වැඩ සටහන් ය. මම 'තුම්පත් රටා' යනුවෙන් සතිපතා වැඩ සටහනක් තුන් අවුරුදු තුන් මසක් ඉදිරිපත් කෙළෙමි. ශ්‍රාවක ප්‍රතිචාර අනුව ඒ තුන් අවුරුද්දේ ප්‍රචාරය වුණු හොඳ ම වැඩ සටහන විය වූ බව පාර්ලිමේන්තුවේ හැන්සාඩ් වාර්තාවෙහි ද සඳහන් වේ. මේ වැඩ සටහනට අවශ්‍ය තොරතුරු ගමන් ගමට ගොස් පටිගත කර ගැනීමටත් ගුවන් විදුලි මැදිරියෙහි දී ඉදිරිපත් කිරීමටත් දායක වූ රාජා ධර්මපාල මහතා මෙහි දී මට අමතක නොවේ.

සත්වෙහි මාර්ගය රූපවාහිනී වැඩ සටහන් ය. ස්වාධීන රූපවාහිනිය ඔස්සේ මා ඉදිරිපත් කළ 'සියබස් අලංකාරය' නම් සතිපතා වැඩ සටහන ඇසට දැකුම්කලු ද කනට කන්කලු ද විය.

නූතන වාග්විද්‍යාංශය

1968 වර්ෂය ශ්‍රී ලංකා විශ්ව විද්‍යාල වංශ කථාවෙහි වැදගත් හැරවුම් ලක්ෂයක් විය. මෙතෙක් කල් නූතන වාග්විද්‍යාව ඉගැන්වුණේ සිංහලාංශයේ හෝ ඉංගිරිසි අංශයේ පාඨ මාලාවක් වශයෙනි. එතෙත් වාග්විද්‍යාව ස්වාධීන අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රයක් වශයෙන් සලකා 'වාග්විද්‍යාව' යන නමින් වෙන ම අධ්‍යයනාංශයක් (Department of Linguistics) නමින් පිහිටුවන ලද්දේ 1968 දී කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයෙහි ය.

මේ නව අධ්‍යයනාංශයේ අධිපති වශයෙන් ශාස්ත්‍රවේදී උපාධිය සඳහා වාග්විද්‍යාව නම් විෂය මාලාවට අදාළ නිර්දේශ හා දේශන මාලා සැලසුම් කිරීමේ වගකීම මට පැවරිණ. වාග්විද්‍යාව නමැති විෂය සිංහල දෙමළ හා ඉංගිරිසි යන මාධ්‍ය තුනෙන් ම උගන්වන ලදී. සිවු වසරක පාඨ මාලාවක් වූ එහි ප්‍රථම වර්ෂයෙහි දී 'වාග්විද්‍යා ප්‍රවේශය' 'ශබ්ද විචාරය' හා 'පද විචාරය' යන දේශන මාලා උගන්වන ලදී.

දෙවෙනි වසරෙහි දී 'භාෂාව හා සංස්කෘතිය' 'භාෂාව හා සමාජය' 'වේතිහාසික වාග්විද්‍යාව' නම් දේශන මාලා පැවැත්විණ. තෙවෙනි වසරෙහි දී 'වාක්‍ය විචාරය' 'නූතන වාග්විද්‍යාත්මක සිද්ධාන්ත' 'ශබ්ද විචාර සිද්ධාන්ත' 'වාග්විද්‍යා ඉතිහාසය' 'අර්ථ විචාර මූලධර්ම' 'නූතන සිංහලය' හා 'නූතන දෙමළ' වැනි දේශන මාලා පැවැත්විණ. අවසාන වසරෙහි දී 'ජනක ව්‍යාකරණය' 'මනෝවිෂයක වාග්විද්‍යාව' 'භාෂා ශෛලි අධ්‍යයනය' 'උපභාෂා අධ්‍යයනය' 'වාක්කෝෂ අධ්‍යයනය' 'තුලනාත්මක වාග්විද්‍යාව' 'නූතන ඉංගිරිසි ව්‍යුහය' හා 'වාග්විද්‍යාවේ ක්ෂේත්‍ර විධි' වන දේශන මාලා ඉගැන්විණ.

සිංහලයෙන් හා ඉංගිරිසියෙන් ඉගැන්වීම පිණිස ඩබ්ලිව්. එස්. කරුණාතිලක, කේ.එන්.ඕ.ධර්මදාස හා තිස්ස ජයවර්ධන වැනි ආචාර්යවරුන්ගේ සහාය ලැබිණ. දෙමළ මාධ්‍යයෙන් ඉගැන්වීම පිණිස එස්. සුසිත්දිරරාජා, තනංජයරාජා, එස්.තිල්ලෙයිනාදන්

හා පුලෝගසිංහම් වැනි ආචාර්යවරුන්ගේ සහාය ලබා ගන්නා ලදී. අද යාපනේ විශ්ව විද්‍යාලයෙහි වාග්විද්‍යාව උගන්වන බොහෝ ආචාර්යවරුන් වාග්විද්‍යාව පිළිබඳ ප්‍රථම උපාධිය ලබා ගත්තේ කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයෙහි වාග්විද්‍යා අංශයෙනි.

වාග්විද්‍යාව නූතන විෂය ක්ෂේත්‍රයක් වූයෙන් විය සිංහලයෙන් ඉගැන්වීම පිණිස නව පාරිභාෂික පද අවශ්‍ය විය. ඒ පාරිභාෂික පද මාලාව සම්පාදනය කිරීමේ වගකීම ද පැවරුණේ මේ වාග්විද්‍යා අංශයට ය. ඒ සඳහා එස්.වීල්.කැකුළුවල, විමල් ජී. බලගල්ලේ, විමල් දිසානායක වැනි ආචාර්යවරුන්ගේ සහාය ද මට ලැබිණ. "communication" යන සංකල්පය හඳුන්වනු පිණිස 'සන්නිවේදනය' හා 'ජන සන්නිවේදනය' වැනි පද සදා ගන්නා ලද්දේ මේ මණ්ඩලය විසිනි.

1971 වැන්නෙහි දී ජනතා විමුක්ති පෙරමුණේ මෙහෙයවීමෙන් ඇති වුණු තරුණ කැරැල්ලට විශ්ව විද්‍යාල උපාධි අපේක්ෂකයෝ ද බෙහෙවින් සම්බන්ධ වූහ. මේ පිළිබඳව හේතු සාධක සොයා බැලීමට පත් කළ කොමිසමේ එක් නිගමනයක් වූයේ ඊට හේතුව විශ්ව විද්‍යාලයේ යල්පැන ගිය අධ්‍යාපන ක්‍රමය බව යි. එබැවින් විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපන ක්‍රමය මුළුමනින් ම වෙනස් කිරීමට යෝජනා කෙරිණ.

විනි ප්‍රතිඵලයක් වූයේ විශ්ව විද්‍යාල ව්‍යුහය අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍ර අනුව ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම යි. ඒ අනුව එක ම විෂය හැම විශ්ව විද්‍යාලයක උගන්වනු වෙනුවට එක් එක් විශ්ව විද්‍යාලයක් යම් යම් විෂය ක්ෂේත්‍රවලට සීමා කිරීම යි. ඒ අනුව භාෂා ඇතුළු සියලු මානව ශාස්ත්‍ර සඳහා කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයත් සියලු සමාජ විද්‍යා සඳහා කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයත් වෙන් කරන ලදී. ඒ අනුව වාග්විද්‍යා අංශය කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයට ගෙන යන ලෙස නිර්දේශ කෙරිණ. ඒ අනුව මා ද කැලණියට යා යුතු විය.

කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයට යෑමට මගේ වැඩි කැමැත්තක් නොවිණ. මා ජීවත් වූයේ නුගේගොඩ නිසා දිනපතා ම කැලණියට යෑමටත් ආපසු ඒමටත් යටත් පිරිසෙයින් පැය තුනක් වත් මහ පාහේ ම ගත කිරීමට මට සිදු වේ. වය කාලය කා දැරීමකැයි සිතූ මම නැවත වරක් කොළඹ සිංහල අංශයට බැඳීමට කැමැත්ත පළ කෙළෙමි. ඒ සඳහා මහාචාර්ය ආර්යපාල මහතාගෙන් පූර්ණ අනුග්‍රහය ලැබිණ.

මා සිංහල අංශයට බැඳුණත් වරින් වර කැලණියට ගොස් වාග්විද්‍යා දේශන පැවැත්වීමට මට සිදු විය. ඒ වන විට වාග්විද්‍යා අංශයෙහි අධිපති වශයෙන් පත් කොට තිබුණේ ආචාර්ය එස්.වීල්.කැකුළුවල මහතා ය.

ජනමාධ්‍ය ඒකකය

වාග්විද්‍යාවට අමතරව ජනමාධ්‍යවේදය (Journalism) නමැති විෂය ක්ෂේත්‍රය නගා සිටුවීමේ වගකීම ද මට පැවරිණ. ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් කලාවේදීන්ගේ ඉල්ලුමක් වූයේ දැනටමත් රැකියාවේ යෙදී සිටින ජනමාධ්‍යවේදීන් උදෙසා සතිඅන්ත පාඨමාලාවක් පවත්වන ලෙස යි. මේ ආයාචනය පිළිගත් කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය 1986 දී සිංහල, දෙමළ හා ඉංගිරිසි යන භාෂා තුනෙන් ම සති අන්ත ජනමාධ්‍ය ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවක් ආරම්භ කළේය.

එහි සම්බන්ධීකාරක ආචාර්යවරයා වශයෙන් මුලින් ම කරයුතු කළේ මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න යි. ඒ වන විට මා විදේශගතව සිටි හෙයිනි. මා ආපසු පැමිණි පසුව ඒ වගකීම පැවරුණේ මට ය. ඒ කොළඹ සිංහලාංශයේ ආචාර්යවරුන් අතුරින් ජන මාධ්‍ය හා වැඩිපුර ම සම්බන්ධතාවක් දැක්වූ ආචාර්යවරයා මා වූ බැවිනි.

භාෂා තුනෙන් ම පැවැත්වුණු මේ පාඨ මාලාවල ඉගැන්වීම පිණිස දැනට මත් පුවත්පත්වල හා ගුවන් විදුලි සේවාවල නිරත වූණු ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ සේවය ලබා ගැනීමට අපට සිදු විණ. එඩිවින් ආරියදාස, ඩී.එල්. කාරියකරවන, ලක්ෂ්මන් ජයවර්ධන, ගාමිණී සුමනසේකර, සිංහ රත්නතුංග, මොහාන් සමරනායක, තිලකරත්න කුරුච්චි බණ්ඩාර හා සිරි රණසිංහ වැන්නෝ මේ පාඨමාලා සාර්ථකව පවත්වා ගෙන යෑමට බෙහෙවින් දායක වූහ. අද ජනමාධ්‍යවේදීන් වශයෙන් කීර්ති නාමයක් දිනා ගෙන සිටින වැඩි දෙනෙක් මේ සතිඅන්ත පාඨමාලාවලට සහභාගි වූවෝ වෙති.

අවුරුදු කීපයකට පසුව ශාස්ත්‍රවේදී උපාධිය උදෙසා ස්වාධීන විෂයක් වශයෙන් ජනමාධ්‍යවේදය ඉගැන්වීම ආරම්භ විණ. එහි පරිපාලන කටයුතු පවත්වා ගෙන යනු පිණිස වෙන ම ඒකකයක් "Journalism Unit" යනුවෙන් සිංහලාංශයට ම යාබදව පිහිටුවනු ලැබිණ. එහි ප්‍රථම සම්බන්ධීකාරක ආචාර්යවරයා වශයෙන් මම පත් කරනු ලද්දෙමි.

සජ්නවාර්ෂික නිවාඩු

කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ සිංහලාංශයෙහි සේවය කළ කාල පරිච්ඡේදය තුළ දී තුන් වරක් සජ්නවාර්ෂික නිවාඩු ලබා විදේශ ගත වීමේ භාග්‍යය මට ලැබිණ. මා මුලින් ම ගියේ ඉතාලියට යි. එහි පෙරුජියා (Perugia) නගරයට යි. විදේශිකයන් සඳහා ම එහි පිහිටි Universita Per Starnieri නම් විශ්ව විද්‍යාලයෙහි දී ඉතාලි භාෂාව හා සංස්කෘතිය හදාරනු පිණිස ය. ඒ සඳහා ඉතාලි රජයෙන් අධිශිෂ්‍යත්වයක් ලබා ගැනීමට මට අනුබල දුන්නේ ගණිතය පිළිබඳ මහාචාර්ය ඩී.කේ.සමරනායක මහතා යි. ඉතාලි

භාෂාව සිංහලයෙන් වෙනස් වන ආකාරය පැහැදිලි කරමින් මම ලිපි පෙළක් 'ඩේලි නිව්ස්' පුවත්පතෙහි පළ කළෙමි.

මගේ දෙවෙනි සජීවාර්ෂික නිවාඩුව ගත වුණේ ස්කොට්ලන්තයේ එඩින්බරෝ (Edinburgh) විශ්ව විද්‍යාලයෙහි වාග්විද්‍යා අංශයෙහි ය. මා එහි ගියේ පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩල අධිශිෂ්‍යත්වයක් (Commonwealth Fellowship) මත ය. 1985-86 යන කාල පරිච්ඡේදයෙහි දී එහි (Department of Applied Linguistics) හි දේශන මාලාවලට හා සම්මන්ත්‍රණවලට සහභාගි වුණු මම එහි දී (The Structure of Spoken Sinhala : Sounds and Patterns) යන නමින් පර්යේෂණ කෘතියක් ලියුවෙමි. එය ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ (National Institute of Education) අනුග්‍රහයෙන් 1991 දී පළ කරන ලදී.

එඩින්බරෝ විශ්ව විද්‍යාලයෙහි ප්‍රායෝගික ව්‍යවහාරික අංශාධිපති වූ මහාචාර්ය ඇලන් ඩේවිස් (Alan Davies) මහතාගේ ආරාධනය පරිදි කේම්බ්‍රිජ් විශ්ව විද්‍යාලය මගින් පළ කෙරෙන වාග්විද්‍යාව පිළිබඳ විශ්ව කෝෂයට (Encyclopaedia of Linguistics) 'සිංහල භාෂාව' අළලා ලිපියක් සැපයීමේ වීරල අවස්ථාව මට ලැබිණ.

මගේ තෙවෙනි සජීවාර්ෂික නිවාඩුව ගත වුණේ 1992 සිට 1993 දක්වා ලංඩන් විශ්ව විද්‍යාලයානුබද්ධ පෙරදිග හා අප්‍රිකානු අධ්‍යයන ආයතනයෙහි 'Indology' අංශයෙහි ජ්‍යෙෂ්ඨ ආචාර්යවරයෙකු (Senior Fellow) වශයෙනි. එහි දී විදේශික විද්‍යාර්ථීන්ට සිංහල භාෂාව හා සංස්කෘතිය ඉගැන්වීමේ අවස්ථාව මට ලැබිණ. මට කලින් එහි ඉගැන්වීම කළේ කොළඹ සිංහලාංශයෙහි ම ආචාර්යවරයෙකු වූ හේමපාල විජයවර්ධන මහතා යි. පාලි භාෂාව හදාරන විදේශිකයන් අරඹයා පෙළ පොතක් ද ඔහු විසින් සකස් කොට තිබිණ. එබැවින් මගේ ඉගැන්වීමේ කටයුතු වඩාත් පහසු විය.

මේ කාල පරිච්ඡේදය තුළ දී සිංහල බසත් සංස්කෘතියත් ගැන පුස්තිකා කීපයක් ම ඉංගිරිසියෙන් ලියා පෙරදිග හා අප්‍රිකානු අධ්‍යයනාංශයෙහි දී ම විළි දක්වන ලදී. ඒ පුස්තිකා ලියන ලද්දේ පුජ්‍ය හිග්ගොඩ බේමානන්ද හිමියන්ගේ ආරාධනය පරිදි ය.

සිංහලය හා පරිගණක තාක්ෂණය

කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ පරිගණක අධ්‍යයන ආයතනය (Institute of Computer Technology) මහාචාර්ය ඩී.කේ. සමරනායක මහතාගේ අධීක්ෂණය යටතේ නොයෙක් පර්යේෂණවල හා නිර්මාණවල යෙදුණු ආයතනයකි. පරිගණක විද්‍යාව අරඹයා පාරිභාෂික පද මාලා සම්පාදනය කිරීම, සිංහල අක්ෂර මාලාව අරඹයා යුනිකෝඩ් (UNICODE) හෝඩියක් සම්මත කර ගැනීම ආදිය ඊට පැවරුණු වගකීම් කීපයකි. මෙහි වගකීම් ඉටු කිරීමෙහි ලා සහභාගි වීමට මට අවස්ථාව බලා දුන්නේ සමරනායක මහාචාර්ය තුමා යි.

පරිගණක විද්‍යාව ගැන සිංහලයෙන් කතා බස් කිරීමටත් විය සිංහලයෙන් ඉගැන්වීමටත් පාරිභාෂික පද අවශ්‍ය වීණ. මේ පද සැදීමේ වගකීම මුලින් ම පැවරුණේ මහාචාර්ය සමරනායක මහතා විසින් පත් කරනු ලැබූ කමිටුවකට ය. එහි සේවය කළ මහාචාර්ය මහින්ද පළිභවධන (සංස්කෘත), මහාචාර්ය හේමපාල විජයවර්ධන (සිංහල) මහාචාර්ය කරුණාරත්න (ගණිත විද්‍යා) හා එස්.වීම්.බන්දුසීල මහතා (විද්‍යා ලේඛක) වැනි විශේෂඥයන් සමග පැය ගණන් වාද විවාද කරමින් අපි 'මෘදුකාංග' (software) 'දෘඪාංග' (hardware) 'ජීවාංග' (liveware) 'බයිටය' (byte) 'ප්‍රකෘමය' (program) වැනි අලුත් පද නිර්මාණය කෙළෙමු.

යුනිකෝඩ් හෝඩිය (UNICODE) පිළිබඳ කතාව ද කුතුහලය දනවන්නකි.

සිංහල අක්ෂර මාලාවෙහි පමණක් දක්නට ලැබෙන ඇ-යන්න හා ඇ-යන්න යෙදී යුතු ස්ථානය මතහේදයට හේතු වී තිබිණ. මේ අකුරු දෙක ලෝකයේ වෙනත් කිසිදු හෝඩියක නැති නිසා විය යෙදිය යුත්තේ කවර තැනක දැයි මතහේදයක් පැන නැගිණ. විය හෝඩියේ අගට ම යෙදිය යුතු යැයි මයිකල් විවර්සන් නමැති අයිරිෂ් ජාතික පරිගණක විශේෂඥයාගේ මතය විය. සමරනායක මහතා ඊට ඉඳුරා විරුද්ධ විය. මේ ගැටලුව නිරාකරණය කර ගන්නේ කෙසේ ද?

අපේ මතය 'ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිති සංවිධානයේ' (International Standards Organization) මත සමුළුව හමුවෙහි ඉදිරිපත් කොට ඊට පක්ෂ ව වැඩි ජන්ද ලබා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව පැන නැගිණ. මේ සඳහා මා සමඟ පරිගණක තාක්ෂණවේදියෙකු මත සමුළුවට යැවිය යුතු යැයි යෝජනා කරන ලද්දේ විවක විද්‍යා හා තාක්ෂණ ඇමතිවරයා වූ ආචාර්ය බර්නාඩ් ද සොයිසා මහතා විසිනි. ඒ අනුව කොළඹ පරිගණක තාක්ෂණ ආයතනයේ එස්.ටී. නන්දසාර මහතාත් මමත් 2002 දී ශ්‍රීසියේ ක්‍රීට් දූපතේ පැවැත්වුණු මත සමුළුවට සහභාගි වූයෙමු. ඇ-යන්න හා ඇ-යන්න යන අකුරු දෙක යෙදිය යුත්තේ ආ-යන්නට පසුව ය යන තර්කයෙන් අපි ජය ගත්තෙමු.

මාලදිවයින් පර්යේෂණ

මා මාලදිවයිනේ භාවිත වන භාෂාව ගැන මුලින් ම දැන ගත්තේ මහාචාර්ය හෙට්ටිආරච්චි මහතාගෙනි. ඒතුමා මාලදිවයිනට ගොස් එහි භාවිත වන භාෂාව හා සිංහල භාෂාව අතර පවත්නා සමීප සම්බන්ධය හෙළිදරවු කළේය. පසුව සුගතපාල ද සිල්වා මහතා ද එහි ගොස් නූතන මාලදිවයින් අක්ෂර මාලාවේ විශිෂ්ටත්වය ගැන උත්කර්ෂයෙන් කථා කළේය. ඉන් අනතුරුව මාලදිවයිනට ගොස් වරට පැරණිතම චේතනාසික ලේඛන වන 'ලෝමාෆානු' (loamafaanu) තඹ සන්නස් කියවා ප්‍රථම වරට ඉංගිරිසියට පරිවර්තනය කිරීමේ භාග්‍යය උදා වූයේ හේමපාල විජයවර්ධන මහතාටත් මටත් ය. කීප වරක් ම මාලදිවයිනට ගොස්

මාලදිවයිනේ සංචාරයක දී

'දඩිඳු ලෝමාලානු' තඹ සන්නස් කියවීමට අපට හැකි වූයේ ඒවා ලියා තිබුණේ දසවෙනි සිය වසෙහි දී ලියවුණු පණාකඩුව තඹ සන්නසට සමීප වූ අකුරු වර්ගයකින් නිසා ය. මේ පරිවර්තනය 1982 දී මාලදිවයිනේ මාලේ නුවර පිහිටි 'වාග විද්‍යා හා චේතිහාසික පර්යේෂණ ජාතික මධ්‍යස්ථානය (National Centre for Linguistic and Historical Research) විසින්, Loamafaanu: (Transliteration, Translation; and Notes on

Palaeography" යන නමින් පළ කරන ලදී.

මාලදිවයිනේ බස වන දිවෙහි බස සිංහලයට කොතරම් සමීප දැයි අප දැන ගත්තේ යට කී පැරණි තඹ සන්නස් කියවීමෙන් පසුව යි. මේ නිසා ජීවමාන දිවෙහි බස ගැන දැන ගැනීමට උනන්දුවක් අපට ඇති විය. මේ සඳහා මාල දිවයිනේ දිවයින හා කොදෙවු රාශියකට යෑමට අපට අවශ්‍ය විය. මේ සඳහා ආධාරයක් කිරීමට හැකි දැයි ටොයෝටා පදනමෙන් අප කළ ඉල්ලීමට ගාස් ආයතනය විකඟ වූයෙන් ඒ ගමන් සඳහා 'කිං අශේ' නම් නැවක් අපට ලැබිණ.

මේ අනුග්‍රහය ඇතිව අපි මාලදිවයිනේ උතුරේ සිට දකුණු කෙළවර දක්වා වූ බොහෝ දූපත්වලට හා කෙදෙව්වලට ගොස් දිවෙහින් හමු වී ඔවුන් කතා කරන බස් වහර ගැන පර්යේෂණ පැවැත්වීමු. ලංඩන් විශ්ව විද්‍යාලයෙහි සිංහල උගන්වමින් සිටි රේනල්ඩ්ස් මහතා ද වරින් වර මාලදිවයිනට ගොස් දිවෙහි බසින් ශබ්දකෝෂයක් සම්පාදනය කිරීම පිණිස දත්ත සොයා යනු අපට දැක ගන්නට ලැබිණ. මේ ගමන්වලට හසන් අහමඩ් මණිකු මහතා ද මලදිවයිනේ පඬිවරයෙකු වූ ලුත්ෆි මහතා ද සහභාගි වූහ. එක් වරක විවක අපේ විශ්ව විද්‍යාලයෙහි උපකුලපතිවරයා වූ ස්ටැන්ලි විජේසුන්දර මහතා ද අපට එක් විය.

මේ පර්යේෂණ පදනම් කර ගනිමින් අප කළ නිගමන අලලා වාර්තාවක් ටොයෝටා ආයතනයට ද සපයන ලදී. ඒ තොරතුරු පදනම් කොට ගෙන "Maldives and Sri Lanka Island Cultures in Contact" යන නමින් ග්‍රන්ථයක් පළ කිරීමට අප සැලසුම් කළත් විජේවර්ධන මහතාගේත් හසන් මණිකු මහත්ගේත් අකල් මරණ නිසා එය තවමත් මුද්‍රණ ද්වාරයෙන් පිට වූණේ නැත.

සරසවි දිවියේ රසමුසු තැන්

සරසවි දිවියේ රසමුසු තැන් කීපයක් ද මෙහි ලා සදහන් කිරීමට කැමැත්තෙමි. මා ලංඩන් විශ්ව විද්‍යාලයට යන පුවත 'මහාවාර්ය ජේ.බී. ලංඩනයට' යන සිරස් තලයෙන් 'දිවයින'

පුවත්පතෙහි පළ වූ විට විශ්ව විද්‍යාල විද්‍යාර්ථීන් ඊට වක හෙළා විරුද්ධ වූහ. "මේ ප්‍රශ්න තියෙන වෙලාවේ සර් කොහෙද පනලා යන්නේ?" යනුවෙන් මට විරුද්ධ චෝදනාවක් පැන නැගිණි.

මගේ හිදහසට කරුණු කිසි පෑම පිණිස විශේෂ දේශනයක් නව කලාගාරයෙහි පැවැත්විණි. මා යන්නේ ප්‍රශ්නවලින් බේරීමට නොව විශ්ව විද්‍යාලයේ සජීවාර්ථීක නිවාඩු ක්‍රමය නිසා බව මම තරයේ කියා සිටිමි. එදා මට ලැබුණු කවි හා සටහන් මොනිටර් ඇක්සියස් පොතක් පුරා ලියා තැබීමට විපුලි හෙට්ටිආරච්චි කිවිඳිය ස්වේච්ඡාවෙන් ඉදිරිපත් වූවාය. ඉන් කීපයක් මෙසේ ය:

බාධක දුක් දුරු වීලා යන කාරිය හරියන්න	යි
අපට නැතත් ඒ හිරු රැස් ලන්ඩනයට පායන්න	යි
ලන්ඩනයේ ළමයි දැකලා අප අමතක නොම වෙන්න	යි
ගිය කාරිය ඉටු කර ගෙන අවුරුද්දෙන් මෙහි වන්න	යි

සිංහලය යනු කුමක් දැයි දුන් ගුරු පියකු අප හමු උ	නා
දෙසුම් හල්වල සිනා සලමින් ඔබේ සිල්පය ගොනු උ	නා
අනාගතයට දුකක් සදමින් අපෙන් අද ඔබ සමු ගෙ	නා
ඔබෙන් තොර වූ සරසවිය අද පාලු කතරක් සේ උ	නා

අපේකමට සිංහල බස තුළට පැ	න
අත ගා පතල බස සිඳු සෙවි මරාමි	ණ
ලන්ඩන් ගොසින් තව තොරතුරු සොයා ගෙ	න
එනු මැන, ගුරු පියේ යළි අප සොයා ගෙ	න

අවසන් දිනය ඔබ වත අපි දැක ගන්	න
සෝබර සුසුම් හදවත තුළ ලැග ගන්	න
මතු යම් දිනෙක ඔබ නැවතත් දැක ගන්	න
හැකි ඉක්මනින් මෙරටට ආපසු එන්	න

මේ කවි කියවූ මගේ දෑසට කඳුළක් නැගෙනු වළක්වා ගත්තේ අසිරුවෙහි. ඒ අතර කවුදෝ විද්‍යාර්ථීයෙක් මා වෙත කොළ කෑල්ලක් චීවිය. ඔහු තමාට හුරු පුරුදු බස් වහරින් ම එහි මෙසේ ලියා තිබිණ: "ජේ.බී. සර් අපෙන් වෙන් කරන සජීවාර්ථීක නිවාඩු ක්‍රමය නංග වේවා!" නව කලාගාරයේ සරසවි කුරුටු ගීයකට ද මගේ නම එක් විණ:

පිරිස් දුමාර	ය
පී වල් බයංකාර	ය
නලින් චිකාර	ය
ජේ.බී සිරාම	ය

4

විශ්වවිද්‍යාලය, සිංහල අංශය සහ මම - මහක සටහන්

සම්මානිත මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න

සුපුරුදු පරිදි, සුදු වරින් සැරසුණු මහාචාර්ය ඇමී. ඩී. ආර්යපාල, අපගේ ඇදුරුතමා විද්‍යාල මන්දිරයේ (College House) ප්‍රධාන සභා ශාලාවේ අසුන් ගෙන සිටි දර්ශනය මගේ හෙත ගැටුණි. එතුමා සමග එහි අසුන් ගෙන සිටි අනෙක් විද්වත් පිරිස ද කල්පනාවේ නිමග්න වී සිටීමත් ම, විටින් විට එකිනෙකා සමග කතාබහ කරන ආකාරය ද මට දිස් විය.

ඒ, වසර 1970 ඔක්තෝබර් මාසයේ දිනයක පස්වරුවේය. විද්‍යාල මන්දිරය (College House) හෝ විය පිහිටි භූමිය මා හට එතරම් හුරු පුරුදු පරිශ්‍රයක් නොවීය. කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයන අංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කට්කාචාර්ය තනතුරක් සඳහා වූ පුරප්පාඩුවක් වෙනුවෙන් මවිසින් යොමු කරන්නට යෙදුණ ඉල්ලුම් පත්‍රයට ප්‍රතිචාර වශයෙන් සම්මුඛ පරීක්ෂණයක් සඳහා මා කැඳවා තිබුණේ එදින පස්වරු තුනට ය. මගේ සැමියා, මහාචාර්ය සමරජීව කරුණාරත්න ද සමග එහි ගොස් ප්‍රධාන සභා ශාලාවට මා ඇතුළු වූයේ නියමිත පරිදි මා එහි කැඳවූ විටය. ඒ වන විට, ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයන අංශයේ දී අපට දැනුම බෙදා දෙමින්, අපගේ භක්තසාදරය දිනාගෙන සිටි කාරුණික මහාචාර්යවරයෙකු වූ ආර්යපාල මහතා එදින තේරීම් මණ්ඩලයේ ප්‍රධානත්වයක් ගෙන තිබූ බව මට අවබෝධ විය. සම්මුඛ පරීක්ෂණයට සාර්ථක ලෙස මුහුණ දුන් මම පරීක්ෂණ මණ්ඩලයට ස්තූති කොට එතැනින් හික්මුණෙමි. එලෙස මුල් වරට පා තැබූ විද්‍යාල මන්දිරයේ ප්‍රධාන සභා ශාලාව තුළ මතු කවරදා හෝ මාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් ද රැස්වීම් පැවැත්වෙනු ඇතැයි මම සිහිනයකිනුදු නොසිතුවෙමි.

එම සම්මුඛ පරීක්ෂණයෙහි ප්‍රතිඵල වශයෙන් කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශයට මා ඇතුළත් වූයේ වසර 1970 නොවැම්බර් මස 30 වන දාය. ඒ වන විට මගේ විශ්වවිද්‍යාල ජීවිතයට වසර දහයක් ගෙවී තිබුණි. 1960 වසරේ සැප්තැම්බර් මාසයේ අග භාගයේ දිනයක, ප්‍රථම වතාවට මා, මගේ මෑණියන් ඇතුළු පවුලේ අයගෙන් ද මගේ නිවසෙන් ද තාවකාලිකව වෙන් වී මපියාණන් සමග ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයට ගොස් එහි හිල්ඩා ඔබේසේකර හේවාසිකාගාරයට ඇතුළත් වීමි.

'පවුලේ නම්බුවත්, ගමේ නම්බුවත්, රැකෙන ලෙස වැඩ කරමින් හොඳට ඉගෙන ගන්න' යනුවෙන් පියාණන්ගෙන් ලද අවවාදය පරිදි මම ජේරාදෙණිය සරසවි භූමියේ සිටි වසරක් තිස්සේ හොඳින් ඉගෙන ගනිමින් සිටියෙමි. දෙවන වසරේ දී සිංහල විෂය පිළිබඳ විශේෂ උපාධි පාඨමාලාව හැදෑරීමේ වාසනාව ලද මට ඉදිරි වසර තුන සිංහල අධ්‍යයන

අංශය, ජේරාදෙණි සරසවි පුස්තකාලය, හිල්ඩා ඔබේසේකර ශාලාව මෙන්ම කලාගාරය ද ඇතුළු සමස්ත විශ්වවිද්‍යාල භූමියම සුවදායක කෙමිබිමක් විය.

පියාණන්ගේ අවවාදය ද ගෞරවනීය ඇදුරුතමන්ලාගේ කාරුණික උපදෙස් සහිත ඉගැන්වීම ද සමග ඉතා උද්යෝගයෙන් යුතුව විනිත ශිෂ්‍යාවක ලෙස ශිල්ප හැදෑරූ හිසාදෝ අවසන් වසර සාදයේ දී සෙසු ශිෂ්‍ය පිරිස විසින් මා හඳුන්වා දෙනු ලැබුවේ "Heart - throb of the Sinhala Department" යනුවෙනි.

වසර 1964 මැද භාගයේ දී ඉගෙනීමේ කටයුතු අවසන් කොට, අවසාන පරීක්ෂණයට ද පෙනී සිට ආපසු ගම රට බලා මා හික්ම ගියේ සතුටත් දුකත් මුසු වූ හැඟීමෙනි. අවසන් විභාගයේ ප්‍රතිඵල හිල වශයෙන් හිකුත් වීමටත් පෙර සිංහල අංශයේ තාවකාලික කටීකාවාර්ය ධුරයකට මා කැඳවනු ලැබූ හෙයින් මට යළිත් ජේරාදෙණි සරසවි භූමියේ වාසය කිරීමේ හිමිකම ලැබිණ.

විවකට සිංහල අධ්‍යයන අංශයේ අංශාධිපති තනතුර හෙබවූ මහාචාර්ය ඩී. ඊ. හෙට්ටිආරච්චි මැතිඳුන් ප්‍රමුඛ ආචාර්ය මණ්ඩලය ඇසුරේ තාවකාලික කටීකාවාර්යවරයක ලෙස කටයුතු ඇරඹීම සිංහල අංශය හා මා අතර බැඳීම තර කිරීමක් මෙන්ම මගේ විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය මල්පල ගැන්වීමක් ද විය. නොබෝ දිනකින් විභාග ප්‍රතිඵල හිකුත් වූ අතර එම වසරේ දී සිංහල විෂය හැදෑරූ ශිෂ්‍ය පිරිස අතර ප්‍රමුඛයා වීමටත්, විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතිය තුළ සිංහල විෂයෙන් ප්‍රථම පන්තියේ ගෞරව උපාධියක් ලද ප්‍රථම කාන්තාව වීමටත් මට භාග්‍යය උදා විය. අද මෙන් උපාධි ප්‍රදානෝත්සවයේ දී වෘත්තීය ඡායාරූප ශිල්පියෙකු මගින් ඡායාරූප ගැනීමක් එකල සිදු නොවූ හෙයින් උපාධි ප්‍රදානෝත්සවයට පසු දින මිතුරියන් සමග ඡායාරූප ගන්නා ස්ථානයකට ගොස් උපාධි ලෝගුව ද පැලඳ ඡායාරූපයකට පෙනී සිටියෙමි. 'හරියට පින්තූරේට ඉන්නේ ෆස්ට් ක්ලාස් එකක් මදි වෙලා වගේ' ඒ අසල අසුන් ගෙන සිටි මිතුරියක් මට සමච්චලයට මෙන් විසේ කියනු මට ඇසිණි.

වසර 1965, ජනවාරි මස ආරම්භයේ සිට, ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ සහකාර කටීකාවාර්යවරයක ලෙස ස්ථිර පත්වීමක් ලද මා, මහාචාර්ය ඩී. ඊ. හෙට්ටිආරච්චි, මහාචාර්ය ඇම්. ඩී. ආරියපාල, මහාචාර්ය විදුරවීර සරච්චන්ද්‍ර, මහාචාර්ය ආනන්ද කුලසූරිය, මහාචාර්ය ආරිය රාජකරුණා, ආචාර්ය එම්. ශ්‍රී රම්මණ්ඩල, මහාචාර්ය ඩී. ජේ. විජේරත්න, ආචාර්ය එම්. ඩබ්ලිව්. සුගතපාල ද සිල්වා, ආචාර්ය එම්. එච්. පීටර් සිල්වා, මහාචාර්ය පී. ඊ. ඊ. ප්‍රනාන්දු, ආචාර්ය ඩී. ඩී. ද සේරම් ආදී වූ විද්වත් ආචාර්ය මණ්ඩලයක් ඇසුරේ සහකාර කටීකාවාර්ය තනතුරේ සේවයෙහි නිරතව සිටියේ සිතට දැනුණු අසීමිත සතුටකින් යුතුව ය. මෙරට විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතිය තුළ සිංහල අංශයේ ස්ථිර කටීකාවාර්ය තනතුරක් හිමි කර ගත් ප්‍රථම කාන්තාව වීම පිළිබඳව ද මා තුළ අපමණ සතුටක් විය.

අනතුරුව, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අංශයක ආරම්භයත් සමග මහාචාර්ය ඇම්. ඩී. ආර්යපාල කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සේවයට බැඳුණ පසු ද දෙවසරක සේවයක් පේරාදෙණිය සිංහල අංශයට ලබා දීමෙන් පසුව පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා, 1967 වසරේ දී විංගලන්තයට යාමට මට සිදු විය. විංගලන්තයේ, එසෙක්ස් (Essex) විශ්වවිද්‍යාලයේ සමාජීය සාහිත්‍ය අධ්‍යයනය පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධියක් හිමි කර ගැනීමටත් ඒ අතරතුර කාලවකවානුවක දී ලන්ඩන් විශ්ව විද්‍යාලයේ පෙරදිග හා අප්‍රිකානු අධ්‍යයන අංශය (School of Oriental and African Studies) ඇසුරේ, සී.එච්.ඩී. රේනල්ඩ්ස් මහතාගේ උපදේශකත්වය ලබමින් කෙටි කාලීනව පර්යේෂණ කටයුතුවල නිරත වීමේ අවස්ථාව ද උදා විය.

විම අධ්‍යයන හා පර්යේෂණ කටයුතු නිමකොට යළිත් පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ සිංහල අංශයේ සේවයට වාර්තා කරන විට කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයන අංශය මහාචාර්ය ආර්යපාල යටතේ සාර්ථක ඉදිරි ගමනක් යමින් තිබුණි. පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය මාගේ මාතෘ විශ්වවිද්‍යාලය ලෙස සිත තුළ සනිටුහන් කොට ගෙන ම, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කටිකාචාර්යවරයක ලෙස (1970) සේවය ඇරඹූ මම එතැන් පටන් ද යළිත් වරක් මහාචාර්ය ආර්යපාල ගුරු දේවයාණන්ගේ සෙවණේ මට පැවරී තිබූ ඉගැන්වීම් හා වෙනත් රාජකාරී කටයුතු ද උපරිම ශක්තියෙන් ඉටුකිරීමට අදිටන් කරමින් සේවය කරගෙන ගියෙමි.

ඒ වන විට කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අංශයේ ආචාර්ය මණ්ඩලය, මහාචාර්ය ආර්යපාල ප්‍රමුඛ ආචාර්ය භවතුන් සමූහයකින් සමන්විත විය. ආචාර්ය පුංචිමණ්ඩාර සන්නස්ගල, ආචාර්ය පී. ඩී. පී. ජේවාචසම්, ශාස්ත්‍රපති ඩී. ටී. හපුආරච්චි, ආචාර්ය සුවර්ත ගමිලත්, ජ්‍යෙෂ්ඨ කටිකාචාර්ය ජේ. ඩී. දිසානායක වැනි ජ්‍යෙෂ්ඨ ආචාර්යවරුන් මෙන්ම පියසීලි විජේගුණසිංහ, ඒ. ඩී. දිසානායක, අනුර වික්‍රමසිංහ, රෝහිණී පරණවිතාන, මාලනි කුලතුංග වැනි වෙනත් ස්ථීර කටිකාචාර්ය මණ්ඩලයක් ද 1970 වර්ෂය වන විට එහි සේවයේ නිරතව සිටියහ. මහාචාර්ය ආර්යපාල අංශ ප්‍රධානතුමා සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ පාඨමාලා ඉගැන්වීම් ඇතුළු සියලු ශාස්ත්‍රීය කටයුතු මැනවින් සංවිධාන කරමින්, තම ආචාර්ය මණ්ඩලය වෙත දයාවෙන් යුතුව, මහා නායකත්වයක් දෙමින් සිංහල අංශයට මහඟු සේවයක් ඉටු කළේය. අනතුරුව, මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජ විද්‍යා පීඨයෙහි පීඨාධිපති තනතුර හොඳවමින් එහි කටයුතු ශීඝ්‍රයෙන් වැඩි දියුණු කිරීමට ද උත්සුක විය.

සතියේ සෑම දිනක ම පෙරවරුවේ සිංහල අධ්‍යයන අංශයට මා පැමිණෙන විට වේලාව උදේ 7.45 ත් 8 ත් අතර විය. දිනපතා නියමිත ඉගැන්වීම් කටයුතු මෙන්ම වෙනත් ශාස්ත්‍රීය කටයුතුවල ද නිරත වීම හැරුණ විට විවේකය ඇති විට දී ආචාර්ය භවතුන් සමග සුහද කතාබහක යෙදීමට ද මම අවකාශ සලසා ගතිමි. විශ්වවිද්‍යාලය තුළ වදා

ඉගෙනීම කළ ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව වර්තමානයට සාපේක්ෂව ගත් කල්හි අඩු වූ අතර දවසේ කවර හෝ වේලාවක අප හට දේශන පැවැත්වීමේ කටයුතු නොමැති අවස්ථා සොයා බලා අධ්‍යයනාංශයට පැමිණි ශිෂ්‍ය - ශිෂ්‍යාවන්ගේ විවිධ ගැටලු සාකච්ඡා කර ඒවාට උපදෙස් දීමට ආචාර්ය හවතුන් වශයෙන් අපි වගබලා ගතිමු. වර්තමානයේ බහුල වශයෙන් කතාබහට ලක්වන ආතතිය (Stress) එකල විද්‍යාර්ථීන්ට අද තරමට ම දැඩි ලෙස නොතිබුණත් විටින් විට උද්ගත වූ පෞද්ගලික ප්‍රශ්නවලට විසඳුම් ලෙස උපදෙස් පැහැදිලිව අප වෙත පැමිණි ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ට හැකි අයුරින් පිහිට වීමට ද අපට කාලය සොයාගත හැකි විය.

ඊඩ් මාවතෙන් හෝ තර්ස්ටන් පාරෙන් විශ්වවිද්‍යාල භූමියට පිවිස සිංහල අංශයට ඇතුළු වන දොරටුවට හුදුරන් මා මගේ මෝටර් රථය නවත්වා ඇවිදගෙන යද්දී සිනාමුසු මුහුණින් “සුබ උදෑසනක්” යැයි කීමට යොමු වූ අය මෙන්ම ඊට වෙනස් ආකාරයේ හැසිරීම් පළ කළ අය ද දිනපතාම පාහේ ඒ අවට දී මුණ ගැසුණහ.

එම වකවානුව තුළ සිංහල අංශයටත්, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයටත් ආලෝකයක් ගෙන දුන් මනාවාර්ය විදිරවීර සරච්චන්ද්‍ර පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයෙන් කොළඹට පැමිණ කෙටි කාලයක් හෝ එහි සේවය කළේය. එම කාලය සීමිත වුව ද, ඒ අතරතුර දී සිංහල විෂය හදාරන ශිෂ්‍ය පිරිසටත්, සිංහල අංශයටත් පොදුවේ කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයටත් චතුර්මා අගනා සේවයක් ඉටු කළේය. ශාස්ත්‍රීය කටයුතු පිළිබඳව, විශේෂයෙන්ම නාට්‍ය විෂයට අදාළව අගනා උපදෙස් හා මගපෙන්වීම් චතුර්මාගෙන් ලද හැකි විය. සිංහල අංශය පොදුවේ ගත් කල්හි එකල ආචාර්ය මණ්ඩලය තුළ කැපී පෙනෙන සුහද සම්බන්ධතාවක් වර්ධනය වී තිබූ අතර එකම පවුලක සාමාජික පිරිසක් ලෙස කටයුතු කිරීමට අපට හැකි විය.

සිංහල අධ්‍යයනාංශයට මෙන්ම සිංහල විෂයට ද බෙහෙවින් ඇලුම් කළ ශිෂ්‍ය පිරිස නිතර නිතර එහි ඇදී ආ අතර වර්තමානය වන විට රට තුළ විවිධ ක්ෂේත්‍රවල ඉහළ තැන් හොබවන වැදගත් පිරිසක් වදා සිංහල විෂය හැදෑරූ විද්‍යාර්ථීන් ලෙස අප අධ්‍යයනාංශය ළඟින්ම ඇසුරු කරන්නට යොමු වූ අය යි. අද වන විට කලා ක්ෂේත්‍රය තුළ විශේෂයෙන්ම නාට්‍ය හා සිනමා වැනි අංශවල කැපීපෙනෙන කිහිප දෙනෙක් වදා සිංහල අංශයට සම්බන්ධව අප හැම ඇසුරේ ශිල්ප හැදෑරූ අය වීම අපගේ ඉමහත් සතුටට කරුණකි.

වර්තමානයේ බොහෝ විට, අන් කිසිවක් ගැන දක්ෂතා නොපෙන්වන අය සිංහල විෂය ඉගෙනීමට හා ඉගැන්වීමට සුදුසු යන මිට්‍යා මතය තරමක් ප්‍රචලිතව ඇත. මෙබඳු අසාධාරණ ආකල්ප එකල ද බලපැවැත්වූ ඒවා ය. 1972 හා ඊට සමීප කාලවකවානුවේ දී සිදු කරන ලද විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිසංවිධානයේ දී ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය (University of Ceylon) නමින් සියලු ම විශ්වවිද්‍යාල ඒකාබද්ධ කිරීමටත් ඒ ඒ ස්ථානයේ නමින් නම්

කෙරුණු "මණ්ඩප" (Campus) ලෙසින් හැඳින්වීමටත් තීරණය වීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය, කොළඹ මණ්ඩපය නමින් හැඳින්වීම ඇරඹිණි. ඒ ඒ මණ්ඩපවල ප්‍රධානත්වය දැරුවන්ගේ තනතුරු නාමය මණ්ඩපාධිපති ලෙස වෙනස් කරනු ලැබිණි. මහාචාර්ය ඇම්. ඩී. ආරියපාල මහතා ද කලක් කොළඹ මණ්ඩපයේ මණ්ඩපාධිපති තනතුර දැරීය.

විම ප්‍රතිසංවිධානය තවදුරටත් අවාසිදායක වන දෙසට නැඹුරු වීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සිංහල, දෙමළ, ඉංග්‍රීසි ඇතුළු භාෂා ඉගැන්වීම් සෙසු මණ්ඩපවලින් වෙන් කොට කැලණිය මණ්ඩපයෙහි පමණක් ස්ථානගත කළ යුතු බවට තීරණය විය. වාසනාවකට මෙන් වචකට ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ (University of Ceylon) ප්‍රධාන පාලක මණ්ඩලයේ (Board of Governors) සිටි මහාචාර්ය ඇම්. ඩී. ආරියපාල, මහාචාර්ය උපාලි කුරුප්පු, මහාචාර්ය සමරජීව (සෂම්) කරුණාරත්න, වචකට පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරුන් වූ රොනී ද මෙල්, ඒ. සී. එස්. හමිඩ් ආදී විද්වතුන්ගේ, (විශේෂයෙන්ම මහාචාර්ය ආරියපාල සහ මහාචාර්ය සෂම් කරුණාරත්න යන අයගේ) දැඩි ස්ථාවරය මත වල්ල වූ විරෝධය නිසා විනි ප්‍රතිඵල වශයෙන් විශේෂයෙන්ම සිංහල විෂය ඉගැන්වීම සියලුම මණ්ඩපවල (යාපනය මණ්ඩපය ද ඇතුළුව) පවත්වාගෙන යා යුතු බවට තීරණය විය. ඒ අනුව කොළඹ මණ්ඩපයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශයට ද තිබූ අනාරක්ෂිත බව දුරු විය.

මහාචාර්ය ආරියපාල, මහාචාර්ය විජයවර්ධන යන ආචාර්ය භවතුන් දෙදෙනා අංශ ප්‍රධාන තනතුරු දැරීමෙන් පසුව සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ අංශ ප්‍රධාන ධුරය මා හට පැවරුණි. විම තනතුර භාර ගෙන එහි කටයුතු ඉටු කිරීමේ වගකීම මුලින්ම මා භාර ගත්තේ 1976 වසරේ දී ය. එතැන් පටන් දීර්ඝ කාල වකවානුවක් තුළ, වසර දහයක කාලයක, අංශ ප්‍රධාන ධුරය දරමින් සිංහල අංශයේ ආචාර්ය මණ්ඩලයේත් විම විෂය හැදෑරූ ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවගේත් ශුභසිද්ධිය සලසමින් කටයුතු කිරීමට මට හැකි වීම නිසා මා තුළ ඇත්තේ අපරිමිත තෘප්තියකි. වසර 1964 දී ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ ශිෂ්‍ය ජීවිතය නිම කරමින් නික්ම ගිය අවස්ථාවේ දී විම වසරේ ශිෂ්‍ය පිරිස පැවැත්වූ සාම්ප්‍රදායික "Goingdown" සාදයේ දී සිංහල අංශය හා මා අතර දැඩි බැඳීමක් පිළිබඳව කළා වූ පුරෝකථනය [Heart - throb of the Sinhala Department] විනම් සිංහල අංශයේ හදගැස්ම යන්න තවදුරටත් සාක්ෂාත් කරමින් මම සිංහල අධ්‍යයන අංශය මාගේ 'දෙවන නිවස' කොට ගනිමින් දැඩි කැපවීමකින් යුතුව විම ධුරයෙහි කටයුතු කළෙමි.

වසර ගණනාවක් තිස්සේ සිංහල අංශයට අලුතෙන් ආචාර්යවරුන් බඳවා ගැනීමක් සිදු වී නොතිබුණ අතර විම අඩුපාඩුව පිරවීම සඳහා පියවර ගැනීමට මම උත්සුක වූයෙමි. ඒ අනුව, සිංහල විෂය හදාරා ප්‍රථම පන්තියේ ගෞරව උපාධියක් හිමි කර ගෙන සිටි සරත් විජේසූරිය මහතා සිංහල අංශයේ ආධුනික කථිකාචාර්ය තනතුරකට පත්කර ගැනීමට හැකිවීම අංශ ප්‍රධාන ලෙස මුලින්ම මා ලද ජයග්‍රහණයක් මෙන්ම

සිංහල අංශයට අත් වූ වාසියක් ද විය. සරත් විජේසූරිය මහතා එතැන් පටන් සිංහල අංශයේ ඉගැන්වීම් හා අධ්‍යයනාංශයට අත්‍යවශ්‍යව තිබූ සාහිත්‍ය හා කලා කටයුතු අතින් එහි ප්‍රවර්ධනය සඳහා දැඩි උද්යෝගයකින් කටයුතු කළේය. ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව අතරේ ද එම නව කටයුතු වර්ධනය වෙහෙවින් ජනප්‍රිය වීම සිංහල අංශයට ද ආලෝකයක් විය.

අනතුරුව මවිසින් හිල වශයෙන් මෙන්ම ඊට අමතරව පෞද්ගලිකව ද දැක්වූ උද්යෝගයෙහි ප්‍රතිඵල වශයෙන්, ඉමහත් පරිශ්‍රමයක් දරා තවත් ආධුනික කටයුතු වර්ධනය කළ ලෙස ආනන්ද තිස්ස කුමාර මහතා බඳවා ගැනීමට සමත් වීම්. අධ්‍යයන අංශයේ දියුණුවට මෙන්ම එහි කටයුතු ක්‍රියාශීලී ලෙස පවත්වාගෙන යාමට ද දක්ෂතාවක් හා කැපවීමක් සහිත ලිපිකාරනියකගේ දැඩි අවශ්‍යතාවක් උද්ගත වී තිබූ අවදියක පද්මා ප්‍රියදර්ශනී නම් වූ තරුණ ලක්ෂ්මිකාව එහි ස්ථිර සේවයට බඳවා ගැනීමට හැකිවීම ද මාගේ පරිපාලන ජීවිතයේ දී ලැබූ තවත් ජයග්‍රහණයකි. රට තුළ විවිධ ගැටලු උද්ගත වී තිබූ අවදියක එම කාර්යය ඉටු කර ගැනීම සඳහා මා හට සහාය විය යුතුව තිබූ ඇතැම් නිලධාරීන් විය මහතර සිටි නමුත් සිංහල අංශයේත් ආචාර්ය මණ්ඩලයේත් වාසනා මහිමයට මෙන් මාගේ නිර්භීත ප්‍රයත්නය සාර්ථක වීම ගැන අද වුවත් මා තුළ ඇත්තේ ඉමහත් සතුටකි. ප්‍රියදර්ශනී මහත්මිය සිංහල අංශයෙන් චලෙසට සිය රැකියාව අරඹා අද වන විට දක්ෂ, කාර්යක්ෂම නිලධාරියෙක් ලෙස කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයට තම සේවය ලබා දෙමින් සිටින්නීය.

වසර 1992 පමණ වන විට රට තුළ මෙන් ම විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතියේ ද පරිගණක භාවිතය හුරු වෙමින් පැවති අතර සිංහල අධ්‍යයන අංශයට ද පරිගණකයක අවශ්‍යතාව ගැන මුලින්ම වාචිකව අප හට සඳහන් කළේ ශ්‍රී ලංකාවට ගෙන්වන ලද මුල්ම පරිගණකය රාජ්‍ය ඉංජිනේරු සංස්ථාවේ ස්ථාපනය කරනු ලැබූ එය භාරව කටයුතු කළ සමරජීව (සෑම්) කරුණාරත්න මහතාය. සිංහල අංශයට පරිගණකයක අවශ්‍යතාව දැඩි සේ අවතක්සේරු කරමින් එම අදහස සම්ච්චලයට ලක් කිරීමට කිහිප දෙනෙකු යොමු වුවද ඒ සම්බන්ධයෙන් මා තුළ වූ දැඩි උද්යෝගය හා අධීක්ෂකයන් හේතුකොටගෙන අප අධ්‍යයනාංශයට පරිගණකයක් ලබා ගැනීමට සමත් වීම්. ඒ වන විට සිංහල අංශයේ ලක්ෂ්මිකා තනතුරෙහි කටයුතු ඉතා හොඳින් ඉටු කරමින් සිටි ප්‍රියදර්ශනී මෙණෙවියට පරිගණක භාවිතය පිළිබඳව ලබාදුන් මූලික දැනුම පියවරෙන් පියවර වර්ධනය කරගනිමින් එමගින් ඇය ලද සාර්ථක ප්‍රතිඵල, අධ්‍යයනාංශයේ කාර්යාලීය කටයුතු වැඩිදියුණු කරගැනීම සඳහා බෙහෙවින් උපකාරී විය. වර්තමානය වන විට පරිගණක භාවිතය පිළිබඳ ඇය පුළුල් දැනුමකින් හා දක්ෂතාවකින් විශ්වවිද්‍යාලයට සේවය කිරීමට සමත් වී සිටින්නීය. වර්තමාන සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ සියලුම ආචාර්ය නවතූන් මේ වන විට පරිගණක භාවිතය මැනවින් ප්‍රගුණ කොට තම ශාස්ත්‍රීය කටයුතු සඳහා එයින් ප්‍රයෝජන ගන්නා ආකාරය දකින විට සිංහල අංශයේ පරිගණක භාවිතයේ ආරම්භය චිත්‍රයක් මෙන් මාගේ මතසෙහි මතු වී පෙනෙන්නේ මා තුළ ඉමහත් තෘප්තියක් ද දනවමිනි.

සිංහල අංශයේ ප්‍රධානියා ලෙස මුලින්ම මා කටයුතු ආරම්භ කළ අවදියේ දී (1976) ආචාර්ය භවතුන් සියලු දෙනා වෙනුවෙන් ඉතා සීමිත ඉඩ ප්‍රමාණයක් වෙන් ව තිබුණ අතර ඔවුන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා ලැබී තිබුණේ හුදෙක් අසුන් ගැනීමට සාමාන්‍ය පුටුවක් හා කුඩා ලියන මේසයක් පමණි. එම තත්වය ඉතා ඉක්මනින් වෙනස් කරමින් ඔවුන් සඳහා වැඩි පහසුකම් ලබා දීමට මා යොමු වූ අතර අනතුරුව ශාස්ත්‍ර පීඨ නව ගොඩනැගිල්ල ඉදි කෙරුණ කාලවකවානුව තුළ දී එහි ඉදිකිරීම් කටයුතු විමර්ශනය සඳහා පත් කෙරුණු (Progress Review Committee - Arts Faculty Complex) ප්‍රගති විමර්ශන කමිටුවේ සාමාජිකාව ලෙස සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ අවශ්‍යතා ද වෙසෙසින්ම සලකා බැලීමට යොමු වීමි. නව ගොඩනැගිල්ල තුළ සිංහල අංශයේ කාර්යාලය, රූ ස්ථිති කාමරය, පුස්තකාලය ඇතුළු වෙනත් අවශ්‍යතා ද ආචාර්ය භවතුන් සඳහා අවශ්‍ය මූලික පහසුකම් සහිත වෙන වෙනම කාමර ද ලබාගැනීමට හැකි විය. සියලු ආචාර්ය භවතුන්ගේ කාමරවලට ප්‍රමාණවත් ඉඩක් සහිත ශක්තිමත් පොත් රාක්ක සපයාගැනීමට සමත් වීම ද විශේෂත්වයකි.

මේ අතරතුර කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ශාස්ත්‍ර පීඨය යටතේ ජනමාධ්‍ය පිළිබඳ ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවක් ආරම්භ කරනු ලැබීය. ඒ සඳහා පත් කරනු ලැබූ ප්‍රථම සම්බන්ධීකාරක වශයෙන් ශාස්ත්‍ර පීඨාධිපතිතුමා යටතේ එම පාඨමාලාව භාරව කටයුතු කිරීමේ වගකීම ද මා වෙත පැවරුණ. එහි ඉගැන්වීම් කටයුතු සඳහා තාවකාලික බාහිර ආචාර්යවරුන් ලෙස ජනමාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයෙහි ප්‍රවීණයන් කිහිප දෙනෙකු ද සම්බන්ධ කරගනිමින් කොළඹ රේණුකා හෝටලයේ දී පැවැත්වූ උත්සවයක් සමග එම පාඨමාලාවේ හිල කටයුතු ඇරඹීමේ වගකීම ද මා හට ඉටු කළ හැකි විය. අනතුරුව ශාස්ත්‍ර පීඨ නව ගොඩනැගිල්ලට පිවිසීමත් සමග ජනමාධ්‍ය ඒකකයට ද සිංහල අධ්‍යයන අංශයට යාබද කාමර සහිත ඉඩ පහසුකම් සලසා එම කාර්යාලයට අවශ්‍ය භාණ්ඩ ලබාගැනීමට සහ තාවකාලික සේවක පිරිසක් බඳවා ගැනීමේ කටයුතු රාශියකට අත දීම ද මවිසින් ඉටු කරන ලදී. සිංහල අධ්‍යයන අංශයට අවශ්‍ය දේ සපයා ගැනීමේ දී සහෝදර අධ්‍යයන ඒකකයක් ලෙස සලකා ජනමාධ්‍ය ඒකකයෙහි අවශ්‍යතා ද ඉටු කරවා ගැනීමට සිංහල අංශයේ අංශ ප්‍රධාන ලෙස ද වසරක කාල සීමාවක් තුළ ජනමාධ්‍ය ඒකකයේ සම්බන්ධීකාරක ලෙස ද මට කටයුතු කළ හැකි වීම දැන් මා සිහිපත් කරන්නේ ඉමහත් ප්‍රීතියකිනි.

කලකට පෙර කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයට අහිමිව ගිය පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයන අංශය, මහාචාර්ය ආර්යපාල මහතාගේ ද දැඩි උත්සාහයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, සිංහල අංශයට අනුබද්ධව ස්ථාපනය කිරීමටත් එම අංශය සඳහා ස්ථිර පදනමේ මහාචාර්ය තනතුරක් පිහිටුවීමට විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභාවේ විශේෂ අනුමැතියක් ලබා ගැනීමටත් හැකිවීම ද අංශ ප්‍රධාන ලෙස මා ලද තවත් ජයග්‍රහණයක් වෙයි.

පෙර කී පරිදි සිංහල අංශය මාගේ 'දෙවන නිවස' ලෙසත් ආචාර්ය මණ්ඩලය පවුලේ සාමාජිකයන් හා සමාන ලෙසත් ශිෂ්‍ය පිරිස අපගේම දරු දැරියන් ලෙසත් සලකමින් අංශ

ප්‍රධාන තනතුරෙහි කටයුතු ඉටු කළේ ඉමහත් සතුටකිනි. නව ගොඩනැගිල්ලේ සිංහල අංශය ද ස්ථාපනය කළ පසුව ආචාර්ය මණ්ඩලයට තවත් සාමාජිකයන් තිදෙනෙකු බඳවා ගැනීමට කටයුතු කළේ. ශිෂ්‍ය අවදියේ පටන් මේ දක්වාම සිංහල අංශයට විශේෂ ඇල්මක් දක්වමින් එහි දියුණුවට කටයුතු කරන පූජ්‍ය අගලකඩ සිරිසුමන හිමියන් ද ප්‍රේමසිරි නාගසිංහ මහතා සහ ලතා ගුරුසිංහ මහත්මිය ද මාගේ අංශ ප්‍රධාන සේවා කාලය තුළ අවසානයට අංශයට බඳවා ගැනීමට හැකි වූ ආචාර්ය හවතුන් තිදෙනා ය. පූජ්‍ය අගලකඩ සිරිසුමන හිමියන්ගේ කාමර පහසුකම් පිළිබඳව අවශ්‍යතා සොයා බලා ඉටු කර දීමට හැකි වීම අද ද මාගේ සතුටට හේතු වන්නකි. උන්වහන්සේ සිංහල අංශයේ පුස්තකාලය භාර ආචාර්ය හිමිනම ලෙස ඉටු කළ අගනා මෙහෙය ද ප්‍රශංසනීය යි.

සිංහල අංශය 1991 වසරේ දී නව ගොඩනැගිල්ලට ප්‍රවේශ වීමට පෙර විශ්වවිද්‍යාල ශිෂ්‍ය පිරිසට ඉටු කළ යුතු ප්‍රධාන ඉගැන්වීම් ආදී කටයුතුවලට අමතරව ඉතා අඩු පහසුකම් සහිතව වුව ද විවිධ විශේෂ ශාස්ත්‍රීය වැඩ කටයුතු සිදුකිරීමට ද අංශ ප්‍රධාන වශයෙන් මා හට හැකි විය. ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමාගම හා කොළඹ සිංහල අධ්‍යයන අංශය එකතුව පුස්තකාල පොත් සංස්කරණය කිරීමේ විශේෂ ව්‍යාපෘතියක් මහාචාර්ය ආර්යපාල ඇදුරුතුමාගේ මූලිකත්වයෙන් ඇරඹිණි. ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමාගමට සම්බන්ධ විද්වත් ස්වාමීන් වහන්සේලා ඇතුළු ප්‍රකට විද්වතුන් කිහිප දෙනෙකු සමග මහාචාර්ය ආර්යපාල, මහාචාර්ය විජේවර්ධන ප්‍රමුඛ අධ්‍යයනාංශයේ අප කිහිප දෙනෙකුට ද එම සංස්කරණ කටයුතුවලට කලක් තිස්සේ සහභාගි විය හැකි විය. එවකට අංශ ප්‍රධාන ලෙස අදාළ වගකීම් භාර ගනිමින් එම කටයුතු ඉදිරියට ගෙන යාමට සහාය වීමට ද මා හට හැකි වීම භාග්‍යයකි. එම පුස්තකාලපොත් සංස්කරණ කටයුතු පැරණි සිංහල සම්භාව්‍ය සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ කිහිපයකට අදාළ වීවා වීම ද වැදගත් කරුණකි.

තර්ස්ටන් පාරත් රිඩ් මාවතත් දෙකට මැදි වී, පිහිටි කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ප්‍රධාන ගොඩනැගිල්ලේ කුඩා ඉඩ ප්‍රමාණයක සිංහල අධ්‍යයන අංශය පවත්වාගෙන ගිය නමුත් එහි සිටිමින් අපට ඉටු කිරීමට හැකි වූ කාර්යභාරය සුළුපටු නොවේ. අංශ ප්‍රධාන වශයෙන් අධ්‍යයනාංශය තුළ ශාස්ත්‍රීය දියුණුව මෙන්ම වෙනත් අංශවලින් ද අගනා බවක් ඇති කිරීමට මා දැරූ උත්සාහයේ දී තවත් බොහෝ දේ ඉටු කිරීමට හැකි විය. රිඩ් මාවතෙන් විශ්වවිද්‍යාල භූමියට ඇතුළු වන දොරටුවට නුදුරින් පිහිටි කුඩා දෙමහල් ගොඩනැගිල්ල කලින් "Samson's Bungalow" නමින් හඳුන්වන ලද්දකි. වර්තමානයේ දී කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථානය පිහිටි එම ගොඩනැගිල්ලේ ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු කෙරෙන අවස්ථාවක දී එහි ගිය මා හට එහි තිබූ මහාර්ඝ වස්තුවක් බඳු ජායාරූපයක් හමු විය.

එනම්, 1944 දී කොළඹ ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ ආරම්භ වූ සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ ප්‍රථම අංශ ප්‍රධාන තනතුරට පත් වූ මහාචාර්ය වීමි. ඩී. රත්නසූරිය මහතාගේ අගනා

ඡායාරූපයකි. එම ගොඩනැගිල්ලේ බිත්තියෙහි ප්‍රදර්ශනය කොට තිබී අනතුරුව එතැනින් මැත් කොට තබා තිබූ ඒ ඡායාරූපය සිංහල අංශයට ලබා ගැනීමට වහාම පියවර ගත් මම ඒ සමගම හා පුරා කියා කිසියම් වැදගත් කටයුත්තකට ද මුල පිරුවෙමි. සිංහල අංශයේ පූර්වයෙහි අංශ ප්‍රධාන හා මහාචාර්ය තනතුරු දැරූ විද්වතුන්ගේ ඡායාරූප ප්‍රදර්ශනය කර තැබීමේ සම්ප්‍රදාය ආරම්භ කරමින් මහාචාර්ය එම්. ඩී. රත්නසූරිය හා මහාචාර්ය ඩී. ඊ. හෙට්ටිආරච්චි යන අයගේ ඡායාරූප නිරාවරණය කිරීම සඳහා සුළු උත්සවයක් ද සංවිධානය කරමින්, ඔවුන්ගේ ඥාති පිරිසක් ද කැඳවා ගනිමින් ආචාර්ය මණ්ඩලය ද කැටුව එය සිදු කළෙමි. අනතුරුව මහාචාර්ය ඇම්. ඩී. ආර්යපාල, මහාචාර්ය විදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර යන අයගේ ඡායාරූප ද එතුමන්ලාගේත් සහභාගිත්වයෙන් නිරාවරණය කිරීමට පියවර ගනිමි. වර්තමාන සිංහල අධ්‍යයනාංශ පරිශ්‍රයේ පිහිටි ඇම්. ඩී. ආර්යපාල ශ්‍රවණාගාරයේ එම ඡායාරූප සියල්ල ද ඉන් අනතුරුව සිංහල අංශයේ අංශ ප්‍රධාන හා මහාචාර්ය තනතුරු හොඳවමින් සිට විශ්‍රාම ගිය, සම්මානිත මහාචාර්ය නවතුන්ගේ ඡායාරූප ද ප්‍රදර්ශනය කොට තැබීම ඉහතින් දැක්වූ අවස්ථාවෙන් ඉදිරියට ගෙනෙන ලද සම්ප්‍රදායක් වීම ගැන සතුටට පත් වෙමි.

සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ මහාචාර්ය තනතුරු හා අංශ ප්‍රධාන තනතුරු දරමින් මහඟු සේවයක් කළ විද්වතුන් සඳහා උපහාර උත්සව පැවැත්වීමේ අවස්ථාවකට ද මුල පිරීමට අංශ ප්‍රධාන ලෙස මා සමත් වූයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කට්ඨාචාර්ය සරත් විජේසූරිය මහතා එහිලා දැක්වූ මහත් උද්යෝගය හා අත දීම හේතුවෙනි. 1991 වර්ෂයේ දී විද්වතුන්ගේ ශාස්ත්‍රීය ලිපි සංග්‍රහයක් ලෙස සකස් කරමින් 'සිංහල සංස්කෘතිය හා කලාශිල්ප - ඇම්. ඩී. ආර්යපාල උපහාර ග්‍රන්ථය' නමින් ග්‍රන්ථයක් ද ප්‍රකාශයට පත් කරමින් කොළඹ ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනයේ දී අගනා උත්සවයක් සංවිධාන කොට එතුමාට උපහාර දැක්වීමට පියවර ගනිමු. එම උත්සවයේ ප්‍රධාන ආරාධිතයා වූ ටී. ජ. මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා එම කාර්තව්‍යය ගැන අප වෙත දැක්වූ විශේෂ ඇගයීම සහ ගෞරවය අදත් මගේ මතකයෙහි ඇත.

සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ මහාචාර්ය හා අංශ ප්‍රධාන ලෙස සේවය කොට විශ්‍රාම ගිය මහාචාර්යවරුන් වෙත මෙලෙස උපහාර දැක්වීමේ දෙවන අවස්ථාව වූයේ මහාචාර්ය පූජ්‍ය අගලකඩ සිරිසුමන හිමියන්ගේ මූලිකත්වයෙන්, මහාචාර්ය සරත් විජේසූරිය මහතාගේ දැඩි උනන්දුවෙන් හා අනුග්‍රහයෙන් යුතුව 2006 වසරේ දී මා වෙනුවෙන් කොළඹ බණ්ඩාරනායක සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේ දී පැවැත්වුණු අගනා උපහාර උත්සවය සමග ශාස්ත්‍රීය ලිපි රාශියකින් සමන්විත 'මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න අභිනන්දන' නමින් අභිනන්දන ග්‍රන්ථයක් විලිදැක්වීමේ අවස්ථාව යි. විශ්වවිද්‍යාලයටත් සිංහල අධ්‍යයනාංශයටත් ශිෂ්‍ය පිරිසටත් මා හට කළ හැකි උපරිම මෙහෙවර ඉටු කළ හැකිවීමේ අතිශය සතුට හා තෘප්තිය විදින මා විඳගත්තේ ආදරණීය ශිෂ්‍ය පිරිස ගැන සෙනෙහෙබරව මෙන්ම කෘතගුණාපූර්වක වූ ද හැඟීම් සිතී දරාගෙන ය. 1964 වසරේ

දී මාගේ ම සගයන් හා සම ශිෂ්‍ය කණ්ඩායම වූ උපාධි අපේක්ෂකයින් රැසක් "Heart - throbs of the Sinhala Department" යනුවෙන් අනාවැකි පළ කළේ මගෙන් සිංහල අධ්‍යයනාංශයට මෙබඳු මෙහෙවරක් සිදු වනු ඇතැයි යන පරම චේතනාවෙන් ද විය හැකි යයි මට සිතේ.

සිංහල අංශයේ ආචාර්ය, මහාචාර්ය තනතුරු දරමින් සිටිය දී සජීවවාර්ෂික අධ්‍යයන නිවාඩු ලබාගෙන විදේශගත වූ අවස්ථා සියල්ල ද මාගේ විෂයටත්, අධ්‍යයනාංශයටත්, ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවටත්, සමස්ත විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතියටත් ප්‍රයෝජනවත් වන පරිද්දෙන් ගත කිරීමට හා එහි සාර්ථක ප්‍රතිඵල නෙළා ගැනීමටත් ලැබුණ මහඟු අවස්ථා විය.

1967 දී මුල්වරට පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා එංගලන්තයේ එසෙක්ස් (Essex) විශ්වවිද්‍යාලයට සම්බන්ධ වී ගත කළ දෙවසරක කාලය තුළ මා ලද විෂය දැනුමට අමතරව විශ්වවිද්‍යාල ශිෂ්‍ය ජීවිතය, පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයනය ගැන මෙන්ම විදේශීය විශ්වවිද්‍යාල හා ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය අතර ඇති සම විෂමතා හඳුනා ගැනීමට ද මට හැකි විය. වසර 1983 දී සජීව වාර්ෂික නිවාඩු ලැබ මලයාසියාවේ, මැලේ විශ්වවිද්‍යාලයට අනුබද්ධව අධ්‍යයන කටයුතු කිරීමට ලද අවස්ථාවෙන් විෂය දැනුමට අමතරව තවදුරටත් පශ්චාත් උපාධි ශිෂ්‍ය ජීවිතය හා විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්ය මහාචාර්යවරුන් පිළිබඳව ද වැඩි අවබෝධයක් ලබාගත හැකි විය. විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරයක වශයෙන් විදේශීය විශ්වවිද්‍යාල ඇසුරෙන් විෂයඥානයට අමතරව විශ්ව සමාජය හා විදේශීය සංස්කෘතීන් පිළිබඳව ලබාගත හැකි වූ දැනුම හා අත්දැකීම් අපමණය.

අනතුරුව 1991 වර්ෂයේ දී ෆුල්බ්‍රයිට් (Fulbright) අධිශිෂ්‍යත්වයක් මත ඇමෙරිකාවේ (Princeton) ප්‍රින්ස්ටන් විශ්වවිද්‍යාලයේ ගෙවූ වසරක කාලය තුළ වඩාත් පුළුල් වූ අවබෝධයකින් යුතුව විදේශීය විශ්වවිද්‍යාල හා ඒවායේ අධ්‍යයන කටයුතු පිළිබඳවත් අවබෝධයක් ලබාගත හැකි විය. ඒ සමගම ශ්‍රේෂ්ඨ ඇමෙරිකානු නවකතාකරුවෙකු වන

(Ernest Hemingway) අර්නස්ට් හෙමිංවේ නම් වූ නිර්මාණකරුවාගේ නවකතාකරණය ගැන දැනුම පුළුල් කර ගනිමින්ම ඔහුගේ ප්‍රථම නවකතාව වන *The Sun Also Rises* නම් කෘතිය සිංහලයට පරිවර්තනය කිරීමේ කාර්යය ද ඉටු කරගනිමි. ඒ අතරතුර, එම කාල සීමාව තුළ දී ප්‍රින්ස්ටන් විශ්වවිද්‍යාලය ද ඇතුළුව තවත් විශ්වවිද්‍යාල කිහිපයකම ආරාධිත දේශන පැවැත්වීමෙන් හා සම්මන්ත්‍රණවලට සහභාගි වීමෙන් ආදාළ ශාස්ත්‍රීය දැනුම බෙදාහදා ගැනීමට ද හැකි විය.

ප්‍රින්ස්ටන් විශ්වවිද්‍යාලයේ සිට පෙරළා පැමිණි පසුව ඇමෙරිකානු මධ්‍යස්ථානයෙන් ලද ආරාධනාවකට අනුව අර්නස්ට් හෙමිංවේ පිළිබඳ විශේෂ මාතෘකාවක් අළලා දේශනයක් පැවැත්වීමේ අවස්ථාව ද මට උදා විය. ෆ්‍රැන්ක්ලින් අධ්‍යයනයට අදාළව ඇමෙරිකාවේ මා ගත කළ කාලය තුළ දී විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපන, පර්යේෂණ හා පරිපාලන කටයුතු පිළිබඳ සන්නද්‍රව්‍යාත්මකව තොරතුරු දැන හඳුනා ගැනීමට ද හැකි වූ අතර යළි කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයට පැමිණි පසු ශිෂ්‍ය පිරිස වෙනුවෙන් නව වැඩ පිළිවෙළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට එම දැනුම උපයෝගී කරගනිමි.

ප්‍රින්ස්ටන් විශ්වවිද්‍යාලයේ ගෙවූ කාලය තුළ දී මාගේ අධ්‍යයනයට හා පර්යේෂණවලට අදාළ කරගනු ලැබූ අර්නස්ට් හෙමිංවේගේ විශිෂ්ට ලේඛන කලාව පිළිබඳව තවදුරටත් හදාරමින් සිටිය දී, ඊට වසර ගණනකට පසුව (2002) ඇමෙරිකානු මධ්‍යස්ථානය විසින් පිරිනමන ලද කෙටිකාලීන පර්යේෂණ ප්‍රදානයක් මට හිමි විය. ඒ අනුව ඉන්දියාවේ හයිද්‍රාබාද් (Hydrabad) ප්‍රාන්තයේ පිහිටි ඇමෙරිකානු - ඉන්දියානු පර්යේෂණ ආයතනයට සම්බන්ධ වෙමින් අදාළ පර්යේෂණයක නියැලීමට මට අවස්ථාව ලැබුණි. ඒ අතරතුර දී එම ආයතනයේ ඇමෙරිකානු අධ්‍යයනය සම්බන්ධ කෙටිකාලීන වැඩ සටහන්වලට සහභාගි වූ, ඉන්දියානු විශ්වවිද්‍යාලවලට අයත් විද්වතුන් පිරිසක් සඳහා හෙමිංවේ නිර්මාණ අළලා ආරාධිත දේශන කිහිපයක් පැවැත්වීමේ අවස්ථාව ද මා හට උදා විය.

මේ සියලුම දැනුම, සේවය, අත්දැකීම් හා ඇගයීම් ආදිය වෙනුවෙන් ලද ගෞරවය මාහට පමණක් නොව පොදුවේ විශ්වවිද්‍යාලයටත් සිංහල අංශයටත් හිමි විය යුතු ය. තව ද මේ සියල්ල සම්බන්ධයෙන් මාගේ ගෞරව ප්‍රණාමය, අප වෙත දැනුම ලබා දුන් ගුරු භවතුන්ට ද විශ්වවිද්‍යාලයට හා සිංහල අධ්‍යයන අංශයට ද නොමසුරුව පිරිනැමීමට කැමැත්තෙමි.

1995 වර්ෂයේ කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ පශ්චාත් උපාධි පීඨය මගින් ආරම්භ කරන ලද ජපන් අධ්‍යයනය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි පාඨමාලාවේ සමාරම්භක සම්බන්ධීකාරක මහාචාර්යවරයා ලෙස පත් කරනු ලැබීමි. වසර පහක කාලයක් තුළ එහි සම්බන්ධීකාරක ලෙස වගකීම් දැරූ අතර පාඨමාලාවේ ආරම්භක අවස්ථාවේ සිට දශක දෙකක් ඉක්ම යන තෙක්ම ජපන් සාහිත්‍යය හා සංස්කෘතිය පිළිබඳ පාඨමාලාව භාරව සිටීමින් එහි ඉගැන්වීම් කටයුතුවල නියැලිණෙමි. මේ අතරතුර ජපන් විශ්වවිද්‍යාලවල සේවය කළ

විද්වත් මහාචාර්යවරුන් මෙහි කැඳවා ගනිමින් අධ්‍යයන කටයුතුවලට සහාය ලබා ගැනීමටත් දීර්ඝකාලීනව ජපානය හා ශ්‍රී ලංකාව අතර සංස්කෘතික සම්බන්ධතා තහවුරු කර ලීමේ වැඩ පිළිවෙළ ක්‍රියාත්මක කිරීමටත් සමත් වීම්.

වම කාලය අතරතුර දී (1997/1998) වසර තුළ ජපන් පදනමෙන් ලද අධීක්ෂණත්වයක් මත ජපානයේ TAISHO විශ්වවිද්‍යාලයේ වසරක කාලයක් අධ්‍යයන හා පර්යේෂණ කටයුතුවල නියැලීමට හැකි විය. වම කාල සීමාව තුළ දී සිංහල සාහිත්‍යය, ශ්‍රී ලාංකික සංස්කෘතිය, ශ්‍රී ලාංකික කාන්තාව වැනි විෂයයන් අළලා ජපන් විශ්වවිද්‍යාල දහයක ආරාධිත දේශන පැවැත්වීමේ අවස්ථාව ද උදා විය. මේ සියලු පරිශ්‍රමයන් අගයනු ලැබීමේ වාසනාව ද මට හිමි කරගත හැකි විය. ශ්‍රී ලංකාව හා ජපානය අතර සංස්කෘතික සම්බන්ධතා තහවුරු කිරීමට දැරූ ප්‍රයත්නය ඇගයීමක් වශයෙන් 2005 වසරේ දී ජපන් අධිරාජ්‍යා විසින් "ORDER OF THE RISING SUN - GOLD RAYS WITH NECK RIBBON" නම් වූ සම්මානය (නම්බු නාමය) මා වෙත ප්‍රදානය කරනු ලැබිණ. ජපන් අධිරාජ්‍යා විසින් සිවිල් පුරවැසියෙකුට පිරිනමනු ලබන උසස්ම සම්මානය මෙය වීමත් විය හිමිකරගත හැකි වූ එකම ශ්‍රී ලාංකික කාන්තාව බවට මා හට පත් වීමට හැකි වීමත් විශ්වවිද්‍යාල සේවා කාලය තුළ දී මා ලද විශිෂ්ට ජයග්‍රහණ වෙයි. පුළුල්ව ගත් විට මේ සියල්ලෙහි ගෞරවය ද මා හට මෙන්ම විශ්වවිද්‍යාලයට ද සිංහල අංශයට ද හිමි වූ ගෞරවයක් සේ මම සලකමි.

පුරා දශක හතරකට අධික කාල වකවානුවක් තුළ සිංහල අධ්‍යයනාංශය හා බැඳෙමින් අදාළ සියලු තනතුරු ද අනුපිළිවෙළට දරමින් අංශ ප්‍රධාන තනතුරෙහි ගෙවූ දස වසරක් ඉක්ම වූ කාලය සැබැවින්ම සතුටින් හා තෘප්තිමත්ව ගත කළ කාලයක් යයි සිතීමට මම කැමැත්තෙමි. කෙසේ නමුදු 'රෝස මල් යහනාවක' වුවද තැනින් තැන කටු ද එක දෙක තිබෙන්නට ඉඩ ඇත්තා සේ විටෙක ලද අමිහිරි අත්දැකීම් හා අකාරුණික ප්‍රතිචාර මැද්දේ ආදරණීය සිසු පිරිස මා ළඟින්ම සිටි බව අදත් හොඳින් මතක ය. විශේෂයෙන්ම මහාචාර්ය සරත් විජේසූරිය, පූජ්‍ය මහාචාර්ය අගලකඩ සිරිසුමන හිමි සහ තවත් ආචාර්ය භවතුන් කිහිප දෙනෙකු ද වැඩිහිටියන් හැර දමා නොගොස් සම්පූර්ණ රැඳෙන දයාබර දරුවන්ගේ භූමිකාව ඉටු කළ අයුරු අමතක නොවේ.

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයන අංශයේ අංශ ප්‍රධාන තනතුර දරමින් සිටියදීම වෙනත් තනතුරු කිහිපයක් ද හොබවමින් විශ්වවිද්‍යාලයට අපගේ උපරිම සේවය ලබා දීමට ද පියවර ගැනීමට මට හැකි විය. බුලර්ස් පටුමග පිහිටි, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයට අයත් කාන්තා නේවාසිකාගාරයේ ප්‍රධාන පාලිකාව (Warden) ලෙස කටයුතු කළ අවදියේ දී ශිෂ්‍යාවන්ගේ විනයගරුක බව කෙරෙහි මා දැක්වූ අවධානය ඇගයීමට ලක් වූ බවට සාධක පසු කලෙක දී විවිධ තනතුරු දැරූ අපගේ ආදි විද්‍යාර්ථීන්ගෙන්ම දැන ගන්නට ලැබීම ද සතුටට කරුණක් විය.

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ශිෂ්‍ය අනුශාසක තනතුරුවල නියැලී සිටි ආචාර්ය හවතුන්ගේ කැපවීම බෙහෙවින් අගය කළ විශේෂ පුද්ගලයෙක් විය. ඒ, වචකට කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ උපකුලපති තනතුර හෙබවූ මහාචාර්ය ස්ටැන්ලි විජේසුන්දර මැතිතුමා ය. ඒ වනවිට මම ද ශිෂ්‍ය අනුශාසකවරයක් වී සිටියෙමි. නවකවදයෙන් පීඩාවට පත්ව විශ්වවිද්‍යාලයට යළි නොපැමිණීමට තීරණය කරගෙන සිටි ශිෂ්‍යාවක් හමුවී ඇයගේ සිත සහසා යළි විශ්වවිද්‍යාලයට පැමිණෙන ලෙස කැමති කරවාගෙන එන්නැයි දිනක් සවස් භාගයේ උපකුලපතිතුමාගෙන් මා ඇතුළු ශිෂ්‍ය අනුශාසකවරුන් කිහිපදෙනෙකුට ඉල්ලීමක් ලැබුණි. එම ශිෂ්‍යාව පදිංචිව සිටි ස්ථානය ගැන තොරතුරු සොයමින් අප එහි ළඟා වන විට සන්ධ්‍යා භාගය ද ගෙවෙමින් තිබුණි. ඇය සහ ඇයගේ දෙමාපියන්ට කරුණු පැහැදිලි කරදීමෙන් පසු ඉතා අමාරුවෙන් එම ශිෂ්‍යාව නැවත විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය ලැබීමට පැමිණෙන තැනට කරුණු සලසා ගත් අපි ආපසු විශ්වවිද්‍යාලයට එන විට රූ බෝ වී තිබුණි. පසු දින උදෑසන සිංහල අධ්‍යයන අංශයට පැමිණී මා හට මගේ මේසය මත වූ ලිපියක් දැක ගත හැකි විය. පෙරදින සවස් භාගයේ දී ශිෂ්‍ය අනුශාසකවරුන් වශයෙන් අප ඉටු කළ මෙහෙය ඉහළින්ම අගය කරමින් එම ලිපිය එවා තිබුණේ උපකුලපති මහාචාර්ය ස්ටැන්ලි විජේසුන්දර මැතිතුමාය. සේවය ලබා ගැනීම පමණක් නොව සේවය ඇගයීම ද පිළිබඳ මහත්මා ගතිවලින් හෙබි වතුමා අපගේ විශ්වවිද්‍යාල අවදිය තුළ ආදර්ශමත් නායකයෙකු ලෙස අපි දුටුවෙමු.

සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ අංශ ප්‍රධාන තනතුර හොබවමින් මවිසින් ඉටු කරන ලද දීර්ඝකාලීන සේවය හා එමගින් ලද පන්නරය ඉදිරි වර්ෂවල දී මා අතින් ඉටු වූ කාර්යභාරයන්ට බෙහෙවින් උපකාරී විය. 2000 - 2003 කාලසීමාව තුළ කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ පශ්චාත් උපාධි පීඨයේ පීඨාධිපති තනතුරෙහි සේවය කිරීමත් ඒ අතරතුර දී කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ උපකුලපති තනතුරෙහි වැඩ බැලීමට විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභාව විසින් පත් කරනු ලැබීමත් විශ්වවිද්‍යාල සේවයට බැඳෙන ආචාර්යවරයෙකුගෙන් එම ආයතනයට ලබාදිය හැකි සැලකිය යුතු මෙහෙවරක් අගය කිරීමක් ලෙස ද මට සිතේ. සිංහල විෂය හදාරමින් එම විෂය පිළිබඳ ලද දැනුම හා පිරිපුන් අත්දැකීම් උපයෝගී කරගනිමින් කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ පරිපාලනය පිළිබඳ ඉහළම තලය දක්වා ගොස් මට කළ හැකි වූ සේවයට මා වෙත එදා මෙදාතුර නැණනුවණ ලබාදුන් ගෞරවනීය ආචාර්ය මහාචාර්ය හවතුන් සියලු දෙනාම පිළිබඳ මිනිරි මතකය මාගේ සිත තුළ නොමැකී පවතින්නාක් මෙන්ම විශ්වවිද්‍යාලයත් සිංහල අංශයත් මාත් අතර බැඳීම ද එසේම නොවෙනස්ව පවතින්නකි.

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයට මා ඉටු කළ සේවය වෙනුවෙන් 2006 වසරේ දී මා වෙත පිරිනමන ලද 'සම්මානිත මහාචාර්ය' (Professor Emeritus) පදවියත් එමෙන්ම මා විසින් කරන ලද ශාස්ත්‍රීය අධ්‍යයන හා පර්යේෂණ කටයුතු ද අගයමින් කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය මගින් එම වසරේදීම මා හට පිරි නැමූ ශාස්ත්‍රඥ [Doctor of Letters - D.Litt.(Honoris Causa)]

සම්මාන උපාධියත් සමග මාගෙන් ද තවදුරටත් විශ්වවිද්‍යාලයට ඉටු විය යුතු වගකීම් බොහෝය. ඒ සියල්ල ශක්ති පමණින්, සතුටින් ඉටු කිරීමේ චේතනාව හා උද්යෝගය අප වෙත හැම විටම පවතී.

වර්තමාන සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ අධ්‍යයන හා අනෙකුත් කටයුතුවලින් ද සම්පූර්ණයෙන්ම අන්තර් සිටීම අප හට අපහසු දෙයකි. දැනට වසර ගණනකට පෙර (2010 - 2015) සිංහල අධ්‍යයන අංශයෙහි අංශ ප්‍රධාන ධුරය හෙබවූ පූජ්‍ය මහාචාර්ය අගලකඩ සිරිසුමන හිමියන් අතින් මහත් කැපවීමකින් යුතුව අධ්‍යයන අංශයේ දියුණුවට ලබා දුන් දායකත්වය මා හිරික්ෂණය කළේ සිංහල අංශයට අත් වූ ඉමහත් වාසනාවක් ලෙසිනි. පූජ්‍ය සිරිසුමන ස්වාමීන්වහන්සේ අධ්‍යයන අංශයේ ප්‍රගතිය සඳහා කළ මෙහෙවරට යම් පමණකට හෝ අත දීමට උත්වහන්සේ අපට ද ඉඩ හසර ලබා දීම ඉමහත් සතුටක් ගෙන දුන් කරුණක් විය. මහාචාර්ය සඳගෝමී කෝපරහේවා වැනි කාර්යක්ෂම වූ අංශ ප්‍රධානවරයෙකුගේ පාලනය යටතේ වර්තමාන සිංහල අංශය තවදුරටත් පණ ගැන්වී තිබීම ඉමහත් ප්‍රීතියකි. සිංහල විෂය පිළිබඳ ශාස්ත්‍රවේදී උපාධියට අදාළ ප්‍රධාන ඉගැන්වීම් කටයුතුවලට අමතරව ශාස්ත්‍රපති උපාධි පාඨමාලාවක් ආරම්භ කොට වසර අටක් පුරා ඉතා සාර්ථක ලෙස විහි සම්බන්ධීකරණ කටයුතු කරගෙන යනු දැකීම සතුටට කරුණකි. එම පාඨමාලාවෙහි ඉගැන්වීම් කටයුතුවලට සම්බන්ධ වෙමින් ද ඊට අදාළ අනෙකුත් අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීමට සහාය වෙමින් ද පොදුවේ සිංහල අධ්‍යයන අංශයේ ඉගැන්වීම් කටයුතුවල ඉදිරි ගමනට යම් තරමක හෝ දායකත්වයක් ලබා දීමට වර්තමානයේ දී මහාචාර්ය සඳගෝමී කෝපරහේවා අංශ ප්‍රධානතුමා ද අප වෙත අවස්ථාව සලසා දීම වෙසෙසින්ම අගය කළ යුත්තකි. සම්මානිත මහාචාර්යවරයක ලෙස මා විසින් දරනු ලබන තනතුරට සර්ලන සේ සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ පශ්චාත් උපාධි හා ප්‍රථම උපාධි අධ්‍යයන හා ඇගයීම් කටයුතුවල දී තවදුරටත් සිංහල අංශයටත් අංශ ප්‍රධානතුමා ඇතුළු ආචාර්ය මණ්ඩලයටත් සහාය වෙමින් කටයුතු කිරීමේ දී යළි යළිත් 'විශ්වවිද්‍යාලය, සිංහල අංශය සහ මම' යන පාඨය සිත්හි රැවී පිළිරැවී දෙනුයේ නිරන්තරයෙනි.

5

කොළඹ සිංහලාංශයේ මහක සටහන්

(විශ්‍රාමික) මහාචාර්ය අනුර වික්‍රමසිංහ

කො

ළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අංශය දෙවන වරට ඇරඹුණේ දෙවන ශාස්ත්‍ර පීඨයක් කොළඹ ස්ථාපිත කළ 1963 වර්ෂයේය. ජේරාදෙණිය ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයට අනුබද්ධව පැවති මේ අංශය මුලින් ම පාලනය වූයේ ජේරාදෙණියෙනි. දේශන පැවැත්වීම සඳහා මහාචාර්ය ඇම්.බී. ආර්යපාල, මහාචාර්ය චදිරවීර සරච්චන්ද්‍ර, මහාචාර්ය ආර්ය රාජකරුණා වැනි අය ජේරාදෙණියේ සිට පැමිණියහ. මහාචාර්ය ආර්යපාල මහතා අංශ ප්‍රධාන ධුරයට පත්වීමෙන් පසුව ක්‍රමයෙන් සිංහල අංශය සැකසෙන්නට විය. ඒ අවධියේ ම උපාධි ලබාගත් සහාය සුවර්ත ගමිලත්, විමල් දිසානායක, තිස්ස කාරියවසම් වැනි තරුණ සහාය කථිකාචාර්යවරු අභ්‍යාස පංති පැවැත්වීමට හවුල් වූහ.

ජේෂ්ඨ ආචාර්යවරුන්ගේ අවශ්‍යතාව සපුරනු පිණිස ආචාර්ය පී.බී. සන්නස්ගල, ආචාර්ය ප.බ.ජී. හේවාචසම් සහ ආචාර්ය ඩී.වී. හපුආරච්චි යන මහත්වරු ස්ථිර කථිකාචාර්යවරුන් වශයෙන් බඳවා ගැනිණ.

ජේරාදෙණියෙන් උපාධි ලැබූ මීරිගම මේධානන්ද හා පනානේ සුමංගල යන නිමිවරු මිලිගට සිංහල අංශයට බඳවා ගැනිණි. ඊළඟ අවුරුද්දේ සිංහල විශේෂ උපාධි ලැබූ ඒ.බී. දිසානායක හා පියසීලි විජේගුණසිංහ ද ස්ථිර ආචාර්ය මණ්ඩලයට බඳවා ගනු ලැබූහ. පශ්චාත් උපාධි ලබා ලංකාවට පැමිණි මහාචාර්ය ජේ.බී. දිසානායක ද ජේරාදෙණියෙන් කොළඹට මාරු විය.

මා සිංහල අංශයට බැඳුණේ 1968 ජූනි මාසයේ ය. මා සහභාගි වූ සම්මුඛ පරීක්ෂණයෙන් ම තේරුණු අනුරාධ සෙනෙවිරත්න මහතා ජර්මනියේ දී පශ්චාත් උපාධි ලබා පසුව පැමිණ වැඩ භාර ගත්තේය.

සිංහලාංශයේ සිටි ජේ.බී. දිසානායක මහතා වාග් විද්‍යා අංශය පිහිටුවීමෙන් පසුව එහි අංශ ප්‍රධාන ධුරයට පත්ව වෙන්ව ගිය නමුත් දිගටම සිංහල අංශයේ දේශන පැවැත්වීය. අධ්‍යයන නිවාඩු ලැබ ලන්ඩන් විශ්ව විද්‍යාලයේ දී පර්යේෂණ සිදු කොට ආචාර්ය උපාධිය ලැබූ සුවර්ත ගමිලත් මහතා ද සිංහල අංශයට එක් විය.

නව කලාශාරයේ පැවති උත්සවයක දී - (වමේ සිට) මහාචාර්ය ජේ.ඩී. දිසානායක, ඩබ්.ඩී. අමරදේව, උපකුලපති මහාචාර්ය ජී.එල්. පීරිස්, ආචාර්ය අනුර වික්‍රමසිංහ, කථිකාචාර්ය (එවක) සරත් විජේසූරිය

මගෙන් පසුව රෝගීන් පරණවිතාන මහත්මිය ද මාලනී කුලතුංග මහත්මිය ද ස්ථීර කථිකාචාර්ය මණ්ඩලයට එක් වූහ. මහාචාර්ය හේමපාල විජයවර්ධන මහතා ද කුසුමා කරුණාරත්න මහත්මිය ද පේරාදෙණියෙන් මාරුවීම් ලැබ කොළඹ සිංහල අංශයට එක් වූහ. මේ කාලය තුළ තාවකාලික කථිකාචාර්ය වරුන්

වශයෙන් ලිලි පෙරේරා, ශ්‍රියාණි වනසිංහ, ආතර් එගොඩවත්ත වැනි අය කටයුතු කළහ.

සිංහල අංශයේ විවිධ ක්ෂේත්‍රවලින් පරපුර්ණා කිරීමේ අදහසින් අපව එක් එක් අංශවලට යොමු කිරීමට ආර්යපාල මහාචාර්යතුමා පියවර ගත්තේය. ඒ අනුව මාත් පියසීලි විජේගුණසිංහ මහත්මියත් තුලනාත්මක සාහිත්‍යය තෝරාගත යුතු බව චතුමාගේ තීරණය විය. මට අවශ්‍යව තිබුණේ නාට්‍ය කලාව යටතේ පශ්චාත් උපාධියක් කිරීමටය. එහෙත් හපුආරච්චි මහතා නාට්‍ය කලාව ඉගැන්වූ හෙයින් මට ආර්යපාල මහතාගේ තීරණයට එකඟ වීමට සිදු විය. ඒ අනුව එවකට එංගලන්තයේ යෝක් විශ්වවිද්‍යාලයේ වාග්විද්‍යා අංශය භාරව සිටි මහාචාර්ය ම.ව. සුගතපාල ද සිල්වා මහතාගේ අනුග්‍රහයෙන් මට යෝක් විශ්වවිද්‍යාලයේ වසරක පාඨමාලාවකට සහභාගි වීමට අවස්ථාව සැලසුණි. පියසීලි විජේගුණසිංහ මහත්මිය ලිඩිස් විශ්වවිද්‍යාලයට ඇතුළත් වූවාය. වසරක අධ්‍යයන කටයුතු සිදු කර ආපසු පැමිණි මම පේරාදෙණි විශ්වවිද්‍යාලයට සම්බන්ධව මහාචාර්ය සරච්චන්ද්‍ර මහතා යටතේ නවකතා පිළිබඳව පශ්චාත් උපාධියකට ලියාපදිංචි වූයෙමි. මහාචාර්යතුමා ප්‍රංශයේ ලංකා තානාපතිව ගිය හෙයින් මහාචාර්ය විමල් දිසානායක මහතාගේ උපදෙස් මත ශ්‍රී ලංකා විශ්ව විද්‍යාලයේ කැලණිය මණ්ඩපයෙන් ආචාර්ය උපාධිය ලබා ගැනීමට හැකි විය.

මේ වන විට විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිසංවිධානය යටතේ එකම විශ්ව විද්‍යාලයක් ඇතිකොට එහි මණ්ඩප වශයෙන් කොළඹ, පේරාදෙණිය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර, රුහුණ ආදී වශයෙන් මණ්ඩපය හම් කෙරුණු අතර එක් එක් විෂයයන් ද ඒ ඒ විශ්වවිද්‍යාල මණ්ඩවලට මණ්ඩපවලට සීමා කෙරුණි. මේ අනුව සිංහල, පාලි, වාග්විද්‍යා ආදී විෂයයන් කැලණි

මණ්ඩපයට යොමු විය. මේ අනුව අපටත් කැලණියට යන්නට සිදුව තිබූ නමුත් මහාචාර්ය ආර්යපාල මහතා ආචාර්ය සන්නස්ගල, ආචාර්ය හපුආරච්චි, ආචාර්ය තිස්ස ජයවර්ධන යන අය පමණක් එහි යවා අප කොළඹ ම රඳවා ගත්තේය. ඒ වන විට අවසාන නොවූ නොවී තිබූ වසරවල අධ්‍යයන කටයුතු අපට ඩාර විය. ඊට අමතරව ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමාගම සමග එක්ව ග්‍රන්ථ සංස්කරණය ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කොට වියට සහභාගී වීමට අපව යොදවා කැලණියට යාම වැළැක්වූයේය.

ටික කලකට පසුව නැවත සිංහල විෂය ඉගැන්වීමට කොළඹ මණ්ඩපයට අවසර දුන් හෙයින් අපට දිගටම කොළඹ ම රැඳී සිටීමේ වාසනාව උදා විය.

මුල් අවධියේ සිට ම මහාචාර්ය ආර්යපාල මහතා යටතේ සිංහල අංශය අනෙකුත් අංශවලට වඩා කැපී පෙනුණේය. ආචාර්යවරුන්ගේ සමගිය හා චිකිත්‍රකම එහි දී කාටත් දැනුණේය. වසර කීපයක් ම ආර්යපාල මහාචාර්යතුමා අපව කතරගම වන්දනාව සඳහා එක්කරගෙන ගියේය. මුල් අවස්ථාවල ආචාර්යවරුන්ගේ වානභවලින් ද පසුව කුලියට ගත් රථවලින් ද මේ ගමන සිදු විය. එවකට වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථානය භාරව සිටි විජේවර්ධන දොස්තර මහතා ද මේ ගමන්වලට හවුල් විය.

සිංහලාංශයේ ආචාර්යවරු ආරම්භයේ සිට ම ඉගැන්වීමේ කටයුතුවලට අමතර ව ශිෂ්‍යයන්ගේ බාහිර ක්‍රියාකාරකම්වලට සහභාගී වූහ. ශිෂ්‍ය සංගම් බොහෝමයක ජ්‍යෙෂ්ඨ භාණ්ඩාගාරක ධුර දැරුවේ සිංහල අංශයේ ආචාර්යවරුන් ය.

විශේෂයෙන් ශිෂ්‍ය කලා කටයුතුවල දී සිංහලාංශයේ ආචාර්යවරු පෙරමුණ ගත්හ. විශ්වවිද්‍යාලය ඇරැඹූ මුල් අවධියේ සිට ම නාට්‍ය කලාව පිළිබඳ උදෙසේගයක් ඇති විය. මහාචාර්ය සරච්චන්ද්‍ර මහතා ජේරාදෙණිය සිට පැමිණ රත්නාවලි නාට්‍ය නිර්මාණයට හවුල් විය. කාලගෝල නාට්‍යය මෙකල නිෂ්පාදනය වූ තවත් නාට්‍යයකි.

ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ කලා කටයුතු සංවිධානය කළේ කලා මණ්ඩලය යි. කොළඹට ද කලා මණ්ඩලයක් පිහිටුවීමට පුරෝගාමී වූයේ ආචාර්ය ඩී.ඒ. හපුආරච්චිය. කලා මණ්ඩලය ආචාර්යවරුන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් සැකසුණු ආයතනයක් වන අතර වියට ශිෂ්‍යයන්ගේ ලියාපදිංචි ගාස්තුවෙන් කොටසක් බැර කෙරිණි. එහෙයින් විවිධ කලා කටයුතු සිදු කිරීමට අරමුදලක් තිබිණ.

විශ්වවිද්‍යාලය කලා මණ්ඩලය ස්ථාපිත කිරීමෙන් අනතුරුව එහි ප්‍රථම සභාපති වශයෙන් පත් වූයේ ආචාර්ය ඩී.ඒ. හපුආරච්චි ය. ශිෂ්‍යයන්ගේ කලා කටයුතුවලට අනුග්‍රහය කිරීම කලා මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් විය. හපුආරච්චි මහතාගේ අනුග්‍රහයෙන් ක්ලිංචන් රාහොට් ලෝකෙ පුරා ආතුරයෝ නමින් නාට්‍යයක් නිෂ්පාදනය කළේ මේ අවධියේ ය.

මේ වන විට ශිෂ්‍යයන්ගේ සංගම් රාශියක් ආරම්භ වී තිබිණි. සිංහල සංගමය, බෞද්ධ සහෝදර සංගමය, වින්දන කලා කේන්ද්‍රය, ප්‍රබුද්ධ සිනමා කවය, සමාජ සේවා සංගමය, නිදහස් සිතුවිලි සමාජය ඉන් කිහිපයකි. මේ සංගම් ශිෂ්‍යයන්ගේ විවිධ සාහිත්‍ය, ආගමික හා කලා කටයුතු සංවිධානය කළ අතර කලාගාරය නිරන්තරයෙන් ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ගේ ක්‍රියාකාරකම්වලින් ඔපවත් විය. මේ සියලු කටයුතුවලට කලා මණ්ඩලය උදව් උපකාර කළේය.

විශ්වවිද්‍යාලය ප්‍රතිසංවිධානය යටතේ ආචාර්ය හපුආරච්චිට කැලණියට යාමට සිදුවීමෙන් පුරප්පාඩු වූ කලා මණ්ඩලයේ සභාපති ධූරය මට භාර විය. මා ආචාර්යවරයෙකු වශයෙන් සේවය කළ අවුරුදු හතළිස් එකෙන් වැඩි කාලයක් කලා මණ්ඩලයේ සහ සභාපති වශයෙන් කටයුතු කරමින් විද්‍යාර්ථීන්ගේ කලා කුසලතා ඔප් නැංවීමට උත්සාහ ගත් බව සඳහන් කරන්නට කැමැත්තෙමි. සප්ත වාර්ෂික නිවාඩු ලබා රටින් බැහැරව ගිය අවුරුදු දෙක හැරුණු විට 1981 සිට 2006 දක්වාම මේ ධූරයෙන් බැහැර වන්නට අවස්ථාව නොලැබුණේ වෙනත් කිසිවෙක් මේ තනතුර භාර ගැනීමට ඉදිරිපත් නොවූ හෙයිනි. විද්‍යාර්ථීහු කලා මණ්ඩලයේ අනුග්‍රහය ඇතිව ගීත ප්‍රසංග, සහිත්‍ය සාකච්ඡා, නිර්මාණය වලි දැක්වීම්, අතිරේක රංග, ඒක පුද්ගල ගීත ප්‍රසංග සාහිත්‍ය උත්සව ආදී විවිධ සන්දර්ශන පැවැත්වූහ. ශිෂ්‍ය කටයුතුවලට උදව් කිරීම හැරුණු විට කලා මණ්ඩලය අන්තර් පීඨ නාට්‍ය තරගය වසරක් පාසා සංවිධානය කළේය. බොහෝ කාලයක් තිස්සේ සතියකට වරක් වික්‍රපටියක් ද ඊළඟ සතියේ නාට්‍යයක් ද පෙන්වීමට කලා මණ්ඩලයට හැකි විය. මේ අයුරින් කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ කලා කටයුතුවල අභිවර්ධනයෙහිලා පුරෝගාමීවන්නට මට අවස්ථාව සැලසුණේය. මේ කටයුතුවල දී සිංහල අංශයේ ආචාර්යවරුන් විශේෂයෙන් පෙරමුණ ගත් බව සඳහන් කළ යුතු ය.

අන්තර් පීඨ නාට්‍ය තරගය ගැන විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුතු ය. මුලින් ම පීඨවලින් නාට්‍ය පිටපත් ලබා ගැනීම සිදු විය. එයින් හොඳ නිෂ්පාදනයක් කළ හැකි නාට්‍ය තෝරා ඒවා නිෂ්පාදනය කරන්නට කලා මණ්ඩලය උදව් කළේය. වසර කීපයක් ම අඛණ්ඩව මේ නාට්‍ය තරගය පැවැත්වීමට හැකියාව ලැබුණු අතර ඒ මගින් විශිෂ්ට නාට්‍යකරුවන් රාශියක් බිහි කිරීමට කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයට හැකි විය.

දැනට නාට්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ නිර්මාණ බිහි කරන ඊ.එම්.ඩී. උපාලි, මංගල සේනානායක, විසාකේස වන්දුසේකරම්, රාජිත දිසානායක වැනි අය අන්තර් පීඨ නාට්‍ය තරගයෙන් බිහි වූ කලාකරුවෝ වෙති. මංගල සේනානායකයන්ගේ විහෙත් නාට්‍යයේත් ඊළඟ අවුරුද්දේ ඊ.එම්.ඩී. උපාලිගේ “මෙතනින් මාරුවෙනු” නාට්‍යයේත් ප්‍රධාන චරිත නිරූපණය කළ ජැක්සන් ඇන්තනී කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයෙන් බිහි වූ විශිෂ්ට රංගධරයෙකි.

නාට්‍ය තරගයට සම්බන්ධ වන තවත් සුවිශේෂී සිද්ධියක් මෙහි සඳහන් කරන්නට කැමැත්තෙමි.

නාට්‍ය තරගය පැවැත්වීමට සූදානම් කර තිබූ එක් දවසක කිසියම් ඉල්ලීම් කීපයක් වෙනුවෙන් සටන් කරමින් සිටි ශිෂ්‍යයෝ විද්‍යාල මන්දිරයේ රැස්වීමක් පවත්වමින් සිටි උප කුලපති මහාචාර්ය ස්ටැන්ලි විජේසුන්දර මහතා අත්අඩංගුවට ගත්හ. තම ඉල්ලීම් ලබාදෙන තෙක් චතුමා හිඳහස් නොකරන බව ශිෂ්‍යයෝ එකඟව ප්‍රකාශ කළහ. ශිෂ්‍යයන්ගේ විවිධ අඛණ්ඩ පරිභව මධ්‍යයේ උපකුලපතිතුමා පැය කීපයක් ම හිඟඬව සිටියේය. නාට්‍ය උත්සවයේ ප්‍රධාන අමුත්තා උපකුලපති තුමා ය. චතුමා අත් අඩංගුවේ සිටිය දී මා නාට්‍ය උත්සවය පවත්වන්නේ කෙසේද? උදේ 9.00 සිට පස්වරු 3.00 දක්වා රඳවාගෙන සිටි උපකුලපති මහාචාර්ය විජේසුන්දර මහතා හිඳහස් ලැබුවේ තුනට පමණ ය.

ශිෂ්‍යයන්ගේ නිර්භෑරයට භාජන වූ උපකුලපතිතුමා උත්සවයට සහභාගී නොවන බව මට විශ්වාස ය. එහෙත් නාට්‍ය තරගය කල්දැමීමට ද කළ නොහැකිය. පස්වරු හතර වන විට කලාගාරය විද්‍යාර්ථීන්ගෙන් පිරී ගියේය. මම උපකුලපතිතුමාට දුරකථනයෙන් කථා කළෙමි. "සර් තරහ නැතුව උත්සවයට එනවා." නොවේදැයි "මම විමසීම." ඔව් මම එනවා. හතරට නේද පටන් ගන්නේ. "මම ස්ථිර වශයෙන්ම එනවා." නියමිත වෙලාවට උපකුලපතිතුමා පැමිණියේය. ශිෂ්‍යයෝ ප්‍රීතියෙන් පවත්වා චතුමා පිළිගත්හ. තරගය ඉතා උත්කර්ෂවත්ව පැවැත්වුණේය. ත්‍යාග ප්‍රදානය කළේ ද උපකුලපතිතුමා ය. විජේසුන්දර කුලපති තුමා කෙතරම් ශ්‍රේෂ්ඨ පුද්ගලයෙක් ද මෙයින් ප්‍රකාශ වෙයි. චතුමා ශිෂ්‍යයින් සමග අමනාප නොවූයේය. චතුමාගේ සංකල්පය වූයේ අප හැම දෙනාටම සතුටින් සිටිය 'උතුම්' තැනක් බවට කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය පත්කිරීම ය. චතුමා මට හැම විටම උදව් කළේය. චතුමාගේ කාලය විශ්වවිද්‍යාලය කලා කටයුතු පිළිබඳ ස්වර්ණමය අවධියක් බව දැනටත් ආදී විද්‍යාර්ථීන් ප්‍රකාශ කරති. මේ පිළිබඳ ගෞරවය සිංහල අංශයට ද හිමිය.

විශ්වවිද්‍යාලයෙන් බැහැර කලා කටයුතුවලට සම්බන්ධවීමට මට මග පාදා දුන්නේ මහාචාර්ය ජේ.ඩී. දිසානායක මහතා ය.

1983 දී චතුමා ලංකා කලා මණ්ඩලයේ සභාපති ධුරයට පත්විය. සාහිත්‍යාදී අනු මණ්ඩල පත් කරන්නේ කලා මණ්ඩලය යි. නාට්‍ය අනුමණ්ඩලය පත්කිරීමේ දී හෙන්රි ජයසේන මහතා සභාපති ධුරයට පත් විය. මේ අනු මණ්ඩලයේ සාමාජිකත්වයක් මට ද ලබා දෙන ලද අතර වසර දහයක් අඛණ්ඩව නාට්‍ය අනුමණ්ඩලයේ සේවය කිරීමට මට හැකි විය. 1993 නාට්‍ය අනුමණ්ඩලයෙන් ඉවත් කළ මට සාහිත්‍ය අනු මණ්ඩලයේ සාමාජිකත්වය ලැබිණි. එතැන් සිට 2000 වසර දක්වා සාහිත්‍ය අනු මණ්ඩලයේ සේවය කළෙමි. මෙතරම් කාලයක් අනු මණ්ඩලවල සේවය කළ එකම පුද්ගලයා මා විය යුතුය.

සිංහල අංශයේ ආචාර්යවරයකු ලෙස ඉතා හොඳින් ඉගැන්වීම් කටයුතු කළ අතර විද්‍යාර්ථීන්ගේ සුභසාධනය සඳහා බොහෝ කාලයක් වැය කළේ. 1980 දී මම මුලින්ම ශිෂ්‍ය අනුශාසක ධුරයට පත්වීම්. 1961 දී කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය ආරම්භ වූ අවස්ථාවේ සිට පැවති විනයාධිකාරී ධුරය ජ්‍යෙෂ්ඨ ශිෂ්‍ය අනුශාසක ලෙස වෙනස් කළේ මහාචාර්ය සෝමරත්න ය. ඔහු ප්‍රථම ජ්‍යෙෂ්ඨ ශිෂ්‍ය අනුශාසක වූ අතර ආචාර්ය මණ්ඩලයේ කීප දෙනෙක් ශිෂ්‍ය අනුශාසකවරුන් ලෙස කටයුතු කළහ. මම ද 1980 සිට 1983 දක්වා මහාචාර්ය සෝමරත්න යටතේ ශිෂ්‍ය අනුශාසකවරයකු වශයෙන් සුබසාධනය සඳහා කටයුතු කළේ. 1983දී ජ්‍යෙෂ්ඨ ශිෂ්‍ය අනුශාසක ධුරය මට පවරා ඔහු ශිෂ්‍ය අනුශාසක වරයෙකු බවට පත් විය. එතැන් සිට 1987 දක්වා එම ධුරයෙහි කටයුතු කළේ. මේ කාලය තුළ උපකුලපති මහාචාර්ය ස්ටැන්ලි විජේසුන්දර මහතාගේ ද උපදෙස් ඇතිව විද්‍යාර්ථීන්ගේ විනය පවත්වාගෙන යාමට හැකි විය. නවක සිසුන් පැමිණි අවස්ථාවල ඔවුන් නවක වදයෙන් බේරා ගෙන සහන සැලසීමට බොහෝ දුරට අපට හැකියාව ලැබිණි. ඇතැම් අවස්ථාවල වැරදි කළ ශිෂ්‍යයන්ට දඬුවම් දීමට සිදු වුව ද ඔවුහු මා සමඟ අමනාප නොවූහ.

මේ සේවයෙන් ඉවත් වීමට තුඩුදුන් කරුණු ද සඳහන් කිරීමට කැමැත්තෙමි. ඒ සිද්ධිය මෙසේය. කිසියම් විරෝධතාවක් සඳහා රාත්‍රියේ තර්ස්ටන් පාරේ පෝස්ටර් අලවමින් සිටි විද්‍යා පීඨ ශිෂ්‍යයෝ කීපදෙනෙක් පොලිසිය විසින් අත්අඩංගුවට ගනු ලැබූහ. එදින රාත්‍රියේම මහේස්ත්‍රාත්වරයකු වෙත ඉදිරිපත් කළ ඔවුහු රිමාන්ඩ් කරන ලදහ. පසුදා උදේ මේ සිද්ධිය ආරංචි වීමෙන් විද්‍යා පීඨය කැලඹීමට පත්විය. එදින විද්‍යාපීඨයේ පැවැති ආචාර්යවරුන්ගේ රැස්වීමක් වටකළ ශිෂ්‍යයෝ ආචාර්යවරුන් කිහිපදෙනෙකු අත්අඩංගුවට ගත්හ. තම ශිෂ්‍යයන් හිඳහස් කරන තුරු ආචාර්යවරුන් රඳවාගැනීමට ශිෂ්‍යයෝ කටයුතු කළහ. උදේ නවයට පමණ මේ අත්අඩංගුවට ගැනීම සිදු වූ අතර අවශ්‍ය වුවහොත් මැදිහත්වීම් සඳහා මම ශිෂ්‍ය අනුශාසක කාර්යාලයේ රැඳී සිටියෙමි. ඉතා පහසුවෙන් පිට වී යාමට ඉඩ තිබුණු නමුත් මම දිගටම රැඳී සිටියෙමි. පස්වරු 2 පමණ වන විට ප්‍රශ්නය විසඳී තිබුණේ නැත. හවස දෙකට පමණ මා හමුවීමට පැමිණි ශිෂ්‍යයෝ කීපදෙනෙකු සාකච්ඡාවකට යයි මට ආරාධනා කළ අතර මම ඔවුන් සමඟ විද්‍යාපීඨයට ගියෙමි. එහි දී මා අත්අඩංගුවට ගෙන සිටි ආචාර්යවරු අතරට දැමූ ඔහු මට ද වාචිකව හොයෙක් හිරිහැර සිදු කළහ. හවස හතර පමණ වනවිට පොලිසියෙන් පැමිණ අපව මුදවා ගනු ඇතැයි රාවයක් පැතිර ගියෙන් බිම් මහලේ සිටි කාර්යාලයෙන් අප ඉහල මහලට ගෙන යන ලද මේ අපේ ශිෂ්‍යයන්ගේ මට කිසි අනතුරක් සිදු නොවුණු ඇති බව මට විශ්වාසය. නායක නායිකාවෝ මා දැන සිටියහ. එහෙත් ඒ වන විට වෙනත් විශ්වවිද්‍යාල වලින් පැමිණි ශිෂ්‍යයෝ අප වටා සිටියහ. ඉහළ මාලයට ගෙනයන අපව මරා දමන බව ඔවුන්ගේ ප්‍රකාශවලින් කියැවිණ. එහිදී ජීවිතයේ ප්‍රථම වරට මට මරණ බය ඇතිවිය. අඹුදරුවන් ද සිහිපත් විය. එහෙත් ඔවුහු අප මරා දැමුවේ නැත. හවස

පහ පමණ වන විට ප්‍රශ්නය විසඳාගත හැකි විය. ඊමාන්ඩ් ශිෂ්‍යයෝ ද නිදහස් කරන ලදහ. විශ්වවිද්‍යාලයේ වාහනයකින් මට ද ගෙදර යා හැකි විය.

ශිෂ්‍යයන්ට සේවය කිරීමෙන් කවර වලයක් යැයි සිතූණ හෙයින් ඉල්ලා අස්වීමේ ලිපිය උපකුලපතිතුමාට යැවූ විට එතුමා විය පිළිගත්තේය. ශිෂ්‍ය අනුශාසක කටයුතුවලින් අපත් වූ නමුත් කලා මණ්ඩලය කටයුතු දිගටම කරගෙන ගියෙමි.

1987 දී එවකට උපකුලපතිව සිටි මහාචාර්ය ඩබ්ලිව්.ඩී. ලක්ෂ්මන් මහතා මට නැවතත් ජ්‍යෙෂ්ඨ ශිෂ්‍ය අනුශාසක ධුරය භාරගන්නා ලෙස ඉල්ලා සිටියේය. ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයට පිවිසි පළමු දින ම හමු වීමේ සිට හඳුනාගෙන සිටි එතුමාගේ ඉල්ලීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට මට අපහසු විය. මම නැවතත් එම ධුරය භාර ගෙන වසර දෙකක් ශිෂ්‍ය විනය ආරක්ෂා කළෙමි. ධුරයෙන් ඉවත්වීමට සිදු වූයේ මට සජීව වාර්ෂික නිවාඩු ලැබ දිවයිනෙන් බැහැර යාමට සිදු වූ හෙයිනි.

රටින් බැහැරව ගිය අවස්ථා ගැන සිහිපත් කරන විට ඉන්දියාවේ මයිසූර්හි ධීවනසාලෝක ආයතනයේ ගත කළ මසක පමණ කාලය විශේෂයෙන් සිහිපත් වේ. ඒ 1985 දී ය. ඉංග්‍රීසි මහාචාර්යවරයකු වන නරසිම්හයිසා පැවැත්වූ භාෂා පරිවර්තනය පිළිබඳව මසක වැඩමුළුවට සහභාගි වීමට මට අවස්ථාව සලසා දුන්නේ මහාචාර්ය හේමපාල විජේවර්ධන ගුරුතුමා ය. ඉංග්‍රීසි නවකතා ලියන රාජා රාධි ඇතුළුව බොහෝ විද්වතුන් ඇසුරු කිරීමට මෙහි දී අවස්ථාව ලැබිණි.

එක් සජීව වාර්ෂික නිවාඩුවක් ගත කළේ පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩල ශිෂ්‍යත්වයක් ලබාගෙන ලන්ඩන් විශ්වවිද්‍යාලයේ ය. ඒ සඳහා අවශ්‍ය අවස්ථාව ලබා දුන්නේ මහාචාර්ය ස්ටැන්ලි විජේසුන්දර උපකුලපති තුමා ය. දෙවන සජීව වාර්ෂික නිවාඩුව සඳහා ජපානයේ ත්ස්කුඩා විශ්වවිද්‍යාලයට සම්බන්ධ ජපන් නාට්‍ය කලාව හැදෑරුවෙමි. මේ අධ්‍යයන හේතුවෙන් වඩා හොඳ දැනුමක් ලබාදීමට මට අවස්ථාව ලැබුණේය.

එක්දහස් නවසිය හත්තෑ පහේ දී පමණ වන පමණ මට සේවක අධ්‍යාපන ආයතනයට දැන් මානව සම්පත් අතිවර්ධන ආයතනය බාහිර ආචාර්යවරයකු ලෙස සම්බන්ධ වීමට අවස්ථාව ලැබුණේය. එම සේවය තවදුරටත් ලබා දෙමින් සිටිමි. සිංහල අංශයේ ආචාර්යවරයෙකු වශයෙන් එම වැඩිහිටියන්ට දැනුම ලබාදීමට ලැබූ අවස්ථාව මම අගය කරමි.

මහාචාර්ය අනුරාධ සෙනෙවිරත්න සෞන්දර්ය විශ්වවිද්‍යාලයේ අධ්‍යක්ෂ ධුරයට පත්වීමෙන් පසුව මටත් මහාචාර්ය ජේ ඩී දිසානායකටත් මහාචාර්ය පියසීලි විජේගුණසිංහටත් එහි දේශන පවත්වන ලෙස ආරාධනා කළේය. එකල මගෙන් ශාස්ත්‍ර හදාළ ජයසේන

කෝට්ටිගොඩ හා ආර්යරත්න කළුආරච්චි මෑතකදී උපකුලපති ධුරය හෙබවූහ. මම දැනුදු සෞන්දර්ය කලා විශ්වවිද්‍යාලයේ එහි බාහිර කටීකාවාර්යවරයකු ලෙස දේශන පවත්වමි.

ශ්‍රී ලංකා පත්‍ර කලා සංගමයේ ආරාධනයෙන් ඩී.එච්. කාර්යකරවන සහ ආචාර්ය එඩ්වින් ආර්යදාස මහතාගේ සහකාරීත්වයෙන් මහාචාර්ය ජේ.ඩී. දිසානායක මහතා ආරම්භ කළ ජනමාධ්‍ය ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවට මුල් අවධියේ සිට ම සම්බන්ධ වීමට මට හැකිවිය. ජේ.ඩී. සර්ගෙන් පසුව එම පාඨමාලාවෙහි සම්බන්ධීකාරක ධුරය දැරීමට මට අවස්ථාව ලැබිණි. එම කාලයේ මම සිංහල අංශයේ ද අංශ ප්‍රධාන ධුරය දරමින් සිටියෙමි. ජනමාධ්‍ය ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවට දැනට සම්බන්ධව සිටිමි.

මහාචාර්ය ජී.ඩී දිසානායක මමත් 1984 සිට 1996 දක්වා සංස්කෘතික ත්‍රිකෝණයේ ජේතවන ව්‍යාපෘතියේ සහාය අධ්‍යක්ෂවරුන් ලෙස සේවය කළෙමු. දැනට ලංකාවේ හඳුනාගෙන ඇති එකම දෙවුර වැසූ සිවුරු සහිත බුදු පිළිමය සොයාගත්තේ මේ අවධියේදීය. රුවන්වැලිසෑයේ සලපතල මළුවේ මාත් සමඟ ඇවිදීමින් සිටි ජී.ඩී මළුවේ නටබුන් අතර තිබූ මේ පිළිමය එක්වරම හඳුනා ගත්තේය. හිස සහ දෙපා රහිත එම හුණු ගලින් ඉදිකර තිබූ පිළිමයේ දෙවුර වැසූ සිවුරෙහි ලක්ෂණ ඉතා පැහැදිලිව හඳුනාගත හැකි වේ.

සිංහල අංශයේ ආචාර්යවරයෙකු වශයෙන් වෙනත් රජයේ ආයතන රාශියක ශාස්ත්‍රීය සේවාවන් සිදු කිරීමට අවස්ථාව ලැබුණු අතර දැනට එම සේවාවල නිරත වෙමි. විභාග රාශියක ප්‍රශ්න පත්‍ර පිළියෙල කිරීම හා ලකුණු කිරීම අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ පෙළපොත් සම්පාදනය ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ දේශන පැවැත්වීම ද සිදු කරමි.

ජාතික රූපවාහිනිය ස්වාධීන රූපවාහිනිය සිරස දේශනා දී රූපවාහිනී ආයතනවල ද ජාතික ගුවන්විදුලි සංස්ථාව හා වෙනත් නාලිකා රාශියක ද ශාස්ත්‍රීය සාකච්ඡා වැඩසටහන් ආදියට නිතර සහභාගි වීමි. දැනුදු සහභාගි වෙමි. කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ විද්‍යාර්ථීන් වෙනුවෙන් සිදු කළ තවත් සේවාවක් ගැන සඳහන් කිරීමට කැමැත්තෙමි. එනම් කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයට සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානයක් ලබාදීම ය. සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව ඒ දිනවල රට පුරා සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථාන අරඹමින් සිටියේය. ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයට ද එවැන්නක් ලබාදුන් බවට ආරංචි වීමෙන් පසුව මම ද ඉල්ලීමක් කළෙමි. පරණ පුස්තකාලයේ තිබූ ස්ථානයට යාබදව තිබූ දේශන ශාලාවල් දෙකක් ලබාගෙන එම මධ්‍යස්ථානය පිහිටුවීමට හැකි විය. මධ්‍යස්ථානය විවෘත කළ විවකට ඇමතිවරයකු ව සිටී මොන්ට් ගොපල්ලව මැතිතුමා ය. විද්‍යාර්ථීන්ගේ කලා කුසලතා දියුණු කර ගැනීමට මේ මධ්‍යස්ථානයෙන් සෑහෙන සේවාවක් සිදුවෙයි.

විභාග කාලවලදී විභාග ශාලාධිපති වශයෙන් නිතර උදව් වූයෙමි. එක් වරක් දින 25 ක් අඛණ්ඩව විභාග අධීක්ෂණය කළ බැවි මට මතක ය. එය වාර්තාවක් විය හැකි ය.

ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයෙන් සිංහල විශේෂ උපාධිය ලැබ කොළඹට පත් වී ආ මා ඇතුළු සියලු දෙනා දැන් විශ්‍රාම ගොස් ය.

දැන් සිංහල අංශය බබළුවන හැමදෙනා ම පාහේ අපගේ ආදරණීය ගෝලයෝ ය.

6

සිංහල අංශය සමඟ මගේ දැක්ම

මහාචාර්ය පූජ්‍ය අගලකඩ සිරිසුමන හිමි

1984

උසස් පෙළ සමත් වූ මා ජේරාදෙනිය සරසවියට තේරී ඇති බවට ලිපිය ලද විට එහි ප්‍රථම වසර දුම්බර මණ්ඩපය නමින් පොල්ගොල්ලෙන් වෙන ම පැවතීම පිළිබඳව මා තුළ කැමැත්තක් නොවුණි. ඒ අනුව සුභද්‍ර මාරුවක් මත මට කොළඹ සරසවියට පැමිණීමට හැකි වීම මගේ භාග්‍යයකි. උසස් පෙළ ශිෂ්‍ය අවධියේ ම ‘‘කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය’’ පිළිබඳව කිසියම් අභිමානනීය හැඟීම් අප තුළ ගොඩනැගී තිබීම මෙම තෝරා ගැනීමට ප්‍රධාන හේතුව වන්නට ඇත. ඒ අනුව 1985 ඔක්තෝබර් මස 01 දින නව කලාගාරයෙහි පැවති ආරම්භක රැස්වීමට සහභාගි වීමෙන් ප්‍රථම වරට කොළඹ සරසවි ශිෂ්‍ය වරයා ලදිමි. අද තරම් ගෞරවනීය සහ සෞන්දර්යාත්මක පිළිගැනීමක් නොතිබූ එකල පැමිණි දිනයේදී ම නව කලාගාරයෙහි ම ඉංග්‍රීසි ප්‍රවීණතා පරීක්ෂණය සඳහා පෙනී සිටීමට සිදු විය. ප්‍රථම වසර සඳහා සිංහල, සමාජ විද්‍යාව, දේශපාලන විද්‍යාව තෝරා ගත් අතර එම කාලය තුළ සිංහල අංශය පිළිබඳ විශේෂාධ්‍යායක් යොමු වීමට ඇදුරු මඩුල්ල ම හේතු විය.

එකල සිංහල අධ්‍යයන අංශය පැවතියේ වර්තමාන විද්‍යා පීඨ භූමියේ පිහිටි අපගේ සරසවි සංකේතය ලෙසින් සැලකෙන ගණිත විද්‍යා ගොඩනැගිල්ලේ ය. මෙය වර්තමානයේ ප්‍රතිසංස්කරණය කොට මහරම්භ සරසවි බිම අරා සිටිය ද සරසවියේ පැරණිතම ගොඩනැගිල්ල ද අභිමානවත් ගොඩනැගිල්ල ද වෙයි. මෙහි පහත මාලයේ කුඩා කාමරයක අප අධ්‍යයනාංශයේ අංශ ප්‍රධාන ඇතුළු සියලු ඇදුරු මඩුල්ල ද ලිපිකාරිය ද සේවකයා ද වූහ. ඔවුන් ඉතා ප්‍රියශීලීව මෙන්ම වමන්කාරයෙන් මෙහි විසූ අයුරු අද ද මැවී පෙනෙයි. ප්‍රථම වසරෙහි මේ සියලු දෙනා පිළිබඳ වැටහීමක් නොමැති වුවද දේශන සඳහා පැමිණි මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න සහ මහාචාර්ය රෝහිණී පරණවිතාන හොඳින් ම මතකයේ රැඳුණි. මහාචාර්ය ජේ.බී. දිසානායක මෙකල විදේශගතව සිටි බැවින් ඒ වෙනුවෙන් රෝහිණී පරණවිතාන මැතිනිය එම පාඨමාලාව කළ බව පසුව අපි දැන ගතිමු.

අපගේ සිංහල දේශන විශ්වවිද්‍යාලයේ පැරණිතම දේශන ශාලාව වන ජෝර්ජ් රාජ ශාලාවේ දී පැවැත්වීම විශේෂ කරුණකි. මෙම ශාලාව දැනට විද්‍යා පීඨය සතු වන අතර මහමේ ඇතු බොහෝ නාට්‍යයන්හි මුල්ම දර්ශන රඟදැක්වුණු එකල වැදගත්ම දේශන ශාලාවයි. වසර පුරා දේශන පැවති එකල පංති කාමර පරීක්ෂණ, පැවරුම්, ඉදිරිපත් කිරීම් නොතිබූ අතර ඉතා හිදුනසේ සරසවි දිවිය ගෙවූ පරපුරේ ශිෂ්‍යයෝ අපි වම්හ.

අධ්‍යයන වර්ෂාවසානයේ දී විභාග පැවති අතර ඒවාට හිඳහස් සිතින් ඉදිරිපත් වීම වකල සිරිත විය.

සිංහල අධ්‍යයන අංශය සමඟ අපගේ සබඳතා තහවුරු වීම ඇරඹෙන්නේ විශේෂ උපාධි පාඨමාලාව සඳහා තෝරා ගැනීමෙන් පසුවයි. 1985-1992 දීර්ඝ ශිෂ්‍ය කාලය තුළ විශ්වවිද්‍යාලය පිළිබඳ අපට ඇත්තේ ඉතා කටුක අමිහිරි අත්දැකීම් වුවද සිංහල අංශය සමඟ පැවති සමීපත්වය අපට සරසවි දිවිය රසවත් කරලීමට හේතු විය. වකල ශාස්ත්‍ර පීඨයේ අභිමානනීය ඇදුරු මඩුල්ල සිංහල අංශය තුළ විය. හේමපාල විජයවර්ධන, ජේ.ඩී. දිසානායක, කුසුමා කරුණාරත්න, රෝහිණී පරණවිතාන, ඒ.ඩී. දිසානායක, හිස්ස ජයවර්ධන, පියසීල විජේගුණසිංහ, අනුර වික්‍රමසිංහ, මාලනී කුලතුංග, සරත් විජේසූරිය, ආනන්ද හිස්ස කුමාර වැනි වර්ත ඒ අතර වූහ.

අංශ ප්‍රධාන ධුරය මහාචාර්ය හේමපාල විජයවර්ධන විසින් දරන ලදී. එහෙත් ඔහු අප දැක තිබුණේ නැත. කෙටි කලකින්ම ඔහු නිවාඩු ලබා විදේශගතව සිටි අතර ඔහු පිළිබඳව අප තුළ මැටි පැවතියේ මහා ශාස්ත්‍රීය පෞරුෂයකි. පසුකාලීනව ඔහු ඇසුරු කරන්නට ලද කල්හි අපට දැනුණේ ඔහුගේ ශාස්ත්‍රීය පෞරුෂය ඉක්මවා ගිය කුඩා දරුවෙකු සේ අහිංසක සහ හිතතමානී ගති පැවතුම්වලින් යුත් සරල මිනිසෙකි. දේශන ශාලාවෙහි ඔහුගෙන් ඉගෙන ගන්නට වරම් නොලද්දේ වුව ද මාගේ පශ්චාත් උපාධි නිබන්ධයෙහි උපදේශකවරයා වෙමින් අවසන් අන්තේවාසිකයෙකු වන්නට මට භාග්‍යය ලැබීම පිළිබඳව මහත් සේ සතුටු වෙමි.

අපගේ සිසු දිවියෙහි වැඩි කාලයක් අංශ ප්‍රධානවරිය ලෙසින් අපට හමුවන්නේ මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න මැතිනිය යි. පළමු වසරේ නව කලාගාර ශාලාවෙහි සාහිත්‍ය ප්‍රවේශය ඉගැන්වූ චතුර්මයගේ වර්තයටත්, චතුර්මයගේ සාහිත්‍ය විචාර විග්‍රහයන්ටත් අපි මහත් සේ ඇඳුම් කළෙමු. දවසට කිහිප වරක් අධ්‍යයනාංශයට කුඩා මෝටර් රථයක් පදවාගෙන පැමිණෙන චතුර්මයගේ දර්ශනය අපට මහත් වූ ආත්ලාදයක් ඇති කළේය. මානුෂීය ගුණයෙන් ද පියකරු සිහනවෙන් ද ළගන්නා හෙළ කතකගේ අනන්‍යතාවෙන් ද නොඅඩු චතුර්මය සිංහල අධ්‍යයන අංශයට මහා පෞරුෂයක් එක් කළ වර්තය ලෙසින් සිසු අපගේ අවධානය දිනන්නට සමත් විය.

ප්‍රථම වසරෙහි 'නාෂා ප්‍රවේශය' ඉගැන්වීම රෝහිණී පරණවිතාන මහත්මිය සිදු කළා ය. එහි විශේෂත්වය නම් කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයෙහි ඉපැරණි දේශනාගාරය වූ ජෝර්ජ් රාජ ශාලාවෙහි මෙම දේශන පැවැත්වීම යි. මීට තිස් හතර වසරකට පෙර එම ශාලාවෙහි කිසියම් තැනක වාඩි වී සිටි අපට රෝහිණී පරණවිතාන මහත්මිය එම යෝධ වේදිකාවට පිවිසෙනු මැටි පෙනේ. මහාචාර්ය ජේ.ඩී. දිසානායක නිවාඩු ලබා විදේශගත වීමෙන් චතුර්මයගේ පළමු වසරෙහි අධ්‍යාපනය ලබන්නට අපට අවකාශ නොලැබුණි.

කුහුලින් ගෙවී ගිය ප්‍රථම වසර අවසාන විභාග යෙන් ලද ප්‍රතිඵල මත විශේෂ උපාධිය සඳහා තෝරා ගත් බව දැන්වීම් පුවරුවේ පත්‍රිකාවකින් දැනු විට වය මා පිරිවෙන් අධ්‍යාපනයෙහි සිට පැවති සරල ප්‍රාර්ථනාවක් මුදුන්

පැමිණීමක් සේ හැඟුණි. මෙකල පවතින තරගයක් නොපැවති එකල ඉහළ ලකුණු ලබා තිබූ සිසුන් මෙසේ තෝරා ගැනීම සිදු විය. ඒ අනුව ඉතා කුඩා කණ්ඩායමක් සමගින් 1986 වසරේ දී විශේෂ උපාධි පාඨමාලාව ඇරඹෙන අතර එහි දේශන පැවතියේ අද ශාස්ත්‍ර පීඨ ගොඩනැගිල්ල ඉදි වූ තුමියෙහි පැවති ජරාපීර්ණ කුඩා කාමරයක. වය ඉතා අප්‍රසන්න සහ අපිරිසිදු ස්ථානයක් වූ අතර වර්තමාන යෝධ ජලස්ථම්භය ආසන්නයේ එම දේශන ශාලා පිහිටා තිබුණි. ඊඩ් මාවතෙහි අද ද දැකින දැවැන්ත නුග ගස හැර ඒ පැවති පරිසරය වෙනස් වී අද දෙව්ලොවක අසිරි මැවී තිබෙයි.

දෙවන වසරෙහි අධ්‍යයනයන් සෙමින් ගලා ගියද තෙවන හා සිව්වන වසර අප මුහුණ දුන්නේ ඉතාම අභාග්‍යසම්පන්න කාලයක් ලෙසිනි. 1987 ඉන්දු-ලංකා ගිවිසුම අත්සන් කිරීමෙන් ඇති වූ ගැටුම් දෙවසරක් පුරා ගලා යාමෙන් ඒවායේ කේන්ද්‍රස්ථාන බවට සරසවි පත් වීමත් නිසා සරසවිය බොහෝ කාලයක් වසා දැමුණි. එතරම් බිහිසුණු පසුබිමක් අපගේ දෙනෙත් පුරා දැකින්නට වීම මහා අභාග්‍යයක් විය. වය කෙතරම් ප්‍රබල ද යත් අප උපකුලපතිව විසූ ස්ටැන්ලි විජේසුන්දර ද විද්‍යාල මන්දිර කාර්යාලයේදීම ඝාතනය කර දැමුණි. එතුමා ඝාතනය කරන ලැබූව ද කොළඹ සරසවියේ නිර්මාතෘවරයා වන්නට තරම් කළ මෙහෙවර ඉමහත් ය. එතුමාගේ සංකල්පයක් ලෙස අපට නව ශාස්ත්‍ර පීඨ ගොඩනැගිල්ල ලැබීමෙන් නව සිංහල අංශය එහි ස්ථාපිත විය.

සිංහල අංශයෙහි සේවය කළ ආචාර්ය අනුර වික්‍රමසිංහ කලා මණ්ඩලයේ සභාපති වශයෙනුත් ජ්‍යෙෂ්ඨ ශිෂ්‍ය අනුශාසකවරයා වශයෙනුත් දීර්ඝ කාලයක් සේවය කිරීමෙන් බොහෝ ශිෂ්‍යයන් එතුමාට හොඳින්ම හඳුනාගෙන තිබුණි. කලා මණ්ඩලයේ අනුග්‍රහයෙන් විශ්වවිද්‍යාල විද්‍යාර්ථීන්ගේ සෞන්දර්යාත්මක හැඟීම් පුබුදුවාලන්නට අනගි මෙහෙවරක් කරන්නට ආචාර්ය අනුර වික්‍රමසිංහයන්ට හැකි විය. සෑම සතියකම වේදිකා නාට්‍යයක්, චිත්‍රපටයක්, සංවාද හෝ වෙනයම් කලා මංගල්‍යයක් පැවැත්වීම දැකිය හැකි විය. පීඨ නේදයකින් තොරව මෙය සිදු වූවකි. නවක වදය වැනි දේට චිරේච්චි එතුමාගේ ක්‍රියාකාරීත්වය ප්‍රබල විය. එතුමාගේ ඉගැන්වීම ද මිහිරි විය. ආචාර්ය ඒ.ඩී දිසානායක රට

තුළ හෝ සිංහල අංශයෙහි අප්‍රකට වුව ද විශිෂ්ට ගණයේ බුද්ධිමතෙක් විය. කලාශිල්ප නම් වූ තම විෂයෙහි පරිපාකයට ගිය දැනුමකින් පරිපූර්ණ ඉගැන්වීමක් සිදු කළ විතුමා ශිෂ්‍යයන් ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන වාරිකා වෙත යොමු කරලීමෙහි ද නියැවිණහ. එමෙන්ම පෙරළිකාර ඇදුරුවරිය පියසීලි විජේගුණසිංහ වූවා ය. ඇයගෙන් ඉගෙන ගන්නට වරම් ලැබීම අපගේ දැක්ම උඩු යටිකුරු කරන්නට සමත් විය. ලෝකය දෙස විචාරශීලීව දකින්නට ඉගැන්වූයේ විතුමිය යි. මාක්ස්වාදී විචාර සංකල්ප ඔස්සේ විතුමිය අප දැනුම පුබුදුවාලුවා ය.

නවක ඇදුරන් වශයෙන් මහාචාර්ය සරත් විජේසූරිය එකල අපට හමු වූ සුවිශේෂී චරිතයකි. නූතන සාහිත්‍යවාද නව මානයකින් ඉගැන්වූ විතුමා එකල සරසවියෙහි ඉතා ක්‍රියාශීලී නූතන සාහිත්‍යධරයා ද විය. වින්දන කලා කේන්ද්‍රය තුළ මහාචාර්ය සරත් විජේසූරිය ප්‍රධානත්වයෙන් සාහිත්‍ය කලාවන්හි පිබිදීමක් ද මෙකල දැකිය හැකි විය. මෙකල සමාජය පිළිබඳ සරසවි ඇදුරකුගේ දැක්ම හෙළි පෙහෙළි කරමින් විතුමා ලිවූ 'අවිදු අදුර' නව කථාව හොඳම නවකථාවක් ලෙසින් ඩී.ආර්. විජේවර්ධන සම්මානය ලැබීම එකල සිංහල අංශය වෙත සුවිශේෂී ගෞරවයක් ලැබීමට හේතු විය. අපගේ විශේෂ උපාධි අවසන් භාගයෙහි හමු වූ ආචාර්ය ආනන්ද තිස්ස කුමාර ද අපට ඇතැම් ගුරුවරුන් වෙතින් ලද නිරස දැනුම රසවත් කොට ඉගැන්වීය. තරුණ ඇදුරෙකු ලෙසින් ඔහු සමග එකල අප කළ සාකච්ඡා සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යය දැනුම පුබුදු කරලන්නට සමත් විය. විශේෂයෙන් අමාවතුර කෘතිය කෙරෙහි මා තුළ ඇති කළ වමන්කාරය අදටත් විසේ ම පවතී. එමෙන්ම මාගේ නිබන්ධ ආචාර්යවරයා ද වෙමින් දඹදෙණි කතිකාවත අධ්‍යයනයට කළ යොමු කරවීම අදටත් පැරණි කතිකාවත් පිළිබඳ මගේ විශේෂාවධානයට යොමු වන්නට හේතු විය. අංශ ප්‍රධාන මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න මහත්මියගේ උපදේශකත්වය මත මෙකල මසකට වරක් අවසන් වසරේ විශේෂ උපාධි අපේක්ෂකයෙකු කිසියම් පර්යේෂණ පත්‍රිකාවක් කියවීමේ ක්‍රමවේදයක් සකසා තිබුණි. ඒ සඳහා විශේෂ උපාධි සිසුන්, ආචාර්ය මණ්ඩලය, ද මීට සහභාගි වූ අතර මාතෘකාවට අදාළ විශේෂ ආචාර්යවරයෙකු වෙතත් විශ්වවිද්‍යාලයකින් ගෙන්වා විචාරය කරවීම ද සිදු විය. මෙම වැඩසටහන සංවිධානය කළේ ආචාර්ය තිස්ස ජයවර්ධන යි. ඒ අනුව මා විසින් ව්‍යාධිකෘත සාහිත්‍යයේ අර්ථ වර්ණනා නමින් පර්යේෂණ පත්‍රිකාවක් කියවූ අතර විදින මහාචාර්ය පී.ඩී. මිගස්කුඹුර සහභාගිවීමත් ඉන් ලද දැනුම මාගේ පශ්චාත් උපාධිය දක්වා වර්ධනය කරලීමට හේතු විය.

සත් වසක දීර්ඝ සරසවි සිසු දිවිය නිමා කරමින් 1992 වසරෙහි අවසන් විභාගයට මුහුණ දී ප්‍රථම පංති සාමර්ථයක් ලද මම 1993 වසරේ දී සිංහල අංශයෙහි ආචාර්ය මණ්ඩලයට එක් වීමි. මීට පෙර සහකාර කථිකාචාර්යවරයකුව සිටි ප්‍රේමසිරි නාගසිංහ ද මාගේ ශිෂ්‍ය කණ්ඩායමේ ලතා ගුරුසිංහ ද මා සමගම ස්ථිර ආචාර්ය මණ්ඩලයට එක්වීය. එකල උපකුලපති ධුරය මහාචාර්ය ජී.විල්. පීරිස් දැරූ අතර අංශ ප්‍රධාන වූයේ මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න යි.

වර්තමාන ඉංග්‍රීසි අධ්‍යයනාංශය පවතින ස්ථානයෙහි සිංහල අංශය පැවති අතර අංශ ප්‍රධාන තුමිය මා වෙත ප්‍රථමයෙන්ම පැවරුවේ සිංහල අංශයේ පුස්තකාලය යි. එය ආචාර්ය මණ්ඩලයේ පරිහරණය සඳහා පමණක් වෙන්ව තිබූ අල්මාර් දෙකකට සීමා වූ සම්භාව්‍ය පොත් පත් ස්වල්පයක් අන්තර්ගත වූ කුඩා පුස්තකාලයකි. මෙහි වැඩි ම පොත් ප්‍රමාණයක් මහාචාර්ය ඇම්.ඩී. ආර්යපාලගේ ප්‍රදානයක් විය. ඉතා අපිරිසිදු කාමරයක මෙම අල්මාර් තබා තිබුණි. මේ සියල්ල පිරිසිදු කර ආචාර්ය මණ්ඩලයට මෙන්ම ශිෂ්‍යයන්ට ද පරිහරණය කළ හැකි ලෙස පුස්තකාලය සංවර්ධනය කිරීමත් අද දක්වාම භාවිත කෙරෙන මේස, පුටු සකසවා ශිෂ්‍යයන්ගේ කියවීම් ශාලාවක් බවට පුස්තකාලය පත් කිරීම මා කටීකාචාර්ය ධුරයට පැමිණ ඉටු කළ පළමු කාර්යභාරය යි. සිංහල ශබ්දකෝෂය ඇතුළුව බොහෝ ප්‍රකාශකයන් වෙතින් ද ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයෙන් ද පොත්පත් එකල මා විසින් එකතු කෙරිණි. වර්තමානයේ ශිෂ්‍යයන් මෙහි විපුල එලය හෙළා ගනු දකින විට වඩාත්ම සතුටු වන්නේ මා ය.

අංශ ප්‍රධාන වශයෙන් කුසුමා කරුණාරත්න මැතිනිය තුළ පැවති නායකත්ව ලක්ෂණ අදටත් සිංහල අංශයට ආලෝකයක් එක් කර තිබෙයි. යමක පිළිවෙළ මෙන්ම නිරවද්‍යතාව සිංහල අංශය වෙත ඉහළින්ම ලැබුණු යුගය එතුමියගේ යුගය යි. කාර්යාලය පිළිවෙළක් ඇති පිරිසිදු තැනක් බවට පත් කළාක් මෙන්ම එහි සේවය කරන්නන් ද පිළිවෙළක් සහිත පුද්ගලයන් බවට එතුමිය පත් කළාය. ඇදුරු මඩුල්ලටත්, ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවටත් මානුෂීය නායකත්වයක් දුන් ඇය, නව ශාස්ත්‍ර පීඨ ගොඩනැගිල්ලෙහි වඩාත් සොදුරු වටපිටාවක සිංහල අංශය ස්ථාපිත කර ගන්නට ද සමත් වූවා ය. සිංහල සංස්කෘතිය කලා ශිල්ප නමින් මහාචාර්ය ඇම්.ඩී. ආර්යපාල වෙනුවෙන් උපහාර ග්‍රන්ථයක් විළදක්වන්නේ ද මෙතුමියගේ සමයෙහි ය. මහාචාර්ය විදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර ජායාරූපය එතුමා පිවිත්ව සිටියදී ම එතුමාගේ සුරතීන්ම සිංහල අංශයෙහි නිරාවරණය කිරීම අතිමානවත් උලෙළක දී මෙකල සිදු විය. සරසවියෙහි ප්‍රථම පරිගණකය සිංහල අංශයෙහි ස්ථාපිත කරවීමත් පද්මා ප්‍රියදර්ශනී මහත්මිය සිංහල අංශයෙහි ලිපිකාරිනිය ලෙස බඳවා ගැනීමත් එතුමියගේ සමයෙහි සිදු විය. මේ හැර ජනමාධ්‍ය ඒකකය සහ බෞද්ධ අධ්‍යයනය එකල සිංහල අංශයට එක්වීම ද සිදු විය. ජනමාධ්‍ය ඒකකයෙහි සම්බන්ධීකාරක ආචාර්යවරයා ලෙස මහාචාර්ය ජේ. ඩී. දිසානායක විශ්‍රාම යන තෙක්ම කටයුතු කළේය. වර්තමානයෙහි සිංහල අංශයෙන් බැහැරව වෙන ම විෂය ඒකකයක් ලෙස මෙය පවතී. බෞද්ධ අධ්‍යයනය වෙනුවෙන් උඩුභාවර ආනන්ද හිමියන් ආරම්භයේදීම එක් වන අතර පසුව මැදවච්චියේ ධම්මපේති හිමි, විමල් හේවාමානගේ සහ මහාචාර්ය අසංග නිලකරන්න ද එක් වූහ. බෞද්ධ අධ්‍යයනය 1998 දී සිංහල අංශයට එක් වූයේ මහාචාර්ය ඇම් ඩී ආර්යපාල සිදු කළ පරිශ්‍රමයක ප්‍රතිඵලයක් ලෙසිනි. වර්තමානය වන විට එය වෙන ම දෙපාර්තමේන්තුවක් බවට පත්ව ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවට අහඹි මෙහෙවරක් සිදු කරයි.

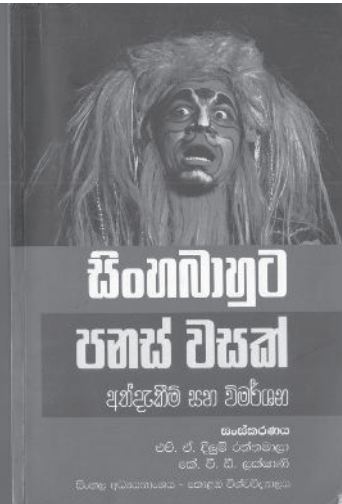
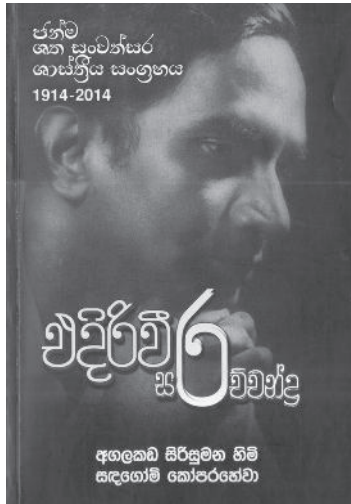
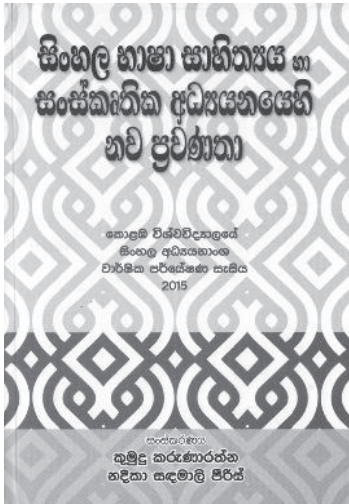
මෙකල සිංහල අංශය ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමාගමෙහි සහය ඇතිව සම්භාව්‍ය ග්‍රන්ථ සංස්කරණ ව්‍යාපෘතිය ඇරඹී තිබූ අතර ඒ වෙනුවෙන් මහාචාර්ය ඇම්.ඩී. ආර්යපාල

මහාචාර්යතුමන් නිතර නිතර සිංහල අංශය වෙත පැමිණීම අපට සුවිශේෂී විය. ශාස්ත්‍ර පීඨයේ ද සිංහල අංශයේ ද නිර්මාතෘ වූ චතුමා ජීවිතයේ සැඟෑ කාලය වනතුරුම අත්චාරුවෙන් ද සිංහල අංශයට පැමිණි අතර චතුමන් සේවනය කරන්නට අපට ලැබීම සිතට ගෙනෙන්නේ මහත් අස්වැසිල්ලකි. සංස්කෘත සාහිත්‍ය විචාරයේ නව දැනුම සිංහල සාහිත්‍යයට එක් කළ මහාචාර්ය හේමපාල විජයවර්ධන මහඳුරුතුමන් ද මේ සමඟම අපට සිහිවෙයි. චතුමන් සෙවනෙහි දර්ශනපති උපාධිය සපුරා ගන්නට මා ලැබූයේ මහත් භාග්‍යයකි. සිංහල ව්‍යාධ්‍යාන පිළිබඳ මාගේ දැක්ම අවදි කළේ චතුමන්ය. රෝගාකූරව වුව ද විශ්‍රාමය දක්වා දිනපතා සරසවියට චතුමාගේ පැමිණීම සිංහලාංශයේ ආලෝකයට හේතුවිය.

සිංහලාංශයේ ඇදුරු මඩුල්ල ඉතා ප්‍රියමනාප පවුලක් සේ අපට හැඟුණ අතර වෙනත් අධ්‍යයනාංශයන්හි පිළිගැනීම ද විය විය. ඔවුන්ගේ විකල්පව මහත් ජවයක් වූ අතර, පද්මා ප්‍රියදර්ශනී, ලාල් පත්මතිලක යන අනධ්‍යයන කාර්ය මණ්ඩලය ද ඉතා සතුටින් මෙකල සේවය කළහ. එකට එක් වූ කවර මොහොතක වුව ඔවුන් කළ කතාබහ රසබර වූ අතර එහිසා ම කනිෂ්ඨ, ජ්‍යෙෂ්ඨ හේදයකින් තොරව අපට සේවය කරන්නට හැකි විය.

එකල ශිෂ්‍යයන් වෙනුවෙන් අප පැවැත්වූ නිබන්ධ පත්ති ඉතා ජනප්‍රිය විය. කුඩා කණ්ඩායම් හා එක්ව පැවති මෙම නිබන්ධ පති සඳහා දේශනයට මෙන්ම ශිෂ්‍යයන් ඉතා කැමැත්තෙන් සහභාගි විය. ශිෂ්‍යයන් ලියා රැගෙන එන නිබන්ධ, පති කාමරය තුළ කියවා ඒවා සාකච්ඡා කිරීමෙන් ඔවුන්ගේ දැනුමට අලුත් දෑ එකතු විය. විශේෂයෙන් අක්ෂර වින්‍යාස දුර්වලතා මඟහරවා ගැනීම, උක්තාධ්‍යාන සබඳතා නිවැරදිව තබා වාක්‍ය ලිවීම සඳහා ලේඛන කුසලතා වර්ධනය කර ගැනීම කෙරෙහි එදා පැවති නිබන්ධ පති විශාල බලපෑමක් කළේය. 215 පත්ති කාමරය වසර ගණනාවක් මාගේ නිබන්ධ කාමරය වී තිබූ අයුරු අදටත් සිහි කරන්නේ ආස්වාදයෙනි. එදා අපගේ නිබන්ධ පති තුළට පැමිණි ඇතැම් ශිෂ්‍යයන් තවමත් අප සමඟ සබඳතා පවත්වා ගන්නට තරම් ගුරු-සිසු සබඳතාව දියුණු වූ ස්ථානයක් බවට නිබන්ධ කාමරය පත් විය.

සිංහල අධ්‍යයන අංශ කාර්යාලයෙහි ජනප්‍රිය වර්ත දෙක පද්මා ප්‍රියදර්ශනී සහ ලාල් පත්මතිලක වූහ. මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න යටතේ සේවය කළ මෙම දෙදෙනා ජීවිතයේ බොහෝ දෑ චතුමියගෙන් ඉගෙන ගත්හ. ප්‍රියදර්ශනී මහත්මිය අද වන විට ද විශ්වවිද්‍යාලයීය කාර්ය මණ්ඩලයේ හැම දෙනා වෙතින්ම ආදරය ලබා ගන්නට අවශ්‍ය මානුෂීය ධර්මතා මෙන්ම වෘත්තීය පුහුණුව ද සිංහල අංශයෙන් ලැබීය. ඇදුරු මඩුල්ල සමඟ පමණක් නොව ශිෂ්‍යයන් සමඟ ද ගොඩනගාගත් මානුෂීය සබඳතාව බොහෝ සරසවි අනධ්‍යයන කාර්ය මණ්ඩලය තුළ නොමැති තරම් ය. එමෙන්ම ලාල් පත්මතිලක තම මෙහෙවර ඉතා ප්‍රියමනාපව ඉටු කළ අනධ්‍යයන කාර්ය මණ්ඩලයේ ජනප්‍රිය කෙනෙකු වූ අතර ඔහුගේ හදිසි අභාවය ද අප තුළ ඇති කළේ මහත් සංවේගයකි.

ඉසුරුමත් සිංහල අංශයේ අවගමනය ද අපගේ දූෂ් ඉදිරියේම සිදු වූ අතර විශින් සිංහල අංශයේ බිඳ වැටීම වසර ගණනාවක් පුරා ම ගලා ගියේය. මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න අංශ ප්‍රධාන ධුරයෙන් ඉවත්ව විද්‍යාල මන්දිරයේ පරිපාලනයට හිකුත්ව යාම හා ඉන් පසු මතු වූ අර්බුදකාරී වටපිටාව සුන්දර සිංහල අංශයට අහිතකර ලෙස බලපෑවේය. ශිෂ්‍යයන්ගේ පැමිණීම පවා මෙකල අවම මට්ටමකට වැටුණු අතර, අවසන පීඨාධිපති ආර්.ඒ. ආරියරත්නට සිදු වූයේ වෙනත් අධ්‍යයන අංශයක පාලනයට සිංහල අංශය පත් කරවීමට යි. ඒ අනුව මහාචාර්ය ඉන්ද්‍රලාල් ද සිල්වා කලක් අංශ ප්‍රධාන ධුරයෙහි වැඩ ආවරණය කළේය.

මෙම පසුබිම වෙනස් කරලීමට ක්‍රියා කළේ ආචාර්ය ඒ.ඩී. දිසානායක අංශ ප්‍රධාන ධුරයට පත්වීමෙනි. නැවත වරක් මනුෂ්‍යත්වය සිංහල අංශයට කැන්දාගෙන ආ චිත්‍රාගේ හිල කාලයෙන් පසු ආචාර්ය අනුර වික්‍රමසිංහ, මහාචාර්ය රෝහිණී පරණවිතාන, මහාචාර්ය ආනන්ද නිස්ස කුමාර යන අය අංශ ප්‍රධාන තනතුරුවලට පිළිවෙලින් පත්වෙමින් පෙර පැවති දුර්භාග්‍ය කාල පරිච්ඡේදය කෙමෙන් අවසන් කරමින් සාමකාමී, සහජීවනයෙන් පිරි ආයතනයක් ලෙස සිංහල අංශය ගොඩනගන්නට ගත් වෙනස වෙසෙසින් සඳහන් කළ යුතුය.

අපගෙන් පසු සිංහල අංශයේ ආචාර්ය මණ්ඩලයට කුමුදු කරුණාරත්න, සඳගෝමී කෝපරහේවා, ක්‍රිෂාන්ත ගෙඩිරක්ස් සහ රංජිත් සේනානායක ද එක්වූහ. විමෙන්ම සිංහල අංශයට එක්වීමට අපේක්ෂාවෙන් සිටි වර්ත රාශියක් අප වෙතින් මඟහැරීම අධ්‍යයන අංශයේ අභිවෘද්ධියට කිසියම් බලපෑමක් ඇති කළේය.

ශාස්ත්‍ර පීඨ ගොඩනැගිල්ලෙහි දෙවන අදියර හිමවීමත් සමඟ සිංහල අංශය වර්තමාන පළමු මහලෙහි ස්ථාපිත වූ අතර එහෙත් පෙර පැවති පහසුකම් සඳහා අවශ්‍ය ඉඩකඩ විශින් සැපිරුණේ නැත. දේශන ශාලා, පරිගණක විද්‍යාගාර, ශිෂ්‍ය සහ ආචාර්ය පොදු කාමර නොලැබුණි. ආචාර්යවරුන්ට ප්‍රමාණවත්ව හිල කාමර ද නොලැබුණි. මහාචාර්ය හේමපාල විජයවර්ධන විශ්‍රාම ගන්නා තුරුම දේශන ශාලාවක කොටු විය.

පද්මා ප්‍රියදර්ශනීගේ තනතුර සඳහා තුෂාණී ගුණවර්ධන පැමිණි අතර වසර ගණනාවක් කාර්යක්ෂම මෙහෙවරකින් පසු ඇය ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයට මාරු වී ගියාය. ලාල් පත්මතිලකගේ මරණයෙන් පසු කාර්යාලයෙහි සේවය සඳහා තුෂාර මාපලග මගේ එක්වීම සිංහල අංශයට භාග්‍යයක් විය. කාර්යාලයීය අවශ්‍යතා සියල්ලම පාහේ ඔහුගේ කැපවීමෙන් ඉටු වීමත්, ආචාර්ය මණ්ඩලය හා ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව සමඟ ප්‍රියමනාප ලෙසින් මානුෂීය සබඳතාවන් පවත්වා ගැනීමත් අංශ ප්‍රධානවරුන් සියලුදෙනා සමඟම ඔවුනට අවනතව රාජකාරිය සිදු කිරීමත් හේතුවෙන් තුෂාර මාපලගම සිංහල අංශයට අත්‍යවශ්‍යම වර්තයක්ව පවතී.

මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න 2006 දී විශ්‍රාම යාම හිමි කිරීමට එකඟවීමෙන් ශාස්ත්‍රීය මෙහෙවර ඇගයීම පිණිස අතින්දෙන කෘතියක් මාගේ සහ මහාචාර්ය සරත් විජේසූරිය, මහාචාර්ය ආනන්ද තිස්ස කුමාරගේ සංස්කාරකත්වයෙන් පළ කළ අතර එය ප්‍රකාශයට පත් කොට විකුමියට උපහාර දැක්වීම උදෙසා ඛණ්ඩාරනායක සමරු හලෙහි උත්සවයක් සංවිධානය කළ අතර එවකට කථානායක වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාරගේ මූලාසනයෙන් මෙය සිදු විය. ප්‍රධාන දෙසුම මහාචාර්ය කාලෝ ගොන්සේකා විසින් සිදු කරන ලදී.

2010 වර්ෂයේ දී මහාචාර්ය ආනන්ද තිස්ස කුමාරගේ අංශ ප්‍රධාන නිල කාලය අවසන් වීමත් මහාචාර්ය සරත් විජේසූරිය පරිපාලන කාර්යයන් භාර ගැනීමට අකමැති වීමත් හේතුවෙන් අංශ ප්‍රධාන ධුරයට පත්වීමට මට සිදු විය. එය වසර හයක් පුරා මා විසින් සිදු කළ අතර භෞතික වශයෙන් ශාස්ත්‍රීය වශයෙන් විශාල කාර්යභාරයක් ඉටු කරලන්නට මට හැකි විය. ඇම්.බී. ආර්යපාල ශ්‍රවණාගාරය ඉදිකොට ශාස්ත්‍ර පීඨය පැවති පොදු අවශ්‍යතාවක් සපුරන්නට මට හැකිවීම පිළිබඳ මට මහත් සතුටක් දැනේ. මේ වෙනුවෙන් ඉංජිනේරු රහල් අබේරත්න වෙතින් ඉටු වූ සහය ද මේ මොහොතේ සිහිපත් කරමි. කාර්යාලය ඇතුළු සියලු දේශන ශාලා වායුසමනය කොට වැඩිදියුණු කිරීමත් සිංහල ඩිප්ලෝමා, සිංහල ශාස්ත්‍රපති පාඨමාලා ඇරඹීමත්, මාගේ කාලය තුළ සිදු විය. වාර්ෂික ශාස්ත්‍රීය සම්මන්ත්‍රණය අරඹා විශ්වවිද්‍යාල සිංහල අධ්‍යයන අංශයන්හි මෙන්ම මානව ශාස්ත්‍ර අධ්‍යයනයෙහි නිරත පර්යේෂකයන් හට ශාස්ත්‍රීය වේදිකාවක් තනා දෙන්නට හැකි විය. මෙම පර්යේෂණ සැසිය නොකඩවා සෑම වසරකම උත්කර්ෂවත් ලෙස පවත්වාගෙන වීම මට මහත් සතුටකි. වාර්ෂික නාට්‍ය උළෙල ආරම්භ කිරීමත් මාගේ කාලය තුළ සිදු වූ අතර එය කලා මණ්ඩලයේ ද අනුග්‍රහයෙන් පැවැත්වෙන කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයීය නාට්‍ය උළෙල බවට පත්ව තිබෙයි. උපාධි අපේක්ෂකයන් සඳහා වෙන ම පර්යේෂණ සැසියක් ඇතුළු ශිෂ්‍යයන් උදෙසා ක්‍රියාකාරකම් රාශියක් ද, ආචාර්ය මණ්ඩල රැස්වීම් සඳහා 157 කාමරය රැස්වීම් කාමරයක් ලෙස සකස් කිරීම ද සිදු විය. සහකාර කටීකාචාර්ය මණ්ඩලය වෙනුවෙන් ද 303 කාමරය සියලු පහසුකම් සහිතව සකස් කෙරිණි.

ආචාර්ය මණ්ඩලය සඳහා කලාණි විජේසුන්දර, ජයන්ති ඛණ්ඩාර සහ දීපවන්දි අබේසිංහ බඳවා ගැනීමත් කාර්යාලය සඳහා චතුර්කා ජයතිලක මහත්මිය සම්බන්ධ කර ගැනීමත්

මාගේ හිල කාලයෙහි සිදු විය. තාවකාලිකව බඳවාගත් සපිහි අබේවික්‍රම මේ දක්වා ම කාර්යාලයෙහි විශාල සේවාවක නිරතව සිටී. චීනය, ජපානය හා ඉන්දියානු ශිෂ්‍යයන් සිංහල අංශයේ අධ්‍යයනය සඳහා යොමු කර ගැනීම ද මෙකල සිදු කෙරිණි. සිංහල අංශය වෙනුවෙන් දෙපාර්තමේන්තු සංවර්ධන අරමුදලක් වී දක්වාම නොමැති වූ අතර එම අරමුදල අරඹා ආදායම් ඉපයීම් ආරම්භ කළ අතර මේ වන විට දෙපාර්තමේන්තුවේ බොහෝ අවශ්‍යතා මෙම අරමුදලෙන් සැපයෙයි. විශේෂයෙන් වාර්ෂික පර්යේෂණ සැසිය සහ ශිෂ්‍යයන් සඳහා වන වාර්ෂික ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන වාර්තා වෙනුවෙන් ද විශාල මුදලක් මෙම අරමුදල වැය කරයි.

මහාචාර්ය පියසීලි විජේගුණසිංහගේ අනාවය වෙනුවෙන් චතුම්‍යගේ විචාර ලිපි වක් කොට විචාර ග්‍රන්ථයක් නිකුත් කරලීමත් සමාජ විද්‍යාඥයින්ගේ සංගමය මඟින් ප්‍රකාශයට පත් කරලීමත් ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනයේ දී සමරු උළෙලක් පවත්වා විය එළි දැක්වීමත් සිදු කෙරිණි. සිංහබාහු නාට්‍යයට පහසු වසක් සම්පූර්ණ වීම වෙනුවෙන් විචාර ග්‍රන්ථයක් නිකුත් කරලීමත් මහාචාර්ය සරච්චන්ද්‍රයන්ගේ ජන්ම සියවස වෙනුවෙන් ‘‘සරච්චන්ද්‍රානන්දන’’ මැයිත් නාට්‍ය සතියක් පවත්වා ‘‘විදිරවීර සරච්චන්ද්‍ර ජන්ම ශත සංවත්සර ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය නමින් විචාර කෘතියක් එළිදැක්වීමට කටයුතු යෙදීමත් අප විසින් සිදු කෙරිණි. මහාචාර්ය ආර්යපාල, කුමාරතුංග මුනිදාස, ජී.බී. සේනානායක, මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ සහ ඩබ්ලිව්.ඒ. සිල්වා ආදී වශයෙන් වාර්ෂිකව විද්වත් සාහිත්‍යකරුවෙකු ඇගයීමේ සමරුම් උළෙලක් ද ඇරඹිණි. එහිසා ම මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ, ඩබ්ලිව්. ඒ. සිල්වා නමින් ශිෂ්‍යයන් සඳහා ත්‍යාග පිහිටුවාලීමට ද අපට හැකි විය.

2016 මාගේ හිල කාලය අවසන් වූ පසු ආචාර්ය ලතා ගුරුසිංහ මහත්මිය අංශ ප්‍රධාන ධුරයට පත් වූ අතර චතුම්‍ය තම උත්සාහයෙන් සිංහල අංශය ඉදිරියට රැගෙන චිත්තට කළ අපමණ කැප කිරීම් සිංහල අංශ ඉතිහාසයෙහි නොමැති රැඳෙනු ඇත. මෙකල ඔසඳ ගුණරත්න, අවිත්ත බණ්ඩාර ස්ථීර ආචාර්ය මණ්ඩලයට බඳවා ගැනීම ද සිදු විය.

වර්තමානය, මහාචාර්ය සඳගෝමී යුගය යි. සිංහල අංශයේ කීර්තිමත් ශිෂ්‍යයෙකු, ආචාර්යවරයෙකු සහ පර්යේෂකයෙකු ලෙසින් සිංහල අධ්‍යයන අංශයට ඔහුගෙන් ලැබෙන ආලෝකය මහත් භාගයක් වන අතර සිංහල අංශයේ අනාගතය වෙනුවෙන් අනුපමේය මෙහෙවරක් ඔහු වෙතින් ඉටු වනු ඇත. සිංහල අංශයේ 75 වන සංවත්සරය ඔහුගේ කාලයෙහි පවත්වන්නට ලැබීම ද සිංහල අංශ ඉතිහාසයේ අමරණීය සිදුවීමක් වනු ඇත.

7

සිංහල අංශයේ මගේ අත්දැකීම්

ආචාර්ය ලතා ගුරුසිංහ

1985 /1986 කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ශිෂ්‍යාවක ලෙස ජීවිතය ආරම්භ කළ අතර පළමු වසර මා තෝරා ගත් විෂයයන් වූයේ සිංහල, ආර්ථික විද්‍යාව, භූගෝල විද්‍යාව හා මූලික ගණිතය යි. මෙකල රටේ පැවති දරුණු භීෂණකාරී වටපිටාවත් විශ්වවිද්‍යාල තුළ පැවති හිංසාකාරී නවකවදයත් නිසා ශිෂ්‍ය ජීවිතය වතරම් ප්‍රසන්න නොවූ බව කිව යුතු ය. පාසල් සමයේ සිට ම සිංහල විෂයට පැවති දැඩි ඇල්ම නිසා දෙවන වසරේ දී සිංහල විශේෂ උපාධිය හැදෑරීමට යොමු විය. උපවිෂයයන් ලෙස දේශපාලන විද්‍යාව සහ ඉතිහාසය තෝරගනු ලැබුවේය.

සිංහල විශේෂ උපාධිය සඳහා අධ්‍යයන කටයුතු කළ අපගේ පිරිස 11 දෙනෙක් විය. අගලකඩ සිරිසුමන හිමි, සුසිල්, සසංක, චන්දන, හිල්මිණි, තුසිතා, මංගලිකා, අනිල්, පුෂ්පා, ශිලා මේ පිරිස වූහ. එකල කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ උපකුලපතිතුමා ලෙස කටයුතු කරන ලද්දේ මහාචාර්ය ජී.විල්. පීරිස් මහතා ය. සිංහල අධ්‍යයනාංශ ප්‍රධාන ලෙස මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න කටයුතු කළ අතර මහාචාර්ය හේමපාල විජයවර්ධන, මහාචාර්ය ජේ.බී. දිසානායක, මහාචාර්ය පියසීලි විජේගුණසිංහ, මහාචාර්ය තිස්ස ජයවර්ධන, මහාචාර්ය ඩී.බී. දිසානායක, මහාචාර්ය අනුර වික්‍රමසිංහ, මහාචාර්ය රෝහිණි පරණවිතාන, ආචාර්ය මාලනී කුලතුංග, මහාචාර්ය සරත් විජේසූරිය, මහාචාර්ය ආනන්ද තිස්ස කුමාර ස්ථීර ආචාර්ය මණ්ඩලය ලෙසත්, ප්‍රේමදාස රණසිංහ, නන්දන ජයකොඩි, ජනහිත විජයබණ්ඩාර හා ප්‍රේමසිරි නාගසිංහ යන මහත්වරු තාවකාලික සහකාර කථිකාචාර්යවරු ලෙසත් කටයුතු කළහ. සිංහල දෙපාර්තමේන්තුව එකල පැවතියේ කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සංකේතය පිළිබිඹු කරන විද්‍යා පීඨයට අයත් පැරණිතම ගොඩනැගිල්ලෙහි ඉහළට නැගී කුලුන පවතින ස්ථානයේ ය.

1985/86 කණ්ඩායමක් ලෙස විශ්වවිද්‍යාලයට ප්‍රවේශ වූ අපි, රටේ පැවති භීෂණකාරී වටපිටාව නිසා දැඩි සේපීඩා වින්දෙමු. විශ්වවිද්‍යාල ශිෂ්‍යයන් විම නිසා ම ජීවිත තර්ජනවලට ලක්වීමත්, වැඩි කාලයක් විශ්වවිද්‍යාල වසා තිබීමත් නිසා අධ්‍යයන කටයුතුවලට මහත් බාධාවක් විය. අප වසරේ සහෝදරවරුන් සහ ශිෂ්‍ය භික්ෂුන්වහන්සේලා ද ඇතුළුව 12 ක් පමණ අතුරුදන් වූ අතර බොහෝ දෙනෙකුට සිරගත වීමට ද සිදු විය. කෙසේ වුවද විශ්වවිද්‍යාලය විවෘතව පවතින විට ශාස්ත්‍රීය, සෞන්දර්යාත්මක විවිධ වැඩසටහන් සංවිධානය කිරීමට නොපසුබට උත්සාහයෙන් කටයුතු කළ බව ද පැවසිය යුතු ය.

සිංහල සංගමයෙන් සිදු කරන ලද පොත් ප්‍රදර්ශන, වන්න, උපුළි රංගායනනය සමඟ සම්බන්ධ වී කරන ලද ප්‍රසංග නිදසුන් ලෙස දැක්විය හැකි ය.

විශ්වවිද්‍යාල ශිෂ්‍යයන් පැහැරගෙන යාම, මහ මඟ මරා පුළුස්සා දැමීම, අතුරුදහන් වීම් සහ රටේ පැවති ජාතිවාදී කෝලාහල වැනි අත්දැකීම්වලට මුහුණදීමට සිදුවීම හිසා අපගේ විශ්වවිද්‍යාල ශිෂ්‍ය ජීවිතය අවුරුදු හතක් දක්වා දීර්ඝ විය. 1992 උපාධි ප්‍රදානෝත්සවය පැවැත්වෙන අවස්ථාව වන විට අකාලයේ ගෙවී ගිය තරුණ ජීවිතය සමග සමාජයට වික්වීමට අපහට සිදු විය. කෙසේ වුවද සිංහල විශේෂ උපාධි ප්‍රථම පන්ති සාමර්ථයක් සහිතව සමත් වූ මමත්, අගලකඩ සිරිසුමන ස්වාමීන්වහන්සේත් 1993-05-01 දින සිංහල දෙපාර්තමේන්තුවට බඳවා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් වඩකට අංශ ප්‍රධානව සිටි සම්මානිත මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න මහත්මියට අපගේ ගෞරවය හිමි වන බව පැවසිය යුතු ය.

විශ්වවිද්‍යාල උපාධි ප්‍රදානෝත්සවයේ දී නිල් බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ශිෂ්‍යත්වය හා සිංහල විෂය සඳහා පිරිනැමෙන මහාචාර්ය ඇම්.බී. ආරියපාල ශිෂ්‍යත්වය ලබා ගැනීමට මම සමත් වුණෙමි. 2001 දර්ශනපති උපාධියත් 2016 වසරේ දර්ශන විශාරද උපාධියත් හිමි කර ගත් අතර මේ වන විට බෞද්ධ අධ්‍යයනය පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධියේ අධ්‍යයන කටයුතු සිදු කරමින් සිටින බව පැවසිය යුතු ය.

1993 වසරේ සිට මහාචාර්ය තිස්ස ජයවර්ධන, මහාචාර්ය රෝහිණී පරණවිතාන, මහාචාර්ය ඒ.බී. දිසානායක, මහාචාර්ය ආනන්ද තිස්ස කුමාර, මහාචාර්ය අගලකඩ සිරිසුමන ස්වාමීන් වහන්සේ යන අංශ ප්‍රධානීන් යටතේ සේවය කර ඇති අතර 2016 සිට 2018 දක්වා සිංහල අධ්‍යයන අංශයේ අංශ ප්‍රධාන ලෙස කටයුතු කිරීමට හැකි වීම භාග්‍යයක් කොට සලකමි.

මහාචාර්ය රෝහිණී පරණවිතාන මහත්මිය අංශ ප්‍රධාන ධුරය දරන සමයේ චතුම්සගේ මැදිහත් වීම මත South Asian Summer University (2005) වැඩසටහන සඳහා කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය නියෝජනය කරමින් ඉන්දියාවේ පැවති වැඩමුළුවට සහභාගි වීමට ලැබීම සතුටට කරුණකි.

1993, 1994 සුජාතා ජයවර්ධන නේවාසිකාගාරයේ අධ්‍යයන උපශාලාධිපතිනිය ලෙස සේවය කිරීමත්, ශිෂ්‍ය අනුශාසකවරියක ලෙස වසර දෙකක් සේවය කිරීමත් හිසා අත්දැකීම් රැසක් ලබා ගැනීමට හැකි විය.

2016 ජනවාරි පළමුවෙනි දින මාගේ විශ්වවිද්‍යාල වෘත්තීය ජීවිතයේ ප්‍රබල කඩඉමක් විය. කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ශිෂ්‍යාවක වශයෙන් වසර හතක් ගත කර කටිකාචාර්යවරියක

ලෙස අවුරුදු විසි තුනක් සේවය කරමින් සිටි අවස්ථාවක සිංහල දෙපාර්තමේන්තුවේ අංශ ප්‍රධාන ධුරය ධාර ගැනීමට සිදුවීම දෙවොපගත සිදුවීමක් විය. මහාචාර්ය සරත් විජේසූරිය මහතා සජ්ඣාත වාර්ෂික නිවාඩු ලබා අවුරුදු දෙකක් සේවයෙන් බැහැරව සිටීමත්, ස්ථිර ආචාර්ය මණ්ඩලයේ හතර දෙනෙකු අධ්‍යයන නිවාඩු ලබා සිටීමත් අභියෝගාත්මක පසුබිමක් නිර්මාණය කිරීමට හේතු විය. කෙසේ වුවද 2016, 2017, 2018 වසර තුන ඇතුළත කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ශාස්ත්‍ර පීඨයේ ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව වෙනුවෙන් ශාස්ත්‍රීය වශයෙන් පමණක් නොව සෞන්දර්යාත්මක වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට විශාල වෙහෙසක් දැරූ බව පැවසිය යුතු ය.

ශාස්ත්‍ර පීඨය විසින් පවත්වාගෙන යන ලද දෙමළ සහතික පත්‍ර පාඨමාලාව (චිකිට පීඨාධිපතිව සිටි මහාචාර්ය අතුල රණසිංහ මහතාගේ ඉල්ලීම පරිදි) සිංහල අංශයට ධාර දීම නිසා එම කටයුතු නිසියාකාරව පවත්වාගෙන යාම ද අතිරේක කර්තව්‍යයක් විය. ඒ හැර විදේශීය සිසුන්ට සිංහල උසස් සහතික පත්‍ර පාඨමාලාව (වසරක) පවත්වාගෙන යාම ද නව අත්දැකීමක් විය. ඒන ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් දොළොස් දෙනෙක්, ඉන්දියානු ශිෂ්‍යයන් හය දෙනෙක්, ඇමෙරිකානු ශිෂ්‍යයෙක් ද මෙම අවුරුදු තුන ඇතුළත සිංහල භාෂාව ඉගෙනීමේ කටයුතු නිම කළහ.

2016 වසරේ සිංහල අංශයේ අංශ ප්‍රධාන තනතුර භාරගත් පසු ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව වෙනුවෙන් මාසික සාහිත්‍ය දේශන පැවැත්වීම, සිංහල අධ්‍යයන අංශ වාර්ෂික පර්යේෂණ සැසිය සංවිධානය කිරීම, නාට්‍ය සතිය උත්සවාකාරයෙන් ප්‍රදර්ශනය කිරීම, පීඨාධිපති සාහිත්‍ය සම්මාන ප්‍රදානෝත්සවය වැනි වැඩසටහන් සාර්ථකව සිදු කිරීමට හැකියාව ලැබීම සතුටට කරුණක් බව සැලකිය යුතුය. 2016-2018 වසර තුන ඇතුළත සිංහල අංශයට පමණක් නොව ශාස්ත්‍ර පීඨය සහ කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයට ද උපරිම අයුරින් මාගේ සේවය ලබා දීමට හැකි වීම පිළිබඳව පවතින්නේ නිහතමානි ආඩම්බරයකි.

බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශයේ අංශ ප්‍රධාන මහාචාර්ය මැදවච්චියේ ධම්මපෝති ස්වාමීන් වහන්සේගේ මැදිහත්වීමෙන් ඒනයේ පැවැත්වුණු Seminar 2018 for University Teachers from Developing Countries and Regions Included in Belt and Road Initiative වැඩසටහන සඳහා සහභාගි වීමට ලැබීම වෘත්තීය ජීවිතයේ මා ලැබූ අගනි අවස්ථාවක් විය. ඒනය, ශ්‍රී ලංකාව, ඉන්දුනීසියාව, ඉතියෝපියාව, මොංගෝලියාව, දකුණු අප්‍රිකාව, මෝල්ටාව, ආර්මේනියාව, සුඩානය, උගන්ඩාව යන රටවල් නියෝජනය කරමින් සහභාගි වූ විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්ය මහාචාර්යවරුන් 35 දෙනෙක් අතර කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය වෙනුවෙන් ඉංග්‍රීසි අධ්‍යයන අංශයේ සාචිත්‍රි ධයස් මහත්මිය සමග මට ද සහභාගි වීමට අවස්ථාව උදාවිය.

2018 වසරේ විශ්වවිද්‍යාල වෘත්තීය ජීවිතයට අවුරුදු 25 ක් පිරීම හේතු කොට ගෙන උපකුලපති ජ්‍යෙෂ්ඨ මහාචාර්ය ලක්ෂ්මන් දිසානායක මහතා අතින් උපහාරය ලැබීම ජීවිතයේ මා ලද සුන්දර මතකයන්ට එක්වනු නියතය.

සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ වෘත්තීයතා

ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය හා කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

සිංහල අධ්‍යයනාංශය
කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

ISBN 978-955-97102-4-0

9 789559 710240

PRINTEC | 0112 815 816